Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This Paper contains Fifty (50) multiple choice questions, each question carrying Two (2) marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास** (50) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन** (2) गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Identify the association that has changed its original name :
   (A) ILA
   (B) SLA
   (C) LA
   (D) ALA
2. Conference proceedings are considered as.....documents.
   (A) Conventional
   (B) Primary
   (C) Secondary
   (D) Tertiary
3. Rules for dictionary catalogue were devised by :
   (A) A. Pannizzi
   (B) C. C. Jewet
   (C) S. Lubetzky
   (D) C. A. Cutter

1. पुढीलपैकी कोणत्या ग्रंथालय संघाने आपले पहिले नाव बदलले आहे :
   (A) आय. एल. ए.
   (B) एस. एल. ए.
   (C) एल. ए.
   (D) ए. एल. ए.
2. संमेलन वृत्तांत हे.....प्रकारचे वाचनसाहित्य आहे.
   (A) पारंपारिक
   (B) प्राथमिक
   (C) द्वितीयक
   (D) तृतियक
3. कोश तालिकेचे नियम.....यांनी तयार केले आहेत.
   (A) ए. पॅनिझी
   (B) सी. सी. जेवेट
   (C) एस. लुबेतझ्की
   (D) सी. ए. कटर

4. RSS feed is a tool of :

(A) Graphic design

(B) Web 1.0

(C) Web 2.0

(D) Architecture

5. An appropriate source to find out descriptive information is..... .

(A) Bibliography

(B) Directory

(C) Encyclopedia

(D) Dictionary

6. Glossary is a :

(A) List of technical words with definitions

(B) List of words in a language

(C) List of thematically arranged words

(D) Alphabetical index to passages of work

4. आर. एस. एस. फीड हे.....चे साधन आहे.

(A) ग्राफिक डिझाईन

(B) वेब 1.0

(C) वेब 2.0

(D) स्थापत्यशास्त्र

5. वर्णनात्मक माहिती शोधण्याकरिता..... हे वाचनसाहित्य वापरले जाते.

(A) सूची

(B) निर्देशिका

(C) ज्ञानकोश

(D) शब्दकोश

6. पारिभाषिक कोश आहे :

(A) तांत्रिक शब्दांची व्याख्यांसहीत यादी

(B) भाषेतील शब्दांची यादी

(C) संज्ञाची विषयनिहाय यादी

(D) अनुवर्णानुसार केलेली परिच्छेदांची सूची

7. One of the following search engine is exclusively meant for scientific information :

(A) Google

(B) Yahoo

(C) SCIRUS

(D) Altavista

8. Technological Gatekeeper is :

(A) A formal method of giving current awareness service

(B) A method of technology assessment and evaluation

(C) A process of transfer of technology

(D) An informal mechanism of keeping user informed of relevant development

9. Who among the following honoured with 'Nobel Prize' for his substantial contribution in Documentation ?

(A) S. C. Bradford

(B) Loosjes

(C) Eric De Grolier

(D) Henri La Fontaine

7. खालीलपैकी कोणते एक सर्च एंजिन केवळ वैज्ञानिक माहिती पुरविते ?

(A) गुगल

(B) याहू

(C) सायरस

(D) अल्टाव्हिस्टा

8. टेक्नालॉजिकल गेटकीपर म्हणजे :

(A) प्रचलित जागरुकता सेवा देण्याची औपचारिक पद्धती

(B) तंत्रज्ञानाचे परिरक्षण आणि मूल्यमापन करण्याची पद्धती

(C) तंत्रज्ञान बदलाची प्रक्रिया

(D) उपभोक्त्याला संबंधित प्रगतिची माहिती पुरविण्याची अनौपचारिक पद्धती

9. प्रलेखनातील उत्कृष्ट योगदानाबद्दल 'नोबेल' पारितोषिकाने खालीलपैकी कोणास सन्मानीत केले गेले आहे ?

(A) एस. सी. ब्राडफोर्ड

(B) लूसजेस

(C) एरिक डी ग्रोलियर

(D) हेन्री ला फौन्टन

10. The Farmington plan is associated with :

(A) Library Legislation

(B) Library Cataloguing

(C) Library Cooperation

(D) Library Indexing Service

11. UNESCO assisted Model Public Library in India is located at :

(A) Kolkata

(B) Delhi

(C) Mumbai

(D) Chennai

12. Mark the 'odd one out' :

(A) Cow-Calf principle

(B) Principle of osmosis

(C) Wall picture principle

(D) Whole organ principle

13. GUI stands for :

(A) Graphic User Interface

(B) Graphic User Interaction

(C) Graphic Utility Interface

(D) Great Union of India

10. फार्मिंगटन योजना.....शी संबंधीत आहे.

(A) ग्रंथालयीन अधिनियम

(B) ग्रंथालय तालिकीकरण

(C) ग्रंथालय सहकार

(D) ग्रंथालयीन निर्देशन सेवा

11. युनिस्कोने सहाय्य केलेले भारतातील आदर्श सार्वजनिक ग्रंथालय कोठे आहे ?

(A) कोलकता

(B) दिल्ली

(C) मुंबई

(D) चेन्नई

12. विषम घटक ओळखा :

(A) गाय-वासरु तत्व

(B) अभिसरणाचे तत्व

(C) भिंत-चित्र तत्व

(D) शरीर-अवयव तत्व

13. जी.यु.आय. चे पूर्ण रूप :

(A) ग्राफिक यूजर इंटरफेस

(B) ग्राफिक यूजर इंटरॲक्शन

(C) ग्राफिक युटिलिटी इंटरफेस

(D) ग्रेट युनियन ऑफ इंडिया

14. Shelf list facilitates..... .

(A) Classification

(B) Weeding out

(C) Stock verification

(D) Documentation

15. The office of patent information system in India is at..... .

(A) Mumbai

(B) New Delhi

(C) Kolkata

(D) Nagpur

16. Questionnaire is a :

(A) Research method

(B) Measurement technique

(C) Tool for data collection

(D) Data analysis technique

17. A periodical evaluation of an employee is done through..... .

(A) Job rotation

(B) Performance appraisal

(C) Refresher course

(D) Work guide

14. स्थानयादी.....साठी उपयुक्त असते.

(A) वर्गीकरण

(B) निर्लेखन

(C) ग्रंथपडताळणी

(D) प्रलेखन

15. भारतातील पेटंट माहिती प्रणाली कार्यालय .....येथे आहे.

(A) मुंबई

(B) नवी दिल्ली

(C) कोलकता

(D) नागपूर

16. प्रश्नावली म्हणजे.....आहे.

(A) संशोधन पद्धती

(B) मापनाचे तंत्र

(C) माहिती प्राप्तीचे साधन

(D) माहिती विश्लेषण तंत्र

17. कर्मचाऱ्याचे नियमित मूल्यमापन.....द्वारा केले जाते.

(A) कार्यबदल

(B) कार्यमूल्यांकन

(C) उजळणी वर्ग

(D) कार्य मार्गदर्शक

18. CCF stands for..... .

(A) Current Classification Format

(B) Current Communication Format

(C) Common Communication Format

(D) Common Classification Format

19. "Controlled Group" is a term used in..... .

(A) Survey research

(B) Historical research

(C) Experimental research

(D) Descriptive research

20. 'Noise' in Information Retrieval is due to..... .

(A) Precision

(B) Recall

(C) Relevant information

(D) Redundant information

21. The concept "Invisible College" first used by :

(A) Eugene Garfield

(B) Derek Solla Price

(C) Allent Kent

(D) Carl Savage

18. सी. सी. एफ. या संज्ञेचा विस्तार म्हणजे .....

(A) करंट क्लासिफिकेशन फॉरमॅट

(B) करंट कम्युनिकेशन फॉरमॅट

(C) कॉमन कम्युनिकेशन फॉरमॅट

(D) कॉमन क्लासिफिकेशन फॉरमॅट

19. 'बद्धसंच' ही संकल्पना..... संशोधनात वापरली जाते.

(A) सर्वेक्षण

(B) ऐतिहासिक

(C) प्रायोगिक

(D) विश्लेषणात्मक

20. माहितीच्या प्राप्तीमधील 'नाईझ' हा पुढील कारणांमुळे निर्माण होतो :

(A) प्रिसीजन

(B) रिकॉल

(C) संबंधित माहिती

(D) अनावश्यक माहिती

21. 'इनव्हिजिबल कॉलेज' ही संकल्पना प्रथम यांनी वापरली :

(A) युजीन गारफिल्ड

(B) डेरेक सोला प्राईस

(C) ॲलेन केंट

(D) कार्ल सॅव्हेज

22. Who enunciated the term 'hyper-text' ?

(A) E. Garfield

(B) Bill Gates

(C) Ted Nelson

(D) Raj Reddy

23. 'Cranfield Project' is an example of..... .

(A) Experimental Research

(B) Survey Research

(C) Case Study

(D) Historical Research

24. IFLA took up the "Universal Availability of Publication" program in the year..... .

(A) 1973

(B) 1976

(C) 1972

(D) 1970

22. 'हाइपरटेक्स्ट' ही संज्ञा प्रथम कोणी वापरली ?

(A) यू. गारफिल्ड

(B) बिल गेट

(C) टेड नेल्सन

(D) राज रेड्डी

23. 'क्रेनफिल्ड प्रकल्प' हे याचे उदाहरण आहे ..... .

(A) प्रायोगिक संशोधन

(B) सर्वेक्षण संशोधन

(C) व्यष्टी अध्ययन

(D) ऐतिहासिक संशोधन

24. 'युनिव्हर्सल ॲव्हेलेबिलिटी ऑफ पब्लिकेशन' हा प्रकल्प इफ्लाने ..... वर्षी सुरु केला.

(A) 1973

(B) 1976

(C) 1972

(D) 1970

25. International Information System on Research in Documentation (ISORID) was established by :

(A) IFLA

(B) UNESCO

(C) SLA

(D) ALA

26. What is the relationship between ISBD and cataloguing codes ?

(A) They are not related at all

(B) Cataloguing codes will include bibliographic description

(C) ISBD includes cataloguing rules

(D) ISBD can replace cataloguing rules

27. COPSAT stands for..... .

(A) Cooperative periodicals in science and technology

(B) Current online periodicals in science and technology

(C) Current online patent in science and technology

(D) Contents of periodicals in science and technology

25. इंटरनॅशनल इन्फॉरमेशन सिस्टीम ऑन रिसर्च इन डॉक्युमेंटेशन (इसरॉइड) ची स्थापना..... ने केली :

(A) इफ्ला

(B) युनिस्को

(C) एस. एल. ए.

(D) ए. एल. ए.

26. आय. एस. बी. डी. आणि तालिका संहिता यातील संबंध काय आहेत ?

(A) एकमेकाशी संबंधीत नाहीत

(B) तालिका संहितेत सूचित्मक वर्णन आहे

(C) आय. एस. बी. डी. मध्ये तालिकेचे नियम समाविष्ट आहेत

(D) आय. एस. बी. डी. तालिका संहितेची जागा घेऊ शकते

27. कॉपसॅट हे.....चे संक्षिप्त रूप आहे.

(A) कोऑपरेटिव्ह पिरिऑडिकल्स इन सायंस ॲन्ड टेक्नॉलॉजी

(B) करंट ऑनलाइन पिरिऑडिकल्स इन सायंस ॲन्ड टेक्नॉलॉजी

(C) करंट ऑनलाइन पेटंट इन सायंस ॲन्ड टेक्नॉलॉजी

(D) कंटेंटस् ऑफ पिरिऑडिकल्स इन सायंस ॲन्ड टेक्नॉलॉजी

28. The journal "Knowledge Organization" is published by :

(A) IFLA

(B) ISKO

(C) LA

(D) LC

29. Tagging in web 2.0 application is called :

(A) Taxonomy

(B) Folksonomy

(C) Syndication

(D) Directory

30. Inductive logic proceeds from :

(A) General to General

(B) Particular to General

(C) General to Particular

(D) Particular to Particular

31. CRG stands for :

(A) Committee for Rural Grant

(B) Classification Research Group

(C) Committee for Ranganathan Guild

(D) Classic Research Grant

28. ''नॉलेज ऑरगनायझेशन' या नियतकालिकाचे प्रकाशक.....आहेत.

(A) इफ्ला

(B) आय. एस. के. ओ.

(C) एल. ए.

(D) एल. सी.

29. वेब 2.0 मध्ये 'टॅगिंग' ला.....म्हणतात.

(A) टॅक्झानॉमी

(B) फॉक्सॉनॉमी

(C) सिंडीकेशन

(D) डिरेक्टरी

30. अनुमानात्मक तर्कशास्त्राचा प्रवास..... असतो.

(A) सामान्याकडून सामान्याकडे

(B) विशिष्टाकडून सामान्याकडे

(C) सामान्याकडून विशिष्टाकडे

(D) विशिष्टाकडून विशिष्टाकडे

31. सी. आर. जी. चे पूर्ण रूप :

(A) कमिटी फॉर रुरल ग्रॅन्ट

(B) क्लासिफिकेशन रिसर्च ग्रुप

(C) कमिटी फॉर रंगनाथन गिल्ड

(D) क्लासिक रिसर्च ग्रॅन्ट

32. Which of the following is *not* a "Graphic representation" ?

(A) Pie Chart

(B) Bar Chart

(C) Table

(D) Histogram

33. Match the following :

(1)	Scientific Management	(*a*)	Peter Drucker
(2)	Theory of Motivation	(*b*)	Maslow
(3)	Theory of X and Y	(*c*)	F. W. Taylor
(4)	MBO	(*d*)	McGregor

(A) 1—*c*, 2—*b*, 3—*d*, 4—*a*

(B) 1—*b*, 2—*a*, 3—*c*, 4—*d*

(C) 1—*d* 2—*b*, 3—*a*, 4—*c*

(D) 1—*a*, 2—*d*, 3—*c*, 4—*b*

32. खालीलपैकी कोणत्या प्रकाराचा समावेश ''भूमितीय विश्लेषण'' प्रकारात होत **नाही** ?

(A) पाय चार्ट

(B) स्तंभालेख

(C) सारणी

(D) हिस्टोग्राम

33. जोड्या जुळवा :

(1)	सायंटिफिक मॅनेजमेंट	(*a*)	पिटर ड्रकर
(2)	थेअरी ऑफ मोटिव्हेशन	(*b*)	मास्लो
(3)	थेअरी एक्स आणि वाय	(*c*)	एफ. डब्लू. टेलर
(4)	एम. बी. ओ.	(*d*)	मॅकग्रेगर

(A) 1—*c*, 2—*b*, 3—*d*, 4—*a*

(B) 1—*b*, 2—*a*, 3—*c*, 4—*d*

(C) 1—*d* 2—*b*, 3—*a*, 4—*c*

(D) 1—*a*, 2—*d*, 3—*c*, 4—*b*

34. Match the following :

List 'A'		List 'B'	
(1)	Chattopadhyaya Committee Report	(*a*)	1959
(2)	Kothari Commission Report	(*b*)	1942
(3)	Sinha Committee Report	(*c*)	1986
(4)	Fyzee Committee Report	(*d*)	1966

Answer :

(A) 1 (*c*), 2 (*d*), 3 (*a*), 4 (*b*)

(B) 1 (*d*), 2 (*c*), 3 (*b*), 4 (*a*)

(C) 1 (*b*), 2 (*d*), 3 (*c*), 4 (*a*)

(D) 1 (*d*), 2 (*b*), 3 (*a*), 4 (*c*)

35. "Fair use" is a term most relevant to :

(A) Intellectual Property Right

(B) Books borrowed for home reading

(C) Copyright

(D) Use of reference books

34. जोड्या जुळवा :

यादी 'अ'		यादी 'ब'	
(1)	चट्टोपाध्याय कमिटी रिपोर्ट	(*a*)	1959
(2)	कोठारी कमीशन रिपोर्ट	(*b*)	1942
(3)	सिन्हा कमिटी रिपोर्ट	(*c*)	1986
(4)	फैझी कमिटी रिपोर्ट	(*d*)	1966

उत्तर :

(A) 1 (*c*), 2 (*d*), 3 (*a*), 4 (*b*)

(B) 1 (*d*), 2 (*c*), 3 (*b*), 4 (*a*)

(C) 1 (*b*), 2 (*d*), 3 (*c*), 4 (*a*)

(D) 1 (*d*), 2 (*b*), 3 (*a*), 4 (*c*)

35. 'फेअर युज' ही संकल्पना कशाशी संबंधीत आहे ?

(A) बौद्धिक संपदा अधिकार

(B) घरी वापरण्यासाठी नेलेली पुस्तके

(C) कॉपीराईट

(D) संदर्भग्रंथांचा वापर

36. Match the following :

(1)	Bradford's Law	(*a*)	Author's productivity
(2)	Lotkas Law	(*b*)	Citation indexing
(3)	Eugene Garfield	(*c*)	Word frequency
(4)	Zip's Law	(*d*)	Law of scattering

Answer :

(A) 1 (*a*), 2 (*b*), 3 (*d*), 4 (*c*)

(B) 1 (*c*), 2 (*d*), 3 (*b*), 4 (*a*)

(C) 1 (*d*), 2 (*b*), 3 (*a*), 4 (*c*)

(D) 1 (*d*), 2 (*a*), 3 (*b*), 4 (*c*)

37. The oldest and the largest Library Association in the world is..... .

(A) ALA

(B) LA

(C) IFLA

(D) IASLIC

38. Which of the following is *not* covered under Intellectual Property Rights ?

(A) Copyrights

(B) Patents

(C) Trade Marks

(D) Thesaurus

36. जोड्या जुळवा :

(1)	ब्राडफोर्डस् सिद्धान्त	(*a*)	लेखकाची उत्पादन क्षमता
(2)	लोटकाज सिद्धान्त	(*b*)	उल्लेख सूचिकरण/ निर्देशन
(3)	यूजिन गारफिल्ड	(*c*)	शब्दांची वारंवारीता
(4)	झिफ्चा सिद्धान्त	(*d*)	विखरण्याचा सिद्धान्त

उत्तर :

(A) 1 (*a*), 2 (*b*), 3 (*d*), 4 (*c*)

(B) 1 (*c*), 2 (*d*), 3 (*b*), 4 (*a*)

(C) 1 (*d*), 2 (*b*), 3 (*a*), 4 (*c*)

(D) 1 (*d*), 2 (*a*), 3 (*b*), 4 (*c*)

37. जगातील सर्वात पहिली व मोठी ग्रंथालय संघटना .....आहे.

(A) ए. एल. ए.

(B) एल. ए.

(C) इफला

(D) इअॅस्लीक

38. बौद्धिक स्वामित्व अधिकारामध्ये खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा समावेश होत **नाही** ?

(A) ग्रंथ स्वामित्व अधिकार

(B) पेटेंटस्

(C) ट्रेड मार्कस्

(D) थिसॉरस

39. Ontology is..... .

(A) An Indexing Method

(B) Classification of Internet based documents

(C) Cataloguing of Internet based documents

(D) Documentation service

40. Mozilla is..... .

(A) An operating system

(B) Library software

(C) A web browser

(D) A search engine

41. The concept of concretes and processes was given by..... .

(A) Kaiser

(B) H. P. Luhn

(C) Derek Austin

(D) S. R. Ranganathan

39. ऑन्टॉलॉजी ही.....आहे.

(A) एक निर्देशन पद्धत

(B) इंटरनेटवर आधारित दस्तऐवजांचे वर्गीकरण

(C) इंटरनेटवर आधारित दस्तऐवजांचे तालिकीकरण

(D) प्रलेखन सेवा

40. मोझिला ही.....आहे.

(A) एक ऑपरेटिंग सिस्टीम

(B) ग्रंथालय आज्ञावली

(C) वेब ब्राउझर

(D) एक सर्च इंजिन

41. कॉन्क्रीट व प्रोसेसेस ही संकल्पना प्रथम .....यांनी मांडली.

(A) कैझर

(B) एच. पी. लुन्ह

(C) डेरेक ऑस्टीन

(D) एस. आर. रंगनाथन

42. Chairman of National Knowledge Commission is..... .

(A) Pranab Mukherjee

(B) Nandan Nilekani

(C) P. Chidambaram

(D) Sam Pitroda

43. High Level Language is..... .

(A) Disk space dependent

(B) O. S. dependent

(C) Machine independent

(D) Machine dependent

44. The transmission of receiver's reaction back to the sender is known as..... .

(A) Noise

(B) Feedback

(C) Medium

(D) Source

42. राष्ट्रीय ज्ञान आयोगाचे चेअरमन हे आहेत .....

(A) प्रणब मुखर्जी

(B) नंदन निलेकणी

(C) पी. चिदंबरम

(D) सॅम पित्रोडा

43. हाय लेवल लँग्वेज.....आहे.

(A) डिस्क स्पेस डिपेंडेंट

(B) ओ. एस. डिपेंडेंट

(C) मशिन इन्डिपेंडेंट

(D) मशिन डिपेंडेंट

44. माहितीच्या प्राप्तकर्त्याची प्रतिक्रिया प्रेषकाकडे परत पाठविण्याच्या प्रक्रियेस..... म्हणतात.

(A) अडथळा

(B) प्रतिसाद

(C) माध्यम

(D) स्त्रोत

45. Currently "Science Citation Index" is published by..... .

(A) Emerald

(B) Springer

(C) Thomson

(D) Elsevier

46. Protocol means..... .

(A) Interchange of data between two devices

(B) Interchange of data between two computers

(C) Linkage between two computers

(D) Linkage between two devices

47. Which of the following is an 'Acronym' ?

(A) UNESCO

(B) UNO

(C) UNDP

(D) UGC

45. ''सायन्स सायटेशन इंडेक्स'' हे नियतकालिक सध्या.....या संस्थेमार्फत प्रकाशित केले जाते.

(A) इमेराल्ड

(B) स्प्रिंगर

(C) थॉम्पस्न

(D) एल्सेव्हीयर

46. प्रोटोकॉल म्हणजे.....

(A) दोन साधनामधील माहितीची अदलाबदल

(B) दोन संगणकामधील माहितीची अदलाबदल

(C) दोन संगणकामधील जोडणी

(D) दोन साधनामधील जोडणी

47. खालीलपैकी कोणते 'ॲक्रोनेम' आहे ?

(A) युनिस्को

(B) युएनओ

(C) युएनडीपी

(D) युजीसी

48. A set of rules that govern overall data communications system is popularly known as..... .

(A) Protocol

(B) Agreement

(C) Pact

(D) Memorandum

49. Staffing is concerned with providing and maintaining.....resources.

(A) Physical

(B) Technical

(C) Human

(D) Financial

50. Which of the following is *not* true about e journals ?

(A) They are distributed through digital methods

(B) They also have editors or editorial boards

(C) They are publications of serial nature

(D) They are always free of cost

48. लॉकिक अर्थाने मूलभूत माहितीच्या संप्रेषण प्रणालीला.....म्हणतात.

(A) प्रोटोकॉल

(B) करार

(C) ठराव

(D) निवेदन पत्रीका

49. कर्मचारी व्यवस्थापन.....साधनांचा पुरवठा व परिरक्षण यांचेशी संबंधित आहे.

(A) भौतिक

(B) तांत्रिक

(C) मानवी

(D) आर्थिक

50. इ नियतकालिकांचे बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान योग्य **नाही** ?

(A) त्यांचे वितरण डिजिटल पद्धतीने होते

(B) त्यांचेकरिता संपादक अथवा संपादक मंडळ असते

(C) ही कालिक प्रकाशने असतात

(D) ही नेहमीविनामूल्य उपलब्ध असतात

ROUGH WORK

ROUGH WORK

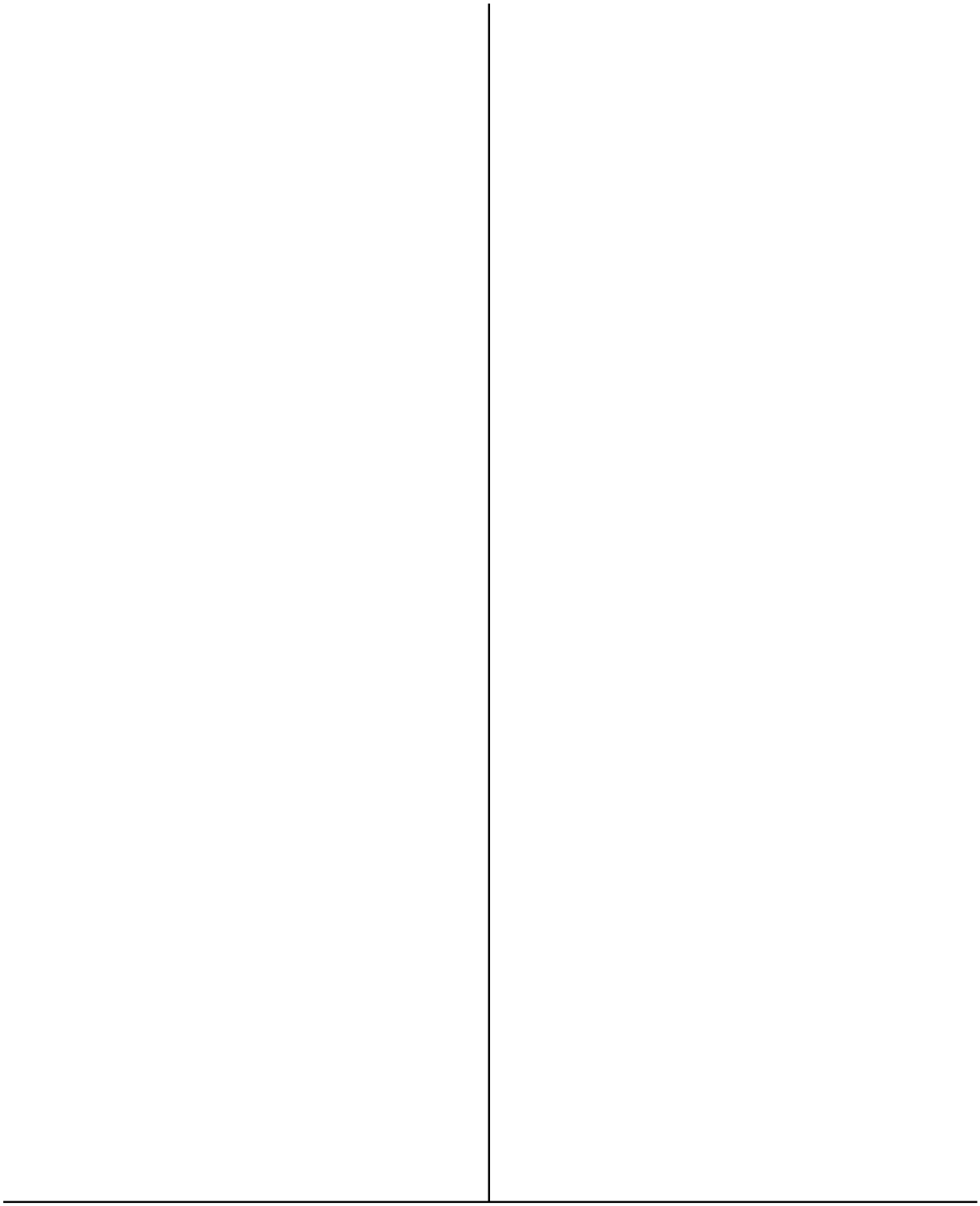

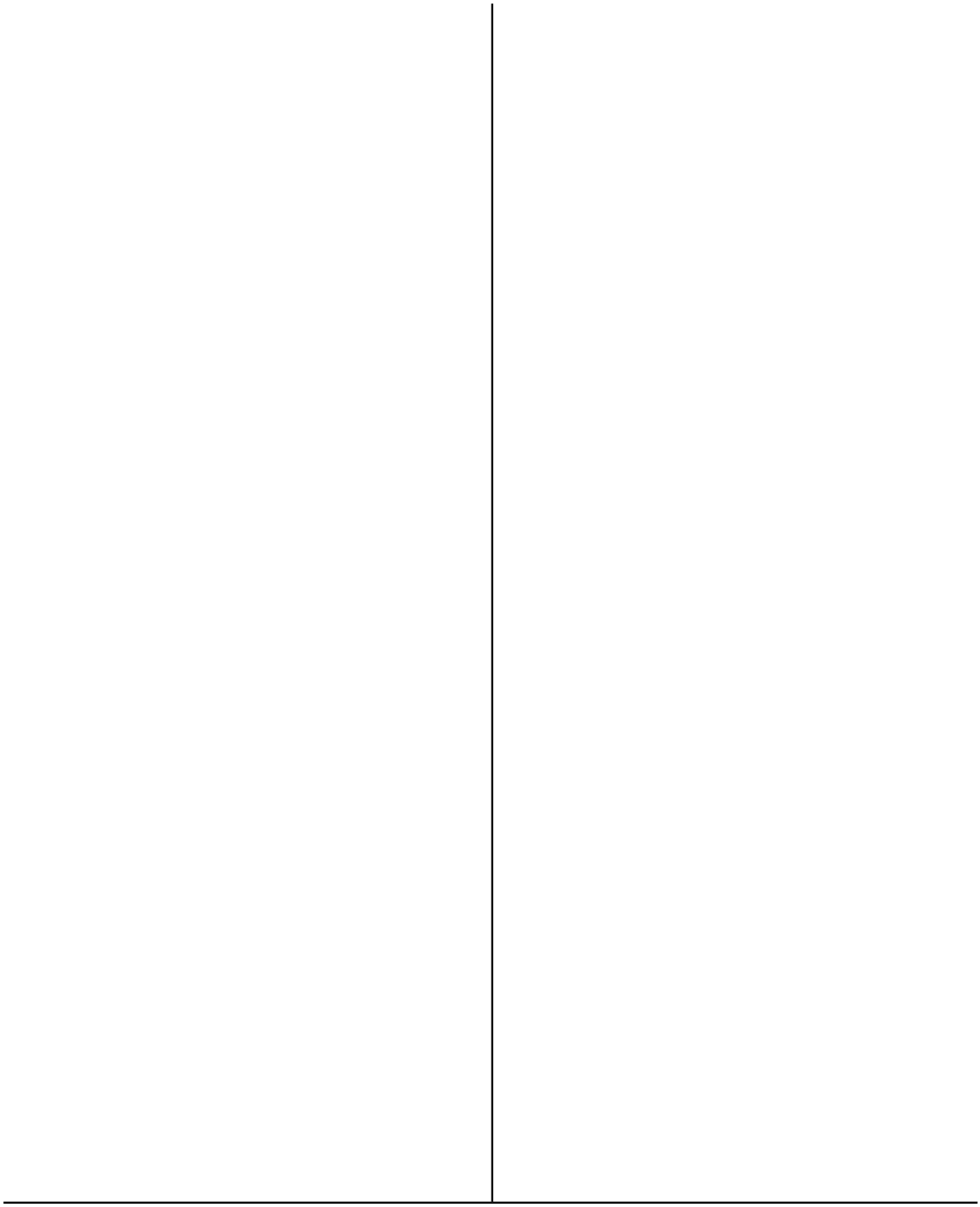

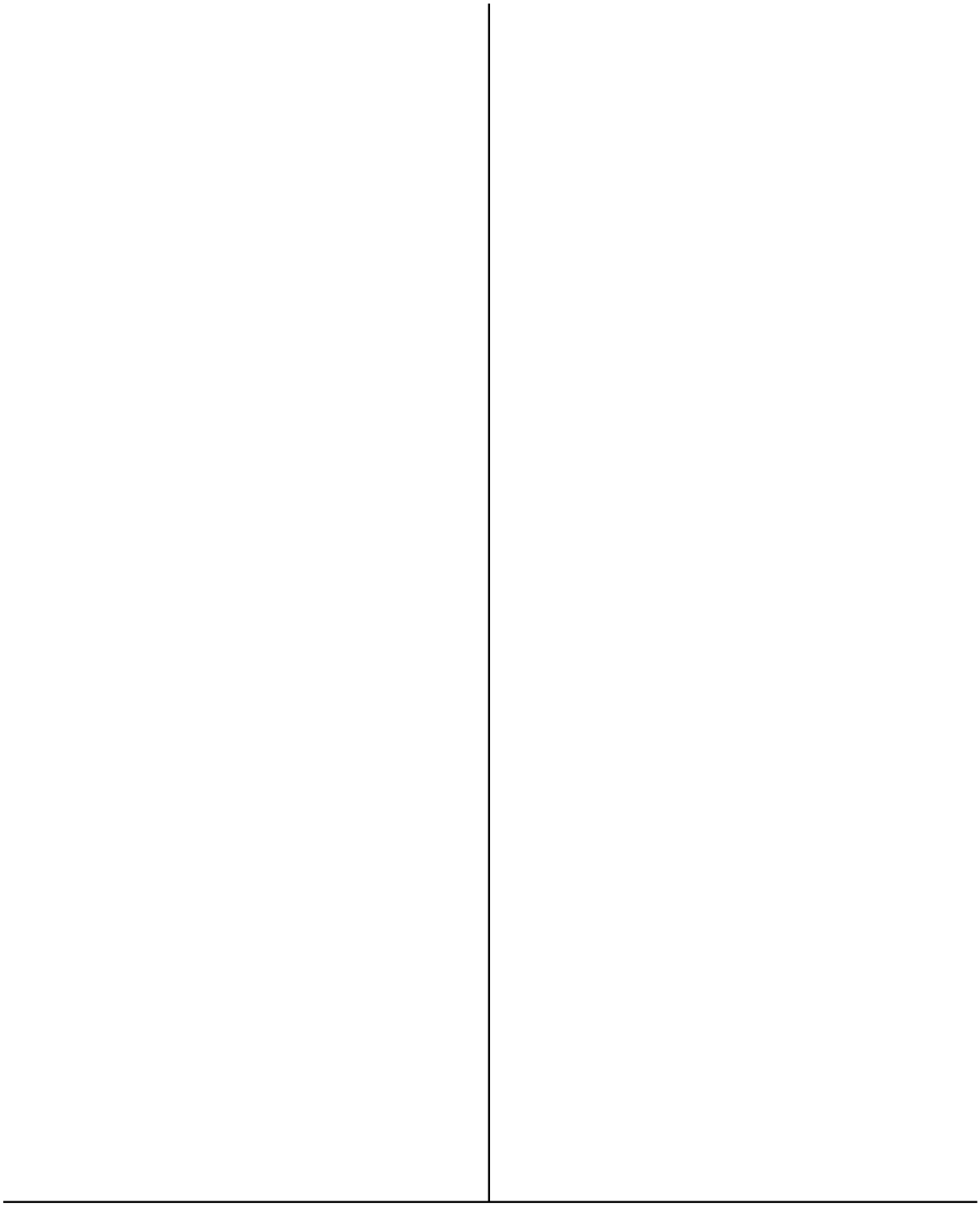

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions, each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Which of the following is *not* covered by IPR ?

   (A) Patents

   (B) Trademarks

   (C) Standards

   (D) Industrial Designs

2. First award of Ph.D. in library science was given by the University of Delhi to ..... .

   (A) P.N. Kaula

   (B) S.R. Ranganathan

   (C) Krishna Rao

   (D) B.S. Kesavan

1. खालीलपैकी कोणते बौद्धिक संपदा हक्कांतर्गत येत **नाही** ?

   (A) पेटंटस्

   (B) ट्रेडमार्क्स

   (C) मानके

   (D) औद्योगिक आराखडे

2. दिल्ली विद्यापीठाने ग्रंथालय शास्त्रातील पहिली पी.एच.डी. कोणाला दिली ?

   (A) पी. एन्. कौला

   (B) एस्. आर. रंगनाथन

   (C) कृष्ण राव

   (D) बी. एस्. केशवन

3. Which of the five laws of library science implies weeding of books by libraries ?

(A) First law

(B) Third law

(C) Fourth law

(D) Fifth law

4. Which type of source is Trade Literature ?

(A) Primary

(B) Secondary

(C) Tertiary

(D) Quaternary

5. New name of the LA is ..... .

(A) BLA

(B) CILIP

(C) NISCAIR

(D) UKLA

3. ग्रंथालय शास्त्रातील पाच सुत्रांपैकी कोणते सुत्र ग्रंथालयातील पुस्तके रद्दबातल करण्याविषयी सुचविते ?

(A) प्रथम सुत्र

(B) तृतीय सुत्र

(C) चौथे सुत्र

(D) पाचवे सुत्र

4. ट्रेड लिटरेचर कोणत्या प्रकारचे साधन आहे ?

(A) प्राथमिक

(B) द्वितीयक

(C) तृतीयक

(D) चतुर्थक

5. एल. ए. चे. नवीन नाव ..... आहे.

(A) बी.एल.ए.

(B) सी.आय.एल.आय.पी.

(C) निस्केअर

(D) यु.के.एल.ए.

6. Which of the following is Grey Literature ?

(A) Books

(B) Periodicals

(C) Preprints

(D) Reprints

7. Peer review is a ..... .

(A) Pricing Model

(B) Database

(C) Pre-publication articles scrutiny

(D) Book review

8. ..... divides documents into three types such as primary, secondary and tertiary.

(A) D. Grogen

(B) J.S. Mills

(C) P.V. Young

(D) J.H. Shera

6. खालीलपैकी कोणते ग्रे लिटरेचर आहे ?

(A) पुस्तके

(B) नियतकालिके

(C) प्रि-प्रिन्ट्स

(D) रि-प्रिन्ट्स

7. पिअर रिव्ह्यू आहे एक ..... .

(A) प्रायसिंग मॉडेल

(B) डेटाबेस

(C) प्रकाशनपूर्व लेखांची छाननी

(D) ग्रंथ परीक्षण

8. प्रलेखांचे प्राथमिक, द्वितीयक व तृतीयक स्तरावर विभाजन ..... यांनी केले आहे.

(A) डी. ग्रोगन

(B) जे. एस्. मिलस्

(C) पी. व्ही. यंग

(D) जे. एच्. शेरा

9. Which of the following is a consolidation service ?

(A) Bibliographic Service

(B) Translation Service

(C) Digest Service

(D) Indexing Service

10. The concept of 'profile matching' is used in ..... .

(A) Selective Dissemination of Information

(B) Abstracting Service

(C) Referral Service

(D) Translation Service

11. C.A. Cutter is the author of ..... .

(A) Subject Classification

(B) Expansive Classification

(C) Bibliographic Classification

(D) Broad system of Ordering

9. खालीलपैकी कोणती सेवा एकत्रित सेवा आहे ?

(A) बिब्लिओग्रॉफिक सेवा

(B) भाषांतर सेवा

(C) डायजेस्ट सेवा

(D) निर्देशन सेवा

10. 'प्रोफाईल मॅचिंग' संकल्पना ..... मध्ये वापरली जाते.

(A) निवडक माहितीचे प्रसारण

(B) सार सेवा

(C) रेफरल सेवा

(D) भाषांतर सेवा

11. सी. ए. कटर हे कशाचे लेखक आहेत ?

(A) विषय वर्गीकरण

(B) एकस्पान्सिव्ह वर्गीकरण

(C) बिब्लिओग्रॉफिक वर्गीकरण

(D) ब्रॉड सिस्टीम ऑफ ऑर्डरींग

12. Who was the Chairman of UGC in India in 2010 ?

(A) Narendra Jadhav

(B) S.K Thorat

(C) Arun Nigvekar

(D) Ashok Kolaskar

13. Which of these is *not* a hierarchical relationship ?

(A) Enterprises — Private Enterprises

(B) Teaching — Teaching Aids

(C) Paints — Oil Paints

(D) Education — Higher Education

14. Among the different boolean operators, 'AND operator' is used ..... .

(A) to widen the search

(B) to begin the search

(C) to end the search

(D) to narrow the search

12. भारतातील विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे अध्यक्ष ..... 2010 मध्ये होते.

(A) नरेंद्र जाधव

(B) एस्. के. थोरात

(C) अरुण निगवेकर

(D) अशोक कोळसकर

13. पुढीलपैकी कोणत्या घटकामध्ये हायरार्कीकल रिलेशनशीप **नाही** ?

(A) एन्टरप्रायझेस — प्राईव्हेट एन्टरप्रायझेस

(B) टिचिंग — टिचिंग एडस्

(C) पेन्ट्स — ऑईल पेन्टस्

(D) एज्युकेशन — हायर एज्युकेशन

14. निरनिराळया बुलियन ऑपरेटरपैकी 'ॲन्ड आपरेटर' ..... वापरतात.

(A) शोध विस्तारासाठी

(B) शोध सुरू करण्यासाठी

(C) शोध संपविण्यासाठी

(D) शोध संकुचित करण्यासाठी

15. Dublin Core is ..... .

(A) E-Library Software

(B) Metadata Standard

(C) Content Management Tool

(D) Classification Code

16. Match the following :

(1)	Systematic indexing	(*a*)	S.R. Ranganathan
(2)	PRECIS Indexing	(*b*)	H.P. Luhn
(3)	Chain Indexing	(*c*)	Derek Austin
(4)	KWIC Indexing	(*d*)	J.E.L. Farradane

(A) 1(*d*), 2(*c*), 3(*a*), 4(*b*)

(B) 1(*a*), 2(*b*), 3(*c*), 4(*d*)

(C) 1(*d*), 2(*c*), 3(*b*), 4(*a*)

(D) 1(*c*), 2(*d*), 3(*a*), 4(*b*)

17. Science Citation Index originally produced by institute of Scientific Information, is now owned by ..... .

(A) Elsevier

(B) Thomson Reuters

(C) Pro Quest

(D) Emerald

15. डब्लिन कोर ..... आहे.

(A) ई-ग्रंथालय प्रणाली

(B) मेटाडेटा स्टँडर्ड

(C) कन्टेन्ट मॅनेजमेंट टुल

(D) वर्गीकरण पद्धती

16. जोड्या जुळवा :

(1)	सिस्टीमॅटीक इंडेक्सींग	(*a*)	एस्. आर. रंगनाथन
(2)	प्रेसीज इंडेक्सींग	(*b*)	एच्. पी. लून
(3)	चेन इंडेक्सींग	(*c*)	डेरेक ऑस्टीन
(4)	क्वीक इंडेक्सींग	(*d*)	जे. ई. एल. फराडेन

(A) 1(*d*), 2(*c*), 3(*a*), 4(*b*)

(B) 1(*a*), 2(*b*), 3(*c*), 4(*d*)

(C) 1(*d*), 2(*c*), 3(*b*), 4(*a*)

(D) 1(*c*), 2(*d*), 3(*a*), 4(*b*)

17. सायन्स सायटेशन इंडेक्स सुरुवातीस इन्स्टीट्युट ऑफ सायंटिफिक इन्फॉरमेशन संस्थेचे सुरू केला आता त्याचे मालकी हक्क कोणाकडे आहे ?

(A) एल्सीव्हिअर

(B) थॉमसन रूटरस्

(C) प्रो क्वेस्ट

(D) इमरॉल्ड

18. Biotechnology is an example of formation of subject by ..... .

(A) Fusion

(B) Fission

(C) Lamination

(D) Loose assemblage

19. Sears' List of Subject Headings is published by ..... .

(A) ALA

(B) H.W. Wilson Company

(C) Library of Congress

(D) McGraw Hill Publishing Co.

20. Chain Indexing was developed by ..... .

(A) C.A. Cutter

(B) S.R. Ranganathan

(C) G. Bhattacharya

(D) Derek Austin

18. बायोटेक्नॉलॉजी हे कोणत्या विषय निर्मितीचे उदाहरण आहे ?

(A) फ्युजन

(B) फिशन

(C) लॅमिनेशन

(D) लूज असेंब्लेज

19. सिअर्स लिस्ट ऑफ सब्जेक्ट हेडींग्ज कोण प्रकाशित करते ?

(A) ए.एल.ए.

(B) एच्. डब्ल्यू. विल्सन कंपनी

(C) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

(D) मॅग्रॉ हिल पब्लिशिंग कंपनी

20. साखळी निर्देशन ..... यांनी विकसीत केले.

(A) सी. ए. कटर

(B) एस्. आर. रंगनाथन

(C) जी. भट्टाचार्य

(D) डेरेक ऑस्टीन

21. Match the following and choose the correct answer from the codes given below :

(1)	Richardson	(*a*)	Principles of Book Classification
(2)	Hume	(*b*)	Canons of Classification
(3)	Sayers	(*c*)	Prolegomena to Library Classification
(4)	Ranganathan	(*d*)	Classification : Theoretical and Practical

Codes :

(A) 1(*a*), 2(*b*), 3(*d*), 4(*c*)

(B) 1(*d*), 2(*a*), 3(*c*), 4(*b*)

(C) 1(*c*), 2(*d*), 3(*b*), 4(*a*)

(D) 1(*d*), 2(*a*), 3(*b*), 4(*c*)

22. Which of the following is pre-coordinate indexing system ?

(A) KWIC

(B) KWOC

(C) PRECIS

(D) Uniterm Indexing System

21. जोड्या लावा आणि बरोबर उत्तर दिलेल्या कोडातील निवडा :

(1)	रिचर्डसन	(*a*)	ग्रंथ वर्गीकरणाची तत्वे
(2)	ह्युम	(*b*)	वर्गीकरणाची सूत्रे
(3)	सेअर्स	(*c*)	प्रोलेगोमेना टू लायब्ररी क्लासीफिकेशन
(4)	रंगनाथन	(*d*)	वर्गीकरण : तात्विक आणि प्रात्यक्षिक

कोड :

(A) 1(*a*), 2(*b*), 3(*d*), 4(*c*)

(B) 1(*d*), 2(*a*), 3(*c*), 4(*b*)

(C) 1(*c*), 2(*d*), 3(*b*), 4(*a*)

(D) 1(*d*), 2(*a*), 3(*b*), 4(*c*)

22. खालीलपैकी कोणती प्रि-कोऑर्डीनेट इंडेक्सींग सिस्टीम आहे ?

(A) क्वीक

(B) क्वॉक

(C) प्रेसीज

(D) युनिटर्म इंडेक्सींग सिस्टीम

23. The annual quantum of work per person for a periodical section of the University Library as per UGC formula is ..... .

(A) 600 periodicals

(B) 500 periodicals

(C) 300 periodicals

(D) 1000 periodicals

24. Zero-based Budget means ..... .

(A) Expenses are zero

(B) No increase in expenditure

(C) Considering the previous year's budget

(D) Without giving consideration to the previous year's budget

25. Modular system of library building facilitates ..... .

(A) Expansion

(B) Modernisation

(C) Flexibility and expansion

(D) Work flow

26. User Education *does not* mean ..... .

(A) User Orientation

(B) Bibliographic instruction

(C) Training in the use of technological gadgets

(D) User study

23. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या सूत्रानुसार विद्यापीठ ग्रंथालयाच्या नियतकालिक विभागातील प्रत्येक व्यक्तीचे वार्षिक काम किती नियतकालिकांच्या संख्येशी निगडीत आहे ?

(A) 600 नियतकालिके

(B) 500 नियतकालिके

(C) 300 नियतकालिके

(D) 1000 नियतकालिके

24. शून्याधारित अर्थसंकल्प म्हणजे ..... .

(A) खर्च शून्य असणे

(B) खर्चात कोणतीही वाढ नसणे

(C) मागील वर्षातील अंदाजपत्रकाचा विचार करणे

(D) गतकाळातील अर्थसंकल्पाचा विचार न करता केलेले अंदाजपत्रक

25. मॉड्युलर बांधणी असल्यास ग्रंथालयाच्या इमारतीमध्ये पुढील सुविधा उपलब्ध होते.

(A) विस्तार

(B) आधुनिकता

(C) लवचिकता आणि विस्तार

(D) कार्यप्रवाह

26. युजर एज्युकेशन मध्ये कोणती गोष्ट अभिप्रेत **नाही** ?

(A) उपयोजकांचे उद्‌बोधन

(B) बिब्लिओग्रॉफिक इन्स्ट्रक्शन

(C) तंत्रज्ञान विषयक उपकरणे वापरण्याचे प्रशिक्षण

(D) उपयोजकांचा अभ्यास

27. Systems study involves :

(A) Analysis only

(B) Analysis, evaluation and design

(C) Analysis and design

(D) Analysis and evaluation

28. Which of the following *cannot* be considered as a principle of management ?

(A) Division of work

(B) Discipline

(C) Centralisation

(D) Directing

29. Match the following :

(1)	Hawthorne studies	(*a*)	Douglas McGregor
(2)	Two-factor theory of motivation	(*b*)	Abraham Maslow
(3)	Theory X and Y	(*c*)	Elton Mayo
(4)	Hierarchy of Needs	(*d*)	Frederick Herzberg

(A) 1(*c*), 2(*a*), 3(*b*), 4(*d*)

(B) 1(*c*), 2(*d*), 3(*a*), 4(*b*)

(C) 1(*a*), 2(*b*), 3(*c*), 4(*d*)

(D) 1(*b*), 2(*c*), 3(*d*), 4(*a*)

27. सिस्टीम स्टडीमध्ये कोणत्या गोष्टींचा समावेश होतो ?

(A) फक्त विश्लेषण

(B) विश्लेषण, मूल्यमापन आणि संरचना

(C) विश्लेषण आणि संरचना

(D) विश्लेषण आणि मूल्यमापन

28. खालीलपैकी कोणते व्यवस्थापनाचे तत्त्व **नाही** ?

(A) कामाची विभागणी

(B) शिस्त

(C) केंद्रीकरण

(D) निर्देशन करणे (डायरेक्टींग)

29. जोड्या लावा :

(1)	हॉथार्न स्टडीज	(*a*)	डग्लस मॅकग्रेगर
(2)	टू-फॅक्टर थेअरी ऑफ मोटीव्हेशन	(*b*)	अब्राहम मास्लो
(3)	थेअरी एक्स आणि वाय	(*c*)	एल्टन मायो
(4)	हायरार्की ऑफ निडस्	(*d*)	फ्रेडरीक हर्जबर्ग

(A) 1(*c*), 2(*a*), 3(*b*), 4(*d*)

(B) 1(*c*), 2(*d*), 3(*a*), 4(*b*)

(C) 1(*a*), 2(*b*), 3(*c*), 4(*d*)

(D) 1(*b*), 2(*c*), 3(*d*), 4(*a*)

30. Zipf's Law is related to ..... .

(A) Historical Research

(B) Bibliometrics

(C) Action Research

(D) Experimental Research

31. TQM stands for ..... .

(A) Total Quality Material

(B) Total Quality Manpower

(C) Total Quality Management

(D) Total Quality Mission

32. Linux is a ..... .

(A) Web browser

(B) Operating system

(C) Search Engine

(D) Portal

33. ANSI stands for ..... .

(A) American National Standards Information

(B) American National Standards Institute

(C) Asian National Standards Institute

(D) Asian National Standards Information

30. झिप्स लॉ ..... शी संबंधीत आहे.

(A) ऐतिहासिक संशोधन

(B) बिब्लिओमॅट्रीक्स

(C) कृती संशोधन

(D) प्रायोगिक संशोधन

31. टीक्युएम म्हणजे काय .....

(A) टोटल क्वालिटी मटेरीयल

(B) टोटल क्वालिटी मॅनपावर

(C) टोटल क्वालिटी मॅनेजमेंट

(D) टोटल क्वालिटी मिशन

32. लिनक्स काय आहे ?

(A) वेब ब्राउझर

(B) ऑपरेटींग सिस्टीम

(C) सर्च इंजिन

(D) पोर्टल

33. ए.एन.एस.आय. म्हणजे काय .....

(A) अमेरिकन नॅशनल स्टॅन्डर्डस् इन्फॉरमेशन

(B) अमेरिकन नॅशनल स्टॅन्डर्डस् इन्स्टिट्यूट

(C) एशियन नॅशनल स्टॅन्डर्डस् इन्स्टिट्यूट

(D) एशियन नॅशनल स्टॅन्डर्डस् इन्फॉरमेशन

34. The first page of website is known as ..... .

(A) Cover Page

(B) Home Page

(C) Title Page

(D) Half Title Page

35. Which of the following is an Internet browser ?

(A) Google

(B) Netscape

(C) Yahoo

(D) Altavista

36. The tagging in Web 2.0 is called ..... .

(A) Taxonomy

(B) Folksonomy

(C) Syndication

(D) Directory

37. Which of the following *does not* belong to the category of input devices ?

(A) Keyboard

(B) Mouse

(C) Printer

(D) Joystick

34. वेबसाईटचे पहिले पान ..... ओळखले जाते.

(A) कव्हर पेज

(B) होम पेज

(C) शाीर्षक पृष्ठ

(D) अर्ध शीर्षक पृष्ठ

35. खालीलपैकी कोणते इंटरनेट ब्राउझर आहे ?

(A) गुगल

(B) नेटस्केप

(C) याहू

(D) अल्टाव्हिस्टा

36. वेब 2.0 मधील टॅगींगला काय म्हणतात ?

(A) टॅक्सानॉमी

(B) फोक्सॉनॉमी

(C) सिंडिकेशन

(D) डिरेक्टरी

37. खालीलपैकी कोणते इनपुट डिव्हाईसच्या प्रकारात येत **नाही** ?

(A) की-बोर्ड

(B) माउस

(C) प्रिंटर

(D) जॉयस्टिक

38. Hypertext overcomes the inherent limitations of traditional text and in particular, its ..... .

(A) Stability

(B) Linearity

(C) Performance

(D) Formality

39. URL stands for ..... .

(A) Universal Resource Locator

(B) United Resource Link

(C) Union Catalogue Resource Locator

(D) United States Resource Locator

40. Hypothesis is ..... .

(A) a tool for selection of a research problem

(B) a technique for literature survey

(C) Tentative Generalisation

(D) Outcome of research

38. हायपरटेक्स्टमुळे पारंपारिक टेक्स्टच्या अंगीभूत मर्यादा दूर होतात, विशेषत :

(A) स्टॅबिलीटी

(B) लिनिॲरिटी

(C) परफॉरमन्स

(D) फॉर्मॅलिटी

39. यु.आर.एल. म्हणजे काय ?

(A) युनिव्हर्सल रिसोर्स लोकेटर

(B) युनायटेड रिसोर्स लिंक

(C) युनियन कॅटलॉग रिसोर्स लोकेटर

(D) युनायटेड स्टेटस् रिसोर्स लोकेटर

40. गृहितक म्हणजे ..... .

(A) संशोधनाचा विषयी निवडण्याचे साधन

(B) साहित्य शोध तंत्र

(C) टेन्टेटिव्ह जनरलायझेशन

(D) संशोधनाची निष्पती

41. Match the following and select the correct answer from the codes given below :

(1)	Busha and Harter	(*a*)	Management
(2)	Evans	(*b*)	Classification
(3)	B. Sayers	(*c*)	Reference
(4)	Katz	(*d*)	Research Methodology

Codes :

(A) 1(*c*), 2(*d*), 3(*a*), 4(*b*)

(B) 1(*d*), 2(*c*), 3(*b*), 4(*a*)

(C) 1(*d*), 2(*a*), 3(*b*), 4(*c*)

(D) 1(*a*), 2(*b*), 3(*c*), 4(*d*)

42. Impact Factor relates to ..... .

(A) Patents

(B) Journals

(C) Reports

(D) Books

43. Which of the following law relates to the frequency of publications by authors in any given subject field ?

(A) Lotka's Law

(B) Zipf's Law

(C) Bradford's Law

(D) Citation Analysis

41. जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या कोडातील बरोबर उत्तर निवडा :

(1)	बुशा आणि हार्टर	(*a*)	व्यवस्थापन
(2)	इव्हान्स	(*b*)	वर्गीकरण
(3)	बी. सेअर्स	(*c*)	संदर्भ
(4)	काट्झ	(*d*)	संशोधन पद्धती

कोड :

(A) 1(*c*), 2(*d*), 3(*a*), 4(*b*)

(B) 1(*d*), 2(*c*), 3(*b*), 4(*a*)

(C) 1(*d*), 2(*a*), 3(*b*), 4(*c*)

(D) 1(*a*), 2(*b*), 3(*c*), 4(*d*)

42. इम्पॅक्ट फॅक्टर कशाशी संबंधीत आहे ?

(A) पेटंटस्

(B) नियतकालिके

(C) अहवाल

(D) पुस्तके

43. खालीलपैकी कोणत्या सिद्धांताशी लेखकाच्या एखाद्या विशिष्ट विषयातील प्रकाशनातील वारंवारिता संबंधीत आहे ?

(A) लोटकॉज सिद्धांत

(B) झिप्स सिद्धांत

(C) ब्रैडफोर्डस् सिद्धांत

(D) उल्लेख विश्लेषण

44. Which of the following research methods is useful to study the active life of periodicals ?

(A) Survey Method

(B) Citation Analysis

(C) Experimental Method

(D) Case Study Method

45. Which of the following research techniques would be best for a study to compare the themes of best-selling novels with those that did not sell well ?

(A) Content Analysis

(B) Comparative Librarianship

(C) Library Surveys

(D) User Studies

46. From which place in India ISBN to books are assigned ?

(A) Mumbai

(B) Kolkata

(C) New Delhi

(D) Bengaluru

44. खालीलपैकी कोणती संशोधन पद्धती नियतकालिकांचे चलत् आयुष्याचा अभ्यास करण्यासाठी उपयुक्त आहे ?

(A) सर्वेक्षण पद्धती

(B) उल्लेख निर्देशन पद्धती

(C) प्रायोगिक पद्धती

(D) व्यष्टी अध्ययन पद्धती

45. खालीलपैकी कोणते संशोधन तंत्र सर्वाधिक खप असलेल्या कादंबऱ्या व खप नसलेल्या कादंबऱ्या यांच्या तुलनात्मक अभ्यासासाठी उपयुक्त आहे ?

(A) आशय विश्लेषण

(B) तौलनिक ग्रंथपालन

(C) ग्रंथालय सर्वेक्षण

(D) वाचक अभ्यास

46. भारतातील कोणत्या ठिकाणाहून पुस्तकांना ISBN दिला जातो ?

(A) मुंबई

(B) कोलकता

(C) नवी दिल्ली

(D) बंगलुरु

47. Name the state which does *not* have Library Legislation :

(A) Haryana

(B) Orissa

(C) Gujarat

(D) Punjab

48. Which of the following is *not* a National Library ?

(A) LC

(B) BL

(C) OCLC

(D) BNF

49. Connemera Public Library is in ..... .

(A) Chennai

(B) Hyderabad

(C) Bengaluru

(D) Mumbai

50. Research design gives the ..... .

(A) Blueprint of the research activity

(B) Procedure of research activity

(C) Techniques of research

(D) Procedures of designing tools

47. कोणत्या राज्यात ग्रंथालय कायदा अंमलात आलेला **नाही** ?

(A) हरियाणा

(B) ओरिसा

(C) गुजरात

(D) पंजाब

48. खालीलपैकी कोणते राष्ट्रीय ग्रंथालय **नाही** ?

(A) एल.सी.

(B) बी.एल.

(C) ओ.सी.एल.सी.

(D) बी.एन.एफ.

49. कोनेमेरा सार्वजनिक ग्रंथालय कोठे आहे ?

(A) चैन्नई

(B) हैदराबाद

(C) बंगलुरु

(D) मुंबई

50. संशोधन आराखडा म्हणजे ..... .

(A) संशोधनाचा कृती आराखडा

(B) संशोधन कार्यपद्धती

(C) संशोधनाची तंत्रे

(D) साधन संरचना पद्धती

ROUGH WORK

ROUGH WORK

Test Booklet No.
प्रश्नपत्रिका क्र. **F**

Signature of Invigilators
1. .....
2. .....

Seat No. | | | | | | |

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE (In figures as in Admit Card)

Paper II

Seat No. (In words) .....
.....

NOV-18211

Answer Sheet No. | | | | | | |

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **20**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat Number in the space provided on the top of this page. Write your Answer Sheet No. in the space provided for Answer Sheet No. on the top of this page.
2. Write and darken Test Booklet No. on OMR Answer Sheet.
3. This paper consists of **Fifty (50)** multiple choice type of questions.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the responses as indicated below on the correct response against each item.
   Example : (A) (B) ● (D)
   Where (C) is the correct response.
5. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the Answer Sheet only. Responses like (×) (□) (/) and **light shaded responses will not be considered/evaluated.**
6. Read instructions given inside carefully.
7. One Sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
8. You should return the test booklet and answer sheet **both** to the invigilator at the end of the paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.
9. Answers marked on the body of the question paper will not be evaluated.

परीक्षार्थींसाठी सूचना

1. या पानावरील वरच्या कोपऱ्यात आपला आसन क्रमांक तसेच आपणास दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. प्रश्नपत्रिका क्रमांक OMR उत्तरपत्रिकेवर दिलेल्या रकान्यात लिहून त्याप्रमाणे काळा करावा.
3. या प्रश्नपत्रिकेत **पन्नास** बहुनिवड प्रश्न आहेत.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा करावा.
   उदा. (A) (B) ● (D)
   जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे उत्तरपत्रिकेमध्येच द्यावीत. उत्तराच्या रकान्यामध्ये (×) (□) (/) व **अस्पष्टपणे काळे केलेले उत्तर ग्राह्य धरले जाणार नाही.**
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. कच्च्या कामासाठी प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी कोरे पान जोडले आहे.
8. या पेपरची परीक्षा संपल्यानंतर प्रश्नपत्रिका व उत्तरपत्रिका **दोन्ही** पर्यवेक्षकांना परत करावी. यातील कोणताही कागद तुमच्या बरोबर परीक्षा केंद्राबाहेर नेण्यास सक्त मनाई आहे.
9. प्रश्नपत्रिकेवर दर्शविलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.

[P.T.O.

Test Booklet No.
प्रश्नपत्रिका क्र. **F**

Paper-II
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

DEC-18213

Time Allowed : 1¼ Hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **20** Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **50** बहुपर्याय प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. APA style Manual is published by :
   (A) American Pharmaceutical Association
   (B) American Psychological Association
   (C) American Physiological Association
   (D) American Physical Association

2. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

(A)	**(B)**
(1) MARC Format	(*a*) UNISIST
(2) CCF	(*b*) LC
(3) UNIMARC	(*c*) IFLA
(4) Reference Manual	(*d*) UNESCO

Codes :
(A) (1)–(*b*), (2)–(*d*), (3)–(*c*), (4)–(*a*)
(B) (1)–(*c*), (2)–(*d*), (3)–(*a*), (4)–(*b*)
(C) (1)–(*d*), (2)–(*c*), (3)–(*b*), (4)–(*a*)
(D) (1)–(*c*), (2)–(*a*), (3)–(*b*), (4)–(*d*)

1. ए.पी.ए. शैलीपुस्तिका.....ने प्रकाशित केली आहे.
   (A) अमेरिकन फारमास्यूटीकल असोसिएशन
   (B) अमेरिकन सायकॉलॉजिकल असोसिएशन
   (C) अमेरिकन फिजिओलॉजिकल असोसिएशन
   (D) अमेरिकन फिजिकल असोसिएशन

2. योग्य जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतामधून योग्य पर्याय निवडा :

(A)	**(B)**
(1) मार्क फॉरमॅट	(*a*) युनिसिस्ट
(2) सी.सी.एफ.	(*b*) एल.सी.
(3) युनिमार्क	(*c*) इफ्ला
(4) रेफरन्स मॅन्युअल	(*d*) युनेस्को

संकेत :
(A) (1)–(*b*), (2)–(*d*), (3)–(*c*), (4)–(*a*)
(B) (1)–(*c*), (2)–(*d*), (3)–(*a*), (4)–(*b*)
(C) (1)–(*d*), (2)–(*c*), (3)–(*b*), (4)–(*a*)
(D) (1)–(*c*), (2)–(*a*), (3)–(*b*), (4)–(*d*)

3. Citation is important :

(A) to avoid plagiarism

(B) to avoid censorship

(C) to avoid copyright

(D) to avoid IPR

4. Which principle is violated when the head of the acquisition section of a university library goes on a long vacation during the last days of the financial year ?

(A) Discipline

(B) Subordination of individual interest to general interest

(C) Unity of Command

(D) Unity of Direction

5. What is *not true* about search engines ?

(A) Search engines are retrieval tools

(B) Search engines have their own index

(C) Search engines have their own lexicon

(D) Search engines have crawlers

3. उद्धरण.....महत्वाचे आहे.

(A) वाङ्मय चौर्य टाळण्यासाठी

(B) प्रसारबंदी टाळण्यासाठी

(C) स्वामित्व कायद्याचे उल्लंघन टाळण्यासाठी

(D) बौद्धिक संपदा अधिकारांचे उल्लंघन टाळण्यासाठी

4. विद्यापीठ ग्रंथालयाचे उपार्जन विभाग प्रमुख आर्थिक वर्षाच्या शेवटी दिर्घकालीन रजेवर गेल्याने कोणत्या तत्वाचे उल्लंघन होते ?

(A) शिस्त

(B) व्यक्तीगत लाभापेक्षा व्यापक हिताचे तत्व

(C) आज्ञेतील एकवाक्यता

(D) निर्देशनातील एकवाक्यता

5. सर्च इंजिन बाबत कोणता विधान **असत्य** आहे ?

(A) सर्च इंजिन हे माहिती प्रतिप्राप्ती साधन आहे

(B) सर्च इंजिनकडे त्यांचे स्वत:चा निर्देश आहे

(C) सर्च इंजिनकडे त्यांचा स्वत:चा शब्दकोश आहे

(D) सर्च इंजिनकडे क्रॉवलर्स आहे

6. Which budgeting system requires thorough re-evaluation ?

(A) Line budget

(B) PPBS

(C) ZBB

(D) Physical quantity budget

7. Which is the Elsevier database that offers access to the full text journals ?

(A) Web of Science

(B) Science Direct

(C) INSPEC Database

(D) Sci-search

8. In optical communications, multiplexing is referred to as :

(A) FDM

(B) WDM

(C) TDM

(D) CDMA

6. कोणत्या अंदाजपत्रकीय पद्धतीमध्ये संपूर्ण पूनर्मूल्यांकनाची आवश्यकता असते ?

(A) लाईन बझट

(B) पी.पी.बी.एस.

(C) झेड.बी.बी.

(D) फिजिकल क्वांटीटी बझट

7. एल्सेव्हियरचा कोणता डेटाबेस फुलटेक्स्ट नियतकालिके पुरवितो ?

(A) वेब ऑफ सायन्स

(B) सायन्स डायरेक्ट

(C) इन्स्पेक डेटाबेस

(D) साय-सर्च

8. ऑप्टीकल कम्युनिकेशनमध्ये मल्टीप्लेसिंगला .....म्हणतात.

(A) एफ.डी.एम.

(B) डब्ल्यू.डी.एम.

(C) टी.डी.एम.

(D) सी.डी.एम.ए.

9. Identify the statement that is *not true* about ISDN :

(A) ISDN is not limited to transmission of voice only

(B) ISDN is simply a point-to-point solution like a leased line

(C) ISDN is purely digital transmission

(D) ISDN can provide simultaneous voice, video and text transmission

10. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

	(A)	**(B)**
(1)	Books in Print	(*a*) List of Periodicals
(2)	Ulrich International Periodical's Directory	(*b*) Trade bibliography
(3)	The World of Learning	(*c*) Biographical Sources
(4)	India Who's Who	(*d*) Directory

Codes :

(A) (1)–(*c*), (2)–(*d*), (3)–(*a*), (4)–(*b*)

(B) (1)–(*b*), (2)–(*a*), (3)–(*d*), (4)–(*c*)

(C) (1)–(*d*), (2)–(*c*), (3)–(*b*), (4)–(*a*)

(D) (1)–(*b*), (2)–(*d*), (3)–(*a*), (4)–(*c*)

9. आय.एस.डी.एन. बाबतचे खालीलपैकी कोणते विधान **असत्य** आहे ?

(A) आय.एस.डी.एन. हे केवळ ध्वनी संप्रेषणापूरते मर्यादीत नाही

(B) आय.एस.डी.एन. हे लिझड लाईन प्रमाणे केवळ पॉईंट-टु-पॉईंट वितरणाचा एक मार्ग आहे

(C) आय.एस.डी.एन. केवळ डिजिटल संप्रेषण आहे

(D) आय.एस.डी.एन. हे एकाच वेळेस ध्वनी, चित्रमय आणि अक्षरांच्या स्वरूपातील संप्रेषण करते

10. योग्य जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतामधून **योग्य** पर्याय निवडा :

	(A)	**(B)**
(1)	बुक्स इन प्रिंट	(*a*) नियतकालिकांची यादी
(2)	उलरिच इंटरनेशनल पिरिऑडिकल्स् डायरेक्टरी	(*b*) व्यापारी ग्रंथसूची
(3)	दि वर्ल्ड ऑफ लर्निंग	(*c*) चरित्रात्मक स्रोत
(4)	इंडिया हुज हु	(*d*) निर्देशिका

संकेत :

(A) (1)–(*c*), (2)–(*d*), (3)–(*a*), (4)–(*b*)

(B) (1)–(*b*), (2)–(*a*), (3)–(*d*), (4)–(*c*)

(C) (1)–(*d*), (2)–(*c*), (3)–(*b*), (4)–(*a*)

(D) (1)–(*b*), (2)–(*d*), (3)–(*a*), (4)–(*c*)

11. Which one of the following *cannot* be transferred from one individual to another ?

(A) Data

(B) Wisdom

(C) Knowledge

(D) Information

12. The purpose of a 'see reference' in a library catalogue is to direct a user from a :

(A) standard term to a non-standard term

(B) Broader term to a narrower term

(C) Non-standard term to standard term

(D) Term to its related term

11. खालीलपैकी कोणती बाब एका व्यक्तीकडून दुसऱ्याकडे हस्तांतरित करता येत **नाही** ?

(A) डेटा

(B) विद्वता

(C) ज्ञान

(D) माहिती

12. तालिकेतील 'पहा संदर्भाचा' हेतू उपभोक्त्यांना .....निर्देशित करणे हा आहे.

(A) प्रमाणित संज्ञेकडून अप्रमाणित संज्ञेकडे

(B) व्यापक संज्ञेकडून सूक्ष्म व्याप्तीच्या संज्ञेकडे

(C) अप्रमाणित संज्ञेकडून प्रमाणित संज्ञेकडे

(D) संज्ञेकडून तीच्या संबंधीत संज्ञेकडे

13. N-LIST stands for :

(A) Nuclear Library and Information System Technique

(B) National Library and Information Service Infrastructure for Scholarly Content

(C) National Library and Information System of Thailand

(D) National Library and Information Service for Theses

14. Identify the non-probability sampling technique among the following :

(A) Multistage

(B) Simple Random

(C) Systematic Random

(D) Purposive

15. Which theory of motivation assumes that employees are inherently lazy ?

(A) Herzberg's theory of Motivation

(B) McGregor's theory X

(C) McGregor's theory Y

(D) Maslow's theory of Motivation

13. एन-लिस्ट चे पूर्णरूप.....आहे.

(A) न्यूक्लिअर लायब्ररी ॲन्ड इन्फॉरमेशन सिस्टम टेकनिक

(B) नॅशनल लायब्ररी ॲन्ड इन्फॉरमेशन सर्व्हीस इन्फ्रास्ट्रक्चर फॉर स्कॉलरली कंटेंट

(C) नॅशनल लायब्ररी ॲन्ड इन्फॉरमेशन सिस्टम ऑफ थायलँड

(D) नॅशनल लायब्ररी ॲन्ड इन्फॉरमेशन सर्व्हिस फॉर थिसेस

14. खालीलपैकी असंभाव्यता नमुना निवड तंत्र कोणते आहे ?

(A) बहूपाय-यात्मक

(B) सिंपल रँडम

(C) सिस्टेमॅटीक रँडम

(D) हेतूपूरक

15. कर्मचारी मुलत:च कामचुकार असतात हे प्रेरणेच्या कोणत्या सिद्धांतामध्ये गृहीत धरले आहे ?

(A) हर्जबर्गचा प्रेरणेचा सिद्धांत

(B) मॅकग्रेगरचा X सिद्धांत

(C) मॅकग्रेगरचा Y सिद्धांत

(D) मॅसलोचा प्रेरणेचा सिद्धांत

16. Open systems Interconnection was an effort to :

(A) Standardize Networking

(B) Provide Internet Connectivity

(C) Provide E-mails

(D) Standardize bibliographic description

17. A translation pool is :

(A) A group of translators

(B) An agency holding collection of translated documents

(C) An index of translated documents

(D) A bibliography of translated books

18. According to revised Indian Copyright Act, the rights of an author for a work is protected for :

(A) Author's life and sixty years after death

(B) Author's life

(C) Author's life and ten years after death

(D) Thirty years from the date of publication

16. ओपन सिस्टम इंटरकनेक्शनचा हेतू..... आहे.

(A) नेटवर्किंगचे प्रमाणकीकरण

(B) इंटरनेट जोडणी सुविधा पुरविणे

(C) ई-मेल सुविधा पुरविणे

(D) सुचीय वर्णनाचे प्रमाणकीकरण

17. भाषांतर पेढी म्हणजे :

(A) भाषांतरकारांचा गट

(B) भाषांतरीत प्रलेखांचा संग्रह करणारी संस्था

(C) भाषांतरीत प्रलेखांचा निर्देश

(D) भाषांतरीत ग्रंथांची सूची

18. सुधारित भारतीय स्वामित्व कायद्यानुसार लेखकाचे अधिकार.....काळासाठी संरंक्षित केले आहेत.

(A) लेखकाच्या हयातीत आणि मृत्यूनंतर 60 वर्षे

(B) लेखकाच्या हयातीत

(C) लेखकाच्या हयातीत आणि मृत्यूनंतर 10 वर्षे

(D) प्रकाशन वर्षानंतर 30 वर्षे

19. Which information theory focuses on the purpose of communication as to inform, instruct or motivate the receiver ?

(A) Shannon's theory

(B) Weaver's theory

(C) Ackoff's theory

(D) Yovits' theory

20. Which law of Library Science, emphasises that 'Information is a dynamic, continuum and never ending phenomenon' ?

(A) Fifth Law

(B) Fourth Law

(C) Third Law

(D) Second Law

21. Technological Gatekeeper is :

(A) a formal method of giving Current Awareness Service

(B) a method of technology assessment

(C) a process of transfer of technology

(D) an informal mechanism of keeping informed of relevant development

19. संदेश प्राप्त करत्यास माहिती देणे, सूचना देणे, प्रेरित करणे या संप्रेषणाच्या हेतूवर कोणता माहिती सिद्धांत भर देतो ?

(A) शान्न्स सिद्धांत

(B) व्हेवर्स सिद्धांत

(C) ॲकॉफस् सिद्धांत

(D) योविट्स सिद्धांत

20. ग्रंथालयशास्त्राचा कोणता सिद्धांत 'माहिती ही गतीशील, सातत्यशील आणि अक्षय आहे.' या संकल्पनेवर भर देतो ?

(A) पाचवा सिद्धांत

(B) चवथा सिद्धांत

(C) तिसरा सिद्धांत

(D) दुसरा सिद्धांत

21. टेक्नॉलॉजिकल गेटकिपर म्हणजे :

(A) प्रचलित जागरूकता सेवा देण्याची औपचारिक पद्धत

(B) तंत्रज्ञान मुल्यांकनाची पद्धत

(C) तंत्रज्ञान हस्तांतराची प्रक्रिया

(D) संबंधित घडामोडींची माहिती देण्याची अनौपचारिक पद्धत

22. Canon of Sought Heading takes care of :

(A) Permanence of headings

(B) Approaches of users

(C) Arrangement of entries

(D) Consistency in preparation of entries

23. Which of the following is *true* of Referral Service ?

(A) It brings users and services together

(B) It gives pinpointed information to users

(C) It provides exhaustive information to users

(D) It provides current awareness service to users

24. RFID helps automation of :

(A) Cataloguing

(B) Circulation

(C) Acquisition

(D) Information Retrieval

22. समर्पक शीर्षक सूत्र.....शी संबंधित आहे.

(A) शीर्षकाचे स्थायित्व

(B) वाचकांचे दृष्टीकोन

(C) नोंदींची रचना

(D) नोंदी तयार करण्यातील सातत्य

23. रेफरल सेवेबाबत खालीलपैकी कोणते विधान **सत्य** आहे ?

(A) यामध्ये उपभोक्ते आणि सेवा यांना एकत्र आणले जाते

(B) यामध्ये तंतोतंत माहिती उपभोक्त्यांना दिली जाते

(C) यामध्ये उपभोक्त्यांना व्यापक माहिती दिली जाते

(D) यामध्ये उपभोक्त्यांना प्रचलित जागरूकता सेवा दिली जाते

24. आर.एफ.आय.डी. हे.....च्या स्वयंचलनासाठी उपयुक्त ठरते.

(A) तालिकीकरण

(B) देवघेव

(C) उपार्जन

(D) माहिती प्रतिप्राप्ती

25. PERT is a :

(A) Method of knowledge organisation

(B) Project Management Technique

(C) Budgeting Technique

(D) Data Collection Technique

26. INIS is maintained by :

(A) CERN

(B) NASA

(C) IAEA

(D) BARC

27. Demand theory of Book Selection is coined by :

(A) S.R. Ranganathan

(B) JKF Drury

(C) L.R. McColvin

(D) Melvil Dewey

28. Which of the following *does not* belong to the set of the canons for the characteristics ?

(A) Canon of Differentiation

(B) Canon of Ascertainability

(C) Canon of Currency

(D) Canon of Relevance

25. पर्ट हे :

(A) ज्ञान व्यवस्थापनाची पद्धती आहे

(B) प्रकल्प व्यवस्थापन तंत्र आहे

(C) अंदाजपत्रक तंत्र आहे

(D) माहिती संकलन तंत्र आहे

26. इनिसची देखभाल कोण करते ?

(A) सी.ई.आर.एन.

(B) नासा

(C) आय.ए.ई.ए.

(D) बी.ए.आर.सी.

27. ग्रंथ निवडीचा मागणीचा सिद्धांत कोणी मांडला ?

(A) एस. आर. रंगनाथन

(B) जे.के.एफ. ड्रुरे

(C) एल.आर. मॅककोलव्हीन

(D) मेलव्हील ड्युई

28. खालीलपैकी कोणते सूत्र 'गुणधर्माच्या सूत्राच्या संचातील' सूत्र **नाही** ?

(A) विभेदनाचे सूत्र

(B) निश्चितपणाचे सूत्र

(C) प्रचलिताचे सूत्र

(D) समर्पकतेचे सूत्र

29. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

	(A)		(B)
(1)	Quik Heal	(*a*)	DOAJ
(2)	Directory	(*b*)	Antivirus
(3)	Personal web pages	(*c*)	Vendor on Internet
(4)	Amazon.com.	(*d*)	Blogs

Codes :

	(1)	(2)	(3)	(4)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(B)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(C)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(D)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)

30. DOAB provides open access to :

(A) Books

(B) Journals

(C) Bibliographies

(D) Book Reviews

31. UGC Curriculum Development Committee, 2001 was established under the chairmanship of :

(A) P.S.G. Kumar

(B) P.N. Kaula

(C) C.R. Karisiddappa

(D) Sam Pitroda

29. योग्य जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतामधून **योग्य** पर्याय निवडा :

	(A)		(B)
(1)	क्वीक हिल	(*a*)	डी.ओ.ए.जे.
(2)	निर्देशिका	(*b*)	अँन्टीव्हायरस
(3)	व्यक्तिगत वेबपेजेस्	(*c*)	इंटरनेटवरील वितरक
(4)	अमेझन.कॉम	(*d*)	ब्लॉग्ज

संकेत :

	(1)	(2)	(3)	(4)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(B)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(C)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(D)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)

30. डी.ओ.ए.बी. मध्ये.....मोफत मिळतात.

(A) ग्रंथ

(B) नियतकालिके

(C) सूची

(D) ग्रंथ परिक्षण

31. यु.जी.सी. अभ्यासक्रम विकसन समिती, 2001ची स्थापना.....यांच्या अध्यक्षतेखाली करण्यात आली होती.

(A) पी.एस.जी. कुमार

(B) पी.एन. कौला

(C) सी. आर. करिसिद्दपा

(D) सेम पित्रोदा

32. Raja Ram Mohan Roy Library Foundation was set up in :
(A) 1972
(B) 1975
(C) 1989
(D) 1997

33. The first 'Online bibliographic search system' was demonstrated by :
(A) Institute of Technology, New Jersey
(B) Systems Development Corporation
(C) University of Birmingham
(D) Library of Congress

34. The value of correlation coefficient ranges from :
(A) 0 to 2
(B) +1 to –1
(C) –1 to 0
(D) 0 to +1

35. Which is the *correct* order of catalogue codes as per their year of origin ?
(A) Rules for dictionary catalogue, AA code, ALA Rules, AACR-1
(B) ALA Rules, AACR-1, Rules for Dictionary catalogue, AA code
(C) Rules for Dictionary Catalogue, ALA Rules, AACR-1, AA code
(D) AA code, Rules for Dictionary Catalogue, ALA Rules, AACR-1

32. राजा राममोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठाणची स्थापना .....वर्षी झाली.
(A) 1972
(B) 1975
(C) 1989
(D) 1997

33. ऑनलाईन सूचीय शोध पद्धती प्रथमत: ..... यांनी आणली.
(A) इन्स्टीट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, न्यू जर्सी
(B) सिस्टम्स डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन
(C) युनिव्हर्सिटी ऑफ बर्मिंगहॅम
(D) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

34. कोरिलेशन कोइफिशिएन्टचे मूल्य.....च्या दरम्यान असते.
(A) 0 ते 2
(B) +1 ते –1
(C) –1 ते 0
(D) 0 ते +1

35. प्रकाशन वर्षाच्या चढत्या क्रमानुसार तालिका संहिताचा योग्य क्रम कोणता ?
(A) रूल्स फॉर डिक्सनरी कॅटलॉग, ए.ए. कोड, ए.एल.ए. रूल्स, ए.ए.सी.आर.–1
(B) ए.एल.ए. रूल्स, ए.ए.सी.आर.–1, रूल्स फॉर डिक्सनरी कॅटलॉग, ए.ए. कोड
(C) रूल्स फॉर डिक्सनरी कॅटलॉग, ए.एल.ए. रूल्स, ए.ए.सी.आर.–1, ए.ए. कोड
(D) ए.ए. कोड, रूल्स फॉर डिक्सनरी कॅटलॉग, ए.एल.ए. रूल्स, ए.ए.सी.आर.–1

36. INSPEC database provides :
(A) Full Text
(B) Index and Abstracts
(C) Numerical Information
(D) Abstracts and Full Text

37. Who propounded 'conservative, moderate and liberal' theories of reference service ?
(A) William Katz
(B) S.R. Ranganathan
(C) James Wyer
(D) McColvin

38. Which among the following is *not* a role of library and information professionals ?
(A) Knowledge dissemination
(B) Knowledge Generation
(C) Preservation of knowledge resources
(D) Acquisition of knowledge resources

39. Which of the following pair is *wrong* ?
(A) Eugene Garfield—Citation Indexing
(B) H.P. Luhn—KWIC Indexing
(C) S.R. Ranganathan—Chain Indexing
(D) Derek Austin—POPSI

36. इन्स्पेक डेटाबेस.....पुरविते.
(A) फुल टेक्स्ट
(B) निर्देश आणि सार
(C) सांख्यिकीय माहिती
(D) सार आणि फुल टेक्स्ट

37. संदर्भ सेवेचे कंझर्व्हेटिव्ह, मॉडरेट आणि लिबरल हे सिद्धांत कोणी सुचविले ?
(A) विल्यम काट्झ
(B) एस.आर. रंगनाथन
(C) जेम्स वायर
(D) मॅककॉलव्हीन

38. खालीलपैकी कोणती भूमिका ग्रंथालय आणि माहिती व्यवसायिकांची **नाही** ?
(A) ज्ञानाचे वितरण
(B) ज्ञान निर्मिती
(C) ज्ञान स्रोतांचे जतन
(D) ज्ञान स्रोतांचे उपार्जन

39. खालीलपैकी कोणती जोडी **अयोग्य** आहे ?
(A) युजिन गारफिल्ड—उधरण निर्देशन
(B) एच.पी. लून—क्विक निर्देशन
(C) एस.आर. रंगनाथन—शृंखला निर्देशन
(D) डेरेक ऑस्टीन—पॉपसी

40. 'Delivery of Books Act' was enacted in :

(A) 1954

(B) 1964

(C) 1957

(D) 1975

41. Segmentation is associated with :

(A) Indexing Service

(B) Reference Service

(C) Market Survey Report

(D) Digest Service

42. NAAC stands for :

(A) National Accreditation and Authority Council

(B) Northern Accreditation and Authorities Committee

(C) National Assessment and Accreditation Council

(D) Northern Assessment and Accreditation Council

43. In experimental research, the purpose of the control group is :

(A) To serve as a comparison

(B) To take the treatment

(C) To help in formulating the hypothesis

(D) To show central tendency

40. ग्रंथप्रदान कायदा.....वर्षी अमलात आला.

(A) 1954

(B) 1964

(C) 1957

(D) 1975

41. सेगमेंटेशन ही संज्ञा.....शी संबंधीत आहे.

(A) निर्देशन सेवा

(B) रेफरन्स सेवा

(C) विपणन सर्वेक्षण अहवाल

(D) डायजेस्ट सेवा

42. एन.ए.ए.सी.चे पूर्ण रूप.....आहे.

(A) नॅशनल ॲक्रिडिटेशन ॲन्ड ऑथॉरिटीज कॉन्सील

(B) नॉर्दर्न ॲक्रिडिटेशन ॲन्ड ऑथॉरिटी कमीटी

(C) नॅशनल ॲसेसमेंट ॲन्ड ॲक्रिडिटेशन कॉन्सील

(D) नॉर्दर्न ॲसेसमेंट ॲन्ड ॲक्रिडिटेशन कॉन्सील

43. प्रायोगिक संशोधनात नियंत्रित गटाचा हेतू .....आहे.

(A) तुलना करण्यासाठी

(B) चाचणी घटक स्विकारासाठी

(C) गृहीतक मांडण्यासाठी

(D) मध्यवर्ती प्रवृत्ती दर्शविण्यासाठी

44. Identify the MARC tag that is used for variable fields containing data related to subject access to the document :

(A) 7XX

(B) 6XX

(C) 5XX

(D) 2XX

45. Packet Switching is :

(A) A store and forward switching system

(B) A circuit switching system

(C) An electromechanical switching system

(D) A crossbar switching system

46. Who said Reference service is 'Humanism in Practice' ?

(A) Eugene Garfield

(B) Berwick Sayers

(C) S.R. Ranganathan

(D) C.A. Cutter

47. Which among the following provides more bandwidth ?

(A) Co-axial Cable

(B) Simple Copper Wire

(C) Conditioned Copper Wire

(D) Fibre Optics

44. प्रलेखातील विषयाची माहिती नोंदविणाऱ्या बदलत्या आकाराच्या रकान्यास मार्कमध्ये..... टॅग वापरला आहे.

(A) 7XX

(B) 6XX

(C) 5XX

(D) 2XX

45. पॅकेट स्विचिंग ही.....आहे.

(A) साठवण आणि पाठवणी करणारी स्विचिंग पद्धती

(B) सर्किट स्विचिंग पद्धती

(C) इलेक्ट्रोमेकेनिकल स्विचिंग पद्धती

(D) क्रॉसबार स्विचिंग पद्धती

46. संदर्भ सेवा म्हणजे 'ह्युमॅनिझम इन प्रॅक्टीस' हे कोणी म्हटले आहे ?

(A) युजिन गारफिल्ड

(B) बरविक सेयर्स

(C) एस.आर. रंगनाथन

(D) सी.ए. कटर

47. खालीलपैकी कोणते साधन अधिक बँडविड्थ पुरविते ?

(A) कोअॅक्सीअल केबल

(B) सिंपल कॉपर वायर

(C) कंडिशन्ड कॉपर वायर

(D) फायबर ऑप्टिक्स

48. The frequency of 'Guide to Indian Periodical Literature' is :

(A) Monthly

(B) Bimonthly

(C) Quarterly

(D) Biannual

49. 'Advisory Committee for Libraries' was appointed in :

(A) 1967

(B) 1957

(C) 1987

(D) 1977

50. Arrange the following states chronologically, where Public Libraries Act have been passed :

(a) Maharashtra

(*b*) Karnataka

(*c*) Rajasthan

(*d*) Gujarat

(A) (*b*), (*a*), (*d*), (*c*)

(B) (*b*), (*c*), (*d*), (*a*)

(C) (*d*), (*a*), (*b*), (*c*)

(D) (*c*), (*d*), (*a*), (*b*)

48. गाईड टु इंडियन पिरिऑडिकल लिटरेचरची वारंवारिता.....आहे.

(A) मासिक

(B) द्विमासिक

(C) त्रैमासिक

(D) द्विवार्षिक

49. ग्रंथालय सल्लागार समितीची नियुक्ती..... मध्ये करण्यात आली होती.

(A) 1967

(B) 1957

(C) 1987

(D) 1977

50. सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा असणाऱ्या खालील राज्यांची कालक्रमानुसार रचना करा :

(a) महाराष्ट्र

(*b*) कर्नाटक

(*c*) राजस्थान

(*d*) गुजरात

(A) (*b*), (*a*), (*d*), (*c*)

(B) (*b*), (*c*), (*d*), (*a*)

(C) (*d*), (*a*), (*b*), (*c*)

(D) (*c*), (*d*), (*a*), (*b*)

ROUGH WORK

ROUGH WORK

Test Booklet No.
प्रश्नपत्रिका क्र.

M

Paper-III
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

DEC - 18313

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Number of Pages in this Booklet : **32**

Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Library and Information Science
Paper III
ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र
प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions, each carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Identify the *correct* match and select the correct answer from the codes given below :

(*i*)	Citation Indexing	(*a*)	Sharp
(*ii*)	Keyword Indexing	(*b*)	Garfield
(*iii*)	Automatic Indexing	(*c*)	Luhn
(*iv*)	SLIC	(*d*)	Herbert

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(B)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

2. The model summarized as "who says what in which channel to whom with what effect" is :

(A) George Gerbner

(B) Lasswell

(C) Shannon and Weaver

(D) Schramm

1. जोड्या जुळवा आणि योग्य उत्तर दिलेल्या संकेतामधून निवडा :

(*i*)	सायटेशन इंडेक्सिंग	(*a*)	शार्प
(*ii*)	कीवर्ड इंडेक्सिंग	(*b*)	गारफिल्ड
(*iii*)	अटोमॅटीक इंडेक्सिंग	(*c*)	लुन
(*iv*)	स्लिक	(*d*)	हरबर्ट

संकेत :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(B)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

2. ''कोण, कोणास, कोणत्या माध्यमातून कोणत्या परिणामासह काय म्हणाले'' हे विधान खालीलपैकी कोणत्या प्रारूपात समाविष्ट आहे ?

(A) जॉर्ज गर्बनर

(B) लासवेल

(C) शानन आणि व्हिवर

(D) श्राम

3. A restricted set of words and phrases that are used to describe documents within a given set is :

(A) Controlled vocabulary

(B) Suggestive vocabulary

(C) Prescriptive vocabulary

(D) Descriptive vocabulary

4. In computer virus terms, "metamorphic code" is a code :

(A) That can generate an encryptor

(B) That can generate a decryptor

(C) That mutates while keeping the original algorithm intact

(D) That can reprogram itself

3. दिलेल्या संचातील प्रलेखांचे वर्णन करण्यासाठी वापरलेल्या मर्यादीत संज्ञा शब्द समुहाला ..... म्हणतात.

(A) नियंत्रित संज्ञा

(B) शिफारस केलेल्या संज्ञा

(C) अधिकृत संज्ञा

(D) वर्णनात्मक संज्ञा

4. संगणक व्हायरसच्या परिभाषेत ''मेटामॉर्फिक कोड'' म्हणजे अशी आज्ञावली की जी :

(A) सांकेतीकरण करू शकते

(B) डिक्रिप्टरची निर्मिती करते

(C) मुळ अलगोरिदम तसाच ठेवून आज्ञावलीत बदल करतो

(D) स्वत: स्वत:चे पूनर्आज्ञावलीकरण करते

5. Match the following and select the correct answer from the codes given below :

(*i*) Subject access (*a*) 0XX

(*ii*) Notes (*b*) 4XX

(*iii*) Series statement (*c*) 5XX

(*iv*) Control information (*d*) 6XX

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)

6. Group three entities in FRBR consist of :

(A) Concept and object

(B) Concept, object and subject

(C) Author, title, event and place

(D) Concept, object, event and place

7. The two storage technologies are ..... .

(A) Electronic and Magnetic

(B) Magnetic and Optical

(C) Optical and Electronic

(D) Electronic and Electrical

5. जोड्या जुळवा आणि योग्य उत्तर दिलेल्या संकेतामधून निवडा :

(*i*) सब्जेक्ट ॲक्सेस (*a*) 0XX

(*ii*) टीपा (*b*) 4XX

(*iii*) माला विधान (*c*) 5XX

(*iv*) नियंत्रित माहिती (*d*) 6XX

संकेत :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)

6. एफ. आर. बी. आर. मधील तिसऱ्या गटातील घटकामध्ये ..... चा समावेश आहे.

(A) संकल्पना आणि वस्तू

(B) संकल्पना, वस्तू आणि विषय

(C) ग्रंथकार, शीर्षक, घटना आणि ठिकाण

(D) संकल्पना, वस्तू, घटना आणि ठिकाण

7. ..... ही दोन माहिती साठवण तंत्रज्ञान आहेत.

(A) इलेक्ट्रॉनिक आणि मॅग्नेटिक

(B) मॅग्नेटिक आणि ऑप्टिकल

(C) ऑप्टिकल आणि इलेक्ट्रॉनिक

(D) इलेक्ट्रॉनिक आणि इलेक्ट्रीकल

8. The Dublin Core metadata elements related mainly to the resource as intellectual property are :

(A) Creator, Publisher, Identifier and Rights

(B) Creator, Publisher, Relation and Rights

(C) Creator, Title, Subject and Relation

(D) Creator, Publisher, Contributor and Rights

9. In the MARC record structure, which component is an index to the location of variable-length fields within record ?

(A) Leader

(B) Directory

(C) Fixed fields

(D) Fields for subject access

8. डब्लिन कोर मेटाडेटामधील कोणते घटक माहिती साधनाच्या बौद्धिक संपदेशी मुख्यत: निगडित आहेत ?

(A) निर्माता, प्रकाशक, आयडेंटिफायर आणि अधिकार

(B) निर्माता, प्रकाशक, संबंध आणि अधिकार

(C) निर्माता, ग्रंथनाम, विषय आणि संबंध

(D) निर्माता, प्रकाशक, सहभागी लेखक आणि अधिकार

9. मार्कच्या नोंद संरचनेत बदणारी लांबी असलेले नोंदक्षेत्र दर्शविणाऱ्या घटकाला ..... म्हणतात.

(A) लिडर

(B) डिरेक्टरी

(C) अचल नोंदक्षेत्र

(D) विषय शोधाचे नोंदक्षेत्र

10. Arrange the following events in their ascending chronological order :

(*i*) International Meeting of Cataloguing Experts

(*ii*) The International Conference on Cataloguing Principles held in Paris

(*iii*) The 'Anglo-American Cataloguing Rules, Second Edition' (AACR-2)

(*iv*) Publication of two versions of the Anglo-American Cataloguing Rules (AACR), a North American text and a British text

The correct answer is :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*ii*), (*iv*), (*i*), (*iii*)

(D) (*ii*), (*i*), (*iv*), (*iii*)

10. खालील घटनांची चढत्या कालक्रमानुसार मांडणी करा :

(*i*) इंटरनॅशनल मिटिंग ऑफ कॅटलॉगिंग एक्सपर्ट

(*ii*) पॅरिस येथील इंटरनॅशनल कॉन्फरन्स ऑन कॅटलॉगिंग प्रिंसिपल्स

(*iii*) अँग्लो–अमेरिकन कॅटलॉगिंग रूल्स, दुसरी आवृती (ए.ए.सी.आर.–2)

(*iv*) अँग्लो–अमेरिकन कॅटलॉगिंग रूल्स (ए.ए.सी.आर.) नॉर्थ अमेरिकन आणि ब्रिटिश आवृती अशा दोन आवृत्याचे प्रकाशन

योग्य उत्तर आहे :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*ii*), (*iv*), (*i*), (*iii*)

(D) (*ii*), (*i*), (*iv*), (*iii*)

11. Bandwidth is measured in ..... .

(A) Megabite

(B) Hertz

(C) Gegabite

(D) Terabite

12. Pathfinders are basically ..... .

(A) Subject bibliographies

(B) Bio-bibliographies

(C) Biographies

(D) Bulletins

13. Which organization has introduced the concept of 'Sister Libraries' for children's and young adults reading ?

(A) UNESCO

(B) IFLA

(C) LC

(D) LA

11. ..... हे बॅन्डविडथ मोजण्याचे परिमाण आहे.

(A) मेगाबाईट

(B) हर्टझ्

(C) गेगाबाईट

(D) टेराबाईट

12. 'पाथफायंडर्स' म्हणजे .....

(A) विषय ग्रंथसूची

(B) चरित्र-ग्रंथसूची

(C) चरित्रग्रंथ

(D) बुलेटीन्स् (वृत्तपत्रिका)

13. बाल आणि तरुण वाचकांसाठी ..... या संस्थेने ''भगिनी ग्रंथालये (सिस्टर लायब्ररीज)'' ही संकल्पना सुचविली आहे.

(A) युनेस्को

(B) इफला

(C) एल. सी.

(D) एल. ए.

14. Which of the following can be identified with Ranganathan's fifth law of library science ?

(A) Providing Reference Service

(B) Providing Open Access

(C) Providing Analytical Entries

(D) Acquiring new books

15. Arrange the following publications in their chronological order from the earliest to the latest :

(*i*) A.L.A. List of Subject Headings

(*ii*) Subject headings used in the Dictionary Catalogues of the Library of Congress (Later changed to 'Library of Congress Subject Headings')

(*iii*) Rules for a Dictionary Catalogue

(*iv*) List of Subject Headings for Small Libraries (Later changed to 'Sear's List of Subject Headings')

The correct answer is :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(B) (*iii*), (*ii*), (*i*), (*iv*)

(C) (*iii*), (*i*), (*ii*), (*iv*)

(D) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

14. रंगनाथन यांचे ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्राचे पाचवे सूत्र खालीलपैकी कोणत्या घटकाशी संबंधीत आहे ?

(A) संदर्भ सेवा पुरविणे

(B) मुक्तद्वार सुविधा पुरविणे

(C) विश्लेषणात्मक नोंदी पुरविणे

(D) नवीन ग्रंथ उपार्जित करणे

15. खालील प्रकाशनांची त्यांच्या सूरवातीपासूनते आतापर्यंत अशा कालक्रमानुसार रचना करा :

(*i*) ए. एल. ए. लिस्ट ऑफ सब्जेक्ट हेडिंग्ज

(*ii*) डिक्सनरी कॅटलॉग ऑफ द लायब्ररी ऑफ काँग्रेसमधील (लायब्ररी ऑफ काँग्रेस सब्जेक्ट हेडिंग्ज)

(*iii*) रूल्स फॉर डिक्सनरी कॅटलॉग

(*iv*) लिस्ट ऑफ सब्जेक्ट हेडिंग्ज फॉर स्मॉल लायब्ररीज (सिअर्स लिस्ट ऑफ सब्जेक्ट हेडिंग्ज)

योग्य उत्तर आहे :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(B) (*iii*), (*ii*), (*i*), (*iv*)

(C) (*iii*), (*i*), (*ii*), (*iv*)

(D) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

16. The year of publication in parenthesis follows immediately after the name/s of the authors in :

(A) Chicago Manual of Style

(B) Modern Language Association

(C) American Psychological Association

(D) Scientific Style and Format

17. The transmission of receiver's reaction back to the sender is known as :

(A) Noise

(B) Medium

(C) Feedback

(D) Redundancy

16. कोणत्या शैलीपुस्तिकेत ग्रंथकाराच्या नावापुढे गोल कंसामध्ये लगेचच प्रकाशन वर्ष दिले जाते ?

(A) शिकॅगो मॅन्युअल ऑफ स्टाईल

(B) माडर्न लँग्वेज असोसिएशन

(C) अमेरिकन सायकॉलॉजिकल असोसिएशन

(D) सायंटिफिक स्टाईल ॲन्ड फॉरमेट

17. संदेश प्राप्तकर्त्याची प्रतिक्रिया संदेश रवानगी करणाऱ्याकडे परत पाठविण्याच्या क्रियेस ..... म्हणतात.

(A) अडथळ (नॉईज)

(B) माध्यम (मिडियम)

(C) प्रतिसाद (फिडबॅक)

(D) अनावश्यक संदेश (रिड्न्डन्सी)

18. Non-web forms of hypertext and hypermedia includes ..... .

(A) CD-ROM and DVD encyclopedia

(B) Printed books

(C) Data links

(D) Information links

19. The 'Chi-square Test' is used to compare the observed frequency with that of ..... frequency.

(A) Expected

(B) Experimental

(C) Enumerated

(D) Imaginary

18. ..... हे हायपरटेक्स्ट व हायपरमिडियाचे वेबरहित प्रकार आहेत.

(A) सीडी रॉम आणि डि.व्ही.डी. स्वरूपातील ज्ञानकोश

(B) मुद्रित ग्रंथ

(C) डेटा लिंक्स

(D) इन्फॉरमेशन लिंक्स

19. निरीक्षित वारंवारीतेची ..... वारंवारीते बरोबर तुलना करण्यासाठी 'काय-स्क्वायर चाचणी' वापरली जाते.

(A) अपेक्षित

(B) प्रायोगिक

(C) प्रगणनीय

(D) काल्पनिक

20. **Assertion (A) :** Historical research cannot be regarded scientific as it lacks replication and reliability.

Reason (R) : Historical research is truly scientific as it is based on criticism.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) (A) is true but (R) is false

(C) (A) is false but (R) is true

(D) Both (A) and (R) are false

21. Identify the group that contains only non-probability sampling techniques :

(A) Purposive, convenience, simple random and snowball

(B) Purposive, convenience, volunteer and snowball

(C) Convenience, simple random, volunteer and snowball

(D) Simple random, purposive, volunteer and snowball

20. **विधान (A) :** पुनरावृती आणि विश्वसनीयतेच्या अभावामुळे ऐतिहासिक संशोधन पद्धतीस शास्त्रोक्त पद्धत मानत नाहीत.

कारण (R) : समीक्षेवर आधारित असल्याने ऐतिहासिक संशोधन हे पूर्णत: शास्त्रोक्त आहे.

संकेत :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत

(B) (A) बरोबर आहे पण (R) चूक आहे

(C) (A) चूक आहे पण (R) बरोबर आहे

(D) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहेत

21. खालीलपैकी कोणत्या गटामध्ये केवळ असंभाव्यता नमुना निवड पद्धतीची तंत्रे समाविष्ट आहेत :

(A) हेतूपूरक, सोईस्कर, साधे यादृच्छिक, स्नोबॉल

(B) हेतूपूरक, सोईस्कर, स्वयंस्फुर्त, स्नोबॉल

(C) सोईस्कर, साधे यादृच्छिक, स्वयंस्फुर्त, स्नोबॉल

(D) साधे यादृच्छिक, हेतूपूरक, स्वयंस्फुर्त, स्नोबॉल

22. Multiplexing is process of transmitting ..... via single carrier.

(A) Several different signals

(B) Complex signals

(C) Solo signals

(D) Diverting signals

23. The 'methodology section' of the research plan specifies ..... .

(A) Population and sample

(B) Results of prior studies

(C) Apparatus, instruments and materials

(D) Both (A) and (C)

24. Which of the following includes examples of quantitative variables ?

(A) Age, temperature, weight, height

(B) Grade point average, income

(C) Gender, religion, ethnic group

(D) Both (A) and (B)

22. ..... चे एकाच माध्यमांद्वारे संदेशवहन करण्याच्या प्रक्रियेला मल्टीप्लेक्सिंग म्हणतात.

(A) विविध प्रकारच्या अनेक लहरी

(B) क्लिष्ट लहरी

(C) एक लहरी

(D) विखुरलेल्या लहरी

23. संशोधन आराखड्याच्या 'संशोधन पद्धती' विभागात ..... चा उल्लेख असतो.

(A) लक्षगट आणि नमुना

(B) पूर्व संशोधनाचे निष्कर्ष

(C) उपकरणे, यंत्रे आणि साधने

(D) (A) आणि (C) दोन्ही

24. खालीलपैकी कोणत्या पर्यायामध्ये संख्यात्मक चलाची उदाहरणे आहेत ?

(A) वय, तापमान, वजन, उंची

(B) ग्रेड पॉईंट ॲव्हरेज, उत्पन्न

(C) लिंग, धर्म, वांशिक वर्ग

(D) (A) आणि (B) दोन्ही

25. Which of the following terms best describe data that were originally collected at an earlier time by a different person for a different purpose ?

(A) Primary data

(B) Secondary data

(C) Experimental data

(D) Field notes

26. A probability which is associated with the occurrence of an event is expressed as a number between :

(A) 0 and 1

(B) +1 and –1

(C) –1 and 0

(D) 1 and < 1

27. Whether library is a system ?

(A) Yes, it has its sections as a system has

(B) No, it cannot be a system

(C) Quite impossible

(D) Library is separate from a system

25. पूर्वकाळामध्ये विविध व्यक्तींनी विविध कारणांसाठी संकलित केलेल्या माहितीला काय म्हणतात ?

(A) प्राथमिक माहिती

(B) द्वितीयक माहिती

(C) प्रायोगिक माहिती

(D) क्षेत्रीय अभ्यासाच्या नोंदी

26. ..... मधील अंक घटनेच्या अस्तित्वाची शक्यता दर्शवितात.

(A) 0 आणि 1

(B) +1 आणि –1

(C) –1 आणि 0

(D) 1 आणि < 1

27. ग्रंथालय ही पद्धती आहे का ?

(A) होय, कारण त्यामध्ये पद्धतीप्रमाणेच विभागही आहेत

(B) नाही, ग्रंथालय पद्धती असू शकत नाही

(C) केवळ अशक्य

(D) ग्रंथालय हे पद्धतीपेक्षा वेगळे आहे

28. 'Quality Circles' in organization is used in :

(A) Personnel Estimation

(B) Personnel Evaluation

(C) Budgetary Control

(D) Participative Management

29. The motivation theory that is based on two stimuli motivators and hygienic factors is suggested by :

(A) McGregor

(B) Argyris

(C) Maslow

(D) Herzberg

30. Combination of any two or more topologies is called as ..... .

(A) Unique

(B) Hybrid

(C) Bus

(D) Physical

28. संस्थेतील 'गुणवत्ता मंडळ' ..... वापरले जाते.

(A) सेवकांची अपेक्षित संख्या ठरविण्यासाठी

(B) सेवकांच्या मूल्यमापनासाठी

(C) अंदाजपत्रकीय नियंत्रणासाठी

(D) सहभागी व्यवस्थापनासाठी

29. द्विप्रेरके आणि आरोग्य यावर आधारित असलेला प्रेरणा सिद्धांत ..... यांनी सुचविला आहे.

(A) मॅक्ग्रेगर

(B) अग्रीरिस

(C) मास्लो

(D) हर्जबर्ग

30. ..... टोपोलॉजी ही कोणत्याही दोन किंवा अधिक टोपोलॉजीच्या एकत्रिकरणातून तयार होते.

(A) एकमेव (युनिक)

(B) मिश्र (हायब्रिड)

(C) बस

(D) भौतिक (फिजिकल)

31. Which type of switching system is used in telephone network ?

(A) Message switching

(B) Circuit switching

(C) Packet switching

(D) Source switching

32. E-mail systems are based on ..... model.

(A) Only store

(B) Store and forward

(C) Collect and preserve

(D) Only disseminate

33. Which information scientist has expressed knowledge in a simple mathematical equation ?

(A) B. C. Brooks

(B) C. E. Shanon

(C) N. J. Belkin

(D) F. Machlup

31. दूरध्वनी जाळ्यामध्ये ..... स्विचिंग पद्धतीचा वापर करतात.

(A) मेसेज

(B) सर्किट

(C) पॅकेट

(D) सोर्स

32. ई–मेल पद्धती ही ..... प्रारूपावर आधारित आहे.

(A) फक्त साठवण

(B) साठवण आणि पुढे पाठविणे

(C) संकलन आणि जतन

(D) फक्त संप्रेषण

33. ..... ह्या माहितीशास्त्रज्ञाने $K(S) + \Delta 1 = K(S + \Delta S)$ या साध्या गणिती सूत्राद्वारे ज्ञानाचा अर्थ स्पष्ट केला आहे.

(A) बी. सी. ब्रुक्स

(B) सी. ई. शानन

(C) एन. जे. बेलकिन

(D) एफ. मॅकलप

34. ..... softwares are protected by laws and also owned by a particular owner.

(A) Proprietary

(B) Exchangeable

(C) Open system

(D) Freeware

35. Match the following and select the correct answer from the codes given below :

(*i*) Operating system (*a*) WinZip

(*ii*) Utility software (*b*) C++

(*iii*) Application software (*c*) Linux

(*iv*) High level language (*d*) MS Office

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(B)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)
(C)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

34. ..... आज्ञावलीचे कायद्याद्वारे संरक्षण केले जाते तसेच त्यांची मालकी विशिष्ट मालकाकडे असते.

(A) स्वत:च्या मालकीच्या

(B) अदानप्रदान करणाऱ्या

(C) मुक्त प्रणाली

(D) मूल्यविरहीत

35. जोड्या जुळवा आणि योग्य उत्तर दिलेल्या संकेतामधून निवडा :

(*i*) ऑपरेटिंग सिस्टम (*a*) विनझिप

(*ii*) युटीलिटी सॉफ्टवेअर (*b*) सी++

(*iii*) ॲप्लीकेशन सॉफ्टवेअर (*c*) लिनक्स

(*iv*) हाय लेव्हल लँग्वेज (*d*) एम.एस. ऑफिस

संकेत :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(B)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)
(C)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

36. Which of the following budgeting methods does *not* take into consideration previous income and expenditure ?

(A) Formula budget

(B) Zero based budget

(C) Programme budget

(D) Line by line budget

37. In Binary Number System digit 9 is represented by :

(A) 1000

(B) 1001

(C) 1010

(D) 1011

38. Data Mining is ..... .

(A) A technique for searching large scale databases for patterns

(B) A database used for reporting

(C) A repository of an organisation's stored data

(D) The process of designing, building and maintaining an organisation's database

36. खालीलपैकी कोणती अंदाजपत्रीय पद्धत मागील वर्षाचा जमाखर्च विचारात घेत **नाही** ?

(A) सूत्राधारीत अंदाजपत्र

(B) शुन्याधारीक अंदाजपत्र

(C) कार्यक्रमाधिष्ठीत अंदाजपत्र

(D) लाईन-बाय-लाईन अंदाजपत्र

37. द्विअंकिय पद्धतीत (बायनरी सिस्टम) 9 हा अंक ..... ने दर्शविला जातो.

(A) 1000

(B) 1001

(C) 1010

(D) 1011

38. डेटा मायनिंग म्हणजे .....

(A) मोठ्या माहिती संचामधून नमुना (पॅटर्न) शोध तंत्र

(B) अहवालासाठी वापरलेला माहिती संच

(C) संस्थेच्या माहितीची संग्रहिका

(D) संस्थेच्या माहिती संचाच्या आरेखनाची, निर्मितीची आणि देखभालीची प्रक्रिया

39. Who coined the term 'Blog' ?

(A) Peter Merhotz

(B) John Berger

(C) David Weiner

(D) Michael Zeinne

40. FRBR is ..... .

(A) a data model

(B) a catalogue model

(C) a conceptual model

(D) a bibliographic model

41. Which symbol is *not* used in CDS/ ISIS ?

(A) Dollar ($)

(B) Dot (•)

(C) Tilde (~)

(D) Caret (^)

42. Which of the following is a virtual book store ?

(A) Google scholar

(B) Yahoo India

(C) Amazon . Com.

(D) Rediff

39. 'ब्लॉग' ही संज्ञा ..... ने निर्माण केली.

(A) पिटर मरहोट्झ

(B) जॉन बरगर

(C) डेव्हीड वायनर

(D) मायकल झाईन

40. एफ. आर. बी. आर. हे ..... आहे.

(A) डेटा प्रारूप

(B) तालिका प्रारूप

(C) काल्पनिक प्रारूप

(D) ग्रंथसूचीय प्रारूप

41. सी. डी. एस./आय. एस. आय. एस. ह्या प्रणालीत खालीलपैकी कोणते चिन्ह वापरले जात **नाही** ?

(A) डॉलर ($)

(B) डॉट (•)

(C) टिल्डा (~)

(D) कॅरेट (^)

42. ..... हे आभासी ग्रंथभांडार आहे.

(A) गुगल स्कॉलर

(B) याहू इंडिया

(C) अमेझॉन . कॉम

(D) रेडीफ

43. A file organization in which records are arranged according to the value of primary key field is ..... .

(A) Transaction file

(B) Inverted file

(C) Detailed file

(D) Sequential file

44. Match the following and select the correct answer from the codes given below :

(*i*)	Documentation	(*a*)	Paulin Atherton
(*ii*)	Putting knowledge to work	(*b*)	Eric De Solla Price
(*iii*)	Little science, Big science	(*c*)	Alvin Tofler
(*iv*)	The third wave	(*d*)	S. C. Bradford

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*a*)	(*d*)
(D)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)

43. ..... या प्रकारच्या संचिकेत नोंदींची रचना प्राथमिक प्रमुख नोंदक्षेत्राच्या मूल्यानुसार केली जाते.

(A) ट्रॅन्झॅक्शन संचिका

(B) इनव्हर्टेड संचिका

(C) डिटेल्ड संचिका

(D) सिक्वेन्शियल संचिका

44. जोड्या लावा आणि योग्य उत्तर दिलेल्या संकेतामधून निवडा :

(*i*)	डाक्यूमेंटेशन	(*a*)	पॉल अथरटन
(*ii*)	पुटींग नॉलेज टू वर्क	(*b*)	इरिक डी सोला प्राईस
(*iii*)	लिटल सायन्स, बीग सायन्स	(*c*)	अलविन टॉफलर
(*iv*)	दि थर्ड व्हेव	(*d*)	एस. सी. ब्रॅडफोर्ड

संकेत :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*a*)	(*d*)
(D)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)

45. In cataloguing, the name of a saint taken as a proper name is called ..... .

(A) Hagionym

(B) Hieronym

(C) Pseudonym

(D) Stigmonym

46. The ICCP directly led to :

(A) Agreement on filing rules

(B) A recognition of corporate authorship

(C) The development of MARC format

(D) Concept of shared cataloguing

47. A drawing titled "View of Honolulu" sketched from mature by Paul Emmert and printed by Briton and Rey at San Francisco would be entered in the main entry according to AACR-2 under the heading :

(A) View of Honolulu

(B) Emmert, Paul

(C) Briton and Rey

(D) San Francisco

45. संतांचे नाव हेच योग्य (विशिष्ट) नाव समजण्याला तालिकीकरणामध्ये ..... म्हणतात.

(A) हॅजिओनिम

(B) हायरोनिम

(C) शिडोनिम

(D) स्टिग्मोनिम

46. आय. सी. सी. पी. द्वारे .....

(A) नोंदींच्या क्रमरचनेच्या नियमांबाबत एकमत झाले

(B) समष्टी ग्रंथकाराला मान्यता मिळाली

(C) मार्क संरचनेचा विकास झाला

(D) सहकारी तालिकीकरणाची संकल्पना अस्तित्वात आली

47. पॉल इमेर्ट यांनी काढलेले व ब्रिटन आणि रे यांनी सॅन फ्रॅन्सिस्को येथे छापलेले, ''व्ह्यू ऑफ होनोलूलू'' असे शीर्षक असलेल्या निसर्ग चित्राची ए. ए. सी. आर.–2 नुसार खालीलपैकी कोणत्याही शीर्षकाखाली मुख्य नोंद केली जाईल ?

(A) व्ह्यू ऑफ होनोलूलू

(B) इमेर्ट, पॉल

(C) ब्रिटन आणि रे

(D) सॅन फ्रॅन्सिस्को

48. Some experts consider third generation of OPACs as :

(A) A little more than imitations of card catalogues

(B) Primary book finding list that work best for known item searching

(C) WebOPACs with GUI interfaces, Z39.50 complaint systems

(D) Systems marked by increasing the number of access points

49. Limiting the number of entries in respect of different kinds of material acquired by the library is :

(A) Simplified cataloguing

(B) Copy cataloguing

(C) Analytical cataloguing

(D) Selective cataloguing

48. काही तज्ञांनुसार ओपॅकची तिसरी पिढी म्हणजे .....

(A) पत्ररूप तालिकेपेक्षा थोडी जास्त सुलभ

(B) मुलत: ज्ञात वाचनसाहित्याच्या शोधासाठी उपयुक्त ठरणारी यादी

(C) जी.यू.आय. यंत्रणेसह वेबओपॅक, Z39.50 सक्षम पद्धती

(D) जास्तीत जास्त शोध सुविधा पुरविणारी पद्धती

49. ग्रंथालयाने उपार्जित केलेल्या विविध प्रकारच्या वाचनसाहित्याच्या नोंदींची संख्या मर्यादीत ठेवणाऱ्या तालिकीकरणाला ..... म्हणतात.

(A) सुलभ तालिकीकरण

(B) कॉपी तालिकीकरण

(C) विश्लेषणात्मक तालिकीकरण

(D) निवडक तालिकीकरण

50. Which one of the following would be *correct* evolutionary sequence ?

(A) Bibliometrics, Informatics, Librametry, Webometrics

(B) Bibliometrics, Librametry, Informatics, Webometrics

(C) Librametry, Bibliometrics, Informatics, Webometrics

(D) Librametry, Bibliometrics, Webometrics, Informatics

51. 'Readers guide to periodical literature', a bi-weekly publication is published by :

(A) H. W. Wilson, New York

(B) Van Nostrand Reinhold, New York

(C) Academic Press, New York

(D) Harper Collins, New York

50. खालीलपैकी कोणता अचूक उत्क्रांतीदर्शक क्रम आहे ?

(A) बिब्लीओमेट्रिक्स, इनफॉरमॅटिक्स, लिब्रामेट्री, वेबोमेट्रिक्स

(B) बिब्लीओमेट्रिक्स, लिब्रामेट्री, इनफॉरमॅटिक्स, वेबोमेट्रिक्स

(C) लिब्रामेट्री, बिब्लीओमेट्रिक्स, इनफॉरमॅटिक्स, वेबोमेट्रिक्स

(D) लिब्रामेट्री, बिब्लीओमेट्रिक्स, वेबोमेट्रिक्स, इनफॉरमॅटिक्स

51. 'रिडर्स गाईड टू पिरिऑडिकल लिटरेचर' हे पाक्षिक ..... प्रकाशित करते.

(A) एच. डब्लू. विल्सन, न्यूयार्क

(B) व्हॅन नॉसट्रॅन्ड राईनहोल्ड, न्यूयार्क

(C) ॲकॅडेमिक प्रेस, न्यूयार्क

(D) हार्पर कोलिन्स, न्यूयार्क

52. Match the following and select the correct answer from the codes given below :

(*i*)	OCLC	(*a*)	Metadata
(*ii*)	Dublin Core	(*b*)	Ohio
(*iii*)	DOI	(*c*)	NetFirst
(*iv*)	CSDGM	(*d*)	Persistent Identification

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*a*)	(*b*)	(*d*)	(*c*)

53. Match the following and select the correct answer from the codes given below :

(*i*)	Weekly Listing	(*a*)	Trade Literature
(*ii*)	List of Nobel Prize Winners	(*b*)	Benet's Reader's Encyclopedia
(*iii*)	Literary Terms	(*c*)	The world almanac and book of facts
(*iv*)	Primary Documents	(*d*)	BNB

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)

52. जोड्या लावा आणि योग्य उत्तर दिलेल्या संकेताकडून निवडा :

(*i*)	ओ. सी. एल. सी.	(*a*)	मेटाडेटा
(*ii*)	डब्लिन कोर	(*b*)	ओहिओ
(*iii*)	डी. ओ. आय.	(*c*)	नेटफर्स्ट
(*iv*)	सी. एस. डी. जी. एम.	(*d*)	पर्सिस्टंट आयडेन्टी-फिकेशन

संकेत :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*a*)	(*b*)	(*d*)	(*c*)

53. जोड्या जुळवा आणि योग्य उत्तर दिलेल्या संकेतामधून निवडा :

(*i*)	साप्ताहीक यादी	(*a*)	व्यापारी वाङ्मय
(*ii*)	नोबल पारितोषक विजेत्यांची यादी	(*b*)	बेनेटस् रिडर्स एनसायक्लोपिडिया
(*iii*)	वाङ्मयीन संज्ञा	(*c*)	दि वर्ल्ड अलमॅनेक ॲन्ड बुक ऑफ फॅक्टस्
(*iv*)	प्राथमिक प्रलेख	(*d*)	बी. एन. बी.

संकेत :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)

54. Which of the following does *not* aid in improving consistency in indexing ?

(A) Use of a standard list of subject headings

(B) Use of a Thesaurus

(C) Paying attention to associative relationships in the Thesaurus

(D) A high degree of exhaustivity in indexing

55. To which category of subject bibliographies does "Advances in Environmental Science and Technology" belong to :

(A) Subject Index

(B) Abstracts

(C) Bibliographical Review

(D) Bibliography

56. An 'Ontology' is :

(A) Alphabetical list of classes

(B) Hierarchical list of terms

(C) List of index terms

(D) Subject headings

54. निर्देशनातील सातत्य वाढविण्यासाठी खालीलपैकी कोणता घटक मदतीचा ठरत **नाही** ?

(A) प्रमाणित विषय शीर्षक याद्यांचा वापर

(B) थिसॉरसचा वापर

(C) थिसॉरसमधील असोशिएटिव्ह रिलेशन्स विचारात घेणे

(D) निर्देशनातील सर्वोच्च सर्वसमावेशकता

55. ''अॅडव्हान्सेस इन एनव्हायर्नमेंटल सायन्स अॅन्ड टेक्नॉलॉजी'' ही कोणत्या प्रकारची विषय ग्रंथसूची आहे ?

(A) विषय निर्देश

(B) सार

(C) ग्रंथसूचीय आढावा

(D) ग्रंथसूची

56. ऑन्टोलॉजी हे ..... आहे.

(A) विषयवर्गाची अनुवर्ग यादी

(B) संज्ञांची पायरीबद्ध यादी

(C) निर्देश संज्ञांची यादी

(D) विषय शीर्षक

57. Which of the following enhances recall ?

(A) Boolean AND

(B) Boolean OR

(C) Boolean NOT

(D) Single Term

58. Which of the following is *not* a Thesaurus relationship ?

(A) Associative

(B) Embedded

(C) Equivalence

(D) Hierarchical

59. In 'Building Block' search strategy to increase the precision, you can :

(A) Add a facet

(B) Increase the postings in the facet

(C) Remove a facet

(D) You cannot increase the precision

60. In PRECIS, role operator 0 (zero) is allotted for :

(A) Action

(B) Object

(C) Agent

(D) Location

57. खालीलपैकी कोणत्या घटकामुळे रिकॉल वाढू शकतो ?

(A) बुलियन AND

(B) बुलियन OR

(C) बुलियन NOT

(D) एकल संज्ञा (सिंगल टर्म)

58. खालीलपैकी कोणता संबंध थिसॉरसमध्ये समाविष्ट नसतो ?

(A) सहसंबंध

(B) संयुक्त संबंध

(C) समानार्थी संबंध

(D) पायरीबद्ध संबंध

59. 'बिल्डींग ब्लॉक' शोध व्यूह रचनेमध्ये तंतोतंतपणा (प्रिसिजन) वाढविण्यासाठी तुम्ही काय कराल ?

(A) आणखी एक पैलू समाविष्ट कराल

(B) पैलूची वारंवारीता वाढवाल

(C) एक पैलू कमी कराल

(D) तंतोतंतपणा वाढवू शकणारच नाही

60. प्रेसीमध्ये 0 (झिरो) हा रोल ऑपरेटर ..... दर्शवितो

(A) क्रिया

(B) वस्तू

(C) मध्यस्थ

(D) स्थळ

61. 'RSS' is an Acronym for :

(A) Resources of social science

(B) Rich site summary

(C) Retrieval of standard sources

(D) Research standards for science

62. Name the type of indexes in which correlation is performed at the time of search :

(A) Chain indexes

(B) Post-co-ordinate indexes

(C) Non-manipulative indexes

(D) Pre-co-ordinate indexes

63. The principle of canonical sequence is associated with :

(A) Facet sequence

(B) Fundamental categories

(C) Helpful sequence

(D) Basic laws

61. 'आर. एस. एस.' ह्या संक्षेपाचा ..... अर्थ आहे.

(A) रिसोर्सेज फॉर सोशल सायन्सेस

(B) रिच साईट समरी

(C) रिट्रिव्हल ऑफ स्टॅन्डर्ड सोर्सेस

(D) रिसर्च स्टॅन्डर्ड फॉर सायन्स

62. खालीलपैकी कोणत्या निर्देशामध्ये माहिती शोध घेताना संज्ञा समन्वय केला जातो ?

(A) शृंखल निर्देश

(B) पश्चात समन्वय निर्देश

(C) हस्तक्षेप विरहीत निर्देश

(D) पूर्व समन्वय निर्देश

63. 'कॅनॉनिकल सिक्वेन्स' हे तत्व खालीलपैकी कशाशी निगडीत आहे ?

(A) पैलू अनुक्रम

(B) मूलभूत घटक

(C) साहाय्यकारी क्रम

(D) मूळ सूत्र

64. Through which mode of subject formation 'Indology' is formed ?

(A) Clustering

(B) Distillation

(C) Lamination

(D) Fusion

65. Arrange the following in order as given in Colon Classification :

(*i*) Δ

(*ii*) X

(*iii*) Σ

(*iv*) 4

The correct answer is :

(A) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

(B) (*iv*), (*i*), (*iii*), (*ii*)

(C) (*iii*), (*i*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

66. Identify the device that helps in interpolation in array :

(A) Chronological Device

(B) Superimposition Device

(C) Facet Device

(D) Emptying Device

64. 'इन्डोलॉजी', हा विषय, विषय निर्मितीच्या कोणत्या पद्धतीनुसार तयार झाला आहे ?

(A) क्लस्टरिंग

(B) डिस्टीलेशन

(C) लॅमिनेशन

(D) फ्यूजन

65. द्विबिंदू वर्गीकरणात दिल्यानुसार खालील वर्गांची रचना करा :

(*i*) Δ

(*ii*) X

(*iii*) Σ

(*iv*) 4

योग्य उत्तर आहे :

(A) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

(B) (*iv*), (*i*), (*iii*), (*ii*)

(C) (*iii*), (*i*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

66. पंक्तीतील समावेशनासाठी कोणती क्लूप्ती उपयुक्त ठरते ?

(A) कालक्रम क्लूप्ती

(B) अधिसमावेशन क्लूप्ती

(C) पैलू क्लूप्ती

(D) निरर्थक क्लूप्ती

67. Who first proposed the concept of 'Literary Warrant' as the basis of book classification ?

(A) Henry Evelyn Bliss

(B) H. W. Hulme

(C) S. R. Ranganathan

(D) W. C. Berwick Sayers

68. Which of the following cannot be stated as the advantages of use of devices in classification schemes ?

(A) They make it possible to avoid enumeration

(B) They provide autonomy to a classifier

(C) They satisfy the library users

(D) They satisfy the canon of helpful sequence

69. Which of the following is *not* true about the need to organize information ?

(A) We organize information because we need to retrieve

(B) We organize information for posterity

(C) We organize information as it is a basic human drive

(D) We organize information because of its reliability

67. ग्रंथ वर्गीकरणासाठी 'लिटररी वॉरंट' ही संकल्पना प्रथमत: कोणी सुचविली ?

(A) हेन्री एव्हेलिन ब्लिस

(B) एच. डब्लू. ह्यूल्म

(C) एस. आर. रंगनाथन

(D) डब्लू. सी. बरविक सेअर्स

68. वर्गीकरण पद्धतीतील क्लूप्त्या खालीलपैकी कोणत्या कारणासाठी फायदेशीर ठरत नाहीत ?

(A) परिगणनात्मकता टाळण्यासाठी

(B) वर्गीकरणकर्त्याला स्वातंत्र्य देण्यासाठी

(C) ग्रंथालयाच्या वाचकांचे समाधान करण्यासाठी

(D) सहाय्यकारी क्रमाच्या सूत्राचे समाधान करण्यासाठी

69. माहिती संघटनाविषयीचे खालीलपैकी कोणते विधान **सत्य** नाही ?

(A) माहितीचा शोध घेण्यासाठी आपण माहितीचे संघटन करतो

(B) पुढील पिढीसाठी आपण माहितीचे संघटन करतो

(C) मानवाची मूळ गरज म्हणून आपण माहितीचे संघटन करतो

(D) माहितीच्या विश्वसनियतेमुळे आपण माहितीचे संघटन करतो

70. Sumerians wrote on :

(A) Clay Tablets

(B) Papyrus

(C) Vellum

(D) Parchment

71. Library legislation is *not* needed for :

(A) Proper library planning

(B) Steady and continuous supply of funds

(C) Providing support and encouragement to Government

(D) Providing effective library service to citizens

72. Which one of the following is used as a digital library software ?

(A) DNA Tool

(B) Dreamweaver

(C) Greenstone

(D) Adobe Photoshop6

70. सुमेरियन्स लिखानासाठी कशाचा वापर करत होते :

(A) मृत्तिका पट्टी

(B) भूर्जपत्र

(C) वासराचे मऊ कातडे (व्हेलम)

(D) चर्मपत्र (पार्चमेंट)

71. खालीलपैकी कोणत्या कारणासाठी ग्रंथालय कायदा आवश्यक **नाही** ?

(A) ग्रंथालयाच्या योग्य नियोजनासाठी

(B) सातत्याने अर्थसाहाय्य मिळण्यासाठी

(C) शासनाला मदत आणि प्रोत्साहन देण्यासाठी

(D) नागरिकांना परिणामकारक ग्रंथालय सेवा देण्यासाठी

72. खालीलपैकी कोणती प्रणाली अंकिय ग्रंथालयासाठी वापरली जाते ?

(A) डि.एन.ए. टुल

(B) ड्रिमव्हिवर

(C) ग्रीनस्टोन

(D) अडोब फोटोशॉप6

73. Which of the following is *not* a standard for encoding records ?

(A) SGML

(B) MARC21

(C) ONIX

(D) W3C

74. According to CCC the entry element in the home of an administrative department of a government is to be the word or word group denoting the sphere of work. This rule meets the requirements of :

(A) Canon of Prepotence

(B) Canon of Context

(C) Canon of Recall Value

(D) Canon of Individualisation

75. Who gave 91 rules for standardizing the cataloguing of book ?

(A) Callimachus

(B) Charles Amy Cutter

(C) Antonio Panizzi

(D) S. R. Ranganathan

73. खालीलपैकी कोणते नोंदीच्या संकेतिकरणाचे प्रमाणक **नाही** ?

(A) एस. जी. एम. एल.

(B) मार्क21

(C) ओनिक्स

(D) डब्लू3सी

74. सीसीसीनुसार शासनाच्या प्रशासकीय विभागाचे नाव दर्शविणाऱ्या नोंद घटकामध्ये त्या विभागाच्या कार्याची व्याप्ती दर्शविणारा शब्द किंवा शब्द समूह असणे गरजेचे आहे. हा नियम कशाची पूर्ती करतो ?

(A) महत्वक्रम सूत्र

(B) पूर्वापाद संबंध सूत्र

(C) पुनर्मागणी मूल्य सूत्र

(D) व्यक्ति वैशिष्ट्याचे सूत्र

75. ग्रंथ तालिकीकरणाच्या प्रमाणीकरणासाठीचे 91 नियम कोणी सांगितले ?

(A) कॅलीमॅचुस

(B) चार्ल्स अमी कटर

(C) ॲन्टोनीओ पॅनिझी

(D) एस. आर. रंगनाथन

ROUGH WORK

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This paper contains Fifty (50) multiple choice questions, each carrying Two (2) marks. Attempt *All* of them.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **पन्नास** (50) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले असून, प्रत्येक प्रश्नाला **दोन** (2) गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Shodhaganga project is implemented by..... .

   (A) INFLIBNET

   (B) DELNET

   (C) YCMOU

   (D) IGNOU

2. Who among the following persons is considered as father of modern management ?

   (A) Henry Fayol

   (B) Henry L. Gantt

   (C) F.W. Taylor

   (D) Frederick Herzberg

1. शोधगंगा प्रकल्प.....ने अंमलात आणला आहे.

   (A) इन्फ्लिबनेट

   (B) डेलनेट

   (C) वाई सी एम ओ यू

   (D) आई जी एन ओ यू

2. खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तीस आधुनिक व्यवस्थापनशास्त्राचे जनक म्हणून ओळखले जाते ?

   (A) हेन्री फेयॉल

   (B) हेन्री एल. गान्ट

   (C) एफ. डब्लू. टेलर

   (D) फ्रेडरिक हर्जबर्ग

3. Literature not available through a regular book trade channel is..... .

(A) Gray Literature

(B) Text Book

(C) Journals

(D) Non-book Material

4. Which of the following is *not* an indexing service ?

(A) Index India

(B) RGPL

(C) CBI

(D) GIPL

5. The Headquarter of International Translation Center is situated at..... .

(A) London

(B) Paris

(C) New York

(D) Delft

3. नियमित ग्रंथ व्यापार माध्यमामधून उपलब्ध न होणाऱ्या वाचनसाहित्यास.....म्हणतात.

(A) ग्रे लिटरेचर

(B) क्रमिक ग्रंथ

(C) नियतकालिक

(D) ग्रंथेतर साहित्य

4. खालीलपैकी कोणती सेवा निर्देश सेवा **नाही** ?

(A) इंडेक्स इंडिया

(B) आर. जी. पी. एल.

(C) सी. बी. आय.

(D) जी. आय. पी. एल.

5. इंटरनॅशनल ट्रान्सलेशन सेंटरचे मुख्यालय .....येथे आहे.

(A) लंडन

(B) पॅरिस

(C) न्यूयॉर्क

(D) डेल्फट्

6. Facsimile transmission is..... .

(A) Transmission of microforms

(B) Transmission of magnetic tapes

(C) Exact transmission of the original decuments

(D) Transmission of telegraphic code

7. With which agency did UNESCO collaborate to establish UNISIST ?

(A) ICSU

(B) FID

(C) IFLA

(D) ILA

8. Theory X and theory Y is developed by..... .

(A) Peter Drucker

(B) Douglas McGregor

(C) Abraham Maslow

(D) Luther Gullick

6. प्रलेखाचे फॅसिमाइल संदेशवहन म्हणजे ..... .

(A) माहितीच्या सूक्ष्मपटांचे संदेशवहन

(B) माहितीच्या चुंबकिय पट्ट्यांचे संदेशवहन

(C) मूळ प्रळेखाचे हुबेहूब संदेशवहन

(D) टेलिग्राफिक कोडचे संदेशवहन

7. युनिसिस्ट स्थापन करण्यासाठी युनिस्कोने कोणत्या एजन्सीची मदत घेतली ?

(A) आय. सी. एस. यु.

(B) एफ. आय. डी.

(C) इफ्ला

(D) आय. एल. ए.

8. एक्स सिद्धांत आणि वाय सिद्धांत ही संकल्पना .....यांनी विकसित केली.

(A) पीटर ड्रकर

(B) डग्लस मॅकग्रेगर

(C) अब्राहम मास्लो

(D) लूथर गुलिक

9. Which of the following is *not* a Thesaurus ?

(A) 15th Edition of Sears List of Subject Headings

(B) MEDLINE

(C) TEST

(D) SHE

10. Analytical entries are prepared to..... .

(A) Analyse the subject content of a book

(B) Include subject analysis in descriptive catalogue

(C) Provide access for part of an item

(D) Provide access to index

11. National Library of USA is known as..... .

(A) National Library of America

(B) The Congress Library

(C) White House Library

(D) Library of Congress

9. खालीलपैकी कोणते थेजारस नाही ?

(A) सेअर्स लिस्ट ऑफ सब्जेक्ट हेडिंग्ज 15वी आवृत्ती

(B) मेडलाईन

(C) टी.ई.एस.टी.

(D) एस.एच.ई.

10. विश्लेषणात्मक नोंद करण्याचे कारण..... आहे.

(A) ग्रंथातील विषयाचा आशय विश्लेषण करणे

(B) वर्णनात्मक तालिकेतील विषयाचे विश्लेषण समाविष्ट करणे

(C) ग्रंथातील विशिष्ट माहितीला वाचक मिळविणे

(D) निर्देशातील माहितीला वाचक मिळविणे

11. अमेरिकन संघ राष्ट्राचे राष्ट्रीय ग्रंथालय .....नावाने ओळखले जाते.

(A) अमेरिकेचे राष्ट्रीय ग्रंथालय

(B) दि काँग्रेस लायब्ररी

(C) व्हाईट हाऊस लायब्ररी

(D) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

12. The latest edition of DDC is..... .

(A) 23

(B) 22

(C) 24

(D) 20

13. Basic research is *not* concerned with..... .

(A) Establishing cause-effect relations

(B) Finding direct solutions to practical problems

(C) Formulating theories

(D) Refuting established theories

14. Hypothesis is..... .

(A) Final solution of a problem

(B) Tentative solution of a problem

(C) Blueprint of research problem

(D) Tool of data collection

15. Mark the 'odd one out' :

(A) INIS

(B) AGRIS

(C) DEVSIS

(D) CAS

12. दशांश वर्गीकरणाची प्रचलित आवृत्ती .....आहे.

(A) 23

(B) 22

(C) 24

(D) 20

13. मूलभूत संशोधन पुढील कोणत्या गोष्टीशी संबंधित नसते ?

(A) कार्य-कारण संबंध प्रस्थापित करणे

(B) व्यावहारिक समस्यांचे थेट समाधान शोधणे

(C) सिद्धान्त मांडणे

(D) प्रस्थापित सिद्धांतांचे खंडण करणे

14. गृहितकृत्य म्हणजे.....

(A) प्रश्नाचे अंतिम उत्तर

(B) प्रश्नाचे संभाव्य उत्तर

(C) संशोधन प्रकल्पाची ब्लूप्रिन्ट

(D) माहिती संकलनाचे साधन

15. विषम घटक ओळखा :

(A) इनिस

(B) ॲग्रीस

(C) डेव्हसीस

(D) कॅस

16. Which one of the following is *not* an aggregator ?

(A) EBSCO

(B) Springer Verlag

(C) Elsevier

(D) Tata McGrahill

17. The term "Information Retrieval" was coined by..... .

(A) H. P. Luhn

(B) Calvin Mooers

(C) Mortimer Taube

(D) Derek Austin

18. Inductive logic proceeds from..... .

(A) Particular to general

(B) General to particular

(C) General to general

(D) Particular to particular

19. System analysis involves..... .

(A) Analysis and design

(B) Analysis

(C) Analysis, evaluation and decision

(D) Design

16. खालीलपैकी कोणती संस्था ॲग्रीगेटर **नाही** ?

(A) एब्स्को

(B) स्प्रिंगर व्हेर्लाग

(C) एल्सेव्हीयर

(D) टाटा मॅग्राहिल

17. ''इन्फर्मेशन रिट्रीव्हल'' ही संज्ञा..... ने प्रथम वापरली.

(A) एच. पी. लून्ह

(B) कॅल्व्हीन मूर

(C) मोरटिमर टॉब

(D) डेरेक ऑस्टिन

18. अनुमानात्मक तर्कशास्त्र.....जाते.

(A) विशिष्टा कडून सामान्या कडे

(B) सामान्या कडून विशिष्टा कडे

(C) सामान्या कडून सामान्या कडे

(D) विशिष्टा कडून विशिष्टा कडे

19. प्रणाली विश्लेषणात पुढीलपैकी कोणत्या गोष्टीचा अंतर्भाव होतो ?

(A) विश्लेषण आणि आरेखन

(B) विश्लेषण

(C) विश्लेषण, मूल्यमापन आणि आरेखन

(D) आरेखन

20. Indira Gandhi National Center for Arts is located at..... .

(A) Amethi

(B) Raibareli

(C) New Delhi

(D) Sri Perambedur (TN)

21. Amongst the following, which one is arranged in a classified order ?

(A) Oxford English Dictionary on Historical Principles

(B) Websters International Dictionary

(C) Chambers Dictionary

(D) Roget's Thesaurus

22. The acronym for Association for Library and Information Management is..... .

(A) IASLIC

(B) ASLIB

(C) IIM

(D) AIM

20. इंदिरा गांधी नॅशनल सेंटर फॉर आर्ट्स हे .....येथे आहे.

(A) अमेथी

(B) रायबरेली

(C) नवी दिल्ली

(D) श्री पेरमबेदूर (तामिळनाडू)

21. पुढीलपैकी कोणत्या स्रोताची रचना वर्गीकरण पद्धतीनुसार केली आहे ?

(A) ऑक्स्फर्ड इंग्लीश डिक्शनरी ऑफ हिस्टॉरिकल प्रिंसिपल्स्

(B) वेबस्टर्स इंटरनॅशनल डिक्शनरी

(C) चेंबर्स डिक्शनरी

(D) रॉजेटस् थिसॉरस

22. असोसिएशन फॉर लायब्ररी ॲन्ड इन्फॉर्मेशन मॅनेजमेंटचे संक्षिप्त रूप.....

(A) इयास्लीक

(B) ॲस्लिब

(C) आय. आय. एम.

(D) ए. आय. एम.

23. The correct sequence of information flow is..... .

(A) Message → Source → Channel → Receiver

(B) Source → Message → Channel → Receiver

(C) Message → Channel → Source → Receiver

(D) Message → Channel → Receiver → Source

24. "Law of single variable" is an essential component of ..... .

(A) Experimental Research

(B) Historical Research

(C) Case Study

(D) Survey Research

25. Postulational approach to library classification is proposed by..... .

(A) S. R. Ranganathan

(B) D. J. Foskett

(C) Melvil Dewey

(D) J. Mills

23. माहिती प्रवाहाचा योग्य क्रम·····.

(A) संदेश → स्रोत → वाहिनी → प्राप्तकर्ता

(B) स्रोत → संदेश → वाहिनी → प्राप्तकर्ता

(C) संदेश → वाहिनी → स्रोत → प्राप्तकर्ता

(D) संदेश → वाहिनी → प्राप्तकर्ता → स्रोत

24. एक चलत्वाचा सिद्धांत हा·····चा आवश्यक घटक आहे.

(A) प्रायोगिक संशोधन

(B) ऐतिहासिक संशोधन

(C) व्यष्टी अध्ययन

(D) सर्वेक्षण संशोधन

25. ग्रंथालयीन वर्गीकरणातील गृहित तत्वाचा दृष्टीकोन·····यांनी मांडला आहे.

(A) एस. आर. रंगनाथन

(B) डी.जे. फॉस्केट

(C) मेल्विल ड्यूयी

(D) जे. मिल्स

26. University Grants Commission (UGC) was founded in the year..... .

(A) 1954

(B) 1953

(C) 1958

(D) 1960

27. INDEST Consortia is primarily developed for..... .

(A) Public Libraries

(B) Social Science Libraries

(C) Engineering and Technological Libraries

(D) Medical Libraries

28. Identify the correct sequence of the classification schemes according to their origin.

(A) UDC, Expansive Classification, DDC, CC

(B) Expansive Classification, UDC, CC, DDC

(C) DDC, CC, Expansive Classification, UDC

(D) DDC, Expansive Classification, UDC, CC

26. विद्यापीठ अनुदान आयोगाची स्थापना या वर्षी झाली..... .

(A) 1954

(B) 1953

(C) 1958

(D) 1960

27. इंडेस्ट कन्सोर्शिया प्रमुख्याने यासाठी विकसित केला गेला आहे..... .

(A) सार्वजनिक ग्रंथालये

(B) सामाजिक शास्त्र ग्रंथालये

(C) अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान ग्रंथालये

(D) वैद्यकीय ग्रंथालये

28. खालीलपैकी कोणती रचना वर्गीकरण पद्धतींच्या निर्मितीवर्षानुसार योग्य आहे ते ओळखा :

(A) यू.डी.सी., एक्स्पान्सिव्ह क्लासिफिकेशन, दशांश, द्विबिंदू

(B) एक्स्पान्सिव्ह क्लासिफिकेशन, यू.डी.सी., द्विबिंदू, दशांश

(C) दशांश, द्विबिंदू, एक्स्पान्सिव्ह क्लासिफिकेशन, यू.डी.सी.

(D) दशांश, एक्स्पान्सिव्ह क्लासिफिकेशन, यू.डी.सी., द्विबिंदू

29. Which of the following is *not* a Library Extension Activity ?

(A) Exhibition

(B) Film Show

(C) Inter-library Lending

(D) Lectures

30. E-Learning is mainly concerned with..... .

(A) Learning in electronic environment

(B) Internet based learning

(C) Learning through e-books

(D) Learning through e-journals

31. Journal "Library Literature" is published by..... .

(A) H. W. Wilson

(B) The Library Association

(C) Bowker Sour

(D) Marcel Deker

32. Mortimer Taube is associated with..... .

(A) PERT/CPM

(B) Cataloguing

(C) Classification

(D) Indexing

29. खालीलपैकी कोणता उपक्रम बहि:शाल कार्यक्रमात समाविष्ट होत नाही ?

(A) ग्रंथ प्रदर्शन

(B) चित्रपट प्रदर्शन

(C) आंतरग्रंथालयीन देवघेव

(D) व्याख्याने

30. ई-लर्निंग हे प्रमुख्याने.....संबंधित आहे.

(A) इलेक्ट्रॉनिक माध्यमाद्वारे शिक्षण

(B) इंटरनेटवर आधारित शिक्षण

(C) ई-बुक्सद्वारे शिक्षण

(D) ई-नियतकालिकांद्वारे शिक्षण

31. ''लायब्ररी लिटरेचर'' हे नियतकालिक .....प्रकाशित करते.

(A) एच. डब्लू. विल्सन

(B) द लायब्ररी असोसिएशन

(C) बावकर सौर

(D) मार्सेल डेकर

32. मार्टीमर टोब हे नाव याच्याशी निगडित आहे.....

(A) पर्ट/सी.पी.एम.

(B) तालिकीकरण

(C) वर्गीकरण

(D) निर्देशन

33. "Gap Device" helps in making a classification scheme more..... .

(A) Faceted

(B) Hierarchical

(C) Hospitable

(D) Ennumerative

34. INSPEC—A bibliographic database deals with..... .

(A) Psychology and Ethics

(B) Physics and Electronics

(C) Philosophy and Ethics

(D) Economics and Commerce

35. The book entitled "Powershift" is authored by..... .

(A) J.D. Bernal

(B) D. Solla Price

(C) Alvin Toffler

(D) H.E. Bliss

36. Mark the "odd one out" :

(A) Kaiser

(B) Line

(C) Farradane

(D) Coates

33. वर्गीकरण पद्धतीमध्ये.....आणण्या-करिता विरामयुक्ती उपयुक्त ठरते.

(A) पैलूबद्धता

(B) श्रेणीबद्धता

(C) आतिथ्यशीलता

(D) परिगणनात्मकता

34. इन्स्पेक हा माहिती संच कशाशी संबंधित आहे ?

(A) मानसशास्त्र व नीतिशास्त्र

(B) पदार्थविज्ञान आणि इलेक्ट्रॉनिक्स

(C) तत्वज्ञान व नीतिशास्त्र

(D) अर्थशास्त्र व वाणिज्य

35. ''पॉवरशिफ्ट'' हा ग्रंथ.....यांनी लिहिला आहे.

(A) जे. डी. बर्नाल

(B) डी. सोला प्राईस

(C) अल्विन टॉफलर

(D) एच. ई. ब्लिस

36. विषम घटक ओळखा :

(A) कैझर

(B) लाईन

(C) फॅराडॅने

(D) कोटस

37. "Broad system of ordering" is..... .

(A) Modified classificatory system

(B) Method of acquisition

(C) An information system

(D) Cataloguing principle

38. Mark the "odd one out" :

(A) Sought Link

(B) Unsought Link

(C) Key Link

(D) False Link

39. In DDC, phoenix schedules represent classes which are..... .

(A) Slightly modified

(B) Completely modified

(C) Yet to be modified

(D) Discontinued

40. The complete catalogue record of a document is known as..... .

(A) Title Entry

(B) Added Entry

(C) Analytical Entry

(D) Main Entry

37. ''ब्रॉड सिस्टिम ऑफ ऑर्डरिंग'' म्हणजे .....

(A) सुधारित वर्गीकरण पद्धती

(B) उपार्जन पद्धती

(C) माहितीची प्रणाली

(D) तालिकीकरणाचे तत्व

38. विषम घटक ओळखा :

(A) वांछित दुवा

(B) अवांछित दुवा

(C) प्रमुख दुवा

(D) खोटा दुवा

39. दशांश वर्गीकरणातील ''फिनिक्स शेड्यूल्स'' म्हणजे असे वर्ग जे.....

(A) थोडेसे बदललेले आहेत

(B) पूर्णपणे बदललेले आहेत

(C) अद्याप बदलले नाहीत

(D) रद्द झाले आहेत

40. प्रलेखाच्या संपूर्ण तालिका नोंदीस..... म्हणतात.

(A) ग्रंथनाम नोंद

(B) पूरक नोंद

(C) विश्लेषणात्मक नोंद

(D) मुख्य नोंद

41. The Berne convention is concerned with..... .

(A) Translation

(B) Patents

(C) Copyright

(D) Standards

42. Routing of periodicals is considered as..... .

(A) Current Awareness Service

(B) Selective Dissemination of Information

(C) Translation Service

(D) Indexing Service

43. Which of the following organization was responsible for the development of UDC ?

(A) Library of Congress

(B) The British Library

(C) UNESCO

(D) FID

41. बर्न संमेलन खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?

(A) अनुवाद

(B) पेटंट

(C) कॉपीराईट

(D) प्रमाणके

42. नियतकालिकांच्या देवघेव सेवेस..... समजतात.

(A) प्रचलित जागरूकता सेवा

(B) माहितीची निवडक प्रसारण सेवा

(C) भाषांतर सेवा

(D) निर्देशन सेवा

43. खालीलपैकी कोणती संस्था यू.डी.सी.च्या विकासासाठी कारणीभूत होती ?

(A) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

(B) द ब्रिटीश लायब्ररी

(C) यूनेस्को

(D) एफ. आय. डी.

44. The National Library of India receives books for deposit under..... .

(A) Right to Information Act

(B) Registration of Books Act

(C) Copyright Act

(D) Delivery of Books and Newspapers Act

45. ISI has been renamed as..... .

(A) NBT

(B) BIS

(C) ILA

(D) ISO

46. Earliest writing material "papyrus" was first used by..... .

(A) Greeks

(B) Egyptians

(C) Sumerians

(D) Babylonians

44. भारताच्या राष्ट्रीय ग्रंथालयास..... या कायद्या अंतर्गत ठेव म्हणून ग्रंथ प्राप्त होतात.

(A) माहितीचा अधिकार कायदा

(B) ग्रंथ नोंदणी कायदा

(C) कॉपीराइट कायदा

(D) डिलीव्हरी ऑफ बुक्स ॲन्ड न्यूजपेपर कायदा

45. आय. एस. आय. चे बदललेले नाव असे आहे..... .

(A) एन. बी. टी.

(B) बी. आय. एस.

(C) आय. एल. ए.

(D) आय. एस. ओ.

46. ''पॅपेरस'' हे प्राचीन लेखन साधन प्रथम कोणी वापरले ?

(A) ग्रीक्स

(B) इजिप्शियन्स

(C) सुमेरियन्स

(D) बॅबिलोनियन्स

47. Ranganathan's "Five Laws of Library Science" were first published in the year..... .

(A) 1929

(B) 1930

(C) 1931

(D) 1932

48. Match the following :

A	B
(1) Protocol	(*a*) Jawa
(2) Language	(*b*) Internet Explorer
(3) Browser	(*c*) Alta Vista
(4) Search Engine	(*d*) HTTP

Codes :

	1	2	3	4
(A)	(*a*)	(*c*)	(*b*)	(*d*)
(B)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)

47. रंगनाथन यांचा ''ग्रंथालयशास्त्राची पाच सूत्रे'' हा ग्रंथ प्रथम.....यावर्षी प्रकाशित झाला.

(A) 1929

(B) 1930

(C) 1931

(D) 1932

48. योग्य जोड्या जुळवा :

A	B
(1) प्रोटोकॉल	(*a*) जावा
(2) भाषा	(*b*) इंटरनेट एक्सप्लोरर
(3) ब्राउझर	(*c*) अल्टाव्हिस्टा
(4) सर्च एंजिन	(*d*) एच टी टी पी

संकेत :

	1	2	3	4
(A)	(*a*)	(*c*)	(*b*)	(*d*)
(B)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)

49. Match the following :

A		B	
(1)	S.R. Ranganathan	(*a*)	Zero Based Budgeting
(2)	L.R. McColvin	(*b*)	Critical Path Method
(3)	Peter Phyor	(*c*)	Three Card System
(4)	Du Pont	(*d*)	Demand Theory

Codes :

	1	2	3	4
(A)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)

50. Research done to find the solution for an immediate problem is known as..... .

(A) Conceptual Research

(B) Pure Research

(C) Applied Research

(D) Qualitative Research

49. योग्य जोड्या जुळवा :

A		B	
(1)	एस. आर. रंगनाथन	(*a*)	शून्याधारित अंदाजपत्रक
(2)	एल. आर. मॅककोलविन	(*b*)	क्रिटिकल पाथ मेथड
(3)	पीटर फॉयर	(*c*)	त्रिपत्र पद्धती
(4)	ड्यू पॉन्ट	(*d*)	मागणीचा सिद्धांत

संकेत :

	1	2	3	4
(A)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)

50. समस्येवर तात्काळ केलेले संशोधन..... ओळखले जाते.

(A) संकल्पनात्मक संशोधन

(B) शुद्ध संशोधन

(C) उपयोजीत संशोधन

(D) गुणात्मक संशोधन

ROUGH WORK

R O U G H W O R K

Library and Information Science
Paper III
ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र
प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Note : This Paper contains Seventy Five (75) multiple choice questions, each question carrying Two (2) marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर** (75) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन** (2) गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Which of the following cannot be measured using an ordinal scale ?
   (A) Age
   (B) Annual income
   (C) Grade point average
   (D) Religion

2. Database management system that provides more flexible, albeit, more complex, logical data models is :
   (A) Hierarchical Database Management System
   (B) Network Database Management System
   (C) Relational Database Management System
   (D) Subject Oriented Database Management System

1. खालीलपैकी कोणता ऑर्डीनल स्केल द्वारे मोजमाप करू न शकतो ?
   (A) वय
   (B) वार्षिक उत्पन्न
   (C) ग्रेड पाईंट ॲव्हरेज
   (D) धर्म

2. डेटाबेस व्यवस्थापनाची ..... ही पद्धती लवचिक असली तरी अधिक क्लिष्ट आणि तार्किक पण आहे.
   (A) हायरअर्चिकल डेटाबेस व्यवस्थापन पद्धती
   (B) नेटवर्क डेटाबेस व्यवस्थापन पद्धती
   (C) रिलेशनल डेटाबेस व्यवस्थापन पद्धती
   (D) विषयाधिष्ठीत डेटाबेस व्यवस्थापन पद्धती

3. Match the following :

List I		List II
(*a*) CDS/ISIS	(*i*)	NISCAIR
(*b*) Sanjay	(*ii*)	CMC
(*c*) Granthalaya	(*iii*)	UNESCO
(*d*) Maitrayee	(*iv*)	DESIDOC

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

4. In Binary Number System digit 4 is represented by :

(A) 10

(B) 11

(C) 100

(D) 101

3. जोड्या जुळवा :

यादी I		**यादी II**
(अ) सी.डी.एस./आय.एस.आय.एस.	(*i*)	निस्केअर
(ब) संजय	(*ii*)	सी.एम.सी.
(क) ग्रंथालय	(*iii*)	युनेस्को
(ड) मैत्रेयी	(*iv*)	डेसिडॉक

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

4. बायनरी अंक पद्धतीत 4 हा अंक ..... ने दर्शविला जातो.

(A) 10

(B) 11

(C) 100

(D) 101

5. Open System Interconnection was an effort to :

(A) Standardise networking

(B) Provide Internet Connectivity

(C) Provide e-mails

(D) Standardise bibliographic description

6. What is not *true* about spamming ?

(A) It is the abuse of electronic messaging system

(B) The most widely recognised form of spam is e-mail spam

(C) Spamming is expensive to advertise

(D) Spamming costs huge in terms of loss of productivity

5. ..... ओपन सिस्टम इंटरकनेक्शन उपलब्ध केले गेले.

(A) नेटवर्किंगच्या प्रमाणीकरणासाठी

(B) इंटरनेटच्या जोडणीसाठी

(C) ई-मेलच्या सुविधेसाठी

(D) सूचिय वर्णनाच्या प्रमाणीकरणासाठी

6. स्पॅमिंगबाबतचे खालीलपैकी कोणते विधान **असत्य** आहे ?

(A) स्पॅम हे अंकिय संदेश यंत्रणेचा दुरुपयोग आहे

(B) ई-मेल स्पॅम हा स्पॅमचा सर्वज्ञात प्रकार आहे

(C) स्पॅमिंग हे जाहीरातीसाठी खर्चिक बाब आहे

(D) उत्पादकतेच्या ऱ्हासाच्या स्वरूपात स्पॅमिंग खूप खर्चिक पडते

7. CPM is an effective :

(A) Method of Knowledge Organization

(B) Project Management Technique

(C) Budgeting Technique

(D) Data Collection Technique

8. Herzberg's "two factor theory" deals with :

(A) Staff recruitment

(B) Leadership

(C) Decision Making

(D) Motivation

9. 'Cranfield Studies' are an example of :

(A) Survey research

(B) Experimental research

(C) Historical research

(D) Case study

7. सी.पी.एम. ..... आहे.

(A) ज्ञान संघटनाची पद्धती

(B) प्रकल्प व्यवस्थापन तंत्र

(C) अंदाजपत्रक तयार करण्याचे तंत्र

(D) माहिती संकलनाचे तंत्र

8. हर्जबर्गचा "दोन घटक सिद्धांत" खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?

(A) सेवक नियुक्ती

(B) नेतृत्व

(C) निर्णय घेणे

(D) प्रेरणा

9. 'क्रॅनफिल्ड अभ्यास' ..... चे उदाहरण आहे.

(A) सर्वेक्षण संशोधन

(B) प्रायोगिक संशोधन

(C) ऐतिहासिक संशोधन

(D) व्यष्टी अध्ययन

10. The group which is manipulated by an independent variable is known as :

(A) Experimental group

(B) Informal group

(C) Multiple group

(D) Controlled group

11. People who are available, volunteer or can be easily recruited are used in the sampling method called :

(A) Simple random sampling

(B) Convenience sampling

(C) Cluster sampling

(D) Systematic sampling

12. A question that directs participants to different follow-up questions depending on their response is called :

(A) Response set

(B) Probe

(C) Semantic differential

(D) Contingency question

10. स्वतंत्र चलाद्वारे हस्तक्षेप केल्या जाणाऱ्या गटाला ..... म्हणतात.

(A) प्रायोगिक गट

(B) अनौपचारिक गट

(C) बहूविध गट

(D) नियंत्रित गट

11. सहजपणे निवडला येणाऱ्या, किंवा स्वयंस्फुर्तीने उपलब्ध झालेल्या किंवा उपलब्ध असलेल्या व्यक्तींमधून निवडलेल्या नमुन्याला ..... म्हणतात.

(A) साधा यादृच्छिक नमुना निवड

(B) सोयिस्कर नमुना निवड

(C) गटाधिष्टीत नमुना निवड

(D) पद्धतशीर नमुना निवड

12. उत्तरदात्याने निवडलेल्या पूर्व प्रश्नाच्या उत्तरानुसार पुढील विविध प्रश्नाकडे निर्देश करणाऱ्या प्रश्नाला ..... म्हणतात.

(A) प्रतिसाद संच

(B) चौकशी

(C) अर्थाधारित फरक

(D) कॉन्टीन्जन्शी प्रश्न

13. As per rules laid down in AACR-II, the entry element "Ministry of Finance, Government of India" will be rendered as :

(A) India. Ministry of Finance

(B) Finance, India, Ministry of .....

(C) Ministry of Finance, India

(D) India, Ministry of Finance

14. Arrange the following in *correct* order :

(*i*) Deductive phase

(*ii*) Empirical phase

(*iii*) Verification phase

(*iv*) Hypothesizing phase

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

(C) (*iii*), (*i*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*ii*), (*iv*), (*i*), (*iii*)

13. ए.ए.सी.आर.-IIच्या नियमानुसार "मिनिस्ट्री ऑफ फायनान्स, गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया" ची नोंद ..... अशी होईल.

(A) इंडिया. मिनिस्ट्री ऑफ फायनान्स

(B) फायनान्स, इंडिया, मिनिस्ट्री ऑफ .....

(C) मिनिस्ट्री ऑफ फायनान्स, इंडिया

(D) इंडिया, मिनिस्ट्री ऑफ फायनान्स

14. खालील घटकांची योग्य क्रमानुसार रचना करा :

(*i*) निगमनात्मक टप्पा

(*ii*) अनुभवाधारित टप्पा

(*iii*) तपासणी टप्पा

(*iv*) गृहीतीकरण टप्पा

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

(C) (*iii*), (*i*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*ii*), (*iv*), (*i*), (*iii*)

15. "Annual Review of Information Science and Technology" was first published in 1966 by :

(A) Institute for Scientific Information

(B) American Society of Information Science (ASIS)

(C) IFLA

(D) Canadian Association of Information Science

16. Hypertext uses ..... to present text and static graphics.

(A) Hyperline

(B) Infoline

(C) Hyperlinks

(D) Dataline

15. "अॅन्युअल रिव्हू ऑफ इन्फॉरमेशन सायन्स अॅन्ड टेक्नॉलॉजी" 1966 मध्ये प्रथमत: कोणी प्रकाशीत केले ?

(A) इन्स्टीट्यूट ऑफ सायंटिफिक इन्फॉरमेशन

(B) अमेरिकन सोसायटी ऑफ इन्फॉरमेशन सायन्स (ए.एस.आय.एस.)

(C) आय.एफ.एल.ए. (इफ्ला)

(D) कॅनडीयन असोसिएशन ऑफ इन्फॉरमेशन सायन्स

16. अक्षराच्या स्वरूपातील आणि स्थिर चित्रित माहिती सादर करण्यासाठी हायपरटेक्स्ट ..... चा वापर करते.

(A) हायपरलाईन

(B) इन्फोलाईन

(C) हायपरलिंक

(D) डेटालाईन

17. A router :

(A) Receives a signal and retransmit it at a higher level

(B) Helps to interface with another network

(C) Essentially translates protocols

(D) Forwards data packets between telecommunication networks

18. ..... is not an open source library software.

(A) Greenstone

(B) NewGenLib

(C) Drupal

(D) Libsuit

19. POP stands for :

(A) Print Office Protocol

(B) Post Offer Protocol

(C) Pre Office Protocol

(D) Post Office Protocol

17. राउटर :

(A) सिग्नल प्राप्त करून पुन्हा उच्च पातळीवर प्रक्षेपित करतो

(B) अन्य नेटवर्कशी संपर्क साधण्यात मदत करतो

(C) प्रोटोकॉलचे भाषांतर करतो

(D) दूरसंचार नेटवर्कस् मध्ये माहिती संच (डेटा पॅकेट) पुढे पाठवितो

18. ..... ही ग्रंथालयासाठीची ओपन सोर्स प्रणाली नाही.

(A) ग्रीनस्टोन

(B) न्यूजेनलिब

(C) द्रुपल

(D) लिबसूट

19. पी.ओ.पी. म्हणजे :

(A) प्रिन्ट ऑफिस प्रोटोकॉल

(B) पोस्ट ऑफर प्रोटोकॉल

(C) प्रि ऑफिस प्रोटोकॉल

(D) पोस्ट ऑफिस प्रोटोकॉल

20. An open access source for research reports on life sciences is :

(A) PubMed

(B) Biosis

(C) INSPEC

(D) World Patent Index

21. Which of the following key combinations when pressed, restarts the computer ?

(A) Ctrl+Alt+V

(B) Ctrl+Alt+Z

(C) Ctrl+Alt+Del

(D) Ctrl+Alt+C

22. One step that is *not* included in planning a research study is :

(A) Identifying a researchable problem

(B) Statement of the research problem

(C) Developing a research plan

(D) Conducting a meta analysis

20. खालीलपैकी कोणते माहिती साधन जैविक शास्त्रातील संशोधन अहवाल मोफत उपलब्ध करतात ?

(A) पबमेड

(B) बायोसिस

(C) इन्स्पेक

(D) वर्ल्ड पेटंट इंडेक्स

21. कीबोर्डवरील खालीलपैकी कोणती बटणे एकत्रितपणे वापरल्याने संगणक पुन्हा सुरु होतो ?

(A) Ctrl+Alt+V

(B) Ctrl+Alt+Z

(C) Ctrl+Alt+Del

(D) Ctrl+Alt+C

22. ..... पायरीचा संशोधनाच्या नियोजनामध्ये समावेश नसतो.

(A) संशोधनीय समस्येचा शोध घेणे

(B) समस्या विधान करणे

(C) संशोधन आराखडा तयार करणे

(D) मेटा विश्लेषण करणे

23. Delphi technique is associated with :

(A) Statistics

(B) Budgeting

(C) Forecasting

(D) Quality control technique

24. The early work on modeling of information communication was based on :

(A) Lasswell model

(B) Shannon and Weaver model

(C) Bradford and Prince model

(D) Goode and Hatt model

25. The process of flow of Information from the generator to the user is :

(A) Information search

(B) Information transfer

(C) Information need

(D) Information system

23. डेल्फी तंत्र खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?

(A) संख्याशास्त्र

(B) अंदाजपत्रक

(C) भविष्यवेध

(D) गुणवत्ता नियंत्रण तंत्र

24. माहिती संप्रेषणाची सुरवातीची प्रारूपे खालीलपैकी कोणत्या पर्यायावर आधारित होती ?

(A) लासवेल प्रारूप

(B) शानन आणि व्हेवर प्रारूप

(C) ब्रॅडफोर्ड आणि प्रिन्स प्रारूप

(D) गुडे आणि हॅट प्रारूप

25. निर्माता ते उपभोक्ता या माहिती प्रवाहाच्या प्रक्रियेला काय म्हणतात ?

(A) माहिती शोध

(B) माहिती हस्तांतर

(C) माहितीची गरज

(D) माहिती पद्धती

26. "Information is piecemeal, fragmented and particular." Who said ?

(A) Daniel Bell

(B) Fritz Machlup

(C) Brookers

(D) Belkin

27. Match the following :

List I	**List II**
(*i*) Aslib Proceedings	(*a*) Science Direct
(*ii*) DOAJ	(*b*) Web of Science
(*iii*) Thomson Reuters	(*c*) Open Access Journals
(*iv*) Elsevier	(*d*) Emerald

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)

26. "माहिती ही अंसरंचित आणि विशिष्ट असते." हे विधान कोणी केले ?

(A) डॅनियल बेल

(B) फ्रिट्झ मॅक्लप

(C) ब्रुकर्स

(D) बेलकिन

27. जोड्या जुळवा :

यादी I	**यादी II**
(*i*) ॲसलिब प्रोसेडिंग्ज	(*a*) सायन्स डायरेक्ट
(*ii*) डी.ओ.ए.जे.	(*b*) वेब ऑफ सायन्स
(*iii*) थॉमसन रुटर्स	(*c*) ओपन ॲक्सेस जर्नल्स्
(*iv*) एल्सेव्हीअर	(*d*) एमराल्ड

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)

28. The function of shelf list becomes very fuzzy when :

(A) The library also has an author catalogue

(B) The library also has a title catalogue

(C) e-books are added to a catalogue

(D) Library also acquires print serials

29. Identify the MARC tag that is used for variable fields containing data related to subject access to the document :

(A) 7XX

(B) 6XX

(C) 5XX

(D) 2XX

30. The generic tasks for which users use a database described in the FRBR model are :

(A) 'to find', 'to identify', 'to select' and 'to acquire or obtain'

(B) 'to browse', 'to identify', 'to select' and 'to acquire or obtain'

(C) 'to find', 'to select', 'to acquire' and 'to read'

(D) 'to discover', 'to categorize', 'to select' and 'to acquire'

28. स्थान यादीचे महत्व कमी होत आहे, कारण :

(A) ग्रंथालयात ग्रंथकार तालिकापण आहे

(B) ग्रंथालयात ग्रंथनाम तालिकापण आहे

(C) तालिकेमध्ये ई-बुक्सचा समावेश होत आहे

(D) ग्रंथालय मुद्रित नियतकालिकेपण उपार्जित करत आहे

29. प्रलेखाचा विषय दर्शविण्यासाठी मार्कमध्ये कोणता टॅग वापरला आहे ?

(A) 7XX

(B) 6XX

(C) 5XX

(D) 2XX

30. एफ.आर.बी.आर. प्रारूपातील माहितीसंचाचा वापर कशासाठी करतात ?

(A) 'शोधणे', 'ओळखणे', 'निवडणे' आणि 'प्राप्त करणे'

(B) 'चाळणे', 'ओळखणे', 'निवडणे' आणि 'प्राप्त करणे'

(C) 'शोधणे', 'निवडणे', 'प्राप्त करणे' आणि 'वाचणे'

(D) 'शोधणे', 'वर्गीकरण करणे', 'निवडणे' आणि 'प्राप्त करणे'

31. In the context of the structure, the second component of the MARC record is :

(A) Variable fields

(B) Fixed fields

(C) Directory

(D) Leader

32. Match the following :

	List I		**List II**
(*i*)	Fusion	(*a*)	Metaphysics
(*ii*)	Fission	(*b*)	Astrophysics
(*iii*)	Cluster	(*c*)	Humanities
(*iv*)	Agglomeration	(*d*)	Indology

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)

33. WordNet is :

(A) A Thesaurus

(B) A Classification Scheme

(C) A Library Network

(D) An Ontology

31. ..... हा मार्क नोंदीच्या संरचनेतील दुसरा घटक आहे.

(A) व्हेरिएबल फिल्ड

(B) फिक्सड् फिल्ड

(C) डिरेक्टरी

(D) लिडर

32. जोड्या जुळवा :

	यादी I		**यादी** II
(*i*)	फ्युजन	(*a*)	मेटाफिजिक्स
(*ii*)	फिजन	(*b*)	ॲस्ट्रोफिजिक्स
(*iii*)	क्लस्टर	(*c*)	ह्यूमेनिटीज
(*iv*)	ॲग्लोमरेशन	(*d*)	इंडोलॉजी

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)

33. वर्डनेट काय आहे ?

(A) थिसॉरस

(B) वर्गीकरण पद्धती

(C) ग्रंथालय जाळे

(D) ऑन्टोलॉजी

34. Arrange the following according to their year of origin :

(*i*) Rules for Dictionary Catalogue

(*ii*) ALA Code

(*iii*) FRBR

(*iv*) AACR-I

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(B) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

(C) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(D) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

35. We cannot use the characteristics 'date of first publication' and 'the date of first edition' one after the other to decide a universe of books. Identify the canon that directs us to this guideline :

(A) Canon of Differentiation

(B) Canon of Concomitance

(C) Canon of Ascertainability

(D) Canon of Permanence

34. खालील घटकांची त्यांच्या निर्मिती वर्षानुसार रचना करा :

(*i*) रुल्स फॉर डिक्शनरी कॅटलॉग

(*ii*) ए.एल.ए. कोड

(*iii*) एफ.आर.बी.आर.

(*iv*) ए.ए.सी.आर.-I

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(B) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

(C) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(D) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

35. ग्रंथाचे वर्गीकरण करण्यासाठी 'प्रथम प्रकाशन वर्ष' आणि 'पहिल्या आवृत्तीचे प्रकाशन वर्ष' या दोन वैशिष्ट्यांचा एकापाठोपाठ वापर करता येणार नाही, ही शिफारस करणारे सूत्र कोणते ?

(A) विभेदन सूत्र

(B) सहगामित्व सूत्र

(C) निश्चितपणाचे सूत्र

(D) स्थायित्वतेचे सूत्र

36. Match the following :

List I	List II
(*i*) Chain Indexing	(*a*) Bhattacharya
(*ii*) PRECIS	(*b*) Taube
(*iii*) POPSI	(*c*) Ranganathan
(*iv*) Uniterm Indexing	(*d*) Austin

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(B)	(*a*)	(*c*)	(*b*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

37. The three core processes i.e. opening, orientation and consolidation have been explained in which information seeking behaviour model ?

(A) Kuhlthou's Model

(B) Wilson's Model

(C) Foster's Non-linear Model

(D) Krikela's Model

36. जोड्या जुळवा :

यादी I	**यादी** II
(*i*) शृंखला निर्देशन	(*a*) भट्टाचार्य
(*ii*) प्रेसी	(*b*) टॉब
(*iii*) पॉप्सी	(*c*) रंगनाथन
(*iv*) युनिटर्म निर्देशन	(*d*) ऑस्टीन

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(B)	(*a*)	(*c*)	(*b*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

37. ओपनिंग, ओरिएन्टेशन आणि कन्सॉलिडेशन या तीन प्रमुख प्रक्रिया माहिती शोध वर्तनाच्या कोणत्या प्रारूपामध्ये स्पष्ट केल्या आहेत ?

(A) कुलथाचे प्रारूप

(B) विल्सनचे प्रारूप

(C) फॉस्टरचे नॉन-लिनिअर प्रारूप

(D) क्रिकेलाचे प्रारूप

38. String of which indexing system has fixed citation order of discipline, entity, parts, properties and processes ?

(A) PRECIS

(B) POPSI

(C) SLIC

(D) NEPHIS

39. The search strategy that takes you from high precision to high recall is :

(A) Building Block

(B) Citation Pearl Growing

(C) Successive Fractions

(D) Boolean Search

38. कोणत्या निर्देशन पद्धतीत, 'विषय, घटक, भाग, गुणधर्म, प्रक्रिया' असा क्रम सुचविला आहे ?

(A) प्रेसी

(B) पॉप्सी

(C) स्लिक

(D) नेफिज

39. कोणती शोध व्यूह रचना उच्च प्रिसिजन कडून उच्च रिकॉलकडे घेऊन जाते ?

(A) बिल्डींग ब्लॉक

(B) सायटेशन पर्ल ग्रोईंग

(C) सक्सेसिव्ह फ्रॅक्शन

(D) बुलियन सर्च

40. Who is the author of 'Systematic Indexing' ?

(A) E.J. Coates

(B) J. Kaiser

(C) C.A. Cutter

(D) J.W. Metcalf

41. Hierarchical relation in a Thesaurus is a relation between :

(A) BT and RT

(B) RT and UF

(C) NT and RT

(D) BT and NT

42. Which Information Retrieval Model studies the properties of the languages as well as artificial language ?

(A) Mathematical Model

(B) Economic Model

(C) Psychological Model

(D) Linguistics Model

40. 'सिस्टीमॅटिक इंडेक्सिंग' या ग्रंथाचा लेखक कोण आहे ?

(A) ई. जी. कोटस्

(B) जे. कैसर

(C) सी. ए. कटर

(D) जे. डब्लू. मेटकाल्फ

41. ..... हे थिसॉरसमधील हायरअर्चिकल रिलेशन दर्शविते.

(A) बी.टी. आणि आर.टी.

(B) आर.टी. आणि यु.एफ.

(C) एन.टी. आणि आर.टी.

(D) बी.टी. आणि एन.टी.

42. माहिती प्रतिप्राप्तीचे कोणते प्रारूप भाषा आणि कृत्रिम भाषांच्या गुणधर्मांचा अभ्यास करते ?

(A) गणीती प्रारूप

(B) आर्थिक प्रारूप

(C) मानसशास्त्रीय प्रारूप

(D) भाषाशास्त्रीय प्रारूप

43. The 'Web of Knowledge' is the service offered by :

(A) BIOSIS

(B) Pergamon

(C) Elsevier

(D) Thomson, I.S.I.

44. Which of the following is *not* a bibliographic network ?

(A) OCLC

(B) ISO

(C) CAS

(D) A-G Canada

45. The edition statement is given in parenthesis immediately after the title of the documents in :

(A) Chicago Manual of Style

(B) Modern Language Associate

(C) American Psychological Association

(D) Scientific Style and Format

43. 'वेब ऑफ नॉलेज' ही सेवा कोण पुरविते ?

(A) बायोसिस

(B) परगमन

(C) इल्सेव्हिएर

(D) थॉमसन, आय.एस.आय.

44. खालीलपैकी कोणते सूचीय नेटवर्क **नाही** ?

(A) ओ.सी.एल.सी.

(B) आय.एस.ओ.

(C) सी.ए.एस.

(D) ए-जी कॅनडा

45. ..... शैली पुस्तकेनुसार ग्रंथनामानंतर लगेचच गोल कंसामध्ये त्याच्या आवृत्तीची नोंद केली जाते.

(A) शिकॅगो मॅन्युअल ऑफ स्टाईल

(B) मॉडर्न लँग्वेज असोसिएट

(C) अमेरिकन सायकोलॉजिकल असोसिएशन

(D) सायंटिफिक स्टाईल ॲन्ड फॉर्मेट

46. Match the following :

List I	List II
(*i*) Introduction to Reference Work	(*a*) B. Guha
(*ii*) Documentation and Information	(*b*) W.A. Katz
(*iii*) University Libraries for Developing Countries	(*c*) S.R. Ranganathan
(*iv*) Documentation and its facets	(*d*) M.A. Gelfand

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(B)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(C)	(*a*)	(*c*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*d*)	(*c*)	(*a*)

47. Second group of entities in FRBR consist of :

(A) Author and Conference proceedings

(B) Person and Corporate body

(C) Publisher and Corporate body

(D) Author and Publisher

46. जोड्या जुळवा :

यादी I	**यादी** II
(*i*) इंट्रोडक्शन टु रेफरन्स वर्क	(*a*) बी. गुहा
(*ii*) डाक्यूमेंटेशन अॅन्ड इन्फॉरमेशन	(*b*) डब्लू. ए. काट्झ
(*iii*) युनिर्व्हसिटी लायब्ररीज फॉर डेव्हलपिंग कंट्रिज	(*c*) एस. आर. रंगनाथन
(*iv*) डाक्यूमेंटेशन अॅन्ड इटस् फॅसेट	(*d*) एम. ए. गेलफॅन्ड

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(B)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(C)	(*a*)	(*c*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*d*)	(*c*)	(*a*)

47. एफ.आर.बी.आर. च्या दुसऱ्या गटामध्ये कशाचा समावेश आहे ?

(A) ग्रंथकार आणि परिषद वृत्तांत

(B) व्यक्ती आणि समष्टी संस्था

(C) प्रकाशक आणि समष्टी संस्था

(D) ग्रंथकार आणि प्रकाशक

48. Match the following :

List I		List II
(*i*) INDEST	(*a*)	Engineering Sciences
(*ii*) FORSA	(*b*)	Nuclear Physics
(*iii*) INIS	(*c*)	Education
(*iv*) ERIC	(*d*)	Astrophysics

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(C)	(*a*)	(*d*)	(*b*)	(*c*)
(D)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)

49. According to AACR-II, the statement of responsibility in case of sound recordings "Texas country by Willie Nelson and others" will be rendered as :

(A) Texas Country/Willie Nelson and others

(B) Texas Country/Willie Nelson ..... [et al.]

(C) Texas Country/Willie Nelson (et al.)

(D) Texas Country/Willie Nelson ..... (et al.)

48. जोड्या जुळवा :

यादी I		**यादी** II
(*i*) इंडेस्ट	(*a*)	इंजिनिअरिंग सायन्सेस
(*ii*) फोर्सा	(*b*)	न्युक्लिअर फिजिक्स
(*iii*) इनिस	(*c*)	एज्युकेशन
(*iv*) इरिक	(*d*)	ॲस्ट्रोफिजिक्स

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(C)	(*a*)	(*d*)	(*b*)	(*c*)
(D)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)

49. Texas country by Willie Nelson and others" या ध्वनीमुद्रिकेची नोंद ए.ए.सी.आर.-II नुसार कशी केली जाईल ?

(A) Texas Country/Willie Nelson and others

(B) Texas Country/Willie Nelson ..... [et al.]

(C) Texas Country/Willie Nelson (et al.)

(D) Texas Country/Willie Nelson ..... (et al.)

50. Telescoping of arrays satisfies :

(A) Law of Symmetry

(B) Law of Osmosis

(C) Law of Parsimony

(D) Law of Impartiality

51. A regression curve is :

(A) A model of a mathematical relationship between two variables

(B) A model of a direct relationship between two variables

(C) A model of an inverse relationship between two variables

(D) A model to depict central tendency

52. Which of the following is *not* the use of devices in classification schemes ?

(A) To avoid enumeration

(B) To provide autonomy to a classifier

(C) To satisfy the library users

(D) To satisfy the canon of helpful sequence

50. टेलिस्कोपिंग ॲरे कोणत्या सूत्राचे पालन करतो ?

(A) लॉ ऑफ सिमेट्री

(B) लॉ ऑफ ओसमोसिस

(C) लॉ ऑफ पार्शिमनी

(D) लॉ ऑफ इम्पार्शियालिटी

51. 'प्रतिगमन वक्र रेषा' म्हणजे :

(A) दोन चलांमधील गणित संबंध दर्शविणारे प्रारूप

(B) दोन चलांमधील थेट संबंध दर्शविणारे प्रारूप

(C) दोन चलांमधील विरोधी संबंध दर्शविणारे प्रारूप

(D) मध्यवर्ती प्रवृत्ती दर्शविणारे प्रारूप

52. वर्गीकरण पद्धतीतील युक्त्या खालीलपैकी कशासाठी उपयुक्त ठरत **नाहीत** ?

(A) परिगणना टाळण्यासाठी

(B) वर्गीकरण करणाऱ्यास स्वातंत्र्य देण्यासाठी

(C) वाचकांची गरज पूर्ण करण्यासाठी

(D) उपयुक्त क्रमाच्या सूत्राचे पालन करण्यासाठी

53. Which of the following is a primary document ?

(A) Nature

(B) Current contents

(C) Science citation index

(D) Chemical abstracts

54. Assertion (A) :

Primary sources provide most authentic information.

Reason (R) :

Primary sources are highly unorganised as far as access is concerned.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).

(B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).

(C) (A) is false but (R) is true.

(D) Both (A) and (R) are false.

53. खालीलपैकी कोणता प्राथमिक प्रलेख आहे ?

(A) नेचर

(B) करंट कंटेंट

(C) सायन्स सायटेशन इंडेक्स

(D) केमिकल अबस्ट्रक्ट्स

54. **विधान** (A) :

प्राथमिक साधने सर्वात अधिकृत माहिती पुरवितात.

कारण (R) :

शोधाच्या दृष्टीने प्राथमिक साधने खूप विस्कळीत असतात.

कूट :

(A) (A) आणि (R) सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे.

(B) (A) आणि (R) सत्य आहेत पण (A) चे (R) हे बरोबर स्पष्टीकरण नाही.

(C) (A) चूक आहे परंतू (R) सत्य आहे.

(D) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहेत.

55. The term 'Lexicography' is associated with :

(A) Compilation of dictionaries

(B) Compilation of directory

(C) Compilation of encyclopedia

(D) Compilation of yearbook

56. When each member of a population has an equal chance of being selected, the sampling is called :

(A) Probability sampling

(B) Quota sampling

(C) Snowball sampling

(D) Purposive sampling

57. 'Universities Handbook : India' is published by :

(A) UGC

(B) NBT

(C) AIU

(D) ILA

55. 'लेक्सीकॉग्राफी' ही संज्ञा खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?

(A) शब्दकोश तयार करणे

(B) निर्देशिका तयार करणे

(C) ज्ञानकोश तयार करणे

(D) वार्षिक तयार करणे

56. लक्षगटातील प्रत्येक सदस्याला नमुना म्हणून निवडले जाण्याची समान संधी असणाऱ्या नमुना निवड पद्धतीला ..... म्हणतात.

(A) संभाव्यता नमुना निवड

(B) कोटा नमुना निवड

(C) स्नोबॉल नमुना निवड

(D) हेतूपूरक नमुना निवड

57. 'युनिव्हर्सिटीज हॅन्डबुक : इंडिया' कोणी प्रकाशित केले आहे ?

(A) यु.जी.सी.

(B) एन.बी.टी.

(C) ए.आय.यु.

(D) आय.एल.ए.

58. Match the following :

	List I		List II
(*i*)	NISSAT	(*a*)	Indian Science Abstracts
(*ii*)	NISCAIR	(*b*)	State-of-the-Art Reports
(*iii*)	DESIDOC	(*c*)	Information today and tomorrow
(*iv*)	Information Consolidation	(*d*)	DJLIT

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(C)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)
(D)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)

59. Division into two is called :

(A) Dichotomy

(B) Decachotomy

(C) Polychotomy

(D) Monochotomy

58. जोड्या जुळवा :

	यादी I		यादी II
(*i*)	निसाट	(*a*)	इंडियन सायन्स ॲबस्ट्रक्ट
(*ii*)	निस्केअर	(*b*)	स्टेट-ऑफ-दि-आर्ट रिपोर्ट
(*iii*)	डेसिडॉक	(*c*)	इन्फॉरमेशन टुडे ॲन्ड टुमारो
(*iv*)	इन्फॉरमेशन कन्सॉलिडेशन	(*d*)	डी.जे.एल.आय.टी.

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(C)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)
(D)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)

59. दोन भागामध्ये विभागणी करण्याला काय म्हणतात ?

(A) डिखॉटॉमी

(B) डिक्याकोटॉमी

(C) पॉलिकोटॉमी

(D) मोनोकोटॉमी

60. NISCAIR was formed by the amalgamation of :

(A) NISCOM and INSDOC

(B) INSDOC and NISTADS

(C) NISCOM and NISTADS

(D) INSDOC and NISSAT

61. Which organisation is working on intellectual property rights at international level ?

(A) WIPO

(B) UNESCO

(C) IFLA

(D) ANSI

62. Which of the following principles of management corroborates the statement, "Library administration should create environment which leads to harmony and unity" ?

(A) Initiative

(B) Equity

(C) Espirit de Corps

(D) Order

60. कोणत्या दोन संस्थांच्या एकत्रिकरणाद्वारे निस्केअरची निर्मिती झाली आहे ?

(A) निस्कॉम आणि इन्सडॉक

(B) इन्सडॉक आणि निस्टॅड

(C) निस्कॉम आणि निस्टॅड

(D) इन्सडॉक आणि निसाट

61. बौधिक संपदा अधिकाराबाबत अंतरराष्ट्रीय पातळीवर कोणती संस्था कार्य करत आहे ?

(A) डब्लू.आय.पी.ओ. (वायपो)

(B) युनेस्को

(C) इफ्ला

(D) ए.एन.एस.आय. (अॅन्सी)

62. "ग्रंथालय प्रशासनाने सुसंगता आणि एकवाक्यता साध्य करावी", या विचाराला व्यवस्थापनाचे कोणते तत्व पुष्टी देते ?

(A) इनिशिएटिव्ह

(B) इक्वीटी

(C) इस्पीरिट डी कॉर्पस्

(D) ऑर्डर

63. Biotechnology is an example of :

(A) Fission

(B) Fusion

(C) Cluster

(D) Lamination

64. Who looks after DDC ?

(A) UNESCO

(B) IFLA

(C) OCLC

(D) CILIP

65. Identify the *right* sequence :

(A) Theory, Law, Hypothesis, Axiom

(B) Axiom, Hypothesis, Law, Theory

(C) Hypothesis, Axiom, Law, Theory

(D) Law, Hypothesis, Theory, Axiom

63. बायोटेक्नॉलोजी हे कशाचे उदाहरण आहे ?

(A) फिजन

(B) फ्यूजन

(C) क्लस्टर

(D) लॅमिनेशन

64. डी.डी.सी. देखभाल कोण करते ?

(A) युनेस्को

(B) इफ्ला

(C) ओ.सी.एल.सी.

(D) सीलिप

65. **योग्य क्रम** ओळखा :

(A) तत्व, सिद्धांत, पुर्वानुमान, स्वयंसिद्ध तत्व

(B) स्वयंसिद्ध तत्व, पुर्वानुमान, सिद्धांत, तत्व

(C) पुर्वानुमान, स्वयंसिद्ध तत्व, सिद्धांत, तत्व

(D) सिद्धांत, पुर्वानुमान, तत्व, स्वयंसिद्ध तत्व

66. 'Annals of Library and Information Studies' journal is published by :

(A) ILA

(B) DRTC

(C) NISCAIR

(D) IASLIC

67. The concept of 'invisible college' was first used by :

(A) Derek Desola Price

(B) F.W. Lancaster

(C) Eugene Garfield

(D) S.R. Ranganathan

68. In web 2.0 tagging is called :

(A) Economy

(B) Taxonomy

(C) Synonymy

(D) Folksonomy

69. According to the Maharashtra Universities Act, 1994 ..... is the Member Secretary of University Library Committee.

(A) BCUD Director

(B) Librarian

(C) Dy. Librarian

(D) Registrar

66. 'ॲनल्स ऑफ लायब्ररी ॲन्ड इन्फॉरमेशन स्टडीज' हे नियतकालिक ..... प्रकाशित करते.

(A) आय.एल.ए.

(B) डि.आर.टी.सी.

(C) निस्केअर

(D) इयास्लिक

67. ..... यांनी 'इनव्हिजिबल कॉलेज' ही संकल्पना पहिल्यांदा वापरली होती.

(A) डेरेक डीसोला प्राईस

(B) एफ. डब्लू. लँकेस्टर

(C) युजिन गारफिल्ड

(D) एस. आर. रंगनाथन

68. वेब 2.0 मध्ये टॅगिंगला ..... म्हणतात.

(A) इकोनॉमी

(B) टॅक्सोनॉमी

(C) सिनॉनॉमी

(D) फॉक्सोनॉमी

69. 1994च्या महाराष्ट्र विद्यापीठ कायद्यानुसार ..... हे विद्यापीठ ग्रंथालय समितीचे सदस्य सचिव असतात.

(A) बी.सी.यु.डी. संचालक

(B) ग्रंथपाल

(C) उपग्रंथपाल

(D) कुलसचिव

70. ..... is *not* an indexing tool ?

(A) MESH

(B) Roget's Thesaurus

(C) Macrothesaurus

(D) TEST

71. The first Ph.D. in India in Library Science was awarded to :

(A) B.S. Keshvan

(B) D.B. Krishna Rao

(C) P.N. Kaula

(D) S.R. Ranganathan

72. Which service consists of feedback mechanism ?

(A) Translation service

(B) CAS

(C) SDI

(D) Reprography

70. ..... हे निर्देशनाचे साधन **नाही**.

(A) मेश

(B) रॉजेट्स थिसॉरस

(C) मॅक्रोथिसॉरस

(D) टेस्ट

71. ग्रंथालयशास्त्रातील भारतातील पहिली पी–एच.डी. ..... यांना प्रदान करण्यात आली होती.

(A) बी. एस. केशवन

(B) डी. बी. कृष्णराव

(C) पी. एन. कॉला

(D) एस. आर. रंगनाथन

72. कोणत्या सेवेमध्ये प्रतिसाद यंत्रणा समाविष्ट आहे ?

(A) भाषांतर सेवा

(B) कॅस

(C) एस.डी.आय.

(D) प्रतिलिपी सेवा

73. A glossary consists of :

(A) List of common words in specific language

(B) List of thematically arranged words

(C) List of words arranged in alphabetical order

(D) List of technical words with definitions

74. Who proposed the 'Demand Theory' of book selection ?

(A) Lionel McColvin

(B) Melvil Dewey

(C) S.R. Ranganathan

(D) F.K.W. Drury

75. Which of the following is the *correct* evolutionary sequence of classification schemes ?

(A) UDC, BC, EC, DDC, CC

(B) DDC, EC, UDC, CC, BC

(C) DDC, UDC, EC, BC, CC

(D) UDC, EC, DDC, CC, BC

73. परिभाषा कोशामध्ये ..... असते.

(A) विशिष्ट भाषेतील सामान्य शब्दांची यादी

(B) शब्दांची विषयवार यादी

(C) शब्दांची अनुवर्ण यादी

(D) तांत्रिक शब्दांची व्याख्यांसह यादी

74. ग्रंथनिवडीचा 'मागणी सिद्धांत' कोणी मांडला ?

(A) लिओनेल मॅककोलव्हीन

(B) मेलव्हील ड्यूई

(C) एस. आर. रंगनाथन

(D) एफ. के. डब्लू. ड्युरी

75. वर्गीकरण पद्धतींचा खालीलपैकी कोणता क्रम उत्क्रांतीदर्शक आहे ?

(A) UDC, BC, EC, DDC, CC

(B) DDC, EC, UDC, CC, BC

(C) DDC, UDC, EC, BC, CC

(D) UDC, EC, DDC, CC, BC

ROUGH WORK

Test Booklet No.
प्रश्नपत्रिका क्र. **M**

Paper-III
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

FEB - 18313

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Number of Pages in this Booklet : **32**

Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी आवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Test Booklet No.
प्रश्नपत्रिका क्र.

F

Paper-II
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

AUG - 18215

Time Allowed : 1¼ Hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **24** Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **50** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions, each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. First state-aided Public Library in India was established by :

   (A) William Jones

   (B) W.A. Borden

   (C) Maharaja Sayajirao Gaekwad

   (D) Raja Ram Mohan Roy

2. In a virtual library :

   (A) There is no corresponding physical collection

   (B) Collection is available online as well as offline

   (C) Collection is available online as well as print form

   (D) Collection is available on CD as well as print form

1. भारतात राज्य सरकारी अनुदानाने सर्वप्रथम स्थापन करण्यांत आलेले सार्वजनिक ग्रंथालय कोणी सुरु केले ?

   (A) विल्यम जोनस्

   (B) डब्ल्यू.ए. बोर्डन

   (C) महाराजा सयाजीराव गायकवाड

   (D) राजा राममोहन रॉय

2. आभासी ग्रंथालयामध्ये :

   (A) प्रत्यक्ष ग्रंथसंग्रह नसतो

   (B) ग्रंथसंग्रह 'ऑनलाईन' तसेच 'ऑफलाईन' प्रकारात उपलब्ध असतो

   (C) ग्रंथसंग्रह 'ऑनलाईन' तसेच प्रत्यक्ष छापील स्वरूपात उपलब्ध असतो

   (D) ग्रंथसंग्रह 'सी.डी.' तसेच प्रत्यक्ष छापील स्वरूपात उपलब्ध असतो

3. DOS, UNIX, LINUX, Windows are examples of :

(A) Application software

(B) System software

(C) Computer language

(D) Operating system

4. Lotka's law is related to :

(A) Word frequency count

(B) Scientific productivity

(C) Distribution of papers in the periodicals

(D) Citation analysis

5. Which of the following *cannot* be considered as probability sampling ?

(A) Lottery method of sampling

(B) Systematic sampling

(C) Snowball sampling

(D) Cluster sampling

3. डॉस, युनिक्स, लीनक्स, विंडोज ही ..... ची उदाहरणे आहेत.

(A) ॲप्लिकेशन सॉफ्टवेअर

(B) सिस्टिम् सॉफ्टवेअर

(C) कम्प्यूटर लँग्वेज

(D) ऑपरेटिंग सिस्टिम्

4. लोटकाच्या सिद्धांताचा संबंध पुढीलपैकी कशाशी आहे ?

(A) शब्दाच्या वारंवारितेची मोजणी

(B) शास्त्रीय निर्मिती

(C) नियतकालिकांमधील लेखांचे वितरण

(D) उल्लेख विश्लेषण

5. पुढीलपैकी कोणते संभाव्य नमुना निवडीचे उदाहरण **नाही** ?

(A) लॉटरी नमुना निवड

(B) पद्धतशीर नमुना निवड

(C) स्नोबॉल नमुना निवड

(D) समुहाधारित नमुना निवड

6. Who provided the first explication of a theory of scales for the measurement of operational variables ?

(A) E.S. Pearson

(B) S.S. Stevens

(C) F.W. Lancaster

(D) Steve Leach

7. The standard deviation of a population is :

(A) Mean of the squared deviations

(B) Mean deviation

(C) Simply the variance

(D) Simply the square root of the variance

6. कार्यकारी चलाच्या मोजमापनाविषयीचा 'थिअरी ऑफ स्केल्स' सर्वप्रथम कोणी अंमलात आणला ?

(A) इ.एस. पिअरसन

(B) एस.एस. स्टिव्हन्स

(C) एफ.डब्ल्यु. लँकेस्टर

(D) स्टिव्ह लीच

7. लक्षगटाचा प्रमाणभूत विचलन म्हणजे .....

(A) विचलनाच्या वर्गाची सरासरी

(B) विचलनाची सरासरी

(C) साधे प्रसारण

(D) साधे प्रसारणाचे वर्गमूळ

8. Abstracts in LISA (Library and Information Science Abstracts) are arranged according to :

(A) DDC

(B) Colon classification

(C) A special scheme of classification

(D) UDC

9. According to Dr. S.R. Ranganathan the proportion of expenditure of University Library budget on books and other reading materials should be :

(A) 60%

(B) 50%

(C) 40%

(D) 30%

8. लिसा (LISA) (लायब्ररी अँन्ड इन्फॉर्मेशन सायन्स अॅब्स्ट्रॅक्टस्) मधील सारांची रचना कशाप्रमाणे असते ?

(A) डी.डी.सी.

(B) कोलन क्लासिफिकेशन

(C) क्लासिफिकेशनची विशिष्ट पद्धत

(D) यू.डी.सी.

9. डॉ. एस.आर. रंगनाथन ह्यांच्यामते विद्यापीठ ग्रंथालयाच्या बजेटमधील पुस्तके व इतर वाचन साहित्यावरील खर्च किती टक्के असावा ?

(A) 60%

(B) 50%

(C) 40%

(D) 30%

10. A Standard TQM tool would be :

(A) Questionnaire

(B) Interview

(C) Diary

(D) Flow chart

11. Which management school regards management as a Universal process ?

(A) The Human Relations School

(B) The Classical School

(C) The System School

(D) The Social Systems School

12. In 1990 4P's were translated into 4 C's of marketing. Here 'Promotion' (P) represents :

(A) Cost to users

(B) Customer needs and wants

(C) Communication

(D) Convenience

10. टी.क्यू.एम. चे प्रमाणित साधन होते :

(A) प्रश्नावली

(B) मुलाखत

(C) डायरी

(D) प्रवाही आलेख (फ्लो चार्ट)

11. कोणत्या मॅनेजमेंट स्कूलच्या मते 'मॅनेजमेंट ही एक जागतिक प्रक्रिया आहे' ?

(A) द ह्यूमन रिलेशन्स स्कूल

(B) द क्लासिकल स्कूल

(C) द सिस्टिम् स्कूल

(D) द सोशल सिस्टिम्स स्कूल

12. 1990 साली मार्केटिंगच्या चार 'Ps' चे चार 'C's' मध्ये रूपांतर करण्यात आले येथे प्रमोशन 'P' कशाचे प्रतिनिधित्व करते ?

(A) कॉस्ट टू युजर्स

(B) कस्टमर नीड्स आणि वाँट्स

(C) कम्युनिकेशन

(D) कन्व्हीनियन्स

13. Systems study involves :

(A) Analysis only

(B) Analysis, evaluation and design

(C) Analysis and design only

(D) Analysis and evaluation only

14. Likert's name is associated with :

(A) Theory of Motivation

(B) Evolving organizational structure

(C) Style of leadership

(D) Decision-making theory

15. Management of the Library by Library Committee is an example of .....

(A) MBO

(B) Participative Management

(C) Decentralisation

(D) Consultative Management

13. पद्धती अभ्यासात पुढीलपैकी कोणता घटक अंतर्भूत आहे ?

(A) फक्त विश्लेषण

(B) विश्लेषण, मूल्यमापन आणि आराखडा

(C) फक्त विश्लेषण आणि आराखडा

(D) फक्त विश्लेषण आणि मूल्यमापन

14. लायकर्टचे नाव पुढीलपैकी कशाशी संलग्नीत आहे ?

(A) प्रेरणेचा सिद्धांत

(B) विकसित होणाऱ्या संस्थेची संरचना

(C) नेतृत्वाची शैली

(D) निर्णय घेण्यासंबंधी सिद्धांत

15. ग्रंथालय समितीद्वारे ग्रंथालयाचे व्यवस्थापन हे पुढीलपैकी कशाचे उदाहरण आहे ?

(A) उद्दिष्टाप्रत व्यवस्थापन

(B) सहभागी व्यवस्थापन

(C) विकेंद्रीकरण

(D) सल्लामसलत देणारे व्यवस्थापन

16. Delegation of authority involves :

(A) Responsibility only

(B) Authority and Accountability only

(C) Accountability and Responsibility only

(D) Responsibility, Authority and Accountability

17. Index Translationum is a world bibliography of translations of :

(A) Periodical articles

(B) Books

(C) Books and periodical articles

(D) Patents

16. डेलिगेशन ऑफ ॲथॉरिटी मध्ये पुढीलपैकी या संकल्पना अंतर्भूत आहे :

(A) फक्त जबाबदारी

(B) फक्त अधिकार आणि बांधिलकी

(C) फक्त बांधिलकी आणि जबाबदारी

(D) जबाबदारी, अधिकार आणि बांधिलकी

17. 'इंडेक्स ट्रान्सलेशनम' ह्या भाषांतरांच्या जागतिक सूचीमध्ये पुढीलपैकी कोणत्या साहित्याची भाषांतरे समाविष्ट आहेत ?

(A) नियतकालिकांमधील लेख

(B) ग्रंथ

(C) ग्रंथ आणि नियतकालिकांमधील लेख

(D) पेटंट्स

18. With whom would you relate 'Dissertation Abstracts International' ?

(A) Pro-quest

(B) Springer

(C) Emerald

(D) OUP

19. INSPEC database records .....

(A) Full text

(B) Index and Abstract

(C) Numerical

(D) Abstract and Full text

20. Which of the following journals is available only in electronic form ?

(A) D-Lib Magazine

(B) Journal of Documentation

(C) Library Quarterly

(D) Library Trends

18. 'डिझर्टेशन ॲब्स्ट्रॅक्टस् इंटरनॅशनल' शी पुढीलपैकी कोणाशी निगडीत आहे ?

(A) प्रो-क्वेस्ट

(B) स्प्रिंगर

(C) एमराल्ड

(D) ओ.यू.पी.

19. इन्स्पेक डेटाबेस ..... नोंद करते.

(A) फुल टेक्स्ट

(B) इंडेक्स आणि ॲब्स्ट्रॅक्ट

(C) न्युमेरिकल

(D) ॲब्स्ट्रॅक्ट आणि फुल टेक्स्ट

20. पुढीलपैकी कोणते नियतकालिक हे फक्त इलेक्ट्रॉनीक फॉर्म मध्ये उपलब्ध आहे ?

(A) डि-लिब मॅगॅझिन

(B) जर्नल ऑफ डॉक्युमेंटेशन

(C) लायब्ररी क्वार्टरली

(D) लायब्ररी ट्रेंड्स

21. The best strategy for a high recall for a user who has one concrete reference with him would be :

(A) Building block

(B) Successive fractions

(C) Citation Pearl Growing

(D) Boolean search

22. Name the author of 'Grammar of Classification' :

(A) S.R. Ranganathan

(B) H.E. Bliss

(C) W.C.B. Sayers

(D) J. Mills

23. 'OCLC' was founded in the year :

(A) 2001

(B) 2000

(C) 1967

(D) 1978

21. ज्या उपभोक्त्याकडे एक भरभक्कम संदर्भ आहे त्याला उच्च प्रतीचा रीकॉल मिळण्यासाठी उत्तम डावपेच म्हणजे :

(A) बिल्डिंग ब्लॉक

(B) सक्सेसिव्ह फ्रॅक्शन्स्

(C) सायटेशन पर्ल ग्रोईंग

(D) बूलियन सर्च

22. 'ग्रामर ऑफ क्लासिफिकेशन' ह्या पुस्तकाचे लेखक होते :

(A) एस.आर. रंगनाथन

(B) एच.इ. ब्लिस

(C) डब्ल्यू.सी.बी. सेअर्स

(D) जे. मिल्स

23. 'ओ.सी.एल.सी' ची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली ?

(A) 2001

(B) 2000

(C) 1967

(D) 1978

24. Who is responsible for registration of Indian Publishers ?

(A) INFLIBNET

(B) DELNET

(C) RRRLF

(D) R.R. BOWKER

25. Which of the following evaluation techniques is used in forecasting ?

(A) Market research

(B) Performance evaluation

(C) Cost-benefit analysis

(D) Delphi technique

26. The basic components of network analysis in PERT/CPM are :

(A) Event and performance

(B) Event and activity

(C) Activity and conditions

(D) Conditions and dummy activity

24. भारतीय प्रकाशकांच्या नोंदणीसाठी कोणती संस्था जबाबदार आहे ?

(A) इनफ्लिबनेट

(B) डेलनेट

(C) आर.आर.आर.एल.एफ.

(D) आर.आर. बाऊकर

25. पुढीलपैकी मूल्यमापनाचे कोणते तंत्र फोरकास्टींगमध्ये वापरण्यात येते ?

(A) विपणन संशोधन

(B) कार्यक्षमतेचे मूल्यमापन

(C) खर्च-नफा विश्लेषण

(D) डेल्फी टेक्नीक

26. पर्ट/सी.पी.एम. ची नेटवर्क विश्लेषणांचे मूलभूत घटक कोणते आहेत ?

(A) घटना आणि कृती

(B) घटना आणि प्रक्रिया

(C) प्रक्रिया आणि परिस्थिती

(D) परिस्थिती आणि प्रतिकृती प्रक्रिया

27. National Library (Kolkata) receives books on deposit under :

(A) Registration of Books Act, 1867

(B) The Delivery of Books Act, 1956

(C) The Copyright Act, 1985

(D) Right to Information Act, 2003

28. Who was the first Librarian of Imperial Library ?

(A) John Macfarlane

(B) J.A. Chapman

(C) Khan Bahadur MA Asadullah

(D) B.S. Kesavan

27. नॅशनल लायब्ररी (कलकत्ता) येथे ठेवीदाखल येणारी पुस्तके कोणत्या कायद्यान्वये येतात ?

(A) रजिस्ट्रेशन ऑफ बुक्स ॲक्ट, 1867

(B) द डिलिव्हरी ऑफ बुक्स ॲक्ट, 1956

(C) द कॉपीराईट ॲक्ट, 1985

(D) राईट टू इन्फॉर्मेशन ॲक्ट, 2003

28. इंपिरिअल लायब्ररीचा प्रथम ग्रंथपाल कोण होता ?

(A) जॉन मॅकफर्लेन

(B) जे.ए. चॅपमन

(C) खान बहादुर एम.ए. असादुल्ला

(D) बी.एस. केसवन

29. In the context of extension services mark the *odd one* :

(A) Public lectures and talks by eminent persons

(B) Celebration of festivals

(C) Arranging the music show etc.

(D) Providing information pinpointedly

30. Bodleian Library is in the University of :

(A) Cambridge

(B) Oxford

(C) Harvard

(D) Stanford

31. When was Encyclopedia Britannica first published ?

(A) 1758

(B) 1768

(C) 1865

(D) 1875

29. विस्तारित सेवांच्या संदर्भामध्ये पुढीलपैकी कोणता घटक **विजोड** आहे ?

(A) मान्यवर व्यक्तींची सार्वजनिक भाषणे आयोजित करणे

(B) सणांचे साजरीकरण करणे

(C) संगीत कार्यक्रम इत्यादींचे आयोजन करणे

(D) अचूकरीत्या माहितीचा पुरवठा करणे

30. बोडलेयन ग्रंथालय हे कोणत्या विद्यापीठात आहे ?

(A) केम्ब्रीज

(B) ऑक्सफॉर्ड

(C) हारवर्ड

(D) स्टॅनफॉर्ड

31. 'एनसायक्लोपीडिया ब्रिटानिका' सर्वप्रथम केंव्हा प्रकाशित झाले ?

(A) 1758

(B) 1768

(C) 1865

(D) 1875

32. Who wrote the book titled "An Introduction to Library Classification" ?

(A) J.D. Brown

(B) S.R. Ranganathan

(C) W.C. Berwick Sayers

(D) Howard Phillips

33. The concept of systematic indexing was devised by :

(A) E.J. Coates

(B) J.E.L. Farradane

(C) H.P. Luhn

(D) J. Keiser

34. SQL stands for :

(A) Structured Query Language

(B) Standard Query Language

(C) Systematic Query Language

(D) Soft Query Language

32. 'ॲन इंट्रोडक्शन टू लायब्ररी क्लासिफिकेशन' ह्या पुस्तकाचे लेखक कोण ?

(A) जे.डी. ब्राऊन

(B) एस.आर. रंगनाथन

(C) डब्ल्यू. सी. बरविक सेअर्स

(D) हॉवर्ड फिलिप्स

33. पद्धतशीर निर्देशनाची संकल्पना कोणी मांडली ?

(A) इ.जे. कोटस्

(B) जे.इ.एल. फॅराडेन

(C) एच.पी. ल्यूहन

(D) जे. काइसर

34. एस.क्यू.एल. म्हणजे :

(A) स्ट्रक्चर्ड क्वेरी लँग्वेज

(B) स्टँडर्ड क्वेरी लँग्वेज

(C) सिस्टीमॅटिक क्वेरी लँग्वेज

(D) सॉफ्ट क्वेरी लँग्वेज

35. Which one of the following reference source attempts to explain the literary terms and works ?

(A) Oxford Dictionary of Quotations

(B) Who's Who of Indian Writers

(C) Information please Almanac

(D) Benet's Reader's Encyclopedia

36. 'Shodhagangotri' Project is concerned with :

(A) Theses

(B) Synopsis of Theses

(C) Books

(D) E-Journals

35. पुढीलपैकी कोणत्या संदर्भ ग्रंथाद्वारे साहित्यिक संज्ञा व कृतींचे स्पष्टीकरण मिळते ?

(A) ऑक्सफॉर्ड डिक्शनरी ऑफ कोटेशनस्

(B) हूज हू ऑफ इंडियन रायटर्स

(C) इन्फॉर्मेशन प्लीज अल्मनॅक

(D) बेनेटस् रीडर्स एनसायक्लोपीडिया

36. 'शोधगंगोत्री' प्रकल्प कशाशी संबंधित आहे ?

(A) थीसीस

(B) सिनॉपसिस ऑफ थीसीस

(C) पुस्तके

(D) इ–नियतकालिके

37. The formula for the Chi-square test is :

(A) a^2

(B) b^2

(C) χ^2

(D) c^2

38. Who is the author of the book "Organization of Knowledge in Libraries" ?

(A) S.R. Ranganathan

(B) W.C.B. Sayers

(C) J. Mills

(D) H.E. Bliss

39. Name the two states of India, in which the Public Libraries Act was passed in 1989 ?

(A) Kerala and Haryana

(B) Haryana and Goa

(C) Manipur and Mizoram

(D) Kerala and Goa

37. 'काय स्क्वेअर टेस्ट' चे सूत्र कोणते ?

(A) a^2

(B) b^2

(C) χ^2

(D) c^2

38. 'ऑर्गनायझेशन ऑफ नॉलेज इन लायब्ररीज' ह्या पुस्तकाचे लेखक कोण ?

(A) एस.आर. रंगनाथन

(B) डब्ल्यू.सी.बी. सेअर्स

(C) जे. मिल्स

(D) एच.इ. ब्लिस

39. 1989 मध्ये सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा पारित करणारी भारतातील दोन राज्ये .....

(A) केरळ आणि हरियाणा

(B) हरियाणा आणि गोवा

(C) मणिपूर आणि मिझोराम

(D) केरळ आणि गोवा

40. The first Library Association formed in India is :

(A) Andhra Pradesh Library Association

(B) Bengal Library Association

(C) Indian Library Association

(D) Madras Library Association

41. Who has introduced Advancement of Librarianship Programme ?

(A) IFLA

(B) UNESCO

(C) FID

(D) ICSU

40. भारतात स्थापन करण्यात आलेली पहिली ग्रंथालय संघटना कोणती ?

(A) आंध्रप्रदेश ग्रंथालय संघटना

(B) बंगाल ग्रंथालय संघटना

(C) भारतीय ग्रंथालय संघटना

(D) मद्रास ग्रंथालय संघटना

41. 'ॲडव्हान्समेंट ऑफ लायब्ररीयनशिप' ह्या उपक्रमाची सुरुवात कोणत्या संस्थेने केली ?

(A) इफ्ला

(B) युनेस्को

(C) एफ.आय.डी.

(D) आय.सी.एस.यू.

42. The significant characteristic of an analogue signal is :

(A) it is discrete

(B) it is continuous

(C) it transmits fast

(D) it has less noise

43. Identify the Dublin Core metadata element that is not related to the resource as intellectual property :

(A) Creator

(B) Publisher

(C) Title

(D) Contributor

42. 'ॲनालॉग सिग्नल' च्या महत्त्वाचा गुणधर्म कोणता ?

(A) तो खंडित असतो

(B) तो अखंडित असतो

(C) तो जलद प्रवाही असतो

(D) त्याच्यात कमी अडथळा असतो

43. पुढीलपैकी कोणत्या डबलिन कोअर मेटाडेटाच्या मुळतत्त्वाच्या स्रोताचा बौद्धिक संपदेशी संबंध **नाही** ?

(A) निर्माता

(B) प्रकाशक

(C) ग्रंथनाम

(D) सहभागी लेखक

44. Prof. D.P. Chattopadhyaya was Chairman of the committee related to :

(A) National Policy on Library and Information System

(B) Development of Libraries and their Organization

(C) Curriculum Development in Library and Information Science

(D) Public Libraries in India

45. Zero Based Budgeting means :

(A) A budgeting without funds

(B) Budgeting afresh

(C) Budgeting based on previous year's expenses

(D) Performance budget

44. प्रा. डी.पी. चट्टोपाध्याय खालीलपैकी कोणत्या बाबीविषयक समितीचे अध्यक्ष होते ?

(A) नॅशनल पॉलिसी ऑन लायब्ररी अँड इंफॉर्मेशन सिस्टिम्

(B) ग्रंथालयाचा विकास व त्यांचे संघटन

(C) ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र विषयातील अभ्यासक्रम संरचना

(D) भारतातील सार्वजनिक ग्रंथालये

45. शून्याधारित अर्थसंकल्प म्हणजे :

(A) वित्ताशिवाय अंदाजपत्रक

(B) पुन:श्च अंदाजपत्रक

(C) गतवर्षीच्या खर्चावर आधारित अंदाजपत्रक

(D) कार्यक्षमतेवर आधारित अंदाजपत्रक

46. Which indexing system uses a single term and an accession number of the document as an indicator of reference ?

(A) POPSI

(B) KWIC

(C) Index of DDC

(D) Relative Index

47. Identify the entity that belongs to first group of entities in FRBR :

(A) Object

(B) Event

(C) Concept

(D) Expression

48. In CCF, the equivalent of leader in MARC 21, is called :

(A) Directory

(B) Record Label

(C) Record Separator

(D) Data Fields

46. कोणती निर्देशन पद्धती संदर्भ दर्शविण्याकरिता प्रलेखाची एक संज्ञा व ग्रंथाचा दाखल अंक ह्यांचा वापर करते ?

(A) पॉप्सी

(B) क्विक

(C) डी.डी.सी.चा निर्देश

(D) सापेक्ष निर्देश

47. एफ.आर.बी.आर. मधील पहिल्या गटातील घटक कोणता ते ओळखा ?

(A) वस्तू

(B) घटना

(C) संकल्पना

(D) अभिव्यक्ती

48. 'सी.सी.एफ' मधील 'लीडर' च्या समतुल्य मार्क 21 मध्ये काय आहे ?

(A) निर्देशिका

(B) रिकॉर्ड लेबल

(C) रिकॉर्ड सेपरेटर

(D) मूलभूत माहितीचे नोंदक्षेत्र

49. Which of the following is *not* a canon for characteristics ?

(A) Canon of Differentiation

(B) Canon of Exclusiveness

(C) Canon of Ascertainability

(D) Canon of Permanence

50. Which of the following is an example of equivalence relationship ?

(A) Nervous system—Central nervous system

(B) Freedom—Liberty

(C) Hunting—Hunters

(D) Weaving—Cloth

49. पुढीलपैकी कोणते हे लक्षण गुणविषयक सूत्र **नाही** ?

(A) विभेदन सूत्र

(B) अपवर्जकता सूत्र

(C) निश्चितपणाचे सूत्र

(D) चिरकालीनतेचे सूत्र

50. पुढीलपैकी कोणता घटक हे समानता संबंधाचे उदाहरण आहे ?

(A) मज्जासंस्था—केंद्रीय मज्जासंस्था

(B) मुक्तता—स्वातंत्र्य

(C) शिकार—शिकारी

(D) विणणे—कापड

ROUGH WORK

ROUGH WORK

Test Booklet No.
प्रश्नपत्रिका क्र. **M**

Paper-III
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |
(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....
(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |
(To be filled by the Candidate)

AUG - 18315

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Number of Pages in this Booklet : **48** Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Library and Information Science
Paper III
ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र
प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Lotka's law of scientific productivity is expressed by the equation :

$$Y = C/X^n$$

Here Y represents :

(A) Frequency of authors making X contribution

(B) The number of articles

(C) Frequency of authors writing only one paper

(D) The year of publication

1. 'लोटकॉज लॉ' हा शास्त्रीय उत्पादकता $Y = C/X^n$ या सूत्रातुन व्यक्त करतो.

यात Y काय दर्शविते ?

(A) ज्यांचा X सहभाग आहे अशा लेखकांची वारंवारिता

(B) लेखांची संख्या

(C) एक पेपर लिहिणाऱ्या लेखकांची वारंवारिता

(D) प्रकाशनाचे वर्ष

2. Identify the factor that may cause inconsistency in indexing :

(A) When number of concepts represented are less

(B) When the indexer is a very experienced person

(C) When number of concepts represented are more

(D) When a thesaurus is used to control the vocabulary

3. Arrange the following catalogue codes in the chronological sequence of their publication and choose the correct answer by using the codes given below :

(*i*) Classified cataloguing code

(*ii*) AACR-2

(*iii*) ALA Code

(*iv*) British Museum Code

Codes :

(A) (*iii*), (*i*), (*ii*), (*iv*)

(B) (*iii*), (*iv*), (*ii*), (*i*)

(C) (*iv*), (*iii*), (*i*), (*ii*)

(D) (*ii*), (*i*), (*iii*), (*iv*)

2. पुढीलपैकी कोणते घटक निर्देशनात विसंगती घडवून आणण्यास कारणीभूत ठरतील ?

(A) जेव्हा कमी संकल्पना दर्शविल्या जातात

(B) जेव्हा निर्देशनकार हा खूप अनुभवी व्यक्ती असतो

(C) जेव्हा जास्त संकल्पना दर्शविल्या जातात

(D) जेव्हा नियंत्रित संज्ञासंग्रहाकरिता शब्दकुल-कोश वापरल्या जातो.

3. खालील तालिकासंहितेच्या प्रकाशनवर्षाच्या कालक्रमानुसार रचना करा व संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

(*i*) वर्गीकृत तालिका संहिता

(*ii*) ए.ए.सी.आर.-2

(*iii*) ए.एल.ए. संहिता

(*iv*) ब्रिटीश म्युझियम संहिता

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

4. Which of the following is a primary document ?

(A) Science

(B) Indian Science Abstracts

(C) Science Citation Index

(D) Chemical Abstracts Service

5. Match the following List I and List II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I		List-II
(*i*) RTI	(*a*)	1972
(*ii*) Delivery of Book Act	(*b*)	2005
(*iii*) Press and Registration of Book Act	(*c*)	1867
(*iv*) RRRLF	(*d*)	1954

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*c*)	(*a*)
(B)	(*d*)	(*b*)	(*a*)	(*c*)
(C)	(*a*)	(*d*)	(*b*)	(*c*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)

4. खालीलपैकी प्राथमिक स्रोत कोणता ?

(A) सायन्स

(B) इंडियन सायन्स ॲबस्ट्रॅक्टस्

(C) सायन्स सायटेशन इन्डेक्स

(D) केमिकल ॲबस्ट्रॅक्टस् सर्व्हिस

5. यादी I व यादी II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

(*i*) आर.टी.आय.

(*ii*) डिलीव्हरी ऑफ बुक ॲक्ट

(*iii*) प्रेस ॲंड रजिस्ट्रेशन ऑफ बुक ॲक्ट

(*iv*) आर.आर.आर.एल.एफ.

यादी-II

(*a*) 1972

(*b*) 2005

(*c*) 1867

(*d*) 1954

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*c*)	(*a*)
(B)	(*d*)	(*b*)	(*a*)	(*c*)
(C)	(*a*)	(*d*)	(*b*)	(*c*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)

6. Match the following List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

(*i*) DOAJ

(*ii*) Thomson Reuters

(*iii*) Elsevier

(*iv*) ASLIB Proceedings

List-II

(*a*) Science Direct

(*b*) Web of Science

(*c*) Open Access Journals

(*d*) Emerald

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*c*)	(*a*)
(B)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)

6. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

(*i*) डी.ओ.ए.जे.

(*ii*) थॉमसन रॉयटर्स

(*iii*) एल्झेव्हिअर

(*iv*) ॲसलिब प्रोसीडिंग्ज

यादी-II

(*a*) सायन्स डायरेक्ट

(*b*) वेब ऑफ सायन्स

(*c*) ओपन ॲक्सेस जर्नलस्

(*d*) एमेराल्ड

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*c*)	(*a*)
(B)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)

7. The main entry heading according to AACR2 (Revised Edition) for a sound recording of the book by Lewis Carroll titled 'Alice's Adventures in Wonderland; read and sung by Cyril Ritchard; the music composed by Alec Wilder and played by the New York Woodwind Quintet would be :

(A) Carroll, Lewis

(B) Ritchard, Cyril

(C) Wilder, Alec

(D) New York, Woodwind Quintet

7. ग्रंथाचे ध्वनिमुद्रितीकरण लिव्हीस कॅरॉल यांनी केले आहे व त्याचे ग्रंथनाम एलिसेस ॲडव्हेंचरस इन वंडरलँड, असे आहे ते सीरील रीचर्ड यांनी वाचले तसेच गाइले आहे, त्याची संगीतरचना अलेक वील्डर यांनी केली आहे. त्याचे सादरीकरण न्युऑर्क वुडवींड क्वीनटेट यांच्यातर्फे झाले आहे. अशा ध्वनिमुद्रिताचे एएसीआर2 च्या सुधारित आवृतीनुसार मुख्य नोंदीचे शीर्षक कोणते असेल ?

(A) कॅरॉल, लेवीस

(B) रीचर्ड, सीरील

(C) वील्डर, अलेक

(D) न्युऑर्क, वुडवींड क्वीनटेट

8. LANs are distinguished from other types of networks by three characteristics ?

(*i*) Speed

(*ii*) Size

(*iii*) Topology

(*iv*) Transmission technology

Select the correct answer :

Codes :

(A) (*ii*) (*iii*) (*iv*) are correct

(B) (*ii*) (*iii*) (*i*) are correct

(C) (*iii*) (*iv*) (*i*) are correct

(D) (*i*) (*ii*) (*iv*) are correct

9. While formulating a budget for a library, the following factors have to be considered :

(*a*) Type of Organisation

(*b*) Size of the Organisation

(*c*) Type of Users

(*d*) Number of books issued to a users

Select the correct answer :

Codes :

(A) (*a*), (*b*) and (*c*) are correct

(B) (*b*), (*c*) and (*d*) are correct

(C) (*c*), (*d*) and (*a*) are correct

(D) (*a*), (*b*) and (*d*) are correct

8. क्षेत्रीय संगणकजाळे हे इतर प्रकाराच्या जाळ्यांपेक्षा कोणत्या तीन गुणधर्मानुसार वेगळे आहे ?

(*i*) गती

(*ii*) आकारमान

(*iii*) रचना

(*iv*) प्रक्षेपण तंत्रज्ञान

योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (*ii*) (*iii*) (*iv*) बरोबर आहे

(B) (*ii*) (*iii*) (*i*) बरोबर आहे

(C) (*iii*) (*iv*) (*i*) बरोबर आहे

(D) (*i*) (*ii*) (*iv*) बरोबर आहे

9. ग्रंथालयाचे अंदाजपत्रक तयार करतांना खालील कोणत्या घटकांचा विचार करण्यात येतो ?

(*a*) संस्थेचा प्रकार

(*b*) संस्थेचे आकारमान

(*c*) उपभोक्त्यांचे प्रकार

(*d*) उपभोक्त्याला दिलेल्या ग्रंथांची संख्या

योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (*a*), (*b*) आणि (*c*) बरोबर आहे

(B) (*b*), (*c*) आणि (*d*) बरोबर आहे

(C) (*c*), (*d*) आणि (*a*) बरोबर आहे

(D) (*a*), (*b*) आणि (*d*) बरोबर आहे

10. Match the following List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

(*i*) In AACR-II connecting symbol for size of the document

(*ii*) Connecting symbol for statement of responsibility

(*iii*) Connecting symbol between place and name of the publisher

(*iv*) Connecting symbol for accompanying material

List-II

(*a*) Colon

(*b*) Plus

(*c*) Semicolon

(*d*) Diagonal Slash

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

10. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

(*i*) ए.ए.सी.आर.-II मध्ये प्रलेखाचे आकारमान जोडणारे संकेतचिन्ह

(*ii*) स्टेटमेंट ऑफ रिस्पॉन्सिबिलिटीशी जोडणारे संकेतचिन्ह

(*iii*) स्थळ आणि प्रकाशक यामध्ये जोडणारे संकेतचिन्ह

(*iv*) ग्रंथाबरोबर मिळणारे पूरक साहित्याशी जोडणारे संकेतचिन्ह

यादी-II

(*a*) कोलन

(*b*) प्लस

(*c*) सेमीकोलन

(*d*) डायगोनल स्लॅश

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

11. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

(*i*) Books in Print

(*ii*) Newspaper

(*iii*) News Digest

(*iv*) Almanac

List-II

(*a*) Guardian

(*b*) Information Please

(*c*) R.R. Bowker

(*d*) Asian Recorder

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)

11. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

(*i*) बुक्स इन प्रिंट

(*ii*) वर्तमानपत्र

(*iii*) न्युज डायजेस्ट

(*iv*) अल्मनॅक

यादी-II

(*a*) गार्जियन

(*b*) इनफॉरमेशन प्लीज

(*c*) आर.आर. बाऊकर

(*d*) एशियन रेकॉर्डर

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*d*)	(*b*)

12. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the code given below :

List-I	List-II
(*i*) Papyrus	(*a*) Skin of Calf
(*ii*) Parchment	(*b*) Skin of Sheep
(*iii*) Vellum	(*c*) Ancient Paper
(*iv*) Birch	(*d*) Bark of a Tree

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(B)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(C)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(D)	(*a*)	(*d*)	(*b*)	(*c*)

13. If selected plays of Vijay Tendulkar have been translated by Yogesh Sharma and compiled with an introduction by S.M. Chari, the main Entry in AACR II Revised Edition would be made under :

(A) Tendulkar, Vijay

(B) Sharma, Yogesh

(C) Chari, S.M.

(D) Selected Plays of Vijay Tendulkar

12. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I	यादी-II
(*i*) पॅपीरस	(*a*) वासराची कातडी
(*ii*) पार्चमेंट	(*b*) मेंढीची कातडी
(*iii*) व्हेलम	(*c*) पुरातन कागद
(*iv*) बर्च	(*d*) झाडाची साल

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(B)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(C)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(D)	(*a*)	(*d*)	(*b*)	(*c*)

13. 'विजय तेंडूलकरांची निवडक नाटके' याचे भाषांतर योगेश शर्मा यांनी केले आहे. त्याचे संकलन आणि प्रस्तावना एस.एम.चारी यांनी केले आहे, तर एएसीआर–II सुधारित आवृत्तीनुसार मुख्य नोंद कशाखाली कराल ?

(A) तेंडूलकर, विजय

(B) शर्मा, योगेश

(C) चारी, एस.एम.

(D) विजय तेंडूलकरांची निवडक नाटके

14. **Statement (*a*)** : LISA is an abstracting database which has independent thesaurus for searching abstract.

Statement (*b*) : LISA abstracting database is available in electronics and print form

Select the correct answer :

(A) Statement (*a*) is wrong but (*b*) is correct

(B) Both statements (*a*) and (*b*) are false

(C) Both statements (*a*) and (*b*) are correct

(D) Statement (*b*) is wrong but (*a*) is correct

14. **विधान (*a*)** : 'लिसा' हा एक सार डेटाबेस आहे. सार शोधण्यासाठी स्वतंत्र थिसॉरसची उपलब्धता आहे.

विधान (*b*) : 'लिसा' हे सार डेटाबेस इलेक्ट्रॉनिक व मुद्रित स्वरूपातही उपलब्ध आहे.

योग्य उत्तर निवडा :

(A) विधान (*a*) चूक आहे परंतू (*b*) हे बरोबर आहे.

(B) दोन्ही विधाने (*a*) आणि (*b*) चूक आहेत

(C) दोन्ही विधाने (*a*) आणि (*b*) बरोबर आहेत.

(D) विधान (*b*) चूक आहे परंतू (*a*) हे बरोबर आहे.

15. Arrange the following Associations as per their establishment year :

(*a*) ALA

(*b*) LA

(*c*) IFLA

(*d*) SLA

Select the correct answer :

Codes :

(A) (*a*) (*b*) (*d*) (*c*)

(B) (*b*) (*a*) (*c*) (*d*)

(C) (*d*) (*a*) (*b*) (*c*)

(D) (*c*) (*a*) (*b*) (*d*)

16. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

	List-I	**List-II**
(*i*)	Baroda Library Association	(*a*) 1927
(*ii*)	Uttar Pradesh Library Association	(*b*) 1914
(*iii*)	Madras Library Association	(*c*) 1910
(*iv*)	Andhra Pradesh Library Association	(*d*) 1956

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(D)	(*a*)	(*b*)	(*d*)	(*c*)

15. पुढील संघटनांची स्थापनेच्या वर्षानुसार क्रमवार रचना करा.

(*a*) ए.एल.ए.

(*b*) एल.ए.

(*c*) इफ्ला

(*d*) एस.एल.ए.

योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (*a*) (*b*) (*d*) (*c*)

(B) (*b*) (*a*) (*c*) (*d*)

(C) (*d*) (*a*) (*b*) (*c*)

(D) (*c*) (*a*) (*b*) (*d*)

16. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

	यादी-I	**यादी-II**
(*i*)	बडोदा लायब्ररी असोसिएशन	(*a*) 1927
(*ii*)	उत्तर प्रदेश लायब्ररी असोसिएशन	(*b*) 1914
(*iii*)	मद्रास लायब्ररी असोसिएशन	(*c*) 1910
(*iv*)	आंध्रप्रदेश लायब्ररी असोसिएशन	(*d*) 1956

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(D)	(*a*)	(*b*)	(*d*)	(*c*)

17. **Assertion (A) :** Cataloguing in Publication (CIP) is initiated by IFLA.

Reason (R) : It helps individual libraries in copying down the data.

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

(A) (A) is false but (R) is true
(B) (A) is true but (R) is false
(C) Both (A) and (R) are false
(D) Both (A) and (R) are true

18. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

	List-I		**List-II**
(*i*)	Radhakrishnan Commission	(*a*)	1979
(*ii*)	Mudaliar Commission	(*b*)	1964
(*iii*)	Kothari Commission	(*c*)	1952
(*iv*)	Karnataka State University Review Committee	(*d*)	1948

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(C)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)

17. **विधान (A) :** प्रकाशन-पूर्व-तासिकीकरणाची सुरुवात इफ्लाने केली.

कारण (R) : प्रत्येक ग्रंथालयास मूलभूत माहितीची नक्कल करण्यास सहाय्यभूत होते.

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) हे चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे.
(B) (A) हे बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
(C) दोन्ही (A) आणि (R) हे चूक आहेत.
(D) दोन्ही (A) आणि (R) हे बरोबर आहेत

18. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

	यादी-I		**यादी-II**
(*i*)	राधाकृष्णन कमिशन	(*a*)	1979
(*ii*)	मुदलियार कमिशन	(*b*)	1964
(*iii*)	कोठारी कमिशन	(*c*)	1952
(*iv*)	कर्नाटक स्टेट यूनिव्हर्सिटी रिव्ह्यू कमिटी	(*d*)	1948

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(C)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)

19. A router :

(A) Receives a signal and retransmits it at a higher level

(B) Helps you interface with another network

(C) Essentially translates protocols

(D) Forwards data packets between talecommunications networks

20. ISO-2709 exchange format specifies which of the following :

(A) The tag to be used

(B) Structure for MARC

(C) Size of RFID tag

(D) Specification for ICT Components

19. राउटर :

(A) हे संकेत घेऊन उच्चस्तरावर पुन:प्रक्षेपण करते

(B) हे दुसऱ्या जाळ्याशी जोडण्यास मदत करते

(C) हे प्रामुख्याने प्रोटोकालचे भाषांतर करते

(D) हे दूरसंचारच्या दोन जाळ्यामध्ये मूलभूत माहिती संचाची पुढे पाठवणी करते

20. ISO-2709 अदलाबदल फॉर्मेट पुढीलपैकी काय दर्शविते ?

(A) वापरण्यात येणारे टॅग

(B) मार्कची रचना

(C) आर.एफ.आय.डी. टॅगचा आकार

(D) आय.सी.टी. घटकांचे वैशिष्ट

21. Which of the following can be identified with Ranganathan's fifth law of Library Science ?

(A) Providing SDI Service

(B) Providing Open Access

(C) Providing analytical entries

(D) Opening Branch Libraries

22. The term 'Canon' was introduced by :

(A) S.R. Ranganathan

(B) H.E. Bliss

(C) W.C.B. Sayers

(D) E.C. Richardson

21. पुढीलपैकी कोणती संकल्पना रंगनाथन ह्यांच्या ग्रंथालयीन पंचसूत्रीपैकी पाचव्या सूत्रीसारखी आहे ?

(A) एस.डी.आय. सर्व्हिस पुरविणे

(B) मुक्तद्वार सेवा देणे

(C) विश्लेषणात्मक नोंदी करणे

(D) शाखा ग्रंथालये उघडणे

22. कॅनन ही संज्ञा कोणी प्रचलित केली ?

(A) एस.आर. रंगनाथन

(B) एच.इ. ब्लीस

(C) डब्ल्यू.सी.बी. सेअर्स

(D) इ.सी. रिचर्डसन

23. According to CCC which one of the following entry does not give Class Number ?

(A) BIE

(B) CIE

(C) Main Entry

(D) CRIE

24. The term 'Exponential Growth' is referred to :

(A) Linear Growth

(B) Geometrical Progression

(C) Arithmetical Progression

(D) Normal Frequency Distribution

23. वर्गीकृत तालिका संहितानुसार पुढीलपैकी कोणत्या नोंदीमध्ये वर्गांक दिलेला नसतो ?

(A) ग्रंथनिर्देश नोंद

(B) वर्गनिर्देश नोंद

(C) मुख्य नोंद

(D) उलट संदर्भदर्शक नोंद

24. 'एक्सपोनेन्शियल ग्रोथ' ही संज्ञा पुढीलपैकी कशाशी निगडीत आहे ?

(A) लिनियर ग्रोथ

(B) जीओमेट्रीकल प्रोग्रेशन

(C) अरिथमेटीकल प्रोग्रेशन

(D) समतुलित वारंवारिता वितरण

25. Data mining is :

(A) A technique for searching large scale databases

(B) A database used for reporting

(C) A repository of an organisation's stored data

(D) The process of designing, building and maintaining and organisation's database

26. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

(*i*) E spirit-de-corps

(*ii*) Theory X and theory Y

(*iii*) Hierarchy of human needs

(*iv*) Hygiene-motivation theory

List-II

(*a*) Herzberg

(*b*) Maslow

(*c*) Douglas McGregor

(*d*) Henry Fayol

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(C)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

25. डाटा मायनिंग हे तंत्र :

(A) मोठ्या प्रमाणातील डेटाबेस शोधण्याकरिता वापरले जाते.

(B) अहवाल लेखनाकरिता वापरण्यात येते.

(C) संस्थेच्या मूलभूत माहितीचे संग्रहीत भांडार

(D) संस्थेच्या डेटाबेसचे आराखडा, उभारणी व देखभाल करण्याची प्रक्रिया

26. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

(*i*) ई स्पिरिट-डि-कॉर्प्स

(*ii*) थिअरी एक्स अँड थिअरी वाय

(*iii*) मानवी गरजांचा स्तर

(*iv*) हायजिन-प्रेरणा सिद्धांत

यादी-II

(*a*) हर्झबर्ग

(*b*) मास्लो

(*c*) डग्लस मॅकग्रेगर

(*d*) हेन्री फेयॉल

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(C)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)

27. Identify the statement that is *not* true about ISDN :

(A) ISDN is not limited to transmission of voice only

(B) ISDN is simply a point-to-point solution like a leased line

(C) ISDN is purely digital communication

(D) ISDN can provide simultaneous voice, video and text transmission

28. 'Half Life' relates to :

(A) Rate of Growth

(B) Rate of Obsolescence

(C) Degree of Scatter

(D) Life of a Journal

27. आय.एस.डी.एन. बाबत **चुकीचे** विधान ओळखा :

(A) आय.एस.डी.एन. हे फक्त आवाजाच्या प्रक्षेपणाबाबत मर्यादित नाही

(B) आय.एस.डी.एन. हे लिज्ड लाईन प्रमाणे अचूक उपाय आहे.

(C) आय.एस.डी.एन. पूर्णतः अंकीय संप्रेषण आहे.

(D) आय.एस.डी.एन. द्वारे एकाचवेळी आवाज, दृक (व्हिडीओ) आणि मजकूराचे प्रक्षेपण करता येते.

28. 'हाफ लाईफ' पुढीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?

(A) विकासाची गती

(B) कालबाह्य होण्याची गती

(C) विखुरण्याचे प्रमाण

(D) नियतकालिकाचे आयुष्य

29. In experimental research method treatment is administered to members of the :

(A) Control Group

(B) Both Experimental and Control Group

(C) Experimental Group

(D) To neither of the two groups

30. Which is *not* applicable to the Digital Library ?

(A) Digital library is a logical extension of the traditional library

(B) Digital library is a system that provides community of users with coherent access to a large repository of knowledge

(C) Digital library is an organisation that does not require the specialised staff

(D) Digital library is used by many at the same time

29. प्रायोगिक संशोधन पद्धतीत खालीलपैकी कोणत्या गटातील सभासदांना उपचाराचे उपयोजन केले जाते ?

(A) नियंत्रित गट

(B) प्रायोगिक आणि नियंत्रित गट

(C) प्रायोगिक गट

(D) दोन्ही गट नाहीत

30. अंकीय ग्रंथालयाबाबत खालीलपैकी काय लागू होत **नाही** ?

(A) अंकीय ग्रंथालय हे तर्कदृष्ट्या पारंपारिक ग्रंथालयाचा विस्तार आहे.

(B) अंकीय ग्रंथालय ही मध्यवर्ती मोठ्या ज्ञान साठ्याला वाचकांच्या समूहांपर्यंत पोहचविणारी पद्धती आहे.

(C) अंकीय ग्रंथालय ही अशी एक संस्था आहे की ज्यामध्ये विशिष्ट/खास ज्ञान असलेल्या सेवकांची आवश्यकता नाही.

(D) अंकीय ग्रंथालय हे एकाचवेळी अनेक जण वापरु शकतात.

31. When the value of the correlation coefficient r is near –1 (i.e., minus one), it indicates ?

(A) A perfect inverse relationship

(B) A perfect direct relationship

(C) A strong inverse relationship

(D) No correlation

32. **Statement (1)** : RRRLF which is an agency that supports public library services and systems is not an autonomous organization.

Statement (2) : RRRLF is fully financed by the Ministry of Culture, Government of India.

In the above statement :

(A) Both (1) and (2) are true

(B) (1) is true but (2) is false

(C) (1) is false but (2) is true

(D) Both (1) and (2) are false

31. जेव्हा को-रिलेशन, को-इफिशियंटचे मूल्य r (आर) हे -1 (मायनस वन) असते तेव्हा ते काय दर्शविते ?

(A) परिपूर्ण व्यस्त संबंध

(B) परिपूर्ण प्रत्यक्ष संबंध

(C) ठळक व्यस्त संबंध

(D) सहसंबंध नाही

32. **विधान (1) :** आर.आर.आर.एल.एफ. ही अशी एक संस्था आहे की ती सार्वजनिक ग्रंथालयांच्या सेवांना सहाय्य करते व ती स्वायत्त संस्था नाही.

विधान (2) : आर.आर.आर.एल.एफ. ला भारत सरकारच्या सांस्कृतिक मंत्रालयाकडून संपूर्ण अनुदान/वित्त सहाय्य मिळते.

वरील विधानांपैकी :

(A) दोन्ही (1) व (2) बरोबर आहेत

(B) (1) बरोबर पण (2) चुकीचे आहे

(C) (1) चुकीचे पण (2) बरोबर आहे

(D) दोन्ही (1) व (2) चुकीचे आहे

33. **Statement (1) :** The British library is very young as it was set up under the British Library Act that was passed in 1972.

Statement (2) : The Library of the British Museum which was set up in 1753 is part of the British Library today.

In the above statements :

(A) Both (1) and (2) are true

(B) (1) is true but (2) is false

(C) (1) is false but (2) is true

(D) Both (1) and (2) are false

33. **विधान (1) :** 1972 च्या ब्रिटीश ग्रंथालय कायद्यानुसार स्थापन झालेले. 'ब्रिटीश ग्रंथालय' न्यूनतम (कमी वयाचे) आहे.

विधान (2) : 1753 साली स्थापन झालेले 'ब्रिटिश म्युझियम' चे ग्रंथालय सद्या ब्रिटीश ग्रंथालयाचा भाग आहे.

वरील विधानांपैकी :

(A) दोन्ही (1) व (2) बरोबर आहेत

(B) (1) बरोबर पण (2) चुकीचे आहे

(C) (1) चुकीचे पण (2) बरोबर आहे

(D) दोन्ही (1) व (2) चुकीचे आहेत

34. The concept of 'Bibliographic Coupling' was given by :

(A) Small and Griffith

(B) M.M. Kessler

(C) Allan Pritchard

(D) Melvin Weinstock

35. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

(*i*) John Macfarlane

(*ii*) B.S. Kesavan

(*iii*) John J. Beckley

(*iv*) Anthony Panizzi

List-II

(*a*) Library of Congress

(*b*) British Museum Library

(*c*) Imperial Library

(*d*) National Library of India

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*a*)	(*c*)	(*b*)	(*d*)

34. 'ग्रंथसूचीय जोडी विश्लेषण' ही संकल्पना कोणी दिली ?

(A) स्मॉल अँड ग्रिफीथ

(B) एम.एम. केसलर

(C) ॲलन प्रिचर्ड

(D) मेल्विन वेन्स्टॉक

35. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

(*i*) जॉन मॅकफरलेन

(*ii*) बी.एस. केसवन

(*iii*) जॉन जे. बेकले

(*iv*) ॲंथनी पॅनिझी

यादी-II

(*a*) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

(*b*) ब्रिटीश म्युझियम लायब्ररी

(*c*) इंपिरियल लायब्ररी

(*d*) नॅशनल लायब्ररी ऑफ इंडिया

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*a*)	(*c*)	(*b*)	(*d*)

36. The new name of Standing Conference of National and University Libraries (SCONUL) is :

(A) Standing college, National and University Libraries

(B) Society of college, National and University Libraries

(C) Standing Council on National and University Libraries

(D) Standing Committee on National and University Libraries

37. In the hypothesis, "shelf height is a major determining factor of book use", shelf height is :

(A) The dependent variable

(B) Independent variable

(C) It is not a variable

(D) It is a sample

36. 'स्टँडिंग कॉन्फरन्स ऑफ नॅशनल ॲन्ड युनिव्हर्सिटी लायब्ररीज' चे (SCONUL) नवीन नाव कोणते आहे ?

(A) स्टँडिंग कॉलेज, नॅशनल ॲन्ड युनिव्हर्सिटी लायब्ररीज

(B) सोसायटी ऑफ कॉलेज, नॅशनल ॲन्ड युनिव्हर्सिटी लायब्ररीज

(C) स्टँडिंग काउन्सिल ऑन नॅशनल ॲन्ड युनिव्हर्सिटी लायब्ररीज

(D) स्टँडिंग कमिटी ऑन नॅशनल ॲन्ड युनिव्हर्सिटी लायब्ररीज

37. ''पुस्तकांच्या कपाटांची (शेल्फ) उंची हे पुस्तकांच्या वापरातील निर्णायक घटक आहे.'' या गृहीतकातील, कपाटांची (शेल्फ) उंची हे ..... .

(A) परावलंबी चल

(B) स्वतंत्र चल

(C) हे चल नाही

(D) हा नमुना आहे

38. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I	List-II
(*i*) American Library Association	(*a*) 1946
(*ii*) Canadian Library Association	(*b*) 1932
(*iii*) Special Library Association	(*c*) 1909
(*iv*) The Association of Research Libraries	(*d*) 1876

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(C)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(D)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)

38. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I	यादी-II
(*i*) अमेरिकन लायब्ररी असोसिएशन	(*a*) 1946
(*ii*) कॅनेडियन लायब्ररी असोसिएशन	(*b*) 1932
(*iii*) स्पेशल लायब्रेरी असोसिएशन	(*c*) 1909
(*iv*) द असोसिएशन ऑफ रिसर्च लायब्ररीज	(*d*) 1876

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(C)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(D)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)

39. Canon of Sought Heading takes care of :

(A) Permanence of headings

(B) Approaches of users

(C) Arrangement of entries

(D) Consistency in preparation of entries

40. Canon of Prepotence :

(A) Decides the position of an entry among the various entries in a catalogue

(B) Prescribes that the information on the title page of a document and its overflow pages should determine the choice and rendering of headings

(C) Says that headings of a catalogue entry should be individualised

(D) Prescribes that rules of a catalogue should be revised from time to time

39. 'इष्ट शीर्षक सूत्र'.....ची काळजी घेते.

(A) शीर्षकाचे स्थायित्वा

(B) उपभोक्त्यांच्या दृष्टीकोना

(C) नोंदींच्या रचना

(D) नोंदी तयार करण्यामधील सातत्या

40. महत्त्वक्रम सूत्र.....आहे.

(A) तालिकेमधील विविध नोंदीमधून एका नोंदीचे स्थान ठरविते.

(B) एखाद्या प्रलेखाच्या ग्रंथनाम पृष्ठ तसेच इतर पृष्ठांवरील माहिती शीर्षकाची निवड व पुरवणी करता विहित करण्यात येते.

(C) तालिका नोंदीचे शीर्षक व्यक्तिनिष्ठ असावे असे सांगते.

(D) तालिकेच्या नियमात वेळोवेळी सुधारणा कराव्यात असे विहित करते.

41. 'World of Learning' is published from :

(A) Oxford

(B) London

(C) Cambridge

(D) Yorkshire

42. Double Colons (: :) are used in :

(A) Library of Congress Classification Scheme

(B) Colon Classification 7th Edition

(C) Universal Decimal Classification

(D) Bibliographic Classification

41. ''वर्ल्ड ऑफ लर्निंग''.....येथून प्रकाशित होते.

(A) ऑक्सफॉर्ड

(B) लंडन

(C) केंब्रिज

(D) यॉर्कशायर

42. दोन द्विबिंदू (: :).....मध्ये वापरतात.

(A) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस वर्गीकरण पद्धती

(B) द्विबिंदू वर्गीकरण पद्धती 7वी आवृत्ती

(C) जागतिक दशांश वर्गीकरण

(D) ग्रंथसूचीय वर्गीकरण पद्धती

43. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

(*i*) National Medical Library

(*ii*) Saraswati Mahal Library

(*iii*) Bhandarkar Oriental Research Institute's Library

(*iv*) Asiatic Society's Library

List-II

(*a*) Mumbai

(*b*) Tanjore

(*c*) Delhi

(*d*) Pune

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)
(B)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*a*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)

43. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

(*i*) नॅशनल मेडिकल लायब्ररी

(*ii*) सरस्वती महाल लायब्ररी

(*iii*) भांडारकर ओरिएंटल रिसर्च इन्स्टिट्यूट लायब्ररी

(*iv*) एशियाटिक सोसायटी लायब्ररी

यादी-II

(*a*) मुंबई

(*b*) तंजावर

(*c*) दिल्ली

(*d*) पुणे

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)
(B)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*a*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)

44. **Statement (1) :** The copyright laws prevent unauthorised production of any literary and artistic work.

Statement (2) : The copyright is enfringed even if the copy is made or supplied by or on behalf of a librarian.

In the above statements :

(A) Both (1) and (2) are true

(B) Both (1) and (2) are false

(C) (1) is true but (2) is false

(D) (1) is false but (2) is true

45. General Information Programme was launched by :

(A) UNESCO

(B) IFLA

(C) FID

(D) ISO

44. **विधान (1) :** स्वामित्व कायदा वाङ्मयीन आणि कलात्मक कृती यांच्या अनधिकृत निर्मितीस प्रतिबंध करतो.

विधान (2) : एखाद्या प्रलेखाची नक्कल प्रत ग्रंथपालाने अथवा ग्रंथपालाच्या वतीने इतर कोणी केली असता स्वामित्व कायदयाचा भंग होतो.

वरील विधानांपैकी :

(A) दोन्ही (1) आणि (2) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (1) आणि (2) चुकीचे आहेत

(C) (1) बरोबर पण (2) चुकीचे आहे

(D) (1) चुकीचे पण (2) बरोबर आहे

45. जनरल इनफॉर्मेशन प्रोग्रॅमची सुरुवात कोणी केली ?

(A) यूनेस्को

(B) इफ्ला

(C) एफ.आय.डी.

(D) आय.एस.ओ.

46. Which of the following canons of cataloguing prescribes that the information found on title and its overflow pages should be used for preparing main entry ?

(A) Canon of context

(B) Canon of prepotence

(C) Canon of Ascertainability

(D) Canon of Sought Heading

47. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

(*i*) NISCAIR

(*ii*) INFLIBNET

(*iii*) NASSDOC

(*iv*) DESIDOC

List-II

(*a*) Union Catalogue of Social Science Periodicals and Serials in India

(*b*) Technology focus

(*c*) TKDL

(*d*) CALIBER

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)

46. एखाद्या प्रलेखाच्या ग्रंथनामपृष्ठ तसेच इतर पृष्ठांवरील माहिती तालिकेची मुख्य नोंद करण्याकरिता वापरली जाते, हे तालिकीकरणाचे कोणते सूत्र विहित करते ?

(A) पूर्वापार संदर्भसंबंध सूत्र

(B) महत्त्वक्रम सूत्र

(C) निश्चितीक्षमता सूत्र

(D) इष्ट शीर्षक सूत्र

47. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

(*i*) निस्केअर

(*ii*) इन्फ्लिबनेट

(*iii*) नॅसडाक

(*iv*) डेसिडॉक

यादी-II

(*a*) युनियन कॅटलॉग ऑफ सोशल सायन्स पिरिओडिकल्स अँड सिरियल्स इन इंडिया

(*b*) टेक्नॉलॉजी फोकस

(*c*) टी.के.डी.एल.

(*d*) कॅलिबर

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(C)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)

48. Which of the following is a strategy for Knowledge Management ?

(A) Indexing

(B) Annotation

(C) Personalisation

(D) Abstracting

48. ज्ञान व्यवस्थापनासाठी पुढीलपैकी कोणते तंत्र वापरले जाते ?

(A) निर्देशन

(B) विवरण टीप

(C) वैयक्तिकीकरण

(D) सार लेखन

49. Which of the following is an example of Associative relationship ?

(A) Vertebrates—Mammals

(B) Photocopies—Xeroxes

(C) Polling—Public Opinion

(D) Polyvinyl Chloride/PVC

49. खालीलपैकी कोणते परस्परसंबंध साहचर्याचे उदाहरण आहे ?

(A) पृष्ठवंशीय प्राणी – सस्तन प्राणी

(B) फोटोकॉपीज – झेरॉक्स

(C) मतदान – जनमत

(D) पॉलिव्हिनायल क्लोराईड/पी.व्ही.सी.

50. In an Empirical study on impact of internet on reading, 'reading' would be :

(A) An independent variable

(B) The dependent variable

(C) An intervening variable

(D) The continuous variable

51. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I	List-II
(*i*) Fusion	(*a*) Metaphysics
(*ii*) Fission	(*b*) Humanities
(*iii*) Cluster	(*c*) Indology
(*iv*) Agglomeration	(*d*) Astrophysics

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(B)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(C)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(D)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)

50. 'इंटरनेटचा वाचनावरील प्रभाव' या अनुभवाधिष्ठित अभ्यासामध्ये वाचन हे..... आहे.

(A) स्वतंत्र चल

(B) परावलंबी चल

(C) मध्यस्त चल

(D) निरंतर चल

51. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I	यादी-II
(*i*) फ्युजन	(*a*) मेटाफिजिक्स
(*ii*) फिजन	(*b*) ह्युमॅनिटीज
(*iii*) क्लस्टर	(*c*) इंडॉलॉजी
(*iv*) ॲग्लोमरेशन	(*d*) ॲस्ट्रोफिजिक्स

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(B)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(C)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(D)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)

52. Invisible colleges are :

(A) Network of individuals interested in a subject field

(B) Group of scientific meetings

(C) Both (A) and (B)

(D) Neither (A) nor (B)

53. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I	List-II
(*i*) CeRA	(*a*) Education
(*ii*) FORSA	(*b*) Agriculture
(*iii*) INDEST	(*c*) Astrophysics
(*iv*) ERIC	(*d*) Engineering

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(B)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(C)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)

52. अदृश्य कॉलेजेस म्हणजे :

(A) एका विषयाची आवड असणाऱ्या व्यक्तींचा समूह

(B) शास्त्रीय समितींचा समूह

(C) दोन्ही (A) आणि (B)

(D) (A) नाही (B) देखील नाही

53. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I	यादी-II
(*i*) सेरा	(*a*) शिक्षणशास्त्र
(*ii*) फोरसा	(*b*) कृषीशास्त्र
(*iii*) इंडेस्ट	(*c*) खगोलीय भौतिकी-शास्त्र
(*iv*) एरिक	(*d*) अभियांत्रिकीशास्त्र

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(B)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(C)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)

54. In Building Block Search Strategy adding an extra facet would result in :

(A) Higher recall

(B) Higher precision

(C) Increase in recall as well as precision

(D) Lower precision

55. Which is *not* applicable to extensible Mark up Language ?

(A) It is compatible with SGML

(B) It is usable over Internet

(C) XML documents are easy to create

(D) It has to do with semantics to data

54. 'बिल्डिंग ब्लॉक सर्च स्ट्रॅटेजी' मध्ये अधिक पैलू जोडण्याचा परिणाम कोणता असेल ?

(A) उच्चस्तरीय पुनर्मागणी

(B) उच्चस्तरीय तंतोतंतपणा

(C) वाढती पुनर्मागणी तसेच तंतोतंतपणा

(D) निम्नस्तरीय तंतोतंतपणा

55. पुढीलपैकी कोणते एक्सस्टेन्सिबल मार्कअप लँग्वेजला लागू होत **नाही** ?

(A) हे एस.जी.एम.एल.शी सुसंगत आहे.

(B) हे इंटरनेटवर उपयोग करण्याजोगे आहे.

(C) एक्स.एम.एल. प्रलेखाची निर्मिती करणे सोपे आहे.

(D) मूलभूत माहिती ही शब्दार्थ विज्ञानाशी संबंधित आहे.

56. **Statement (1) :** Cross-reference entry of the classification catalogue code is a number entry.

Statement (2) : It is entered under the dominant class of the document.

In the above statements :

(A) Both (1) and (2) are true

(B) (1) is true but (2) is false

(C) (1) is false but (2) is true

(D) Both (1) and (2) are false

57. Arrange the following Public Library Acts according to their year of enactment.

(*i*) Mizoram Public Libraries Act

(*ii*) Tamil Nadu Public Libraries Act

(*iii*) Haryana Public Libraries Act

(*iv*) Orissa Public Libraries Act

Codes :

(A) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

56. **विधान (1) :** क्लासिफाईड कॅटलॉग कोडमध्ये उलट संदर्भ नोंद ही एक संख्या नोंद असते.

विधान (2) : तिची नोंद प्रलेखाच्या महत्त्वाच्या वर्गाखाली करण्यात येते.

वरील विधानांपैकी :

(A) दोन्ही विधाने (1) व (2) बरोबर आहेत

(B) विधान (1) बरोबर आहे परंतु विधान (2) चूक आहे

(C) विधान (1) चूक आहे परंतु विधान (2) बरोबर आहे

(D) दोन्ही विधाने (1) व (2) चूक आहेत.

57. पुढील सार्वजनिक ग्रंथालय कायद्यांची त्यांच्या पारित होण्याच्या वर्षानुसार कालानुक्रमे रचना करा.

(*i*) मिझोराम पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*ii*) तामिळनाडु पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*iii*) हरियाणा पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*iv*) ओरिसा पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

संकेतांक :

(A) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

58. .....Search gives more information output :

(A) Boolean 'And'

(B) Boolean 'Or'

(C) Boolean 'Not'

(D) Phrase Search

59. **Assertion (A) :** Loose Assemblage is the process of linking together different classes.

Reason (R) : The number of subjects are restricted.

In the above statements :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

58. .....सर्चद्वारे अधिक माहितीची निष्पत्ती होते.

(A) बूलियन 'ॲन्ड'

(B) बूलियन 'ऑर'

(C) बूलियन 'नॉट'

(D) फ्रेज सर्च

59. **विधान (A) :** मुक्त जुळवणी ही विविध वर्गांना एकत्र जोडण्याची प्रक्रिया आहे.

विधान (R) : विविध विषयांची संख्या मर्यादित ठेवली जाते.

वरील विधानांपैकी :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चुकीचे आहे

(B) (A) चुकीचे आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(C) (A) आणि (R) ही दोन्ही बरोबर आहेत

(D) (A) आणि (R) ही दोन्ही चुकीचे आहेत

60. Identify the MARC tag that is used for variable fields containing data related to subject access to the document :

(A) 7 XX

(B) 6 XX

(C) 5 XX

(D) 2 XX

61. Which of the following is *not* the characteristics of the information society ?

(A) Information used as an economic source

(B) People use information intensively in their activities

(C) Information sector within the economy is developed

(D) Dependence on traditional knowledge

60. प्रलेखातील विषयाची माहिती नोंदविणाऱ्या बदलत्या आकाराच्या रकान्यास मार्कमध्ये..... .....टॅग वापरला आहे.

(A) 7 एक्स.एक्स.

(B) 6 एक्स.एक्स.

(C) 5 एक्स.एक्स.

(D) 2 एक्स.एक्स.

61. खालीलपैकी कोणती माहिती समाजाचे वैशिष्ट्य **नाही** ?

(A) माहिती आर्थिक स्रोत म्हणून वापरली जाते.

(B) लोकमाहितीचा वापर विविध कार्यासाठी व्यापकपणे करतात.

(C) माहितीक्षेत्र हे अर्थशास्त्रातून विकसित झाले आहे.

(D) पारंपारिक ज्ञानावर अवलंबित्व

62. How to write the size of book having height 21.5 cm and width 30 cm in a catalogue entry according to AACR II ?

(A) 21 cm

(B) 22 cm

(C) 21 × 30 cm

(D) 22 × 30 cm

63. According to ISBD format the GMD is recorded :

(A) After the statement of responsibility

(B) After the title proper

(C) After the subtitle

(D) After the series statement

62. ए.ए.सी.आर.-II नुसार 21.5 सेंमी. उंची व 30 सेंमी. रुंदी असणाऱ्या पुस्तकाच्या आकाराची नोंद तालिकेच्या नोंदीत कशी करता येईल ?

(A) 21 सेंमी.

(B) 22 सेंमी.

(C) 21 × 30 सेंमी.

(D) 22 × 30 सेंमी.

63. आय.एस.बी.डी. फार्मेट प्रमाणे 'जी.एम.डी.' ची नोंद कुठे करण्यांत येते ?

(A) स्टेटमेंट ऑफ रिस्पॉन्सिबिलीटी नंतर

(B) ग्रंथनामानंतर

(C) उपग्रंथनामानंतर

(D) मालाविधानानंतर

64. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I		List-II
(*i*) Maslow	(*a*)	Hygienic factors
(*ii*) McGregor	(*b*)	Immaturity/ Maturity
(*iii*) Argyris	(*c*)	Theory Y
(*iv*) Herzberg	(*d*)	Hierarchy of needs

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(C)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)

64. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I		यादी-II
(*i*) मॅस्लो	(*a*)	हायजिनिक फॅक्टर्स
(*ii*) मॅकग्रेगर	(*b*)	इम्मॅच्युरिटी/मॅच्युरिटी
(*iii*) ॲरगिरीस	(*c*)	थिअरी Y
(*iv*) हर्झबर्ग	(*d*)	हायरार्की ऑफ नीडस्

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*d*)	(*a*)	(*b*)	(*c*)
(C)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)

65. Which one of the following is the function of a library committee ?
(A) To produce useful reading material
(B) To lay down general library policy
(C) To render adequate reference service
(D) To arrange for resource sharing and interlibrary loan

66. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

(*i*) Primary document
(*ii*) Geographical source
(*iii*) Abstracting service
(*iv*) Tertiary document

List-II

(*a*) LISA
(*b*) Library Herald
(*c*) Bibliography of Bibliographies
(*d*) Fodor's India

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(B)	(*a*)	(*d*)	(*b*)	(*c*)
(C)	(*d*)	(*b*)	(*c*)	(*a*)
(D)	(*b*)	(*d*)	(*c*)	(*a*)

65. पुढीलपैकी ग्रंथालय समितीचे कार्य कोणते ?
(A) उपयुक्त वाचन साहित्याची निर्मिती करणे
(B) सर्वसाधारण ग्रंथालयीन धोरण ठरविणे
(C) पर्याप्त संदर्भ सेवा देणे
(D) साधन सहभाग व आंतर-ग्रंथालयीन देवघेवीची व्यवस्था करणे

66. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I	**यादी-II**
(*i*) प्राथमिक लेख	(*a*) लिसा
(*ii*) भौगोलिक स्रोत	(*b*) लायब्ररी हेराल्ड
(*iii*) सारलेखन सेवा	(*c*) बिब्लिओग्राफी ऑफ बिब्लिओग्राफीज
(*iv*) तृतीयक लेख	(*d*) फोडर्स इंडिया

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(B)	(*a*)	(*d*)	(*b*)	(*c*)
(C)	(*d*)	(*b*)	(*c*)	(*a*)
(D)	(*b*)	(*d*)	(*c*)	(*a*)

67. Arrange the following classification schemes in their chronological order of origin :

(*i*) Bibliographic Classification

(*ii*) Colon Classification

(*iii*) Universal Decimal Classification

(*iv*) Dewey Decimal Classification

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

68. Which of the following is an indicator of dispersion for a set of observations ?

(A) Central tendency

(B) Correlation coefficient

(C) Regression line

(D) Standard Deviation

67. पुढील वर्गीकरण पद्धतींची कालानुक्रमानुसार मांडणी करा :

(*i*) बिब्लिओग्राफिक क्लासिफिकेशन

(*ii*) कोलन क्लासिफिकेशन

(*iii*) युनिव्हर्सल डेसिमल क्लासिफिकेशन

(*iv*) ड्युई डेसिमल क्लासिफिकेशन

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

68. पुढीलपैकी कोणता हा निरीक्षण संचाच्या विखरणाचा दर्शक आहे ?

(A) मध्यवर्ती प्रवृत्ती

(B) कोरिलेशन कोएफिशिअंट

(C) रिग्रेशन लाईन

(D) प्रमाणभूत विचलन

69. **Statement (1) :** Unity of Direction implies one manager and one plan for all the operations which have the same objective in view.

Statement (2) : This principle is useful for creating departments and subdepartments for designing and functioning of the organization structure.

In the above statements.

(A) Both (1) and (2) are true

(B) (1) is true but (2) is false

(C) (1) is false but (2) is true

(D) Both (1) and (2) are false

69. **विधान (1) :** दिग्दर्शनातील एकता म्हणजे ज्या सर्व कार्यक्रमांचे उद्दिष्ट एकच आहे. अशाकरिता एक व्यवस्थापक व एक योजना असेल.

विधान (2) : एखाद्या संस्थेच्या प्रशासकीय आराखड्यामध्ये वेगवेगळे विभाग व उपविभाग ह्यांचे आरेखन करणे व त्यांची कार्ये नेमस्त करून देण्यात हे तत्त्व उपयुक्त ठरते.

वरील विधानांपैकी :

(A) दोन्ही (1) व (2) बरोबर आहेत.

(B) विधान (1) बरोबर आहे परंतु विधान (2) हे चुकीचे आहे.

(C) विधान (1) चुकीचे आहे परंतु विधान (2) हे बरोबर आहे.

(D) दोन्ही (1) व (2) चुकीचे आहेत.

70. Which of the following sequences is correct about Maslow's hierarchy of needs ?

(A) Physiological, social, security, esteem and self-actualization

(B) Security, physiological, social, self-actualization and esteem

(C) Physiological, security, social, self-actualization and esteem

(D) Physiological, security, social, esteem and self-actualization

70. पुढीलपैकी कोणता अनुक्रम मॅस्लोच्या 'हायरार्की ऑफ नीडस्'च्या संदर्भात योग्य आहे ?

(A) शारीरिक, सामाजिक, सुरक्षा, प्रतिष्ठा आणि आत्मविकास

(B) सुरक्षा, शारीरिक, सामाजिक, आत्मविकास आणि प्रतिष्ठा

(C) शारीरिक, सुरक्षा, सामाजिक, आत्मविकास आणि प्रतिष्ठा

(D) शारीरिक, सुरक्षा, सामाजिक, प्रतिष्ठा आणि आत्मविकास

71. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

(*i*) Hawthorne studies

(*ii*) Theory X and Theory Y

(*iii*) Hierarchy of Needs

(*iv*) Leadership Styles

List-II

(*a*) Maslow

(*b*) George Elton Mayo

(*c*) R. Likert

(*d*) Douglas McGregor

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(C)	(*a*)	(*b*)	(*d*)	(*c*)
(D)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)

71. यादी-I व यादी-II मधे जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

(*i*) हॉवथॉर्न स्टडीज

(*ii*) थिअरी X अॅन्ड थिअरी Y

(*iii*) हायरार्की ऑफ नीडस्

(*iv*) लीडरशिप स्टाईल्स

यादी-II

(*a*) मॅस्लो

(*b*) जॉर्ज एल्टन मेयो

(*c*) आर. लायकर्ट

(*d*) डग्लस मॅकग्रेगर

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(C)	(*a*)	(*b*)	(*d*)	(*c*)
(D)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)

72. Arrange the following in chronological sequence of their year of establishment :

(*i*) IASLIC

(*ii*) IATLIS

(*iii*) SIS

(*iv*) ILA

(A) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

73. The Intellectual property that does *not* come under copyright is :

(A) Paintings

(B) Databases

(C) Computer Programmes

(D) Industrial Designs

72. पुढील संस्थांची त्यांच्या स्थापना वर्षाच्या कालानुक्रमानुसार रचना करा :

(*i*) इयास्लिक

(*ii*) इयाटलिस

(*iii*) एस.आय.एस.

(*iv*) आय.एल.ए.

(A) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

73. खालीलपैकी कोणती बौद्धिक संपदा 'मालकी हक्क' (कॉपीराइट) मध्ये अंतर्भूत होत **नाही** ?

(A) पेन्टिंग्स

(B) डेटाबेसेस

(C) संगणक कार्यक्रम

(D) औद्योगिक आरेखन

74. Methods of experimental enquiry were advocated by :

(A) Charles Darwin

(B) Copernicus

(C) J.S. Mill

(D) Plato

75. What is *not* true about spamming ?

(A) The most widely recognized form of spam is e-mail spam.

(B) It is the abuse of electronic messaging systems

(C) Spamming is expensive to advertisers

(D) Spamming costs huge in terms of loss of productivity

74. प्रायोगिक अन्वेषण पद्धतींचा अधिवक्ता कोण होता ?

(A) चार्लस डार्विन

(B) कोपरनिकस

(C) जे.एस. मिल

(D) प्लेटो

75. स्पॅमिंगच्या विषयी पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(A) ई-मेल स्पॅम हा सर्वात मोठ्या प्रमाणावर ओळखला जाणारा स्पॅमचा प्रकार आहे.

(B) हा इलेक्ट्रॉनिक संदेशवाहन पद्धतीचा गैरवापर आहे.

(C) जाहिरातदारांच्या दृष्टीने स्पॅमिंग हे महागडे असते.

(D) उत्पादकतेच्या तोट्याच्या दृष्टीने स्पॅमिंग हे अतिशय खर्चिक असते.

ROUGH WORK

ROUGH WORK

Test Booklet Code & No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्र. **A**

Paper-II
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

MAY - 18216

Time Allowed : 1¼ Hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **24** Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्याय प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. First librarian to use the phrase "Reference Interview" was :

   (A) S.C. Bradford

   (B) D.J. Fosket

   (C) S.R. Ranganathan

   (D) Margaret Hutchins

2. Library cess is :

   (A) Tax levied by the Central Government

   (B) Tax levied by the State Government

   (C) Surcharge on an existing tax

   (D) Fee charged by the library

1. 'रेफरन्स इंटरव्यू' हा शब्दबंध सर्वप्रथम कोणत्या ग्रंथपालाने वापरला ?

   (A) एस.सी. ब्रॅडफर्ड

   (B) डी.जे. फॉस्केट

   (C) एस.आर. रंगनाथन

   (D) मागरिट हचिन्स

2. ग्रंथालय कर म्हणजे काय ?

   (A) केन्द्र सरकारने आकारलेला कर

   (B) राज्य सरकारने आकारलेला कर

   (C) प्रचलित करावरील अधिभार

   (D) ग्रंथालयाने आकारलेली वर्गणी

3. Which of the following is *not* a depository library under delivery of Books Act ?

(A) National Library, Kolkata

(B) Connemara Public Library, Chennai

(C) Asiatic Society's Library, Mumbai

(D) State Central Library, Maharashtra

4. Which technique evaluated work done by an employee ?

(A) PPBS

(B) PERT

(C) Performance appraisal

(D) Operations research

3. डिलेव्हरी ऑफ बुक्स कायद्याअंतर्गत पुढील-पैकी कोणते ग्रंथालय डिपॉझीटरी ग्रंथालय **नाही** ?

(A) नॅशनल ग्रंथालय, कोलकता

(B) कॉनेमेरा पब्लीक लायब्ररी, चेन्नई

(C) एशियाटिक सोसायटीचे ग्रंथालय, मुंबई

(D) महाराष्ट्र राज्य मध्यवर्ती ग्रंथालय

4. कर्मचाऱ्याने केलेल्या कामाचे मुल्यमापन कोणत्या तंत्राद्वारे केले जाते ?

(A) पी.पी.बी.एस.

(B) पी.ई.आर.टी.

(C) कार्यक्षमतेचे मुल्यांकन

(D) ऑपरेशनस् रिसर्च

5. Which of the following is meant to stock a large collection of rarely used documents in less space of stacks ?

(A) Block arrangement

(B) Classified arrangement

(C) Broken order

(D) Ribbon Arrangement

6. Decimal fraction device helps in :

(A) Interpolation in Array

(B) Extrapolation in Array

(C) Extrapolation in Chain

(D) Interpolation in Chain

7. Who is the author of Putting Knowledge to Work' ?

(A) J. H. Shera

(B) S. R. Ranganathan

(C) G. Bhattacharya

(D) Pauline Atherton

5. क्वचित वापरला गेलेला जास्तीत ग्रंथ संग्रह शेल्फ वरील कमीतकमी जागेत कोणत्या पद्धतीने ठेवता येईल ?

(A) ब्लॉक मांडणी

(B) वर्गीकृत मांडणी

(C) भग्न क्रम

(D) रिबन मांडणी

6. डेसिमल फ्रॅक्शन डिव्हाइस पुढील कशासाठी सहाय्यभूत आहे ?

(A) इंटरपोलेशन इन आरे

(B) एक्सट्रॉपोलेशन इन आरे

(C) एक्सट्रॉपोलेशन इन चेन

(D) इंटरपोलेशन इन चेन

7. 'पुटिंग नॉलेज टू वर्क' या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?

(A) जे.एच. शेरा

(B) एस. आर. रंगनाथन

(C) जी. भट्टाचार्य

(D) पॉलिन ॲथरटन

8. Which of the following pair is *wrong* ?

(A) A Eugene Garfield — Citation Indexing

(B) H. P. Luhn — KWIC indexing

(C) S. R. Ranganathan — Chain indexing

(D) Derek Austin — POPSI

9. Redundancy of information is :

(A) Unnecessary and should be eliminated

(B) Unnecessary but cannot be avoided

(C) Necessary and sometime useful

(D) Necessary and always desirable

8. पुढीलपैकी कोणती जोडी चुकीची आहे ?

(A) ए. युजिन गारफिल्ड – सायटेशन इंडेक्सिंग

(B) एच.पी. ल्युन – क्विक इंडेक्सिंग

(C) एस्. आर. रंगनाथन – चेन इंडेक्सिंग

(D) डेरेक ऑस्टीन – पॉप्सी

9. माहितीची अनावश्यकता म्हणजे काय ?

(A) अनावश्यक माहिती ती वगळण्यात यावी

(B) अनावश्यक पण टाळता न येणारी माहिती

(C) आवश्यक आणि कधीतरी उपयुक्त ठरू शकणारी माहिती

(D) आवश्यक आणि नेहमीच अपेक्षित असलेली माहिती

10. Identify the MARC tag that is used for variable fields containing data related to physical description of the document :

(A) 7XX

(B) 4XX

(C) 3XX

(D) 1XX

11. In ISBN 978-0-670-08595-8, '670 stands for ..... group.

(A) Registration group

(B) Registrant

(C) Publication element

(D) Check digit

10. ग्रंथाच्या भौतिक वर्णना त व्हेरिएबल फिल्डसाठी कोणत्या मार्क टॅगचा उपयोग केला जाईल ?

(A) 7XX

(B) 4XX

(C) 3XX

(D) 1XX

11. आय.एस.बी.एन. 978-0-670-08595-8 मध्ये 670 कोणत्या ग्रुपचे प्रतिनिधित्व करते ?

(A) रेजिस्ट्रेशन ग्रुप

(B) रेजिस्ट्रंट

(C) पब्लीकेशन एलिमेंट

(D) चेक डिजीट

12. The table in DDC which provides for 'Racial Ethnic and National Groups' is :

(A) Table 1

(B) Table 3

(C) Table 5

(D) Table 4

13. 'World Book and Copyright Day' is celebrated on ?

(A) 20th March

(B) 21st April

(C) 23rd March

(D) 23rd April

14. Medium through which encoded message is transmitted to the user is known as :

(A) Decoder

(B) Feedback

(C) Channel

(D) Receiver

12. डी.डी.सी. मध्ये 'रॅशिअल एथनिक ॲन्ड नॅशनल ग्रुप' कोणत्या तक्त्यात दर्शविला आहे ?

(A) तक्ता 1

(B) तक्ता 3

(C) तक्ता 5

(D) तक्ता 4

13. 'विश्व ग्रंथ आणि मालकी हक्क दिन' कोणत्या दिवशी साजरा करण्यात येतो ?

(A) 20 मार्च

(B) 21 एप्रिल

(C) 23 मार्च

(D) 23 एप्रिल

14. संकेतन संदेश ज्या माध्यमाद्वारे उपभोक्त्यापर्यंत पोहचविला जातो ते म्हणजे :

(A) संकेतभेदक

(B) अभिप्राय

(C) मार्गिका

(D) श्रावक

15. FRBR is :

(A) Basically a data model

(B) Primarily a catalogue code

(C) Essentially a conceptual model

(D) A bibliographic format

16. According to Ranganathan if a main class is expounded with the help of one or more disciplines such a main class is deemed to be formed by :

(A) Fission

(B) Fusion

(C) Agglomeration

(D) Superimposition

15. एफ. आर. बी. आर. म्हणजे काय ?

(A) मुलत: ते डाटा मॉडेल आहे

(B) प्रथमत: ती तालिका संहिता आहे

(C) आवश्यकत: ती संकल्पनात्मक प्रतिकृती आहे

(D) ग्रंथसूचीचा आराखडा

16. रंगनाथन् यांच्यामते जर एखादा मुख्यवर्ग, दुसऱ्या एक किंवा अधिक ज्ञानशाखांच्या सहाय्याने स्पष्ट होत असेल तर असा मुख्य वर्ग कशा प्रकारे तयार होतो ?

(A) फिशन

(B) फ्युजन

(C) ॲग्लोमरेशन

(D) सुपरइम्पोझिशन

17. Arrange the stock maintenance work in a library in correct sequence and write the correct answer from the codes given below :

(*i*) Stock shelving

(*ii*) Rectification

(*iii*) Verification

(*iv*) Reshelving

Codes :

(A) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

(B) (*iv*), (*i*), (*iii*), (*ii*)

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

(D) (*iii*), (*iv*), (*i*), (*ii*)

18. Which budgeting method is not concerned with what happened previously but is more concerned with the requirements of the future ?

(A) Line item budget

(B) Programme budget

(C) Zero based budget

(D) Formula budget

17. ग्रंथालयातील ग्रंथ परिरक्षणात अंतर्भूत असणाऱ्या विविधकामाची योग्य क्रमवारीने मांडणी करा आणि ह्या खाली दिलेल्या संकेतांका मधील योग्य उत्तर द्या :

(*i*) स्टॉक शेल्व्हींग

(*ii*) रेक्टीफिकेशन

(*iii*) व्हेरिफिकेशन

(*iv*) रिशेलव्हींग

संकेतांक :

(A) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

(B) (*iv*), (*i*), (*iii*), (*ii*)

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

(D) (*iii*), (*iv*), (*i*), (*ii*)

18. कोणत्या अंदाजपत्रकात मागे काय घडले यापेक्षा भविष्यातील गरजांवर लक्ष केन्द्रित केले जाते ?

(A) लाइन आयटम् बजेट

(B) प्रोग्रॅम बजेट

(C) झिरो बेसड् बजेट

(D) फॉरम्युला बजेट

19. What are the components of 'Marketing Mix' ?

(A) Product, Price, Place, Promotion

(B) Penalty, Price, Place, Promotion

(C) Position, Penalty, Place, Promotion

(D) Position, Product, Price, Promotion

20. Which theory of motivation assumes that employees are inherently lazy ?

(A) Herzberg's theory of Motivation

(B) McGregor's theory X

(C) McGregor's theory Y

(D) Maslow's theory of Motivation

19. मार्केटिंग मिक्स चे घटक कोणते ?

(A) प्रॉडक्ट, प्राईस, प्लेस, प्रमोशन

(B) पेनाल्टी, प्राईस, प्लेस, प्रमोशन

(C) पोझीशन, पेनाल्टी, प्लेस, प्रमोशन

(D) पोझीशन, प्रॉडक्ट, प्राईस, प्रमोशन

20. पुढीलपैकी प्रेरणासंबंधीचा कोणता सिद्धांत कर्मचारी मुळात कामचुकार असतात असे गृहीत धरतो ?

(A) हर्जबर्गची थेअरी ऑफ मोटीव्हेशन

(B) मॅकग्रेगरची एक्स थेअरी

(C) मॅकग्रेगरची वाय थेअरी

(D) मॅस्लोची थेअरी ऑफ मोटीव्हेशन

21. Packet switching is :

(A) A store and forward switching system

(B) A circuit switching system

(C) An electromechanical switching system

(D) A crossbar switching system

22. In PRECIS role operator zero is allotted for ..... .

(A) Action

(B) Location

(C) Object

(D) Agent

23. Identify the Dubline Core metadata element that is not related to the content of the resource :

(A) Title

(B) Subject

(C) Creator

(D) Language

21. पॅकेट स्विचिंग म्हणजे

(A) साठविणे आणि पुढे पाठविण्याची स्विचिंग पद्धत

(B) सर्कीट स्विचिंग पद्धत

(C) विद्युत-यांत्रिकीकरणाद्वारे होणारी स्विचिंग पद्धत

(D) क्रॉसबार स्विचिंग पद्धत

22. प्रेसीसमध्ये 0 (झिरो) हा रोल ऑपेरटर ..... दर्शवितो.

(A) क्रिया

(B) स्थळ

(C) वस्तू

(D) मध्यस्थ

23. स्रोतच्या आशयाशी निगडीत नसलेला डब्लिन कोअर मेटाडेटाचा घटक ओळखा :

(A) ग्रंथनाम

(B) विषय

(C) निर्माता

(D) भाषा

24. Which project is *not* related to INFLIBNET ?

(A) E-Pathshala

(B) Vidwan Database

(C) Integrated e-content portal

(D) Literature and Archives

25. In Binary number system digit 7 is represented by :

(A) 101

(B) 001

(C) 111

(D) 100

26. The deep web is :

(A) The internet

(B) The part of internet which is hidden from search engine

(C) Telecommunication signals which are not seen

(D) Failure in accessing the web pages

24. इन्फ्लिबनेटशी कोणता प्रकल्प संबंधित **नाही** ?

(A) इ-पाठशाळा

(B) विद्वान डेटाबेस

(C) इन्टिग्रेटेड इ-कन्टेन्ट पोर्टल

(D) लिटरेचर अँड अर्काइव्हज

25. द्विअंकीय पद्धतीत (बायनरी सिस्टिम) 7 हा अंक ..... ने दर्शविला जातो.

(A) 101

(B) 001

(C) 111

(D) 100

26. डीप वेब काय आहे ?

(A) इंटरनेट

(B) सर्च इंजिनमधील इंटरनेटचा अदृश्य भाग

(C) अदृश्य दूरध्याने सिग्नल

(D) वेबपेजच्या प्राप्तीमध्ये येणारा अडथळा

27. Hypertext refers to :

(A) Highlighting of text to catch the attention

(B) Multilingual text

(C) Multimedia document

(D) Connecting electronic pages

28. ..... is a means of imposing a degree of structure and order on numerical research data.

(A) Measurement scale

(B) Frequency distribution

(C) Sampling frame

(D) Parameters

29. In which type of research, the phrase "controlled group" is used :

(A) Historical research

(B) Descriptive research

(C) Survey research

(D) Experimental research

27. हायपरटेक्स्ट कशाशी संबंधित आहे ?

(A) मजकुर लक्षवेधी करण्याकरिता उठावदार करणे

(B) बहुभाषिक मजकुर

(C) बहुभाषिक प्रलेख

(D) इलेक्ट्रॉनिक पाने जोडणीकरिता

28. अंकात्मक संशोधन माहितीवर संरचना आणि क्रम ह्यांची श्रेणी ठरविण्याचे महत्त्वाचे साधन कोणते ?

(A) मोजमापाच्या पातळ्या

(B) वारंवारिता वितरण

(C) नमुनानिवड चौकट

(D) कार्यक्षेत्रसीमा

29. 'नियंत्रित गट' हा शब्दप्रयोग संशोधनाच्या कोणत्या प्रकारात वापरला जातो ?

(A) ऐतिहासिक संशोधन

(B) वर्णनात्मक संशोधन

(C) सर्वेक्षणात्मक संशोधन

(D) प्रयोगात्मक संशोधन

30. Director of Libraries, Maharashtra state was formerly known as :

(A) Examiner of books and periodicals

(B) Director of public instruction

(C) Examiner of public instruction

(D) Curator of libraries

31. Which term was coined for 'Mobile library' by S.R. Ranganathan ?

(A) Library on wheels

(B) Moving library

(C) Librachine

(D) Locomotive library

30. महाराष्ट्र राज्यात ग्रंथालय संचालकास पूर्वी काय संबोधित होते ?

(A) ग्रंथ आणि नियतकालिके यांचा परीक्षक

(B) सार्वजनिक सूचना संचालक

(C) सार्वजनिक सूचना परीक्षक

(D) ग्रंथालय अभिरक्षक

31. एस. आर. रंगनाथन यांनी खालीलपैकी कोणती संज्ञा फिरते ग्रंथालयाकरिता वापरली आहे ?

(A) चाकांवरील ग्रंथालय

(B) फिरते ग्रंथालय

(C) लिब्राचीन

(D) चलित्र ग्रंथालय

32. The concept of self renewing library was introduced by :

(A) Atkinson

(B) Drucker

(C) Gantt

(D) McGregor

33. Institutional repositories are often referred to as :

(A) Digital libraries

(B) Consortia

(C) Warehouses

(D) Virtual libraries

34. Prenatal cataloguing implies :

(A) Co-operative cataloguing

(B) Interlibrary loan

(C) Centralised cataloguing

(D) Co-operative storage

32. स्वत: न्युनतम होणाऱ्या ग्रंथालयाची संकल्पना कोणी मांडली ?

(A) ॲटकिन्सन

(B) ड्रकर

(C) गेंट

(D) मॅकग्रेगर

33. संस्थेचे भांडार पुष्कळदा कशास संबोधिले जाते ?

(A) डिजिटल ग्रंथालय

(B) कन्सोर्शिया

(C) वेअरहाउसेस

(D) आभासी ग्रंथालय

34. प्रकाशनपूर्व तालिकीकरण पुढीलपैकी काय सूचित करते ?

(A) सहकारी तालिकीकरण

(B) आंतरग्रंथालयीन देवघेव

(C) केंद्रिय तालिकीकरण

(D) सहकारी भांडार

35. Which of the following Acts is chronologically the earliest Library Act in India ?

(A) Manipur Public Libraries Act

(B) Arunachal Pradesh Public Libraries Act

(C) Gujarat Public Libraries Act

(D) Rajasthan Public Libraries Act

36. IFLA is concerned with :

(A) Bill of rights

(B) Copyright services

(C) Medium term programme

(D) Rules for dictionary catalogue

37. Who said that 'Right book to the right reader at the right time' ?

(A) S.R. Ranganathan

(B) G. Bhattacharya

(C) J. K. K. Drury

(D) Melvil Dewey

35. खालील भारतीय ग्रंथालयीन कायद्यांपैकी कोणता कायदा कालक्रमानुसार सर्वात प्रथम पारित करण्यांत आला ?

(A) मणिपूर पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(B) अरुणाचल प्रदेश पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(C) गुजरात पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(D) राजस्थान पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

36. इफ्ला पुढीलपैकी कोणत्या घटकाशी संबंधित आहे ?

(A) बिल ऑफ राईटस्

(B) कॉपीराईट सर्व्हिसेस

(C) मीडियम टर्म प्रोग्रॉम

(D) रूलस् फॉर डिक्शनरी कॅटलॉग

37. 'योग्य वाचकास योग्य वेळी योग्य ग्रंथ' असे कोणी प्रतिपादित केले ?

(A) एस.आर. रंगनाथन

(B) जी. भट्टाचार्य

(C) जे.के.के. ड्रयुरी

(D) मेलविल ड्युई

38. The first major model for communication was introduced by Shannon and Weaver for ..... .

(A) IBM

(B) Bell Laboratories

(C) English Electric Company

(D) Hawthorne works

39. Chairman of the Curriculum Development Committee (CDC) library and information science appointed by UGC in 2001 was :

(A) K.A. Isaac

(B) C.R. Karrisiddappa

(C) P.N. Kaula

(D) P.B. Mangala

38. शॅनन आणि व्हिवर यांनी विकसित केलेली संप्रेषणाची प्रतिकृती खालीलपैकी कोणाकरिता उपयोगात आणली ?

(A) आय.बी.एम.

(B) बेल प्रयोगशाळा

(C) इंग्लीश इलेक्ट्रिक कंपनी

(D) हॉथोर्न वर्क्स

39. यु.जी.सी.ने. 2001 मध्ये नियुक्त केलेल्या ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्रातील करिक्युलम विकसित करणाऱ्या समितीचे अध्यक्ष कोण ?

(A) के. ए. आयझॅक

(B) सी. आर. करिसिद्दप्पा

(C) पी.एन. कौला

(D) पी.बी. मंगला

40. Melvil Dewey started the first library school in :

(A) Columbia College

(B) New York State Library in Albany

(C) Adam's Center New York

(D) Amherst college

41. Which of the following is *not* covered by IPR ?

(A) Patents

(B) Trademarks

(C) Standards

(D) Industrial design

42. The Universal Availability of Publication, (UAP) is a programme of :

(A) IFLA

(B) UNESCO

(C) ALA

(D) FID

40. मेलविल ड्यूई ह्यांनी प्रथम 'लायब्ररी स्कूल ' ..... येथे सुरू केले.

(A) कोलंबिया कॉलेज

(B) न्यूयॉर्क स्टेट लायब्ररी इन अल्बानी

(C) ॲडॅम्स सेंटर, न्यूयॉर्क

(D) ॲमहर्स्ट कॉलेज

41. बौद्धिक संपत्ती अधिकार (आय.पी.आर.) मध्ये खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा समावेश होत नाही ?

(A) पेटंटस्

(B) ट्रेडमार्कस्

(C) प्रमाणके

(D) औद्योगिक आराखडे

42. ''प्रकाशनांची जागतिक उपलब्धता'' (यू.ए.पी.) हा खालीलपैकी कोणाचा कार्यक्रम आहे :

(A) इफ्ला

(B) युनेस्को

(C) ए.एल.ए.

(D) एफ. आय. डी.

43. Which of the following would you relate to consolidation service ?

(A) Abstracting journal

(B) Indexing journal

(C) Trend reports

(D) Library bulletin

44. Biological Abstracts is currently produced by :

(A) Thomson Reuters

(B) Elsevier

(C) Wiley Blackwell

(D) Springer

45. Which of the following is a union catalogue ?

(A) Ulrich's International Periodicals Directory

(B) New serials titles

(C) Press in India

(D) NUCSSl

43. पुढीलपैकी कोणते एकत्रीकरण सेवेशी निगडित आहे ?

(A) सार नियतकालिक

(B) निर्देशन नियतकालिक

(C) ट्रेंड रिपोर्टस्

(D) लायब्ररी बुलेटिन

44. सध्या 'बायोलॉजिकल ॲब्स्ट्रॅक्टस' चे निर्माते कोण आहेत ?

(A) थॉमसन रॉयटर्स

(B) एल्सेविअर

(C) वायली ब्लॅकवेल

(D) स्प्रिंगर

45. पुढीलपैकी कोणते हे संयुक्त तालिकेचे उदाहरण आहे ?

(A) अलरिच इंटरनॅशनल पिरिऑडिकल्स् डिरेक्टरी

(B) न्यू सिरिअलस् टायटलस्

(C) प्रेस इन इंडिया

(D) न्युक्सी

46. How are the computers linked in tree topology ?

(A) All computers are linked directly

(B) All computers are linked indirectly

(C) All computers are linked together

(D) All computers are linked hierarchically

47. Project Gutenberg is concerned with :

(A) E-Journals

(B) E-books

(C) Bibliographic databases

(D) Numeric databases

46. संगणकीय जाळ्याच्या वृक्ष रचनेमध्ये संगणकांची जोडणी कशाप्रकारे केलेली असते ?

(A) सर्व संगणक प्रत्यक्षरित्या जोडलेले असतात

(B) सर्व संगणक अप्रत्यक्षरित्या जोडलेले असतात

(C) सर्व संगणक एकत्रितपणे जोडलेले असतात

(D) सर्व संगणक उतरत्या क्रमाने जोडलेले असतात

47. 'प्रोजेक्ट गटेनबर्ग' चा संबंध पुढीलपैकी कशाशी आहे ?

(A) ई-जर्नलस्

(B) ई-बुकस्

(C) बिब्लिओग्रॅफिक डेटाबेसेस

(D) न्युमरिक डेटाबेसेस

48. 'Guide to Indian Periodical Literature' covers :

(A) Sciences

(B) Social sciences and Humanities

(C) Technology

(D) All subjects

49. World cat is the project started by :

(A) INFLIBNET

(B) ALA

(C) OCLC

(D) CILIP

50. Concept of 'tacit knowledge' was first explained by :

(A) Michael Polanyi

(B) T. Davenport

(C) L. Prusak

(D) I. Nonaka

48. 'गाईड टू इंडियन पिरिऑडिकल लिटरेचर' पुढीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?

(A) विज्ञानशास्त्रे

(B) सामाजिकशास्त्रे आणि भाषाशास्त्रे

(C) तंत्रविज्ञान

(D) सर्वविषय

49. 'वर्ल्ड कॅट' हा उपक्रम पुढीलपैकी कोणी सुरू केला ?

(A) इन्फ्लिबनेट

(B) ए.एल.ए.

(C) ओ.सी.एल.सी.

(D) सिलिप

50. 'टॅसीट नॉलेज' ही संकल्पना सर्वप्रथम कोणी स्पष्ट केली ?

(A) मायकेल पोलन्यी

(B) टी. डेव्हेनपोर्ट

(C) एल. प्रुसक

(D) आय. नोनक

ROUGH WORK

ROUGH WORK

Test Booklet Code & No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्र.

A

Paper-III
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |
(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....
(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |
(To be filled by the Candidate)

MAY - 18316

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Number of Pages in this Booklet : **48**

Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Library and Information Science
Paper III
ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. **Assertion (A) :** Para-professional staff support the professional staff in library routines.

   Reason (R) : Professional staff lack experience.

   Select the *correct* answer from the codes given below :

   Codes :

   (A) (A) is false but (R) is true

   (B) Both (A) and (R) are false

   (C) Both (A) and (R) are true

   (D) (A) is true but (R) is false

1. **विधान (A) :** निमव्यवसायिक सेवक हे ग्रंथालयाच्या दैनंदिन कामकाजामध्ये व्यवसायिक सेवकांना मदत करतात.

   कारण (R) : व्यवसायिक सेवकांना अनुभव नसतो.

   खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

   संकेतांक :

   (A) (A) हे चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे

   (B) दोन्ही (A) आणि (R) चुकीचे आहे

   (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

   (D) (A) हे बरोबर आहे, परंतु (R) हे चुकीचे आहे

2. Which is *not* the publication of 'DESIDOC' ?

(A) Popular Science and Technology

(B) R and D digest

(C) Technology Focus

(D) Annals of Library and Information Studies

3. INSPEC is published by :

(A) American Physical Society

(B) Institute of Engineering and Technology

(C) Institute of Electronic Engineers

(D) American Chemical Society

2. पुढीलपैकी कोणते प्रकाशन डेसिडॉकने केलेले **नाही** ?

(A) पॉप्युलर सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी

(B) आर अँड डी डायजेस्ट

(C) टेक्नॉलॉजी फोकस

(D) अनलस् ऑफ लायब्ररी अँड इन्फॉरमेशन स्टडीज

3. इन्स्पेक ..... यांनी प्रकाशित केले.

(A) अमेरिकन फीजीकल सोसायटी

(B) इन्स्टिट्यूट ऑफ इंजिनियरिंग अँड टेक्नॉलॉजी

(C) इन्स्टिट्यूट ऑफ इलेक्ट्रॉनिक इंजिनियर्स

(D) अमेरिकन केमिकल सोसायटी

4. **Assertion (A) :** LIS profession is not considered at par with medical and engineering professions.

Reason (R) : There is no constitutional body for LIS profession like Medical Council of India and AICTE.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

4. **विधान (A) :** ग्रंथालय आणि माहिती-शास्त्र व्यवसायास वैद्यकीय आणि अभियांत्रिकी व्यवसायाप्रमाणे समकक्ष दर्जा प्राप्त झालेला नाही.

कारण (R) : ग्रंथालय आणि माहिती-शास्त्र व्यवसायाकरिता मेडिकल कॉन्सिल ऑफ इंडिया आणि ए.आय.सी.टी.इ. याप्रमाणे संविधानिक संस्था नाही.

खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहे

(C) (A) हे बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) हे चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे

5. GIF (Graphics Interchange Format) employs :

(A) Flexible compression

(B) No compression

(C) Lossy compression

(D) Lossless compression

6. Which of the following is not *true* about the concept of Information Policy ?

(A) It involves a multi-dimensional approach

(B) It is possible only in multilingual countries

(C) It involves identification of appropriate agencies to implement the policy

(D) It has evolved as a direct response to information explosion

5. जी.आय.एफ. ..... वापरते.

(A) फ्लेक्झीबल कॉम्प्रेशन

(B) नो कॉम्प्रेशन

(C) लॉसी कॉम्प्रेशन

(D) लॉसलेस कॉम्प्रेशन

6. खालीलपैकी कोणते विधान 'माहिती धोरण' संकल्पनेबाबत खरे **नाही** ?

(A) यामध्ये बहुमिती दृष्टीकोन समाविष्ट आहे

(B) हे फक्त बहुभाषिक देशामध्ये शक्य आहे

(C) माहिती धोरणाची अंमलबजावणी करण्यासाठी योग्य त्या मध्यस्थता (agency) ची नियुक्ती समाविष्ट आहे

(D) माहिती धोरण हे माहितीच्या विस्फोटाला प्रत्यक्ष प्रतिसाद म्हणून विकसित झालेले आहे

7. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*i*) The Europa World of Learning

(*ii*) Commonwealth Universities Year book

(*iii*) Universities Hand book

(*iv*) Statesman's Year book

List II

(*a*) Palgrave Macmillan

(*b*) Association of Indian Universities

(*c*) Association of Universities British Commonwealth

(*d*) Routledge

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)

7. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*i*) युरोपा वर्ल्ड ऑफ लर्निंग

(*ii*) कामनवेल्थ युनिव्हर्सिटीज इअर बुक

(*iii*) युनिव्हर्सिटीज हँडबुक

(*iv*) स्टेट्समनस् इअर बुक

यादी II

(*a*) पालग्रेव्ह मॅकमिलन

(*b*) असोसिएशन ऑफ इंडियन युनिव्हर्सिटीज

(*c*) असोसिएशन ऑफ युनिव्हर्सिटीज ब्रिटीश कॉमनव्हेल्थ

(*d*) रूटलेज

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(D)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)

8. The central value of distribution is known as :

(A) Mean

(B) Median

(C) Mode

(D) Deviation

8. वितरणाच्या मध्यवर्ती मूल्याला काय म्हणाल ?

(A) सरासरी

(B) मध्यक

(C) बहुलक

(D) विचलन

9. 23rd edition of DDC was published in the year :

(A) 1990

(B) 1995

(C) 2001

(D) 2011

9. ड्युई दशांश वर्गीकरणाची 23वी आवृत्ती कोणत्या वर्षात प्रकाशित झाली ?

(A) 1990

(B) 1995

(C) 2001

(D) 2011

10. Zipf's law relates to :

(A) Frequency of periodicals

(B) Frequency of word occurrences in a text

(C) Frequency of an author in the text

(D) Ranking of journals

11. Which of the following are associated with theories of motivation ?

(*i*) Maslow

(*ii*) Herzberg

(*iii*) McGregor

(*iv*) Hawthorne

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*)

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*)

10. झीप्फस्चा कायदा ..... यांच्याशी संबंधित आहे.

(A) नियतकालिकांची वारंवारिता

(B) मजकुरामध्ये एखाद्या विशिष्ट शब्दाची वारंवारिता

(C) मजकुरामध्ये लेखकाच्या नावाची वारंवारिता

(D) नियतकालिकांची श्रेणी

11. प्रेरणाच्या सिद्धांताविषयी खालीलपैकी कोण संबंधित आहेत ?

(*i*) मॅस्लो

(*ii*) हर्झबर्ग

(*iii*) मॅक्ग्रेगर

(*iv*) हॉवथोर्न

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*)

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*)

12. The edition statement is given in parenthesis immediately after the title of the document in :

(A) Chicago Manual of Style

(B) Modern Language Association

(C) American Psychological Association

(D) Scientific Style and Format

13. Gopher is a :

(A) Tool to access Computer

(B) Tool to access Catalogue

(C) Tool to access Internet

(D) Tool to analyse Network

12. पुढीलपैकी कशामध्ये प्रलेखाच्या ग्रंथनामानंतर लगेच कंसामध्ये आवृत्ती विधान दिले जाते ?

(A) शिकागो मॅन्युअल ऑफ स्टाइल

(B) मॉडर्न लंगवेज असोसिएशन

(C) अमेरिकन सायकॉलॉजीकल असोसिएशन

(D) सायंटिफिक स्टाईल अँड फॉर्मेट

13. गोफर हे ..... आहे.

(A) संगणकाद्वारे माहिती मिळविण्याचे साधन

(B) तालिकेत माहिती मिळविण्याचे साधन

(C) इंटरनेटद्वारे माहिती मिळविण्याचे साधन

(D) जाळे विश्लेषण करण्याकरिता वापरलेले साधन

14. In a research paper to refer to the immediate previous reference, the following term is used :

(A) loc. cit

(B) ibid

(C) op-cit

(D) see above

15. Which among the following was probably the first issue system ?

(A) The Browne Charging System

(B) Ledger System

(C) Day Book System

(D) Newark Charging System

14. संशोधन लेखामध्ये आधीच्या संदर्भानंतर लगेच आलेल्या संदर्भाचा उल्लेख करण्यासाठी ..... ही संज्ञा वापरली जाते.

(A) लॉक सीट

(B) इबिड

(C) ऑप सीट

(D) सी अबॉव्ह

15. खालीलपैकी कोणती देवघेवपद्धती संभवत: प्रथम असावी ?

(A) ब्राऊनी चारजिंग सिस्टीम

(B) लेजर सिस्टीम

(C) डे बुक सिस्टीम

(D) नेवार्क चारजिंग सिस्टीम

16. There are 50 total relevant documents in a collection. In response to a query, only 30 relevant documents are retrieved, what is the recall percentage ?

(A) 20%

(B) 33%

(C) 40%

(D) 60%

17. **Assertion (A) :** ISBDs were devised by UNESCO.

Reason (R) : UNESCO is focused about cataloguing of documents.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

16. ग्रंथसंग्रहात एकूण 50 संबंधित प्रलेख आहेत, एका संदर्भ प्रश्नाच्या अनुरोधाने फक्त 30 संबंधित प्रलेख मिळाले, तर त्यांची पुनर्मागणी टक्केवारी किती ?

(A) 20%

(B) 33%

(C) 40%

(D) 60%

17. **विधान (A) :** युनेस्कोने आय.एस.बी.डी. तयार केल्या आहेत.

कारण (R) : प्रलेखाचे तालिकीकरण हे युनेस्कोच्या केंद्रीयस्थानी आहे.

खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) हे विधान बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) हे विधान चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) हे बरोबर आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) हे चुकीचे आहे

18. Which among the following charts would be ideal to show the potential causes and effects of a problem ?

(A) Control charts

(B) Flow charts

(C) Run charts

(D) Fishbone charts

19. An organisational structure is determined by :

(*i*) Span of control

(*ii*) Hierarchy

(*iii*) Space and location

(*iv*) Collection

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*)

(B) (*ii*) and (*iii*)

(C) (*iii*) and (*iv*)

(D) (*iv*) and (*i*)

18. पुढीलपैकी कोणता आलेख संभाव्य कारण आणि समस्येचे परिणाम दर्शविण्यास योग्य आहे ?

(A) नियंत्रित आलेख

(B) प्रवाही आलेख

(C) रन आलेख

(D) फीशबोन आलेख

19. संस्थेची संरचना कोणत्या घटकांमुळे ठरविण्यात येते ?

(*i*) नियंत्रित विस्तार

(*ii*) श्रेणीय

(*iii*) जागा आणि स्थळ

(*iv*) संग्रह

खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*)

(B) (*ii*) आणि (*iii*)

(C) (*iii*) आणि (*iv*)

(D) (*iv*) आणि (*i*)

20. The names of Frank and Lilian Gilbreth are associated with :

(A) Industrial Psychology

(B) Time and Motion Study

(C) Cataloguing

(D) Indexing

21. Arrange the following with the help of codes in the sequence of information cycle that gives an indepth and detailed view of an event :

(*i*) Magazines

(*ii*) Broadcast Media

(*iii*) Journals

(*iv*) Newspapers

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*iv*) (*i*) (*iii*)

(C) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

20. फ्रँक आणि लिलीयन गीलब्रेथ हे खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहेत ?

(A) औद्योगिक मानसशास्त्र

(B) काळ आणि गती अभ्यास

(C) तालिकीकरण

(D) निर्देशन

21. एखाद्या घटनेचे सखोल तसेच सविस्तर विवरण करण्याकरिता माहितीच्या चक्रानुसार खालील घटकांचा योग्य खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या आधारी क्रम लावा :

(*i*) मासिके

(*ii*) प्रक्षेपण माध्यम

(*iii*) नियतकालिके

(*iv*) वर्तमानपत्रे

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*iv*) (*i*) (*iii*)

(C) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

22. Which one is the limitation of MBO ?

(A) It co-ordinates the efforts of various group leaders

(B) MBO concentrates on the leader of the team or the individual

(C) It provides better management training to managers at lower cost

(D) It improves decision making

23. Cost-Benefit Analysis means :

(A) Performance evaluation based on repayment of loan

(B) Selling costly items at reasonable price

(C) Performance evaluation based on benefit in relation to input

(D) Finding out value for money

22. एम.बी.ओ. ची पुढीलपैकी कोणती मर्यादा आहे ?

(A) ते विविध गट प्रमुखांच्या प्रयत्नांचा समन्वय करते

(B) एम.बी.ओ. हे वैयक्तिक किंवा चमुप्रमुख यांच्यावर केंद्रीत करते

(C) ते व्यवस्थापकास अधिक चांगल्या रितीने कमी खर्चात व्यवस्थापन प्रशिक्षण पुरविते

(D) ते निर्णयक्षमता सुधारते

23. खर्च-नफा विश्लेषण म्हणजे काय ?

(A) कर्ज परतफेडीच्या आधारे केलेल्या कार्यक्षमतेचे मूल्यमापन

(B) महागड्या वस्तुंच्या विक्रीची योग्य किंमत

(C) गुंतवणुकीच्या संदर्भात झालेल्या फायद्यानुसार केलेले कार्यक्षमतेचे मूल्यमापन

(D) पैशाचे मूल्य शोधणे

24. In experimental research method a pretest is administerted to members of :

(A) Only experimental group

(B) Only control group

(C) Both experimental and control group

(D) To neither of the two groups

25. Another name for Bivariate Graph is :

(A) Polygon

(B) Histogram

(C) Pie-chart

(D) Scatter Diagram

24. प्रायोगिक संशोधनपद्धतीमध्ये कोणत्या गटाच्या सभासदांची चाचणीपूर्व परीक्षा घेतली जाते ?

(A) फक्त प्रायोगिक गट

(B) फक्त नियंत्रित गट

(C) प्रायोगिक आणि नियंत्रित असे दोन्ही गट

(D) दोन्ही गटांपैकी कोणीही नाही

25. बायव्हेरिएट आलेखास खालीलपैकी दुसरे नाव कोणते ?

(A) बहुभुज

(B) हिस्टोग्राम

(C) वर्तुळाकृती आलेख

(D) विखरण आकृती

26. A foot-note is :

(A) A bibliographic reference

(B) A supplementary information to text

(C) Both (A) and (B)

(D) Neither (A) nor (B)

27. The concept of SDI was orginally set forth by :

(A) Mortimer Taube

(B) Derek Austin

(C) JEL Faradane

(D) Hans Peter Luhn

26. तळटीप म्हणजे :

(A) ग्रंथसूचीविषयक संदर्भ

(B) मजकूरास पूरक माहिती

(C) (A) आणि (B) दोन्ही

(D) (A) किंवा (B) कोणतेही नाही

27. एस.डी.आय. ही संकल्पना मूलत: कोणी मांडली ?

(A) मॉर्टिमर टॉब

(B) डेरेक ऑस्टिन

(C) जेईएल फराडेन

(D) हॅन्स पिटर लून

28. Location of library building is an implication of :

(A) Fourth Law

(B) First Law

(C) Third Law

(D) Fifth Law

29. Combination of any two or more topologies is called as ..... .

(A) Hybrid

(B) Ring

(C) Bus

(D) Physical

28. ग्रंथालयाच्या इमारतीचे स्थान खालीलपैकी कोणत्या सूत्राद्वारे सूचित होते ?

(A) चौथे सूत्र

(B) पहिले सूत्र

(C) तिसरे सूत्र

(D) पाचवे सूत्र

29. ..... टोपोलॉजी ही कोणत्याही दोन किंवा अधिक टोपोलॉजीच्या एकत्रिकरणातून तयार होते.

(A) मिश्र

(B) रिंग

(C) बस

(D) भौतिक

30. Information transfers is :

(A) Objective value into subjective value

(B) Non-valuable resources into valuable resources

(C) Subjective value into objective value

(D) Valuable resources into non-valuable resources

31. The root of the term 'Statistical Bibliography' can be traced to its first use in 1923 by :

(A) E.W. Hulme

(B) E.C. Richardson

(C) J.D. Brown

(D) Henry Evelyn Bliss

30. माहितीचे हस्तांतर म्हणजे :

(A) वस्तुनिष्ठतेकडून व्यक्तिनिष्ठतेकडे

(B) मूल्यविरहित स्रोताचे मूल्यात्मक स्रोतात रूपांतर

(C) व्यक्तिनिष्ठतेकडून वस्तुनिष्ठतेकडे

(D) मूल्यात्मक स्रोताचे मूल्यविरहित स्रोतात रूपांतर

31. ''ग्रंथसंख्यात्मक ग्रंथसूची'' या संज्ञेचा उगम व तिचा प्रथम वापर 1923 मध्ये ..... यांनी केला.

(A) ई.डब्ल्यू. ह्यूम

(B) ई.सी. रिचर्डसन

(C) जे.डी. ब्राऊन

(D) हेन्री ईव्हेलीन ब्लिस

32. The null hypothesis of Cranfield-II project was that "the various index language devices tested performed equally well". In this hypothesis performance is :

(A) The dependent variable

(B) Independent variable

(C) It is not a variable

(D) It is an assumption

33. **Assertion (A) :** Questionnaires are often used in surveys as the primary data collection tool.

Reason (R) : Questionnaires prevent personal contact with respondents.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) (A) is true but (R) is false

(C) Both (A) and (R) are false

(D) (A) is false but (R) is true

32. क्रॅनफिल्ड-II प्रकल्पाचे शून्य गृहितक पुढील आहे ''विविध निर्देशन भाषेतील साधनांची कामगिरी सारखीच दिसून आली.'' या गृहीतकातील कामगिरी ..... हे आहे.

(A) परावलंबी चल

(B) स्वतंत्र चल

(C) हे चल नाही

(D) हे गृहितक/ठाम विधान नाही

33. **विधान (A) :** सर्वेक्षणामध्ये, प्रश्नावली हे पुष्कळदा माहिती गोळा करण्याचे साधन म्हणून वापरले जाते.

कारण (R) : प्रश्नावलीमध्ये उत्तरदात्यांशी वैयक्तिक संपर्क साधता येत नाही.

खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत

(B) (A) बरोबर आहे पण (R) हे चूक आहे

(C) (A) आणि (R) दोन्ही चुकीचे आहेत

(D) (A) चूक आहे पण (R) हे बरोबर आहे

34. In research, when a hypothesis is not rejected, when it should have been, it is known as :

(A) Type I error

(B) Type II error

(C) Alpha error

(D) Not an error

35. Bradford's Law of Scattering is expressed by the equation $1 : n : n^2$. Here 1 represents :

(A) The number of articles in the nucleus

(B) The number of journals in the nucleus

(C) The number of zones

(D) It is a multiplier

34. जेंव्हा संशोधनामध्ये गृहीतक नाकारणे आवश्यक होते परंतु ते नाकारले गेले नाही तेंव्हा त्यास काय म्हणता येईल ?

(A) टाईप I एरर

(B) टाईप II एरर

(C) अल्फा एरर

(D) एरर नाही

35. ब्रॅडफर्डचा विखरणाचा सिद्धांत $1 : n : n^2$ या सूत्राने व्यक्त केला जातो. याठिकाणी 1 काय दर्शित करते ?

(A) केंद्रस्थानी असलेल्या लेखांची संख्या

(B) केंद्रस्थानी असलेल्या नियतकालिकांची संख्या

(C) क्षेत्रांची संख्या

(D) हे गुणक आहे

36. Random sampling is done by :

(A) Stratification

(B) Volunteer

(C) Pick and choose

(D) Sequential counting

37. How many copies of a book should be sent to National Library of India according to Book Delivery Act, 1956 ?

(A) Two Copies

(B) Three Copies

(C) Four Copies

(D) Five Copies

36. यादृच्छिक नमुनानिवड कशाप्रकारे केली जाते ?

(A) स्तरीकरण

(B) स्वयंसेवक

(C) निवड व पसंती

(D) अनुक्रमात्मक मोजणी

37. ग्रंथ वितरण कायदा, 1956 नुसार भारताच्या राष्ट्रीय ग्रंथालयाकडे पुस्तकांच्या किती प्रती पाठवाव्या लागतात ?

(A) दोन प्रती

(B) तीन प्रती

(C) चार प्रती

(D) पाच प्रती

38. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*i*) INFLIBNET

(*ii*) NIC

(*iii*) DESIDOC

(*iv*) Verus Solutions

List II

(*a*) Sanjay

(*b*) SOUL 2.0

(*c*) New Gen Lib

(*d*) E-Granthalaya

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*b*)	(*d*)	(*c*)	(*a*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*a*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)

38. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*i*) इन्फ्लिबनेट

(*ii*) एन.आय.सी.

(*iii*) डेसिडॉक

(*iv*) व्हिरस सोल्युशन्स

यादी II

(*a*) संजय

(*b*) सोल 2.0

(*c*) न्यू जेन लिब

(*d*) ई-ग्रंथालय

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*b*)	(*d*)	(*c*)	(*a*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*a*)	(*d*)
(D)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)

39. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*i*) Web of Science

(*ii*) Scopus

(*iii*) J-gate

(*iv*) Opera

List II

(*a*) Elsevier

(*b*) Thomson ISI

(*c*) Internet Browser

(*d*) Aggregator

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(C)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)

39. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*i*) वेब ऑफ सायन्स

(*ii*) स्कोपस

(*iii*) जे-गेट

(*iv*) ओपेरा

यादी II

(*a*) एल्झिवर

(*b*) थॉमसन आय.एस.आय.

(*c*) इंटरनेट ब्राऊझर

(*d*) ॲग्रिगेटर

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(C)	(*d*)	(*c*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)

40. A data warehouse is :

(A) A repository of an organization's electronically stored data

(B) A process of extracting patterns from data

(C) A technique for searching large-scale databases

(D) A method of comparing large amounts of data

41. Among the different Boolean operators 'AND' is used :

(A) To widen the search

(B) To begin the search

(C) To narrow the search

(D) To end the search

40. डेटा वेअरहाऊस म्हणजे :

(A) एखाद्या संस्थेने इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपात साठवून ठेवलेल्या माहितीचे भांडार

(B) डेटा मधून माहिती शोधण्याच्या पद्धतींची प्रक्रिया

(C) मोठ्या डेटाबेसमधून माहिती शोधण्याचे तंत्र

(D) मोठ्या स्वरूपाच्या मूलभूत माहितीची तुलना करण्याची पद्धती

41. विविध बुलियन ऑपरेटरपैकी, 'AND' हे ऑपरेटर कशासाठी वापरतात ?

(A) शोध विस्तृत करणे

(B) शोधाची सुरुवात करणे

(C) शोध सीमित करणे

(D) शोधाचा शेवट करणे

42. Arrange the following steps in classifying documents according to CC in logical order :

(*i*) Analysed title

(*ii*) Kernel title

(*iii*) Full title

(*iv*) Raw title

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

43. The obvious advantage of using controlled vocabulary in indexing is :

(A) The high input cost

(B) Incompatibility of different indexing languages

(C) The increased probability that the same term will be used by different indexers

(D) The increased probability of inadequate vocabulary

42. प्रलेखाचे द्विबिंदू वर्गीकरण पद्धतीने वर्गीकरण करण्याच्या खालील पायऱ्यांचे तर्कसंगत क्रमाने रचना करा :

(*i*) विश्लेषण केलेले ग्रंथनाम

(*ii*) मूळ ग्रंथनाम/शीर्षक

(*iii*) पूर्ण ग्रंथनाम

(*iv*) कच्चे ग्रंथनाम

खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

(A) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

43. निर्देशनामध्ये खालीलपैकी नियंत्रित शब्दसंग्रहाचा वापर केल्यास कोणता स्पष्ट फायदा होतो ?

(A) माहिती समाविष्ट करण्यासाठी जास्त किंमत

(B) विविध निर्देशन भाषांची असंयोज्यता

(C) विविध निर्देशक एकच संज्ञा वापरण्याच्या शक्यतेमध्ये वाढ

(D) अपुरे शब्दसंग्रह वाढण्याची शक्यता

44. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*i*) C.A. Cutter

(*ii*) Anthony Panizzi

(*iii*) S.R. Ranganathan

(*iv*) Seymour Lubetzky

List II

(*a*) ALA code

(*b*) CCC

(*c*) British Museum

(*d*) Rules for Dictionary Catalogue

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)

44. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*i*) सी.ए. कुटर

(*ii*) अँथनी पॅनिझी

(*iii*) एस.आर. रंगनाथन

(*iv*) सीमोर लुबेट्झकी

यादी II

(*a*) ए.एल.ए. कोड

(*b*) सी.सी.सी.

(*c*) ब्रिटीश म्युझियम

(*d*) रूल्स फॉर डिक्शनरी कॅटलॉग

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(D)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)

45. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*i*) Encoding

(*ii*) Ideas or message

(*iii*) Decoding

(*iv*) Receiver

List II

(*a*) Converting symbols into subject matter

(*b*) The person to whom the message is meant for

(*c*) Converting subject matter into symbols

(*d*) Subject matter of communication

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)

45. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*i*) संकेतन

(*ii*) कल्पना किंवा संदेश

(*iii*) सांकेतिक लिपीचे नेहमीच्या भाषेत रूपांतर करणे

(*iv*) स्वीकारणारा

यादी II

(*a*) संकेताचे रूपांतर विशिष्ट विषयात करणे

(*b*) ज्या व्यक्तींकरिता संदेश तयार केला आहे

(*c*) विशिष्ट विषयाचे संकेतीकरण

(*d*) संप्रेषणाचा विषय किंवा बाब

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*a*)	(*c*)	(*d*)	(*b*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*c*)	(*d*)
(C)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)
(D)	(*c*)	(*a*)	(*b*)	(*d*)

46. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*i*) Index Translationum

(*ii*) Mesh

(*iii*) EURATOM

(*iv*) AGROVOC

List II

(*a*) AGRIS

(*b*) INIS

(*c*) MEDLINE

(*d*) UNESCO

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)

46. जोड्या जुळवा आणि खाल दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*i*) इंडेक्स ट्रान्सलेशनम

(*ii*) मेश

(*iii*) युराटोम

(*iv*) ॲग्रोवोक

यादी II

(*a*) ॲग्रीस

(*b*) आयनिस

(*c*) मेडलाईन

(*d*) युनेस्को

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*c*)	(*b*)	(*d*)	(*a*)

47. Identify the statement that is not true about E-books :

(A) E-books can be hacked

(B) An e-book is dependent on equipment to be read

(C) All publishers produce the e-book equivalent of their print books

(D) E-books can allow non-permanent highlighting of books

48. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*i*) Systematic Bibliography

(*ii*) Descriptive Bibliography

(*iii*) Historical Bibliography

(*iv*) Analytical Bibliography

List II

(*a*) Detailed description of documents

(*b*) Classification of books

(*c*) Physical condition of books

(*d*) History of making books

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(B)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)

47. ई-बुक विषयीचे चुकीचे विधान ओळखा :

(A) ई-बुकचे विना परवाना चौर्य करणे शक्य आहे

(B) ई-बुक वाचण्यासाठी उपकरणावर अवलंबून राहावे लागते

(C) सर्व प्रकाशक त्यांच्या छापील ग्रंथा समतुल्य ई-बुकची निर्मिती करतात

(D) ई-बुक्स तात्पुरता ठळकपणा दर्शवू शकतात

48. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*i*) पद्धतशीर ग्रंथसूची

(*ii*) वर्णनात्मक ग्रंथसूची

(*iii*) ऐतिहासिक ग्रंथसूची

(*iv*) विश्लेषणात्मक ग्रंथसूची

यादी II

(*a*) प्रलेखाचे तपशीलवार वर्णन

(*b*) पुस्तकांचे वर्गीकरण

(*c*) पुस्तकांची प्रत्यक्षस्थिती

(*d*) पुस्तके तयार करण्याचा इतिहास

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*b*)	(*d*)	(*a*)	(*c*)
(B)	(*c*)	(*b*)	(*a*)	(*d*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*d*)	(*a*)
(D)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)

49. Arrange the following Abstracting Periodicals in order of year of their print publication with the help of codes given below :

(*i*) Chemical Abstracts

(*ii*) Sociological Abstracts

(*iii*) LISA

(*iv*) Biological Abstracts

Codes :

(A) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(C) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

(D) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

49. खालील सार नियतकालिकांची रचना त्यांच्या छापील प्रकाशनाच्या वर्षाप्रमाणे त्याखाली दिलेल्या संकेतांच्या आधारे करा :

(*i*) केमिकल ॲबस्ट्रॅक्ट

(*ii*) सोशॉलॉजिकल ॲबस्ट्रॅक्ट

(*iii*) लिसा

(*iv*) बायोलॉजिकल ॲबस्ट्रॅक्ट

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(C) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

(D) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

50. INIS, which is comprehensive information systems on the peaceful uses of nuclear science and technology is maintained by :

(A) IAEA

(B) CERN

(C) NASA

(D) BARC

51. Arrange in sequence the components of 'ISBN' with the help of codes given below .

(*i*) Check Digit

(*ii*) GSI Prefix

(*iii*) Publication Element

(*iv*) Registration Group

(*v*) Registrant

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*v*)

(B) (*ii*) (*iv*) (*v*) (*iii*) (*i*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*v*)

(D) (*v*) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

50. इनिस या सर्वसमावेशक/व्यापक माहिती पद्धती-मध्ये आण्विक विज्ञान व तंत्रज्ञानाचा वापर शांततेसाठी करण्यात येतो. त्याची देखभाल ..... हे करते.

(A) आय.ए.ई.ए.

(B) सी.ई.आर.एन.

(C) नासा

(D) बी.ए.आर.सी.

51. आय.एस.बी.एन. च्या घटकांची क्रमानुसार रचना खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या आधारी करा :

(*i*) चेक डिजिट

(*ii*) जी.एस.आय. प्रिफिक्स

(*iii*) पब्लिकेशन एलिमेंट

(*iv*) रजिस्ट्रेशन ग्रुप

(*v*) रजिस्ट्रांट

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*v*)

(B) (*ii*) (*iv*) (*v*) (*iii*) (*i*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*v*)

(D) (*v*) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

52. **Statement (1) :** The Library of Congress established in 1800, got burnt down in 1814 when the invading British troops set fire to the Capital Building.

Statement (2) : Soon after that retired President George Washington offered his personal library as a replacement.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (1) and (2) are true

(B) (1) is true but (2) is false

(C) (1) is false but (2) is true

(D) Both (1) and (2) are false

52. **विधान (1) :** 'लायब्ररी ऑफ काँग्रेसची स्थापना 1800 साली झाली व 1814 मध्ये ब्रिटीश फौजेच्या तुकड्यांनी केलेल्या स्वारीमध्ये 'कॅपिटल बिल्डिंग' ला लागलेल्या आगीमुळे ती भस्मसात झाली.

कारण (2) : त्यानंतर लगेच निवृत्त राष्ट्राध्यक्ष जॉर्ज वॉशिंग्टन यांनी आपला वैयक्तिक ग्रंथालय देऊन त्याची भरपाई केली.

खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

(A) (1) आणि (2) दोन्ही बरोबर आहेत

(B) (1) बरोबर आहे परंतु (2) चुकीचे आहे

(C) (1) चुकीचे आहे परंतु (2) बरोबर आहे

(D) (1) आणि (2) दोन्ही चुकीचे आहेत

53. Arrange the following ancient libraries in order of their origin with the help of codes given below :

(*i*) Nalanda Library

(*ii*) Alexandria Library

(*iii*) Ashurbanipal Library

(*iv*) Takshila Library

Codes :

(A) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(B) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

54. How does your garden grow ? Is the title of photos taken for elementary school children, the text is written by Bud Sounders which is edited by Rita Reemer and the photos are taken by Tom Fegely and Tom Gettings. The main entry according to AACR2 (Revised Edition) for this work would be under :

(A) Sounders, Bud

(B) Reemer, Rita

(C) Fegely, Tom

(D) How does your garden grow ?

53. पुढील प्राचीन ग्रंथालयांचा त्यांच्या स्थापना-वर्षानुसार क्रम खाली दिलेल्या संकेताकाच्या आधारे लावा :

(*i*) नालंदा ग्रंथालय

(*ii*) अलेक्झांड्रिया ग्रंथालय

(*iii*) अशुरबनिपाल ग्रंथालय

(*iv*) तक्षशिला ग्रंथालय

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(B) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

54. प्राथमिक शाळेतील मुलांसाठी काढलेल्या फोटोच्या पुस्तकाचे ग्रंथनाम 'हाऊ डज युअर गार्डन ग्रो ?' असे असून त्यातील मजकूर बड साऊंडर्स ह्यांनी लिहिला असून ते रिटा रिमर ह्यांनी संपादित केले आहे, तसेच त्यातील फोटो टॉम फेगली आणि टॉम गेटिंग्ज ह्यानी काढले आहेत. ह्या पुस्तकाची प्रमुख नोंद ए.ए.सी.आर.-2 (सुधारित आवृती) नुसार कोणत्या शिर्षकाखाली करण्यात येईल ?

(A) साऊंडर्स, बड

(B) रिमर, रिटा

(C) फेगली, टॉम

(D) 'हाऊ डज युअर गार्डन ग्रो ?'

55. The process by which a library can migrate collection for reprocessing is :

(A) Law of Local Variation

(B) Law of Osmosis

(C) Law of Impartiality

(D) Law of Parsimony

56. Gap device helps in :

(A) Only Extrapolation in Array

(B) Only Extrapolation in Array and Interpolation in Array

(C) Extrapolation in Array and Interpolation in Array and Extrapolation in Chain

(D) Extrapolation in Array and Interpolation in Array and Interpolation in Chain

55. पुन:प्रक्रियेसाठी ग्रंथालयाने ग्रंथसंग्रहाच्या केलेल्या स्थलांतरास पुढीलपैकी कोणते तत्त्व लागू होते ?

(A) लॉ ऑफ लोकल व्हेरिएशन

(B) लॉ ऑफ ऑसमॉसिस

(C) लॉ ऑफ इम्पारशियालिटी

(D) लॉ ऑफ पार्सिमनी

56. 'विराम क्लुप्ति' (Gap Device) पुढीलपैकी कशात साहाय्य करते ?

(A) फक्त एक्स्ट्रापोलेशन इन ॲरे

(B) फक्त एक्स्ट्रापोलेशन इन ॲरे आणि इंटरपोलेशन इन ॲरे

(C) एक्स्ट्रापोलेशन इन ॲरे आणि इंटरपोलेशन इन ॲरे आणि एक्स्ट्रापोलेशन इन चेन

(D) एक्स्ट्रापोलेशन इन ॲरे आणि इंटरपोलेशन इन ॲरे आणि इंटरपोलेशन इन चेन

57. Dewey Decimal Classification Scheme frequently denotes a division or section as 'others' to divide a set of coordinate classes. Identify the Canon that such a division attempts to satisfy.

(A) Canon of Exclusiveness

(B) Canon of Exhaustiveness

(C) Canon of Helpful Sequence

(D) Canon of Relevant Sequence

58. Additional information given in the form of notes in a Bibliography is called :

(A) Review

(B) Annotation

(C) Summary

(D) Analysis

57. ड्यूई डेसिमल वर्गीकरण पद्धतीमध्ये पुष्कळवेळा 'अदर्स' ह्या शब्दाद्वारे समन्वित वर्गाच्या संचाचे वर्ग किंवा विभाग सूचित करण्यात येतात. अशा प्रकारच्या विभाजनास पुढीलपैकी कोणते सूत्र लागू पडते ?

(A) अपवर्जकता सूत्र

(B) नि:शेषता सूत्र

(C) साहाय्यकारी अनुक्रम सूत्र

(D) समर्पक अनुक्रम सूत्र

58. ग्रंथसूचीमध्ये टीपण स्वरूपात जी जादा/अतिरिक्त माहिती दिली जाते ती म्हणजे ..... .

(A) आढावा

(B) विवरण टीप

(C) सारांश

(D) विश्लेषण

59. Which of the following Canon says that strength to decide the position of an entry among the various entries in a Catalogue should, if possible be concentrated in the leading section ?

(A) Canon of Ascertainability

(B) Canon of Prepotence

(C) Canon of Individuality

(D) Canon of Sought Heading

60. In which of the following methods observed data are transformed into sets of symbols such as words, themes, motives, concepts etc ?

(A) Content Analysis

(B) Case Study

(C) Community Survey

(D) Delphi method

59. तालिकेमधील इतर नोंदीमध्ये एखाद्या नोंदीचे स्थान ठरविण्याचे सामर्थ्य हे शक्यतोवर नोंदीच्या अग्रेसर भागात केंद्रिभूत असावे असे पुढीलपैकी कोणते सूत्र दर्शविते ?

(A) निश्चितपणाचे सूत्र

(B) महत्त्वक्रम सूत्र

(C) व्यक्तिवैशिष्ट्याचे सूत्र

(D) समर्पक मथळा सूत्र

60. पुढीलपैकी कोणत्या पद्धतीमध्ये निरीक्षण केलेल्या मूलभूत माहितीचे रूपांतर, शब्द, विषय, हेतू, संकल्पना इत्यादिंसारख्या संकेतचिन्हांच्या संचात होते ?

(A) आशयविश्लेषण

(B) व्यष्टीअध्ययन

(C) सामूहिकसर्वेक्षण

(D) डेल्फीपद्धती

61. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*i*) National Information Centre for Crystalography

(*ii*) National Information Centre for Bibliometrics

(*iii*) National Information Centre for Drugs and Pharmaceuticals

(*iv*) National Information Centre for Food Science

List II

(*a*) Mysore

(*b*) Lucknow

(*c*) Delhi

(*d*) Chennai

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*a*)	(*d*)
(D)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)

61. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*i*) नॅशनल इन्फर्मेशन सेंटर फॉर क्रिस्टलोग्राफी

(*ii*) नॅशनल इन्फर्मेशन सेंटर फॉर बिब्लिओमेट्रीक्स

(*iii*) नॅशनल इन्फर्मेशन सेंटर फॉर ड्रग्ज अॅन्ड फार्मास्क्युटिकलस्

(*iv*) नॅशनल इन्फर्मेशन सेंटर फॉर फूड सायन्स

यादी II

(*a*) म्हैसूर

(*b*) लखनौ

(*c*) दिल्ली

(*d*) चेन्नई

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*d*)	(*c*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(C)	(*b*)	(*c*)	(*a*)	(*d*)
(D)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)

62. A measure of the average relationship between two or more variables in terms of original units of data relates to :

(A) Regression Analysis

(B) Correspondence Analysis

(C) Cluster Analysis

(D) Correlation Analysis

63. Arrange the following Catalogue Codes in chronological order with the help of codes given below :

(*i*) CCC

(*ii*) AACRI

(*iii*) Rules for Dictionary Catalogue

(*iv*) AA code

Codes :

(A) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(B) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(C) (*ii*) (*iv*) (*i*) (*iii*)

(D) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

62. मूलभूत माहितीच्या मूळ घटकाच्या अनुषंगाने दोन किंवा अधिक चलांमधील सरासरी संबंधांच्या मापदंडाचा पुढीलपैकी कशाशी संबंध आहे ?

(A) रिग्रेशन ॲनालिसिस

(B) कॉरस्पॉन्डन्स ॲनालिसिस

(C) क्लस्टर ॲनालिसिस

(D) कोरिलेशन ॲनालिसिस

63. पुढील तालिका संहिताची कालानुक्रमानुसार रचना खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या आधारी करा :

(*i*) सी.सी.सी.

(*ii*) ए.ए.सी.आर. आई.

(*iii*) रुल्स फॉर डिक्शनरी कॅटलॉग

(*iv*) ए.ए. कोड

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(B) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(C) (*ii*) (*iv*) (*i*) (*iii*)

(D) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

64. Research design gives the :

(A) Blueprint of the research activity

(B) Procedure of research activity

(C) Technique of research

(D) Procedure of designing tool

65. The three most widely used measures of variability are :

(A) The range, the mean deviation and the standard deviation

(B) The mean, the mode and the median

(C) The mean, the range and the mean deviation

(D) The mean, the mean deviation and the standard deviation

64. संशोधन आराखडा आपणांस काय देतो ?

(A) संशोधन कार्याची नीलप्रत

(B) संशोधन कार्याची कार्यपद्धती

(C) संशोधनाचे तंत्र

(D) आरेखन साधनाची कार्यपद्धती

65. परिवर्तनशीलतेचे मोजमाप करण्यासाठी सर्वाधिक वापरले जाणारे तीन मापदंड कोणते ?

(A) परिक्षेत्र, सरासरीने विचलन आणि प्रमाणित विचलन

(B) सरासरी, बहुलक आणि मध्यक

(C) सरासरी, परिक्षेत्र आणि सरासरीने विचलन

(D) सरासरी, सरासरीने विचलन आणि प्रमाणित विचलन

66. Which is *not* considered non-recurring expenditure in the following :

(A) Expenditure on Buildings

(B) Expenditure on Furniture

(C) Expenditure on Equipment

(D) Expenditure on Contingency

67. Span of Control refers to :

(A) The number of subordinates to be supervised

(B) Exercise the strict control over the staff

(C) Duration over which the control is to be exercised

(D) The area which is to be controlled

66. खालीलपैकी कोणता खर्च हा अनावर्ती खर्च समजला जात **नाही** ?

(A) इमारतीवरील खर्च

(B) फर्निचरवरील खर्च

(C) उपकरणांवरील खर्च

(D) अनुषंगिक खर्च

67. नियंत्रित विस्तार म्हणजे काय ?

(A) देखरेख करण्याजोग्या दुय्यम कर्मचाऱ्यांची संख्या

(B) कर्मचारी वर्गावरील कठोर नियंत्रण

(C) कालावधी, ज्याकरिता नियंत्रण करणे आवश्यक असते

(D) कार्यक्षेत्र, ज्यावर नियंत्रण ठेवणे आवश्यक असते

68. Skill, efforts, responsibilities and job conditions are the factors to evaluate ..... .

(A) Job Analysis

(B) Job Description

(C) Job Work

(D) Work Analysis

69. **Assertion (A) :** Acquisition of copyright is automatic in India and it does not require any formality.

Reason (R) : Because according to the Berne Convention, copyright protection is obtained automatically without the need for registration or other formalities.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) (A) is true but (R) is false

(C) Both (A) and (R) are false

(D) (A) is false but (R) is true

68. कौशल्य, प्रयत्न, जबाबदाऱ्या आणि कामाची परिस्थिती इत्यादी घटकांचा पुढीलपैकी कशाच्या मूल्यमापनात वापर केला जातो ?

(A) कार्य विश्लेषण

(B) कार्य वर्णन

(C) कामाचे स्वरूप

(D) कामाचे विश्लेषण

69. **विधान (A) :** भारतामध्ये मालकी हक्काचा लाभ हा आपोआप होतो व त्याकरिता कोणत्याही प्रकारच्या औपचारिकतेची गरज नसते.

कारण (R) : बर्न कनव्हेंशनच्या प्रमाणे मालकी हक्काचे संरक्षण हे आपोआप होत असते व त्याकरिता कोणत्याही प्रकारच्या नोंदीकरणाची किंवा औपचारिकतेची गरज नसते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) (A) हे बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चुकीचे आहेत

(D) (A) हे चुकीचे आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे

70. The main reason for using uniform titles as heading for certain works in a library catalogue is :

(A) Because users generally look under the uniform title

(B) Because these works are anonymous

(C) Because it is necessary to collocate different editions of a book

(D) Because uniform titles make clear the content of the book

71. Copyright Act in India protects the rights of published literary works created by joint authors.

(A) Until sixty years from the next following year in which the work is first published

(B) Until fifty years from the next following year in which the work is first published

(C) Until sixty years from the next following year in which the first author dies

(D) Until sixty years from the next following year in which the author who dies last

70. ग्रंथालय तालिकेमध्ये काही विशिष्ट कृतींच्या बाबतीत एकरूप ग्रंथनाम शीर्षक स्थानी घेण्याचे मुख्य कारण म्हणजे ..... .

(A) सर्वसाधारणपणे वाचक एकरूप ग्रंथनामा-प्रमाणे माहिती शोधनात

(B) कारण या कृती अनामिक असतात

(C) कारण ग्रंथाच्या विविध आवृत्यांचे सहस्थापन करणे आवश्यक आहे

(D) कारण एकरूप ग्रंथनाम ग्रंथाचा आशय स्पष्ट करते

71. भारतातील स्वामित्व कायद्यानुसार सहलेखकांनी एकत्रितरित्या लिहिलेल्या साहित्यिक पुस्तकाचे संरक्षण किती वर्षापर्यंत होते ?

(A) ग्रंथाच्या प्रथम प्रकाशन वर्षानंतर पुढील साठ वर्षापर्यंत

(B) ग्रंथाच्या प्रथम प्रकाशन वर्षानंतर पुढील पन्नास वर्षापर्यंत

(C) ग्रंथाच्या प्रथम मृत्यू पावलेल्या लेखकाच्या मृत्युवर्षानंतर पुढील साठ वर्षापर्यंत

(D) ग्रंथाच्या सर्वात शेवटी मृत्यू पावलेल्या लेखकाच्या मृत्युवर्षानंतर पुढील साठ वर्षापर्यंत

72. Which of the following is not true about Patent ?

(A) A Patent is an exclusive right granted for an invention

(B) To get a patent, it is not necessary to disclose the technical information about the invention to the public in the application

(C) A patent may not be valid in every country

(D) A patent is granted for a limited period

73. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*i*) AAA Fyzee

(*ii*) S.R. Ranganathan

(*iii*) G.R. Ekbote

(*iv*) V.N. Subharayan

List II

(*a*) UGC Library Committee (1959)

(*b*) Library Reorganising Committee (1974)

(*c*) A.P. Library Committee (1976)

(*d*) Library Development Committee (1939)

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(C)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(D)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)

72. खालीलपैकी कोणते विधान पेटंटच्या बाबतीत सत्य/खरे नाही ?

(A) पेटंट हे एखाद्या नवीन शोधाविषयी मिळालेला सर्वस्पर्शी अधिकार आहे

(B) पेटंट मिळविण्यासाठी शोधाविषयीची तांत्रिक माहिती अर्जामध्ये नमूद करून सामान्य व्यक्तीसाठी उघड करण्याची आवश्यकता नाही

(C) पेटंट सर्व देशांमध्ये बंधनकारक असेलच असे नाही

(D) पेटंट हे ठराविक कालावधीसाठीच मान्य करण्यात येते

73. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*i*) ए.ए.ए. फैझी

(*ii*) एस.आर. रंगनाथन

(*iii*) जी.आर. एकबोटे

(*iv*) व्ही.एन. सुभरायन

यादी II

(*a*) यू.जी.सी. लायब्ररी कमिटी (1959)

(*b*) लायब्ररी रीऑरगनायझिंग कमिटी (1974)

(*c*) ए.पी. लायब्ररी कमिटी (1976)

(*d*) लायब्ररी डेव्हलपमेंट कमिटी (1939)

संकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(*c*)	(*d*)	(*b*)	(*a*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(C)	(*a*)	(*d*)	(*c*)	(*b*)
(D)	(*d*)	(*a*)	(*c*)	(*b*)

74. Arrange chronologically the following Public Libraries Act with the help of the codes given below :

(*i*) West Bengal Public Libraries Act

(*ii*) Gujarat Public Libraries Act

(*iii*) Haryana Public Libraries Act

(*iv*) Mizoram Public Libraries Act

Codes :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

74. पुढील कायद्यांची कालक्रमानुसार रचना खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या आधारी करा :

(*i*) वेस्ट बेंगॉल पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*ii*) गुजरात पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*iii*) हरियाणा पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*iv*) मिझोराम पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

75. Arrange in the logical order of evolution with the help of the codes given below :

(*i*) Library and Information Science

(*ii*) Library Science

(*iii*) Library Science and Documentation

(*iv*) Library Economy

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

75. उत्क्रांतिक्रमानुसार खालील बाबींची तर्कसिद्ध रचना खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या आधारी करा :

(*i*) ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र

(*ii*) ग्रंथालयशास्त्र

(*iii*) ग्रंथालयशास्त्र आणि प्रलेखन

(*iv*) ग्रंथालय इकॉनॉमी (अर्थव्यवस्था)

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

ROUGH WORK

ROUGH WORK

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-II

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

APR - 18217

Time Allowed : 1¼ Hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **24**

Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्याय प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. The First Librarian of Imperial Library, Calcutta was :

   (A) B. S. Kesavan

   (B) John MacFarlane

   (C) S. R. Ranganathan

   (D) Harinath De

2. An appropriate source to find out descriptive information is ..... .

   (A) Bibliography

   (B) Dictionary

   (C) Directory

   (D) Encyclopedia

1. ..... हे इंपेरिअल लायब्ररी, कलकत्ताचे प्रथम ग्रंथपाल होते.

   (A) बी. एस. केशवन

   (B) जॉन मॅकफरलेन

   (C) एस. आर. रंगनाथन

   (D) हरीनाथ डे

2. वर्णनात्मक माहिती मिळविण्यासाठीचे योग्य साधन कोणते ?

   (A) ग्रंथसूची

   (B) शब्दकोश

   (C) निर्देशिका

   (D) ज्ञानकोश

3. For input preparation in the database, Bibliographic description course is been launched by :

(A) AGRIS

(B) MEDLARS

(C) INIS

(D) INSPEC

4. "Principle of Literary Warrant" has been stated by ..... .

(A) H. P. Luhn

(B) S. R. Ranganathan

(C) Ganesh Bhattacharya

(D) H. W. Hume

5. When a cracker attempts to misuse or steal data from system is called :

(A) Intrusion

(B) Instruction

(C) Interpolation

(D) Innovation

3. डेटाबेसमध्ये माहिती समाविष्ट करण्यासाठी सूचीविषयक वर्णनाचा अभ्यासक्रम ..... या संस्थेने सुरू केला.

(A) ॲग्रीस

(B) मेडलर्स

(C) इनिस

(D) इन्स्पेक

4. वाचन साहित्याच्या आदेशाचे सूत्र कोणी सुचविले आहे ?

(A) एच. पी. ल्यून

(B) एस. आर. रंगनाथन

(C) गणेश भट्टाचार्य

(D) एच. डब्ल्यु. ह्यूम

5. माहिती पद्धतीतील माहितीचा गैरवापर करण्याला किंवा चोरण्याला ..... असे म्हणतात.

(A) इन्ट्रयुजन

(B) इन्स्ट्रक्शन

(C) इंटरपोलेशन

(D) इनोव्हेशन

6. Intellectual Property Rights does *not* refer to :

(A) Right to Information

(B) Patents

(C) Trademarks

(D) Copyright

7. A report that describes the 'development of public libraries in Maharashtra in last ten years' will be referred to as :

(A) Feasibility report

(B) State-of-the-art report

(C) Trend report

(D) Annual report

6. ''बौद्धिक संपदा हक्क'' खालीलपैकी कशाशी निगडित **नाही** ?

(A) माहिती अधिकार

(B) पेटंटस्

(C) ट्रेडमार्क

(D) कॉपीराईट

7. महाराष्ट्रातील सार्वजनिक ग्रंथालयाच्या गेल्या दहा वर्षातील विकासाचे वर्णन करणाऱ्या अहवालास ..... असे म्हणतात.

(A) शक्याशक्यता अहवाल

(B) सद्यस्थिती अहवाल

(C) प्रवाहदर्शक अहवाल

(D) वार्षिक अहवाल

8. A hypothesis that is tested for its rejection is :

(A) Alternative Hypothesis

(B) Null Hypothesis

(C) Research Hypothesis

(D) Statistical Hypothesis

9. As per the Indian Copyright Act, copyright is granted for :

(A) Fifty five years after the book is published

(B) Fifty five years after the death of the author

(C) Sixty years after the book is published

(D) Sixty years after the death of the author

8. नाकारण्यासाठीच्या पूर्वानुमानाला ..... असे म्हणतात.

(A) पर्यायी पूर्वानुमान

(B) 'नल' पूर्वानुमान

(C) संशोधन पूर्वानुमान

(D) सांख्यिकीय पूर्वानुमान

9. भारतीय स्वामित्व हक्क कायद्यानूसार स्वामित्व हक्क कोणास किती कालावधीसाठी दिला जातो ?

(A) पुस्तक प्रकाशनानंतर पंचावन्न वर्षे

(B) लेखकाच्या मृत्युनंतर पंचावन्न वर्षे

(C) पुस्तक प्रकाशनानंतर साठ वर्षे

(D) लेखकाच्या मृत्युनंतर साठ वर्षे

10. Raja Ram Mohan Roy Library Foundation (RRRLF) provides ..... .

(A) ISSN

(B) ISBN

(C) CCF

(D) MARC

11. "Million books on web" project was initiated by :

(A) MIT, USA

(B) Pittsburg University

(C) Carnegie Mellon University

(D) Michigan University

10. राजा राममोहन रॉय लायब्ररी फॉउंडेशन ..... उपलब्ध करते.

(A) आय. एस. एस. एन.

(B) आय. एस. बी. एन.

(C) सी. सी. एफ.

(D) मार्क

11. ''मिलीयन बुक्स ऑन वेब'' हा प्रकल्प कोणी सुरू केला ?

(A) एम. आय. टी., युएसए

(B) पिट्सबर्ग युनिर्व्हसिटी

(C) कार्नेजी मेलॉन युनिर्व्हसिटी

(D) मिशीगन युनिर्व्हसिटी

12. Cumulative Book Index is published from :

(A) India

(B) USA

(C) Canada

(D) Thailand

13. Full text online journals are examples of ..... .

(A) Primary document

(B) Secondary document

(C) Tertiary document

(D) Meta document

14. In DDC Phoenix Schedule represent classes which are ..... .

(A) Slightly revised

(B) Completely revised

(C) To be revised

(D) Not revised

12. ''क्युम्युलेटिव्ह बुक इंडेक्स'' कोठून प्रकाशित होते ?

(A) भारत

(B) यु. एस. ए.

(C) कॅनडा

(D) थायलंड

13. फुल टेक्स्ट ऑनलाईन जर्नल्स हे ..... उदाहरण आहे.

(A) प्राथमिक प्रलेखाचे

(B) द्वितीयक प्रलेखाचे

(C) तृतीयक प्रलेखाचे

(D) मेटा प्रलेखाचे

14. दशांश वर्गीकरणातील ''फिनिक्स शेड्यूल'' मध्ये कोणत्या प्रकारचे विषयांचे तक्ते असतात ?

(A) थोड्या प्रमाणात बदल केलेले

(B) पूर्णपणे बदल केलेले

(C) बदल करवायाचे असलेले

(D) बदल न केलेले

15. In recent years people can approach government departments or offices through internet and the mechanism is known as ..... .

(A) E-Governance

(B) E-Government

(C) E-Commerce

(D) E-Governing Body

16. Author comes in which stage of Information Transfer process ?

(A) Generation

(B) Collection

(C) Storage

(D) Dissemination

15. अलिकडच्या काळात शासकीय विभाग किंवा कार्यालये यांच्याशी नागरिक इंटरनेटच्या माध्यमातून संपर्क साधतात. या यंत्रणेस ..... असे म्हणतात.

(A) ई-गर्व्हनन्स

(B) ई-गर्व्हन्मेंट

(C) ई-कॉमर्स

(D) ई-गर्व्हनिंग बॉडी

16. माहिती हस्तांतर प्रक्रियेत लेखक कोणत्या टप्प्यावर येतो ?

(A) निर्मिती

(B) संकलन

(C) संग्रह

(D) प्रसारण

17. Concepts of "Reference Service" was first initiated by ..... .

(A) S. Parthsarathy

(B) Melvil Dewey

(C) Samuel S. Green

(D) Justin Winsor

18. Which of the following is *not* part of research proposal ?

(A) Problem statement

(B) Hypothesis

(C) Findings

(D) Research method

19. Which one of the following is the implementing agency for 'capacity building' activity of National Mission on Libraries ?

(A) Delhi Public Library

(B) Raja Ram Mohan Roy Library Foundation

(C) National Library of India

(D) Documentation, Research and Training Centre

17. संदर्भ सेवेची संकल्पना प्रथम कोणी मांडली ?

(A) एस. पार्थसारथी

(B) मेलविल ड्यूई

(C) सॅम्युअल एस. ग्रीन

(D) जस्टीन विनसर

18. खालीलपैकी कोणता घटक संशोधन प्रस्तावाचा भाग नसतो ?

(A) समस्या विधान

(B) पूर्वानुभव

(C) निष्कर्ष

(D) संशोधन पद्धती

19. ''नॅशनल मिशन ऑन लायब्ररीज'' या संस्थेच्या ''क्षमता विकास'' या उपक्रमाचे खालीलपैकी कोणती संस्था अंमलबजावणी करते ?

(A) दिल्ली पब्लिक लायब्ररी

(B) राजा राममोहन राय लायब्ररी फाऊंडेशन

(C) नॅशनल लायब्ररी ऑफ इंडिया

(D) डाक्युमेंटेशन रिसर्च अॅन्ड ट्रेनिंग सेंटर

20. SENDOC is located at ..... .

(A) New Delhi

(B) Bangaluru

(C) Hyderabad

(D) Ahmedabad

21. Organisational chart shows ..... structure of an organisation.

(A) Horizontal and Vertical

(B) Linear and Diagonal

(C) Linear

(D) Diagonal

22. Which of the following is *not* the secondary source ?

(A) Encyclopedia

(B) Digest

(C) Thesis

(D) Textbook

20. सेनडॉक ..... येथे आहे.

(A) नवी दिल्ली

(B) बंगलुरू

(C) हैदराबाद

(D) अहमदाबाद

21. संघटनात्मक तक्ता संघटनेचे ..... संरचना दर्शविते.

(A) हॉरिझेंटल अँड व्हर्टीकल

(B) लिनिअर अँड डायग्नोल

(C) लिनिअर

(D) डायग्नोल

22. खालीलपैकी कोणते द्वितीयक साधन **नाही** ?

(A) ज्ञानकोश

(B) डायजेस्ट

(C) प्रबंध

(D) क्रमिक पुस्तक

23. Which is the Consortia promoted by MHRD by merging three Consortias ?

(A) INDEST

(B) N-LIST

(C) UGC-INFONET

(D) E-Shodh Sindhu

24. Which of the following canons says that strength to decide the position of an entry among the various entries in a catalogue should, if possible, be concentrated in the leading section ?

(A) Canon of Ascertainability

(B) Canon of Prepotence

(C) Canon of Individuality

(D) Canon of Sought-Heading

23. तीन कन्सोरशियाचे एकत्रीकरण करून MHRD ने कोणता कन्सोरशिया तयार केला आहे ?

(A) इंडेस्ट

(B) एन-लिस्ट

(C) युजीसी-इन्फोनेट

(D) ई-शोध सिंधु

24. तालिकेतील नोंदीचा क्रम ठरविण्याचे परिमाण हे शक्यतो नोंदीच्या अग्र विभागात केंद्रित असावे, असे कोणते सूत्र सांगते ?

(A) निश्चितपणाचे सूत्र

(B) महत्त्वक्रम सूत्र

(C) व्यक्तिवैशिष्ट्याचे सूत्र

(D) समर्पक मथळा सूत्र

25. Twisted pair have maximum segment :

(A) 50 m

(B) 10 m

(C) 1000 m

(D) 100 m

25. ट्विस्टेड पेअरमध्ये जास्तीत जास्त ..... सेगमेंट असतात.

(A) 50 m

(B) 10 m

(C) 1000 m

(D) 100 m

26. The Chairman of National Knowledge Commission is ..... .

(A) Pranab Mukharji

(B) Nandan Nilekani

(C) P. Chidambaram

(D) Sam Pitroda

26. नॅशनल नॉलेज कमिशनचे अध्यक्ष ..... हे आहे.

(A) प्रणव मुखर्जी

(B) नंदन निलकेणी

(C) पी. चिदंबरम

(D) सॅम पित्रोदा

27. Which of the following is *not* a component of SDI ?

(A) User profile

(B) Matching

(C) Reservation

(D) Decument profile

28. 'Cranfield studies' are examples of ..... .

(A) Survey research

(B) Experimental research

(C) Historical research

(D) Case study

29. In which year the WIPO copyright treaty was signed ?

(A) 1995

(B) 1996

(C) 1997

(D) 1998

27. खालीलपैकी कोणता घटक एस. डी. आय. चा भाग **नाही** ?

(A) वाचकांबद्दलच्या माहितीचा संग्रह

(B) जोडणी

(C) आरक्षण

(D) प्रलेखांबद्दलच्या माहितीचा संग्रह

28. 'क्रॅनफिल्ड अभ्यास' हे ..... संशोधनाचे उदाहरण आहे.

(A) सर्वेक्षण

(B) प्रायोगिक

(C) ऐतिहासिक

(D) व्यष्टी अध्ययन

29. कोणत्या वर्षी WIPO कॉपीराईट साक्षांकित करण्यात आला ?

(A) 1995

(B) 1996

(C) 1997

(D) 1998

30. The PERT approach is a device developed to :

(A) Allow studies to be made between people and machine

(B) Better utilize of time in series of activities

(C) Analyse a work flow to facilitate decision-making

(D) Establish quality control

31. Modern management is characterized by a ..... approach.

(A) Logistic

(B) Scientific

(C) Hypothetical

(D) Psychological

30. 'पर्ट' हे तंत्र ..... विकसित केले आहे.

(A) व्यक्ती आणि यंत्र यांच्या अभ्यास करण्यासाठी

(B) कार्यातील वेळेचा अधिक चांगला वापर करण्यासाठी

(C) निर्णय घेण्यासाठी कार्यप्रवाहाचे विश्लेषण करण्यासाठी

(D) गुणवत्ता नियंत्रणासाठी

31. आधुनिक व्यवस्थापनाचा ..... हा दृष्टीकोन आहे.

(A) दळणवळण

(B) वैज्ञानिक

(C) काल्पनिक

(D) मानसशास्त्रीय

32. INSPEC database records ..... .

(A) Full text

(B) Index and abstracts

(C) Numerical

(D) Abstracts and full text

33. The search engine developed by Alan Emtage was :

(A) Veronica

(B) ALIWEB

(C) Archie

(D) Infoseek

34. Which library first implemented CIP ?

(A) Library of Congress

(B) British Library

(C) Bibliotheque Nationale

(D) Canadian National Library

32. इन्स्पेक डेटाबेसमध्ये ..... प्रकारची माहिती मिळते.

(A) फुल टेक्स्ट

(B) निर्देश आणि सारात्मक

(C) सांख्यिकीय

(D) सारात्मक आणि फुल टेक्स्ट

33. ॲलन ईमट्रेज यांनी कोणते सर्च इंजिन विकसित केले आहे ?

(A) व्हेरोनिका

(B) अलीवेब

(C) आर्ची

(D) इन्फोसीक

34. सी. आय. पी. ची अंमलबजावणी प्रथम कोणी केली ?

(A) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

(B) ब्रिटीश लायब्ररी

(C) बिब्लिओथेक नॅशनले

(D) कॅनडियन नॅशनल लायब्ररी

35. The sharing of a medium and its link by two or more devices is called ..... .

(A) Full duplexing

(B) Multiplexing

(C) Full duplexing and half duplexing

(D) Half duplexing

36. Right to Information Act was passed in the year ..... .

(A) 1985

(B) 1967

(C) 2007

(D) 2005

35. दोन किंवा अधिक साधनांमधील माध्यम (मिडीया) आणि त्यातील जोडणी (लिंक) यांचा सामुहिक उपयोग (शेअरींग) करण्याच्या साधनाला ..... असे म्हणतात.

(A) फुल डुप्लेक्सिंग

(B) मल्टीप्लेक्सींग

(C) फुल डुप्लेक्सिंग आणि हॉफ डुप्लेक्सिंग

(D) हाफ डुप्लेक्सिंग

36. ''राईट टू इन्फर्मेशन ॲक्ट'' (माहिती अधिकार कायदा) कोणत्या वर्षी पारित झाला ?

(A) 1985

(B) 1967

(C) 2007

(D) 2005

37. The book 'Introduction to Reference Work' published in 1944 is written by ..... .

(A) S. R. Ranganathan

(B) William Katz

(C) Devis Grogan

(D) Margaret Hutchins

38. Observation can be categorized into the following two types ..... .

(A) Systematic and Unsystematic

(B) Scientific and Traditional

(C) Participant and Non-participant

(D) Public and Private

37. 1944 मध्ये प्रकाशित झालेले 'इंट्रोडक्शन टु रेफरन्स वर्क' हे पुस्तक कोणी लिहिले आहे ?

(A) एस. आर. रंगनाथन

(B) विल्यम कॅट्झ

(C) डेविस ग्रोगन

(D) मागरिट हचिन्स्

38. ..... आणि ..... हे निरीक्षणाचे दोन प्रकार आहेत.

(A) पद्धतशीर आणि अपद्धतशीर

(B) शास्त्रीय आणि पारंपारिक

(C) सहभागी आणि असहभागी

(D) सार्वजनिक आणि खाजगी

39. The social scientist who identified information waves in his book 'Third Wave' is :

(A) Abraham Maslow

(B) F. W. Lancaster

(C) Alvin Toffler

(D) Peter Drucker

40. The birth of virtual library happened at ..... .

(A) North America

(B) North Carolina

(C) North India

(D) South Korea

39. कोणत्या समाजशास्त्रज्ञाने माहितीच्या लाटा ही संकल्पना ''थर्ड वेव्ह'' या पुस्तकात मांडली आहे ?

(A) अब्राहम मास्लो

(B) एफ. डब्ल्यु. लँकेस्टर

(C) अल्विन टॉफलर

(D) पिटर ड्रकर

40. व्हर्चुअल लायब्ररीचा उगम ..... येथे झाला.

(A) नॉर्थ अमेरिका

(B) नॉर्थ करोलिना

(C) नॉर्थ इंडिया

(D) साऊथ कोरिया

41. "Demand Theory" of book selection is suggested by :

(A) Melvil Dewey

(B) Drury

(C) McColvin

(D) S. R. Ranganathan

42. What is the suitable reference source to know about the information of a particular place ?

(A) Directory

(B) Gazetteer

(C) Bibliography

(D) Biographical sources

41. ग्रंथ निवडीचा ''मागणीचा सिद्धांत'' कोणी मांडला ?

(A) मेलविल ड्यूई

(B) ड्रयुरी

(C) मॅककोलविन

(D) एस. आर. रंगनाथन

42. विशिष्ट ठिकाणासंबंधीची माहिती मिळविण्याचे योग्य साधन कोणते ?

(A) निर्देशिका

(B) स्थलवर्णन कोश

(C) ग्रंथसूची

(D) चरित्रात्मक माहिती साधने

43. The INFLIBNET centre promotes open access to "Indian Scholarly Contents" through :

(A) E-Shodh Sindhu

(B) INFOPORT

(C) Indian Journals.Com

(D) OJAS

44. Which of the following is *not* a pre-coordinate indexing system ?

(A) Chain indexing

(B) POPSI

(C) PRECIS

(D) Uniterm Indexing

43. इन्फ्लिबनेट, ''भारतीय विद्वत आशय'', मोफतपणे खालीलपैकी कशाद्वारे उपलब्ध करते ?

(A) ई-शोध सिंधु

(B) इन्फोपोर्ट

(C) इंडीयन जर्नल्स डॉट कॉम

(D) ओजेएएस

44. खालीलपैकी कोणती निर्देशन पद्धती पूर्व-समन्वित **नाही** ?

(A) चैन इंडेक्सींग

(B) पॉपसी

(C) प्रेसीज

(D) युनिटर्म इंडेक्सींग

45. FDDI is a ..... .

(A) Bus Network

(B) Ring Network

(C) Mesh Network

(D) Star Network

46. Who opened the first 'School of Library Economy' ?

(A) S. R. Ranganathan

(B) Melvil Dewey

(C) A. S. Dickenson

(D) D. N. Marshal

47. International Translation Center came into existence in ..... .

(A) 1960

(B) 1961

(C) 1962

(D) 1963

45. एफ. डी. डी. आय. हे ..... आहे.

(A) बस नेटवर्क

(B) रिंग नेटवर्क

(C) मेश नेटवर्क

(D) स्टार नेटवर्क

46. पहिले ''स्कूल ऑफ इंकॉनॉमी'' कोणी सुरू केले ?

(A) एस. आर. रंगनाथन

(B) मेलविल ड्यूई

(C) अे. एस. डिकिन्सन

(D) डी. एन. मार्शल

47. इंटरनॅशनल ट्रान्सलेशन सेंटर ..... वर्षी स्थापन झाले.

(A) 1960

(B) 1961

(C) 1962

(D) 1963

48. Which bibliometric law enables to know core journals ?

(A) Lotka's Law

(B) Bradford's Law

(C) Zipf's Law

(D) Price Square Root Law

49. Brenda Dervin has researched on ..... .

(A) Knowledge Management

(B) Information Management

(C) Information Needs

(D) Classification

50. Saraswathi Mahal Library is at ..... .

(A) Tanjore

(B) Bhubaneshwar

(C) Jaipur

(D) Thiruvananthapuram

48. खालीलपैकी कोणता सिद्धांत ''कोअर जर्नल्स'' माहित करून घेण्यास मदत करतो ?

(A) लोटकाचा सिद्धान्त

(B) ब्राडफोर्डचा सिद्धान्त

(C) झिप्सचा सिद्धान्त

(D) प्राईस स्क्वेअर रूट सिद्धान्त

49. ''ब्रिंडा डरवीन'' यांचे संशोधन कशाशी संबंधित आहे ?

(A) ज्ञान व्यवस्थापन

(B) माहिती व्यवस्थापन

(C) माहितीच्या गरजा

(D) वर्गीकरण

50. सरस्वती महल लायब्ररी ..... येथे आहे.

(A) तंजावर

(B) भुवनेश्वर

(C) जयपूर

(D) तिरुअनंतपूरम

ROUGH WORK

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-III

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

APR - 18317

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Number of Pages in this Booklet : **48**

Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Library and Information Science
Paper III
ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Which of the Library Automation Software is developed by Softlink ?

   (A) Koha

   (B) E-Granthalaya

   (C) Alice

   (D) New Genlib

2. ..... is first to hire staff with designation of "Reference Librarian".

   (A) Berwick Sayers

   (B) S. R. Ranganathan

   (C) Samuel S. Green

   (D) Melvil Dewey

1. सॉफ्टलिंकने कोणती ग्रंथालय संगणकीकरण आज्ञावली तयार केली आहे ?

   (A) कोहा

   (B) इ-ग्रंथालय

   (C) अलाइस

   (D) न्यूजेनलिब

2. ..... यांनी प्रथम 'संदर्भ ग्रंथपाल' पदावर कर्मचाऱ्यांची नेमणूक केली.

   (A) बरविक सेअर्स

   (B) शि. रा. रंगनाथन

   (C) सॅम्युअल एस. ग्रीन

   (D) मेलविल ड्यूई

3. Knowledge is an organized body of ..... .

(A) Data

(B) Facts

(C) Information

(D) Intelligence

4. Secondary sources of information cover ..... .

(*i*) Abstract

(*ii*) Thesis

(*iii*) Text-book

(*iv*) Patents

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

3. ज्ञान हे ..... यांचे संघटित रूप आहे.

(A) डेटा

(B) वस्तुस्थिती

(C) माहिती

(D) बुद्धीचातुर्य

4. द्वितियक माहितीच्या साधनामध्ये खालीलपैकी काय समाविष्ट असते ?

(*i*) सार

(*ii*) प्रबंध

(*iii*) क्रमिक पुस्तके

(*iv*) पेटेंट

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

5. Who is the pioneer of POSDCORB ?

(A) Henry Fayol

(B) Luther Gulick

(C) Charles Babbage

(D) Fredrick Taylor

6. What was the earlier name of National Library of India ?

(A) Calcutta Public Library

(B) Calcutta National Library

(C) Imperial Library

(D) Asian Library, Calcutta

7. Which protocol does Ping use ?

(A) TCP

(B) ARP

(C) ICMP

(D) Boot P

5. POSDCORB चे जनक कोण ?

(A) हेंरी फेयॉल

(B) लुथर गुलीक

(C) चार्लस बॅबेज

(D) फ्रेडरीक टेलर

6. भारताच्या राष्ट्रीय ग्रंथालयाचे पूर्वीचे नाव काय होते ?

(A) कलकत्ता पब्लीक लायब्ररी

(B) कलकत्ता नॅशनल लायब्ररी

(C) इम्पेरीयल लायब्ररी

(D) एशियन लायब्ररी, कलकत्ता

7. कोणते प्रोटोकॉल पिंग वापरते ?

(A) टी.सी.पी.

(B) ए.आर.पी.

(C) आय.सी.एम.पी.

(D) बूट पी.

8. Arrange the following in proper sequence with codes given below :

(*i*) Message

(*ii*) Channel

(*iii*) Transmitter

(*iv*) Receiver

Codes :

(A) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

9. The other name for HaaS is :

(A) SaaS

(B) IaaS

(C) PaaS

(D) Web 2.0

8. खालील घटकांची योग्य क्रमाने मांडणी करा :

(*i*) मेसेज

(*ii*) चॅनेल

(*iii*) ट्रान्समिटर

(*iv*) रिसिव्हर

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

9. एच.ए.ए.एस. चे दुसरे नाव असे आहे :

(A) एस. ए. ए. एस.

(B) आय. ए. ए. एस.

(C) पी. ए. ए. एस.

(D) वेब 2.0

10. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) NISSAT

(*b*) DESIDOC

(*c*) NASSDOC

(*d*) NISCAIR

List II

(*i*) DRDO

(*ii*) DSIR

(*iii*) CSIR

(*iv*) ICSSR

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

10. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) निस्सात

(*b*) डेसिडॉक

(*c*) नॅसडॉक

(*d*) निस्केअर

यादी II

(*i*) डी. आर. डी. ओ.

(*ii*) डी. एस. आय. आर.

(*iii*) सी. एस. आय. आर.

(*iv*) आय. सी. एस. एस. आर.

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

11. The term 'Bibliophile' refers to :

(A) A bibliographer

(B) A book lover

(C) A publisher

(D) A book binder

12. Which of the following are linear models of communication ?

(*i*) Helical model

(*ii*) Lasswell model

(*iii*) Shannon and Weaver model

(*iv*) Becker's Mosaic model

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

11. 'बिबलिओफाईल' ही संज्ञा कोणास निर्देशित करते ?

(A) ग्रंथसूचिकार

(B) ग्रंथप्रेमी

(C) प्रकाशक

(D) ग्रंथबांधणीकर

12. खालीलपैकी संप्रेषनाचा कोणता मॉडेल लिनिअर आहेत ?

(*i*) हेलिकल मॉडेल

(*ii*) लासवेल मॉडेल

(*iii*) शानन आणि विवर मॉडेल

(*iv*) बेकर्स मोझॅक मॉडेल

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

13. Which of the following associations has *not* changed its name ?

(A) IFLA

(B) ASLIB

(C) ALA

(D) Library Association (UK)

14. Arrange the following according to their year of origin :

(*i*) Indian National Bibliography

(*ii*) British National Bibliography

(*iii*) Cumulative Books Index

(*iv*) Books in Print

Codes :

(A) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

13. खालीलपैकी कोणत्या संघटनेने तीचे नाव बदलले नाही ?

(A) इफ्ला

(B) ॲस्लीब

(C) एएलए

(D) लायब्ररी असोसिएशन (युके)

14. खालील साहित्याचे त्यांच्या प्रकाशनवर्षानुसार क्रम लावा :

(*i*) इंडियन नॅशनल बिब्लिओग्राफी

(*ii*) ब्रिटिश नॅशनल बिब्लिओग्राफी

(*iii*) क्युम्युलेटिव्ह बुक्स इंडेक्स

(*iv*) बुक्स इन प्रिंट

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

15. SCOPUS is ..... .

(A) Abstract and citation database

(B) Fulltext database

(C) Numerical database

(D) Image database

16. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) RRRLF

(*b*) NISCAIR

(*c*) Khuda Baksh Oriental Public Library

(*d*) Saraswati Mahal Library

List II

(*i*) Thanjavur

(*ii*) Patna

(*iii*) Delhi

(*iv*) Kolkata

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)

15. स्कोपस हे ..... आहे.

(A) सारांश आणि उधृतांचा डेटाबेस (ॲबस्ट्रॅक्ट अँड सायटेशन डेटाबेस)

(B) संपूर्ण माहिती डेटाबेस (फुलटेक्स्ट डेटाबेस)

(C) अंकरूप डेटाबेस (न्युमेरिकल डेटाबेस)

(D) आकृतीचा डेटाबेस (इमेज डेटाबेस)

16. खालील संकेतांकातून योग्य संकेतांक निवडून जोड्या जूळवा :

यादी I

(*a*) आर.आर.आर.एल.एफ.

(*b*) निस्केअर

(*c*) खुदाबक्ष ओरीयंटल पब्लीक लायब्ररी

(*d*) सरस्वती महल लायब्ररी

यादी II

(*i*) तंजावूर

(*ii*) पटना

(*iii*) दिल्ली

(*iv*) कोलकाता

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)

17. Intellectual Property Rights refer to ..... .

(*i*) Right to Information

(*ii*) Patent

Codes :

(A) Both (*i*) and (*ii*) are true

(B) Both (*i*) and (*ii*) are false

(C) (*i*) is false but (*ii*) is true

(D) (*i*) is true but (*ii*) is false

18. According to ISBD format the GMD is recorded ?

(A) After the statement of responsibility

(B) After the title proper

(C) After the subtitle

(D) After the series statement

17. इन्टीलेक्चूअल प्रॉपर्टी राईट्स कशासी संबंधित आहे ?

(*i*) राईट टू इंफर्मेशन

(*ii*) पेटंट

संकेतांक :

(A) दोन्ही (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (*i*) आणि (*ii*) चुकीचे आहेत

(C) (*i*) चुकीचे आहे, परंतु (*ii*) हे बरोबर आहे

(D) (*i*) बरोबर आहे, परंतु (*ii*) हे चुकीचे आहे

18. आय्. एस्. बी. डी. फॉरमॅटप्रमाणे जी. एम्. डी. ची नोंद कुठे करण्यात येते ?

(A) स्टेटमेंट ऑफ रिस्पॉन्सिबीलिटी नंतर

(B) ग्रंथनामानंतर

(C) उपग्रंथनामानंतर

(D) मालाविधानानंतर

19. Which of the following facilitate informal communication on the web ?

(*i*) Split screen

(*ii*) Chat

(*iii*) Wikis

(*iv*) RSS Feeds

Codes :

(A) (*i*), (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*ii*) are correct

(C) (*i*), (*iv*) are correct

(D) (*iii*), (*iv*) are correct

20. EDI refers to ..... .

(A) Essential Data Interchange

(B) Electronic Data Interchange

(C) Economic Data Interpretation

(D) Educational Data Interchange

19. वेबवरील अनौपचारिक संप्रेषणाची सुविधा खालीलपैकी कोण देते ?

(*i*) खंडित स्क्रीन

(*ii*) चॅट

(*iii*) विकीस

(*iv*) आर. एस. एस. फीड्स

संकेतांक :

(A) (*i*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

20. ई. डी. आय्. म्हणजे :

(A) इसेन्शिअल डेटा इंटरचेंज

(B) इलेक्ट्रॉनिक डेटा इंटरचेंज

(C) इकॉनॉमिक डेटा इंटरप्रीटेशन

(D) एज्युकेशनल डेटा इंटरचेंज

21. **Assertion (A) :**

DDC is the only classification which has survived for 140 years and is regularly updated.

Reason (R) :

It has strong institutional support.

Codes :

(A) (A) is true and (R) is false

(B) (A) is false and (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

22. Which is the *correct* logical sequence of the following ?

(A) Information, Knowledge, Wisdom, Data

(B) Wisdom, Knowledge, Information, Data

(C) Data, Information, Knowledge, Wisdom

(D) Information, Data, Knowledge, Wisdom

21. **विधान (A) :**

140 वर्षांपासून नियमितपणे अद्ययावत केली जाणारी व त्यामुळे टिकून राहिलेली डी. डी. सी. ही एकमेव वर्गीकरण पद्धती आहे.

कारण (R) :

ह्या वर्गीकरण पद्धतीस संस्थेचा खंबीर पाठिंबा आहे.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे आणि (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे आणि (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

22. खालील घटकांची तर्क-शुद्ध मांडणी कोणती ?

(A) माहिती, ज्ञान, विवेक, डेटा

(B) विवेक, ज्ञान, माहिती, डेटा

(C) डेटा, माहिती, ज्ञान, विवेक

(D) माहिती, डेटा, ज्ञान, विवेक

23. A research that collects consensus opinions of Panel of experts and the judgment is known as :

(A) Survey

(B) Delphi

(C) Case study

(D) Historical

24. ..... used first phrase "Reference Department".

(A) S. R. Ranganathan

(B) Samuel S. Green

(C) Melvil Dewey

(D) Samuel Rothstein

25. Which is the unique feature of Delphi ?

(A) Internal and external evaluation of sources

(B) Observation

(C) Panel of experts

(D) Law of single variable

23. तज्ज्ञगटांचे मतैक्य आणि निर्णयांचे संकलन करणारे संशोधन ..... या नावाने ओळखले जाते.

(A) सर्वेक्षण

(B) डेल्फी

(C) व्यष्टी अध्ययन

(D) ऐतिहासिक

24. ..... यांनी प्रथम 'संदर्भ विभाग' ही संज्ञा वापरली.

(A) शि. रा. रंगनाथन

(B) सॅम्युएल एस. ग्रीन

(C) मेलविल ड्यूई

(D) सॅम्युएल रोथस्टेन

25. ..... हे डेल्फीचे विशेष वैशिष्ट्य आहे.

(A) स्रोतांचे अंतर्गत आणि बाह्य मूल्यमापन

(B) निरीक्षण

(C) तज्ञांचा गट

(D) एक चलत्वाचा सिद्धांत

26. **Statement (A) :**

The society in which information is considered to be more important than the materials that provide information is information society.

Statement (B) :

The society in which at least half of its members are enagaged in knowledge occupation and such occupations are not only based on knowledge but also are knowledge generators.

Codes :

(A) (A) is false, but (B) is true

(B) (A) is true, but (B) is false

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

26. **विधान (A) :**

ज्या समाजात माहिती पुरविणाऱ्या माहिती-साधनांपेक्षा माहितीला जास्त महत्त्व दिले जाते त्यास माहिती समाज म्हणतात.

विधान (B) :

ज्या समाजातील कमीत कमी अर्धे सभासद ज्ञान व्यवसायात व्यग्र आहेत असे व्यवसाय फक्त ज्ञानावरच नाही तर ज्ञाननिर्मितीवरही अवलंबून आहेत.

संकेतांक :

(A) (A) चूक आहे, परंतु (B) हे बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर आहे, परंतु (B) हे चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

27. Chemical Abstracts is an abstracting periodical started in ..... .

(A) 1907

(B) 1807

(C) 1908

(D) 1910

28. Which of the following is *not* a knowledge management tool ?

(A) Brainstorming

(B) Mind mapping

(C) Story telling

(D) PERT/CPM

29. Who have suggested theories of reference service ?

(*i*) S. R. Ranganathan

(*ii*) James Wyre

(*iii*) Samuel Rothstein

(*iv*) William Katz

Select the *correct* answer using the codes given below :

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*)

(B) (*ii*) and (*iii*)

(C) (*iii*) and (*iv*)

(D) (*i*) and (*iv*)

27. केमिकल ॲब्स्ट्रॅक्ट हे सारदर्शक नियतकालिक ..... वर्षी सुरू झाले.

(A) 1907

(B) 1807

(C) 1908

(D) 1910

28. खालीलपैकी ..... हे ज्ञान व्यवस्थापनाचे साधन **नाही**.

(A) ब्रेनस्टॉर्मींग

(B) माईन्ड मॅपींग

(C) स्टोरी टेलींग

(D) पर्ट/सीपीएम

29. संदर्भसेवेचे सिद्धान्त कोणी सुचविले ?

(*i*) शि. रा. रंगनाथन

(*ii*) जेम्स वायर

(*iii*) सॅम्युएल रॉथस्टाईन

(*iv*) विल्यम काट्झ

खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*)

(B) (*ii*) आणि (*iii*)

(C) (*iii*) आणि (*iv*)

(D) (*i*) आणि (*iv*)

30. Which is the *correct* sequence of elements in bibliographical entry for an article according to 'author-date' pattern in APA style ?

(A) Title of the article, author, year, title of journal

(B) Author, year, title of the article, title of the journal

(C) Author, year, title of the journal, title of the article

(D) Author, title of the article, title of the journal, year

30. ए.पी.ए. शैली पुस्तिकेतील लेखक-वर्ष पॅटर्ननुसार लेखाची नोंद करताना सूचीय घटकांचा क्रम काय असेल ?

(A) लेखाचे शीर्षक, लेखक, वर्ष, नियतकालिकाचे शीर्षक

(B) लेखक, वर्ष, लेखाचे शीर्षक, नियतकालिकाचे शीर्षक

(C) लेखक, वर्ष, नियतकालिकाचे शीर्षक, लेखाचे शीर्षक

(D) लेखक, लेखाचे शीर्षक, नियतकालिकाचे शीर्षक, वर्ष

31. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) Jotspot

(*b*) MySpace

(*c*) Odeo

(*d*) Flickrmap

List II

(*i*) Mashup

(*ii*) Wiki

(*iii*) Social Networking Sites

(*iv*) Podcosting

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)

31. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) जॉटस्पाट

(*b*) मायस्पेस

(*c*) ओडिओ

(*d*) फ्लीकरमॅप

यादी II

(*i*) मॅश्अप

(*ii*) विकी

(*iii*) सोशल नेटवर्कींग साईट्स

(*iv*) पोडकास्टींग

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)

32. National Literacy Mission emphasized education for women and also establishment of rural libraries was adopted in :

(*i*) 1986

(*ii*) 1988

Codes :

(A) (*i*) is false, (*ii*) is true

(B) (*ii*) is false, (*i*) is true

(C) Both (*i*) and (*ii*) are true

(D) Both (*i*) and (*ii*) are false

33. ASLIB is associated with ..... .

(A) Special Libraries

(B) School Libraries

(C) College Libraries

(D) Public Libraries

32. स्त्री शिक्षण तसेच ग्रामीण ग्रंथालयांच्या स्थापनेवर भर देणाऱ्या नॅशनल लिटरसी मिशनची सुरुवात कधी झाली ?

(*i*) 1986

(*ii*) 1988

संकेतांक :

(A) (*i*) चूक आहे, (*ii*) हे बरोबर आहे

(B) (*ii*) चूक आहे, (*i*) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (*i*) आणि (*ii*) चूक आहेत

33. ॲस्लीब ..... शी संबंधित आहे.

(A) विशेष ग्रंथालये

(B) शालेय ग्रंथालये

(C) महाविद्यालयीन ग्रंथालये

(D) सार्वजनिक ग्रंथालये

34. Presently who owns the copyright of UDC ?

(A) UDC consortium

(B) Paul Otlet

(C) OCLC

(D) Henri La Fountaine

35. An open ended questionnaire is ..... .

(A) Research method

(B) Measurement technique

(C) Tool for data collection

(D) Sampling technique

36. Identify the odd pair from the following :

(A) Citation and plagiarism

(B) D-space and digital library

(C) Dublin core and metadata

(D) Thesaurus and book selection

34. सध्या यु. डी. सी. चे मालकी हक्क कोणाकडे आहेत ?

(A) यु. डी. सी. कन्सॉरशिअम्

(B) पॉल ऑटलेट

(C) ओ. सी. एल्. सी.

(D) हेन्री ला फाउंटेन

35. मुक्त प्रश्नावली हे ..... आहे.

(A) संशोधन पद्धती

(B) मोजमापाचे तंत्र

(C) माहिती संकल्पनाचे साधन

(D) नमुना निवड पद्धती

36. खालील संज्ञांमधील विषम जोडी शोधा :

(A) सायटेशन आणि प्लॅगॅरीझम

(B) डि-स्पेस आणि डिजीटल लायब्ररी

(C) डुब्लीन कोर आणि मेटाडेटा

(D) थेसॉरस आणि बुक सीलेक्शन

37. **Assertion (A) :**

Provision of services outside the library regular service centre or outlet is essential to reach more and more patrons.

Reason (R) :

Library extension services help libraries to cover larger population of patron.

Select the *correct* answer from the codes given below :

(A) (A) is true and (R) is false

(B) (A) is false and (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

37. **विधान (A) :**

जास्तीत जास्त सभासदांपर्यत पोहोचण्याच्या दृष्टीने ग्रंथालयाच्या नेहमीच्या सेवा केंद्र किंवा आऊटलेटच्या बाहेर सेवा पुरविणे आवश्यक आहे.

कारण (R) :

ग्रंथालयीन विस्तार सेवांद्वारे ग्रंथालयातील जास्तीत जास्त उपभोक्त्यांना अंतर्भूत करता येते.

खालील संकेतांकातून बरोबर उत्तर निवडा :

(A) (A) बरोबर आहे आणि (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे आणि (R) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

38. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) Translation Service

(*b*) Information Repackaging Service

(*c*) Document Delivery Service

(*d*) Library Networking

List II

(*i*) BLDSC

(*ii*) DELNET

(*iii*) ITC

(*iv*) IAC

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

38. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) अनुवाद सेवा

(*b*) माहिती पुनर्गठन सेवा

(*c*) प्रलेख प्रदान सेवा

(*d*) ग्रंथालय जाळे

यादी II

(*i*) बी. एल. डी. एस्. सी.

(*ii*) डेलनेट

(*iii*) आय. टी. सी.

(*iv*) आय. ए. सी.

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

39. Among the different Boolean Operators "NOT" is used ..... .

(A) To exclude the terms from the search

(B) To broaden the search

(C) To narrow the search

(D) To end the search

40. Arrange the following Acts in order of their enactment with the help of the following codes given below :

(*a*) Registration of Books Act

(*b*) The Delivery of Books Act

(*c*) The Copyright Act

(*d*) Right to Information Act

Codes :

(A) (*a*) (*b*) (*c*) (*d*)

(B) (*a*) (*c*) (*b*) (*d*)

(C) (*b*) (*c*) (*d*) (*a*)

(D) (*c*) (*d*) (*a*) (*b*)

39. विविध बुलियन ऑपरेटर्स पैकी ''नॉट'' केव्हा वापरले जाते ?

(A) शोधामधून संज्ञा वगळण्यासाठी

(B) शोधाचा विस्तार करण्यासाठी

(C) शोध मर्यादित करण्यासाठी

(D) शोध संपवण्यासाठी

40. खाली दिलेल्या कायद्यांची कालक्रमानुसार रचना, त्या खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या आधारे करा.

(*a*) रजिस्ट्रेशन ऑफ बुक्स ॲक्ट

(*b*) द डेलिव्हरी ऑफ बुक्स ॲक्ट

(*c*) द कॉपीराइट ॲक्ट

(*d*) राइट टु इनफॉर्मेशन ॲक्ट

संकेतांक :

(A) (*a*) (*b*) (*c*) (*d*)

(B) (*a*) (*c*) (*b*) (*d*)

(C) (*b*) (*c*) (*d*) (*a*)

(D) (*c*) (*d*) (*a*) (*b*)

41. Zotero is a ..... .

(A) Library management software

(B) System software

(C) Digital library management software

(D) Reference management software

42. Every week a library sends scanned content pages of latest journals to all its users. This service is called ..... .

(A) CAS

(B) SDI

(C) Reference

(D) Referral

41. 'झोटेरो' ही ..... आहे.

(A) ग्रंथालय व्यवस्थापन संगणक प्रणाली

(B) पद्धती आज्ञावली

(C) डिजिटल ग्रंथालय व्यवस्थापन संगणक प्रणाली

(D) संदर्भ व्यवस्थापन आज्ञावली

42. एखाद्या ग्रंथालयाने प्रत्येक आठवड्याला अद्ययावत नियतकालिकांच्या अनुक्रमणिका स्कॅन करून सर्व वाचकांना पाठविल्या. अशा सेवेस काय म्हणतात ?

(A) सी. ए. एस्.

(B) एस्. डी. आय्.

(C) रेफरन्स

(D) रेफराल

43. The term X and Y axes are not applicable to ..... .

(A) Bar chart

(B) Pie chart

(C) Line graph

(D) Frequency polygon

44. Which is the country that developed the concept of quality management ?

(A) India

(B) USSR

(C) USA

(D) Japan

43. पुढीलपैकी कोणत्या पर्यायाला X आणि Y अक्ष लागू होत नाहीत ?

(A) स्तंभालेख

(B) वर्तुळाकृती आलेख

(C) रेषाकृती आलेख

(D) वारंवारिता बहुभुज

44. ''गुणात्मक व्यवस्थापन'' ही संज्ञा कोणत्या देशाने विकसित केली ?

(A) भारत

(B) यु.एस.एस.आर.

(C) यु.एस.ए.

(D) जपान

45. National Knowledge Network is to be implemented by :

(A) National Knowledge Commission

(B) Information and Library Network

(C) National Informatic Centre

(D) Department of Information Technology

46. Wilfred Pareto proposed a quality pattern, which is known as :

(A) 50/50 percent

(B) 70/30 percent

(C) 60/40 percent

(D) 80/20 percent

45. नॅशनल नॉलेज नेटवर्क कोणी अंमलात आणले ?

(A) नॅशनल नॉलेज कमिशन

(B) माहिती आणि ग्रंथालय जाळे

(C) नॅशनल इनफोरमॅटिक्स् सेंटर

(D) माहिती तंत्रज्ञान विभाग

46. विलफ्रेड पॅरीटो यांनी गुणवत्तेच्या बाबतीत कोणता नमुना सुचवला आहे ?

(A) 50/50 टक्के

(B) 70/30 टक्के

(C) 60/40 टक्के

(D) 80/20 टक्के

47. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) C. A. Cutter

(*b*) Anthony Panizzi

(*c*) S. R. Ranganathan

(*d*) Semuer Lubetzky

List II

(*i*) ALA Code

(*ii*) CCC

(*iii*) British Museum

(*iv*) Rules for Dictionary Catalogue

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

47. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) सी. ए. कटर

(*b*) ॲन्थनी पनिझी

(*c*) एस्. आर. रंगनाथन

(*d*) सेम्युअर लुबेट्झकी

यादी II

(*i*) ए. एल्. ए. कोड

(*ii*) सी. सी. सी.

(*iii*) ब्रिटीश म्युझिअम

(*iv*) रूल्स फॉर डिक्शनरी कॅटॅलॉग

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

48. **Assertion (A) :**

Special library serves to a specialist clientele.

Reason (R) :

The collection of special library is relatively narrow in scope.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

48. **विधान (A) :**

विशेष ग्रंथालय विशेष वाचकांना सेवा देते.

कारण (R) :

विशेष ग्रंथालयातील ग्रंथसंग्रहची व्याप्ती मर्यादित असते.

खालील संकेतांकातून बरोबर उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे आणि (R) हे बरोबर स्पष्टीकरण आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे परंतु (R) हे बरोबर स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

49. Principle of Literary Warrant deals with ..... .

(A) Forms of literature

(B) Inclusion of subjects in a classification scheme

(C) Police warrant

(D) Leadership styles

50. Which of the following is *not* a type of planning ?

(A) Strategic

(B) Long Range

(C) Short Range

(D) Performance Appraisal

49. लिटररी वॉरंटचे तत्त्व पुढीलपैकी कशाशी निगडित आहे ?

(A) साहित्य प्रकार

(B) विषयांचा वर्गीकरण पद्धतीतील समावेश

(C) पोलीस वॉरंट

(D) नेतृत्व पद्धती

50. खालीलपैकी कोणता प्रकार नियोजनाचा **नाही** ?

(A) स्ट्रॅटेजीक

(B) लाँग रेंज

(C) शॉर्ट रेंज

(D) परफॉरमन्स ॲप्रेजल

51. A service that directs a reader towards the probable source of information is known as ..... .

(A) Reference service

(B) Reader's advisory service

(C) Reprographic service

(D) Referral service

52. **Assertion (A) :**

Libraries are facing a threat and are bound to disappear soon.

Reason (R) :

Due to the introduction of web 2.0 components no users are turning towards libraries.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

51. वाचकाला माहितीच्या संभाव्य स्रोताकडे निर्देश करणारी सेवा ..... या नावाने ओळखली जाते.

(A) संदर्भसेवा

(B) वाचक सल्लागार सेवा

(C) प्रतिलिपी सेवा

(D) रेफराल सेवा

52. **विधान (A) :**

ग्रंथालये लवकरच लुप्त होण्याची भीती आहे.

कारण (R) :

वेब 2.0 मुळे वाचक ग्रंथालयाकडे वळत नाहीत.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे, परंतू (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतू (R) हे बरोबर आहे

53. The Dublin core metadata elements related mainly to the instantiation of the resources are :

(A) Date, Format, Identifier, Language

(B) Date, Format, Identifier, Right

(C) Date, Format, Identifier, Publisher

(D) Date, Format, Identifier, Creator

54. Who is the pioneer of scientific management theory ?

(A) Maslow

(B) Taylor

(C) Fayol

(D) McGregor

53. डब्लीन कोरच्या इन्स्टांनशिएशन वर्गवारीत खालीलपैकी काय येते ?

(A) दिनांक, स्वरूप, अभिज्ञापक, भाषा

(B) दिनांक, स्वरूप, अभिज्ञापक, अधिकार

(C) दिनांक, स्वरूप, अभिज्ञापक, प्रकाशक

(D) दिनांक, स्वरूप, अभिज्ञापक, निर्माता

54. शास्त्रीय व्यवस्थापन सिद्धांताचे जनक ..... आहेत.

(A) मासलो

(B) टेलर

(C) फेयॉल

(D) मॅकग्रेगर

55. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) Nominal data

(*b*) Ordinal data

(*c*) Interval data

(*d*) Ratio data

List II

(*i*) Level of satisfaction regarding library facilities

(*ii*) Frequency of use of internet by different user groups

(*iii*) Ranking of library services by users

(*iv*) Gender details of library users

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)

55. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) नामांकन डेटा

(*b*) क्रमांकन डेटा

(*c*) वर्गांतर डेटा

(*d*) गुणोत्तर डेटा

यादी II

(*i*) ग्रंथालय सुविधांविषयी समाधानाची पातळी

(*ii*) विविध उपभोक्त्यांच्या गटांच्या इंटरनेट वापराची वारंवारिता

(*iii*) उपभोक्त्यांच्या विविध गटांनी केलेली ग्रंथालय सेवांची क्रमवार रचना

(*iv*) ग्रंथालय उपभोक्त्यांचे लिंगविषयक तपशील

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)

56. Match the following information seeking models with corresponding theories and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) Wilson Model

(*b*) Dervin Model

(*c*) Kulthau Model

(*d*) Marionini Model

List II

(*i*) Tailored to electronic environment process consisting of subprocesses

(*ii*) Association of feelings, thoughts, actions

(*iii*) Sense making approach

(*iv*) Three-fold view on information seeking context, system and information sources

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

56. खालीलपैकी बरोबर संकेतांक शोधून माहिती शोध मॉडलेस्च्या त्यांच्या तत्त्वांप्रमाणे जोड्या लावा :

यादी I

(*a*) विलसन मॉडेल

(*b*) डेरव्हीन मॉडेल

(*c*) कुलथाऊ मॉडेल

(*d*) मॅरीओनिनी मॉडेल

यादी II

(*i*) टेलर्ड टू इलेक्ट्रॉनीक एनव्हायर्मेंट प्रोसेस कंसीस्टींग ऑफ सबप्रोसेसेस

(*ii*) असोसिएसन ऑफ फिलींग्ज, थॉटस्, ॲक्शन्स

(*iii*) सेन्स मेकिंग ॲप्रोच

(*iv*) थ्रीफोल्ड व्हीयू ऑन इन्फर्मेशन सिकिंग कॉंटेक्स्ट, सिस्टीम ॲन्ड इन्फर्मेशन सोर्सेस

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

57. Uniterm indexing was developed by ..... .

(A) S. R. Ranganathan

(B) Mortimer Taube

(C) G. Bhattacharya

(D) Derek Austin

58. Which of the following statements are true in reference of "Ask Me" service ?

(*i*) It is an email reference service

(*ii*) It covers all subjects

(*iii*) It is free service

(*iv*) It is fee based service

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

57. युनिटर्म निर्देशन कोणी विकसित केले ?

(A) एस. आर. रंगनाथन

(B) मॉर्टीमर टॉब

(C) जी. भट्टाचार्य

(D) डेरेक ऑस्टिन

58. 'आस्क मी' सेवेच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ? ते खालील संकेतानुसार लिहा :

(*i*) ही ईमेल संदर्भसेवा आहे

(*ii*) यात सर्व विषयांचा समावेश आहे

(*iii*) ही सेवा मोफत आहे

(*iv*) ही शुल्काधारित सेवा आहे

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

59. **Assertion (A) :**

University libraries in India are not fully automated.

Reason (R) :

Priority is been given only on the development of OPAC and automating circulation section.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

59. **विधान (A) :**

भारतातील विद्यापीठ ग्रंथालये पूर्ण संगणीकृत नाहीत.

कारण (R) :

ओपॅकचा विकास आणि देव-घेव विभागाचे संगणकीकरणालाच जास्त प्राधान्य दिलेले आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(C) (A) बरोबर आहे, परंतू (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतू (R) हे बरोबर आहे

60. Which of the following problems in communication process are identified in Shannon-Weaver model ?

Answer the question with the codes given below :

(*a*) Technical

(*b*) Semantic

(*c*) Effective

(*d*) Interpretive

Codes :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) are correct

(B) (*a*), (*c*), (*d*) are correct

(C) (*a*), (*b*), (*d*) are correct

(D) (*b*), (*c*), (*d*) are correct

61. The knowledge to which we have valid, conscious and introspective access under all circumstances is called :

(A) Tacit knowledge

(B) Explicit knowledge

(C) Predictive knowledge

(D) Semi-tacit knowledge

60. शानन-विवर मॉडेलनुसार संप्रेषण प्रक्रियेत कोणत्या समस्या आहेत ? खालील संकेतांकाच्या आधारे बरोबर उत्तर द्या :

(*a*) टेक्नीकल

(*b*) सेमॅन्टीक

(*c*) इफेक्टीव्ह्

(*d*) इंटरप्रिटीव्ह्

संकेतांक :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) बरोबर आहेत

(B) (*a*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

(C) (*a*), (*b*), (*d*) बरोबर आहेत

(D) (*b*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

61. ज्ञान, ज्यास आपण सर्व स्थितीत योग्य, जागृत व अंतर्मुखता मिळवतो, त्यास कोणते ज्ञान म्हणतात ?

(A) टॅसीट ज्ञान

(B) एक्सप्लीसीट ज्ञान

(C) प्रेडिक्टीव्ह ज्ञान

(D) सेमी-टॅसीट ज्ञान

62. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) Staffing

(*b*) Planning

(*c*) Organizing

(*d*) Controlling

List II

(*i*) Resource management

(*ii*) Promotion

(*iii*) Audit

(*iv*) Delegation of authority

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

62. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) कर्मचारी व्यवस्थापन

(*b*) नियोजन

(*c*) संघटन

(*d*) नियंत्रण

यादी II

(*i*) संसाधन व्यवस्थापन

(*ii*) पदोन्नती

(*iii*) लेखा परीक्षण

(*iv*) अधिकार हस्तांतरण

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

63. Identify the *correct* order in which the committee/commission were set up :

(*i*) Mudaliar Commission on Secondary Education

(*ii*) Kothari Commission on Education

(*iii*) Roy Committee on State Universities Review

(*iv*) Radhakrishnan Commission on Education

Codes :

(A) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

(B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(D) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

63. खालील समित्या व आयोग यांचे स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

(*i*) मुदलीयार माध्यामिक शिक्षण आयोग

(*ii*) कोठारी शिक्षण आयोग

(*iii*) रॉय राज्य विद्यापीठे परीक्षण समिती

(*iv*) राधाकृष्णण शिक्षण आयोग

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

(B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(D) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

64. Which of the following devices take data sent from one network device and forward it to the destination node based on MAC address ?

(A) Hub

(B) Switch

(C) Gateway

(D) Modem

65. Govt. of India appointed the Education Commission in the year 1964, under the chairmanship of Dr. D. S. Kothari will be rendered as per the Classified Catalogue Code as :

Codes :

(A) Government of India, Education Commission Chairman : D. S. Kothari, 1964

(B) Government of India, Education Commission 1964, Chairman : Kothari, D. S.

(C) INDIA, (Government of —), EDUCATION COMMISSION, 1964 (Chairman : Kothari D. S.)

(D) INDIA, EDUCATION (Commission) (1964) (Chairman : D. S. Kothari)

64. एका नेटवर्क साधनाने पाठविलेला डेटा घेऊन मॅक ॲड्रेसनुसार (MAC Address) नियुक्त स्थानी पाठविणारे साधन कोणते ?

(A) हब

(B) स्वीच

(C) गेटवे

(D) मोडेम

65. Government of India ने 1964 ला Education Commission च्या Chairman पदी Dr. D. S. Kothari यांची नेमणूक केली होती. या प्रलेखाची वर्गीकृत तालिकासंहितेप्रमाणे नोंद कशी केली जाईल ?

संकेतांक :

(A) Government of India, Education Commission Chairman : D. S. Kothari, 1964

(B) Government of India, Education Commission 1964, Chairman : Kothari, D. S.

(C) INDIA, (Government of —), EDUCATION COMMISSION, 1964 (Chairman : Kothari D. S.)

(D) INDIA, EDUCATION (Commission) (1964) (Chairman : D. S. Kothari)

66. First page of a Ph.D. Thesis is ..... .

(A) Acknowledgement page

(B) Title page

(C) Contents page

(D) Index

66. पीएच्.डी. प्रबंधाचे पहिले पृष्ठ म्हणजे ..... .

(A) ऋणनिर्देश पृष्ठ

(B) शीर्षक पृष्ठ

(C) अनुक्रमणिका पृष्ठ

(D) निर्देश

67. RRRLF is founded under the ministry of :

(A) Finance, Govt. of India

(B) Public Health, Govt. of India

(C) Culture, Govt. of India

(D) Social Welfare, Govt. of India

67. आर. आर. आर. एल. एफ. कोणत्या मंत्रालयांतर्गत स्थापन झालेले आहे ?

(A) वित्त मंत्रालय, भारत सरकार

(B) सार्वजनिक आरोग्य मंत्रालय, भारत सरकार

(C) सांस्कृतिक मंत्रालय, भारत सरकार

(D) सामाजिक विकास मंत्रालय, भारत सरकार

68. Which is the *correct* order in research process ?

(A) Literature Search—Literature Review—Formulation of hypothesis—Preparation of a tool

(B) Formulation of hypothesis—Preparation of a tool—Literature Search—Literature Review

(C) Literature Review—Literature Search—Formulation of hypothesis—Preparation of a tool

(D) Literature Search—Formulation of hypotheses— Literature Review—Preparation of a tool

68. संशोधन प्रक्रियेतील टप्प्यांची खालीलीपैकी कोणती क्रमवार रचना बरोबर आहे ?

(A) वाचनसाहित्यशोध—वाचनसाहित्याचा आढावा—पूर्वानुमान निश्चिती—साधन तयार करणे

(B) पूर्वानुमान निश्चिती—साधन तयार करणे—वाचन साहित्य शोध—वाचन साहित्याचा आढावा

(C) वाचन साहित्याचा आढावा—वाचन साहित्य शोध—पूर्वानुमान निश्चिती—साधन तयार करणे

(D) वाचन साहित्यशोध—पूर्वानुमान निश्चिती—वाचन साहित्याचा आढावा—साधन तयार करणे

69. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) INB

(*b*) World of Learning

(*c*) Roget's Thesaurus

(*d*) Marathi Saraswat

List II

(*i*) Alphabetical

(*ii*) Classified

(*iii*) By Countries

(*iv*) By Subject Categories

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

69. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) आय एन बी

(*b*) वर्ल्ड ऑफ लर्निंग

(*c*) रॉगेटस् थिसॉअरस

(*d*) मराठी सारस्वत

यादी II

(*i*) वर्णक्रमानुसार

(*ii*) वर्गांकानुसार

(*iii*) देशानुसार

(*iv*) विषयावार

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

70. Arrange the following operators of PRECIS in proper order :

(*i*) Performer of transitive action

(*ii*) Location

(*iii*) Action

(*iv*) Key system

Codes :

(A) (*ii*) (*iv*) (*i*) (*iii*)

(B) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

71. Which of the following are web browsers ?

(*i*) Yahoo

(*ii*) Google

(*iii*) Netscape

(*iv*) Internet Explorer

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

70. प्रेसिजच्या ऑपरेटर्सची क्रमवार रचना करा :

(*i*) परफॉरमर ऑफ ट्रांझीटिव्ह ॲक्शन

(*ii*) लोकेशन

(*iii*) ॲक्शन

(*iv*) कि सिस्टीम

संकेतांक :

(A) (*ii*) (*iv*) (*i*) (*iii*)

(B) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

71. खालीलपैकी कोणते वेब ब्राऊझर आहे ?

(*i*) याहू

(*ii*) गुगल

(*iii*) नेटस्केप

(*iv*) इंटरनेट एक्सप्लोरर्

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहे

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहे

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहे

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहे

72. **Statement (A) :**

Five laws of library science are normative principles capable of solving any problem faced by the librarian.

Statement (B) :

Normative principles determine norms or standards in day-today library practice.

Select the *correct* answer from the codes given below.

Codes :

(A) (A) is false, but (B) is true

(B) (A) is true, but (B) is false

(C) Both (A) and (B) are false

(D) Both (A) and (B) are true

72. **विधान (A) :**

ग्रंथालयाची पंचसूत्री ही प्रमाणभूत तत्त्वे ग्रंथपालांना येणाऱ्या कोणत्याही समस्या सोडविण्यासाठी समर्थ आहेत.

विधान (B) :

प्रमाणभूत तत्त्वे ग्रंथालयाच्या दैनंदिन उपयोगासाठी मान्यताप्राप्त प्रमाणके ठरतात.

संकेतांक :

(A) (A) चूक आहे, परंतू (B) हे बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर आहे, परंतू (B) हे चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहे

73. According to Dr. Ranganathan reference service is a/an ..... .

(A) Personalized service

(B) Specialized service

(C) Technical service

(D) Retrospective service

74. Arrange the following ISBDs according to their year of formulation :

(*i*) ISBD (PM)

(*ii*) ISBD (CF)

(*iii*) ISBD (M)

(*iv*) ISBD (S)

Codes :

(A) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(C) (*iv*) (*i*) (*iii*) (*ii*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

73. डॉ. रंगनाथन यांच्या मताप्रमाणे संदर्भसेवा ही ..... आहे.

(A) व्यक्तिगत सेवा

(B) विशेष सेवा

(C) तांत्रिक सेवा

(D) पूर्वलक्षी सेवा

74. खाली दिलेल्या आय्. एस्. बी. डी. ची त्यांच्या कालक्रमानुसार रचना करा :

(*i*) आय. एस. बी. डी. (पी. एम.)

(*ii*) आय. एस. बी. डी. (सी. एफ.)

(*iii*) आय. एस. बी. डी. (एम)

(*iv*) आय. एस. बी. डी. (एस)

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(C) (*iv*) (*i*) (*iii*) (*ii*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

75. In research on 'Motivation among university library professionals', if the researcher takes every third person from each category of staff, e.g. Junior Library Assistants, Senior Library Assistants, Assistant Librarians etc., the sample would be :

(A) Random sample

(B) Stratified sample

(C) Convenience sample

(D) Snowball sample

75. 'विद्यापीठ ग्रंथालय व्यावसायिकांमधील प्रेरणा' या विषयावरील संशोधनात जर संशोधकाने कर्मचाऱ्यांपैकी कनिष्ठ ग्रंथालय साहाय्यक, वरिष्ठ ग्रंथालय साहाय्यक, उपग्रंथपाल इत्यादी गटांमधील प्रत्येक तिसरा कर्मचारी नमुना म्हणून निवडला, तर तो नमुनाप्रकार ..... होईल.

(A) यादृच्छिक नमुना

(B) वर्गाधिष्ठित नमुना

(C) सोईनुसार नमुना

(D) स्नोबॉल नमुना

ROUGH WORK

ROUGH WORK

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-II

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

JAN - 18218

Time Allowed : 1¼ Hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **24** Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions, each carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले असून प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. The National Library of India receives books for deposit under :

   (A) Right to Information Act

   (B) Registration of Books Act

   (C) Copyright Act

   (D) Delivery of Books and Newspaper Act

2. Full form of ADONIS is :

   (A) Article Delivery Over Network Information System

   (B) Abstract Document Over Network Information System

   (C) Abstract Delivery Over Network Information System

   (D) Article and Documents On Network Information System

1. भारतीय राष्ट्रीय ग्रंथालयास ..... नुसार ठेव ग्रंथ मिळतात.

   (A) राईट टू इन्फारमेशन ॲक्ट

   (B) रजिस्ट्रेशन ऑफ बुक्स ॲक्ट

   (C) कॉपीराईट ॲक्ट

   (D) डिलीव्हरी ऑफ बुक्स अँड न्यूजपेपर ॲक्ट

2. ADONIS चा फुल फॉर्म ..... आहे.

   (A) आर्टीकल डिलीव्हरी ओव्हर नेटवर्क इनफारमेशन सिस्टीम

   (B) ॲबस्ट्रक्ट डाक्युमेंट ओव्हर नेटवर्क इनफारमेशन सिस्टीम

   (C) ॲबस्ट्रक्ट डिलीव्हरी ओव्हर नेटवर्क इनफारमेशन सिस्टीम

   (D) आर्टीकल अँड डाक्युमेंटस् ऑन नेटवर्क इनफारमेशन सिस्टीम

3. "Dynamic Theory" of classification was suggested by :

(A) Melvil Dewey

(B) S.R. Ranganathan

(C) W.C.B. Sayers

(D) J.D. Brown

4. Biographical database of Indian Scientist is a product of :

(A) INFLIBNET

(B) NISSAT

(C) NISCAIR

(D) DESIDOC

5. The 'study abroad' is a/an :

(A) Encyclopedia

(B) Year book

(C) Directory

(D) Handbook

3. वर्गीकरणाची "डायनामिक थेअरी" कोणी सुचविली आहे ?

(A) मेलविल ड्यूई

(B) एस.आर. रंगनाथन

(C) डब्ल्यु.सी.बी. सेअर्स

(D) जे.डी. ब्राऊन

4. भारतीय शास्त्रज्ञांचा चारित्रात्मक डेटाबेस ..... या संस्थेने तयार केला आहे.

(A) इन्फ्लिबनेट

(B) निसाट

(C) निसकेअर

(D) डेसिडॉक

5. "दि स्टडी अब्रॉड" काय आहे ?

(A) ज्ञानकोश

(B) वार्षिक

(C) निर्देशिका

(D) हॅन्डबुक

6. Which of the following terms best describes data that were originally collected at an earlier time by a different person for a different purpose ?

(A) Primary data

(B) Secondary data

(C) Tertiary data

(D) Field study note

7. Which of the following is *not* a network protocol ?

(A) HTTP

(B) SMTP

(C) TCP/IP

(D) Z 39.50

6. खालीलपैकी कोणत्या संज्ञा इतर व्यक्तीने इतर उद्देशाने संकलित केलेल्या प्राथमिक डेटाचे योग्य वर्णन करतात ?

(A) प्राथमिक डेटा

(B) द्वितीयक डेटा

(C) तृतीयक डेटा

(D) क्षेत्रीय अभ्यासाच्या नोंदी

7. खालीलपैकी ..... हे नेटवर्क प्रोटोकॉल **नाही**.

(A) एचटीटीपी

(B) एसएमटीपी

(C) टीसीपी/आयपी

(D) झेड 39.50

8. Chairman of the Curriculum Development Committee (CDC), Library and Information Science appointed by UGC in 2001 was :

(A) K.A. Isaac

(B) C.R. Karisiddappa

(C) P.N. Kaula

(D) P.B. Mangala

8. UGC ने 2001 मध्ये ग्रंथालय व माहिती-शास्त्रासाठी नेमलेल्या अभ्यासक्रम विकास समितीचे (सीडीसी) ..... हे अध्यक्ष होते.

(A) के.ए. आयझॅक

(B) सी.आर. करिसिद्धप्पा

(C) पी.एन. कौला

(D) पी.बी. मंगला

9. Zero Base budget system was developed by :

(A) Peter A. Pyhrr

(B) R.D. Stuart

(C) F.W. Taylor

(D) Henry Fayol

9. शून्याधारित अर्थसंकल्पाची पद्धती ..... यांनी विकसित केली होती.

(A) पीटर ए. पायहर

(B) आर.डी. स्टुअर्ट

(C) एफ.डब्ल्यु. टेलर

(D) हेन्री फेऑल

10. IATLIS is an association of :

(A) Special Librarians

(B) Teachers of Library and Information Science

(C) College Librarians

(D) School Librarians

11. Library Committees of traditional universities in Maharashtra are established by :

(A) Maharashtra Universities Act

(B) Agricultural Universities Act

(C) University Grants Commission Act

(D) Govt. of India Act

10. IATLIS हा ..... संघ आहे.

(A) विशेष ग्रंथपालांचा

(B) ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र शिक्षकांचा

(C) महाविद्यालयीन ग्रंथपालांचा

(D) शालेय ग्रंथपालांचा

11. महाराष्ट्रातील पारंपारिक विद्यापीठातील ग्रंथालय समित्यांची स्थापना ..... नुसार होत असते.

(A) महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा

(B) कृषी विद्यापीठ कायदा

(C) विद्यापीठ अनुदान आयोग कायदा

(D) भारत सरकार कायदा

12. The concept of 'speciator' was first adopted in which edition of CC ?

(A) 4th

(B) 5th

(C) 6th

(D) 7th

13. Mrs. Anuradha Vaidya Kaginalikar; a fiction writer will be rendered as per AACR 2 as :

(A) Mrs. VAIDYA KAGINALKAR (Anuradha) ( )

(B) Mrs. Anuradha Vaidya—Kaginalkar

(C) Vaidya Kaginalkar, Mrs. Anuradha

(D) VAIDYA KAGINALKAR, (Mrs. Anuradha) ( )

12. 'स्पेशिएटर' ही संकल्पना CC च्या कोणत्या आवृत्तीमध्ये प्रथम वापरण्यात आली ?

(A) चौथी

(B) पाचवी

(C) सहावी

(D) सातवी

13. सौ. अनुराधा वैद्य कागिनाळकर, या कादंबरीकार लेखिकेची ए.ए.सी.आर 2 प्रमाणे कशी नोंद कराल ?

(A) Mrs. VAIDYA KAGINALKAR (Anuradha) ( )

(B) Mrs. Anuradha Vaidya—Kaginalkar

(C) Vaidya Kaginalkar, Mrs. Anuradha

(D) VAIDYA KAGINALKAR, (Mrs. Anuradha) ( )

14. NISSAT initiated a project for a Knowledge Network using local language. This is known as :

(A) Gyandarshan

(B) Honeybee

(C) Grassroot

(D) NIC

15. 'Facts on File' is a weekly digest of :

(A) Indian events

(B) American events

(C) World events

(D) Asian events

16. Mean, Median and Mode are :

(A) Measures of deviation

(B) Ways of sampling

(C) Measures of control tendency

(D) Measures of central tendency

14. निसाटने स्थानिक भाषेचा वापर करून नॉलेज नेटवर्क तयार करण्याचा प्रकल्प हाती घेतला होता त्या प्रकल्पास ..... म्हणतात.

(A) ज्ञानदर्शन

(B) हनीबी

(C) ग्रासरूट

(D) एन.आय.सी.

15. 'फॅक्टस् ऑन फाईल' या साप्ताहिक डायजेस्टमध्ये ..... समाविष्ट असतात.

(A) भारतीय घटना

(B) अमेरिकन घटना

(C) जागतिक घटना

(D) एशियातील घटना

16. मिन, मेडियन आणि मोड ..... आहेत.

(A) विचलनाचे मोजमाप

(B) नमुना निवडीचे मार्ग

(C) नियंत्रित प्रवृत्तीचे मोजमाप

(D) मध्यवर्ती प्रवृत्तीचे मोजमाप

17. "Live Journal" can be used for the creation of :

(A) Blog

(B) RSS

(C) Wiki

(D) Facebook

18. First All India Library Conference was held in 1918 at :

(A) Baroda

(B) Calcutta

(C) Madras

(D) Lahore

19. Quality is "Fitness for use" said by :

(A) Peter Drucker

(B) Joseph M. Juran

(C) Michael Maccoby

(D) Philip Crosby

17. "लाईव्ह जर्नलस"चा वापर ..... तयार करण्यासाठी केला जातो.

(A) ब्लॉग

(B) आर.एस.एस.

(C) विकी

(D) फेसबुक

18. 1918 मधील पहिली अखिल भारतीय ग्रंथालय परिषद् ..... येथे भरली होती.

(A) बडोदा

(B) कलकत्ता

(C) मद्रास

(D) लाहोर

19. गुणवत्ता म्हणजे "वापरासाठीची योग्यता" हे कोणी म्हटले आहे ?

(A) पीटर ड्रकर

(B) जोसेफ एम. ज्युरान

(C) मायकेल मॅकोबी

(D) फिलिप क्रॉस्बी

20. Which of the following is *not* covered by IPR ?

(A) Patents

(B) Trademarks

(C) Standards

(D) Industrial Designs

21. OPAC stands for :

(A) Open Public Access Catalogue

(B) Online Public Access Catalogue

(C) Offline Public Access Catalogue

(D) Onsite Public Access Catalogue

22. When an author has not registered under copyright by legally proceeded over dispute of ownership. What is the validity of ownership ?

(A) No ownership without registration

(B) It may not be legally tenable

(C) Ownership is automatic

(D) Cannot claim ownership

20. IPR मध्ये खालीलपैकी कशाचा समावेश होत **नाही** ?

(A) पेंटटस

(B) ट्रेडमार्कस

(C) स्टँडर्डस

(D) इंडस्ट्रियल डिझाइन्स

21. ओपॅकचा फुल फॉर्म ..... आहे.

(A) ओपन पब्लिक ॲक्सेस कॅटलाग

(B) ऑनलाईन पब्लिक ॲक्सेस कॅटलाग

(C) ऑफलाईन पब्लिक ॲक्सेस कॅटलाग

(D) ऑनसाईट पब्लिक ॲक्सेस कॅटलाग

22. एखाद्या लेखकाने स्वामित्वासाठी कॉपीराईट कायद्या अंतर्गत नोंदणी केली नसेल परंतु स्वामित्व हक्कासाठी दावा केला असेल अशा परिस्थितीत स्वामित्व हक्काची स्थिती काय असेल ?

(A) नोंदणी केली नसल्यास स्वामित्व हक्क सांगता येणार नाही

(B) कायदेशीर आधार मिळणार नाही

(C) स्वामित्व हे उपजत मिळते

(D) स्वामित्वाचा दावा करता येणार नाही

23. Concept of "Reference Librarian" was first initiated by :

(A) S. Parthsarathy

(B) Melvil Dewey

(C) Samuel S. Green

(D) Justin Winsor

23. "संदर्भ ग्रंथपाल" ही संकल्पना प्रथमत: कोणी मांडली ?

(A) एस. पार्थसारथी

(B) मेलविल ड्यूई

(C) सॅम्युएल एस. ग्रीन

(D) जस्टीन विन्सर

24. Which of the following canon says that choice and rendering of heading should be determined from the title page and its verso :

(A) Canon of prepotence

(B) Canon of currency

(C) Canon of ascertainability

(D) Canon of consistency

24. तालिकेत शीर्षकाची निवड आणि नोंद करण्यासाठी ग्रंथनाम पृष्ठ आणि त्याच्या मागील बाजूस असलेल्या माहितीच्या आधारे केली जावी असे पुढीलपैकी कोणते सूत्र दर्शविते ?

(A) महत्त्वक्रम सूत्र

(B) प्रचलितता सूत्र

(C) निश्चितपणाचे सूत्र

(D) सातत्यत्वाचे सूत्र

25. How many centres were established by NISSAT for providing access to NACIDS ?

(A) 10

(B) 11

(C) 12

(D) 13

26. Abstracts in print version of LISA are arranged according to :

(A) Dewey decimal classification

(B) Colon classification

(C) A special scheme of classification

(D) UDC

27. A variable used to cause a change in another variable is known as :

(A) Discontinuous variable

(B) Dependent variable

(C) Independent variable

(D) Extraneous variable

25. NACIDS ला ॲक्सेस देण्यासाठी NISSAT ने किती केंद्रे स्थापन केली होती ?

(A) दहा

(B) अकरा

(C) बारा

(D) तेरा

26. लिसाच्या मुद्रित आवृतीमध्ये सारांची रचना ..... नुसार केलेली असते.

(A) ड्यूई डेसिमल वर्गीकरण

(B) कोलन वर्गीकरण

(C) विशेष वर्गीकरण पद्धती

(D) यू.डी.सी.

27. दुसऱ्या चलामध्ये बदल घडवून आणण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या चलास ..... म्हणतात.

(A) खंडित चल

(B) परावलंबी चल

(C) स्वतंत्र चल

(D) प्रयोगबाह्य चल

28. Process of reading data from permanent store and writing it to computer's main store is called :

(A) Saving data

(B) Loading data

(C) Writing data

(D) Reading data

29. Which was the first Indian university that has changed the Diploma Course in Library Science to B.Lib.Sc. ?

(A) Banaras Hindu University

(B) Delhi University

(C) Aligarh Muslim University

(D) Madras University

28. कायमस्वरूपी साठवणातून डेटा वाचून संगणकाच्या मुख्य मेमरीमध्ये साठवण्याच्या प्रक्रियेस ..... म्हणतात.

(A) सेव्हिंग डेटा

(B) लोडींग डेटा

(C) रायटींग डेटा

(D) रिडींग डेटा

29. भारतातील कोणत्या विद्यापीठाने प्रथमत: ग्रंथालय शास्त्रातील डिप्लोमाचे बी.लिब.आय. एस्सीमध्ये रूपांतर केले ?

(A) बनारस हिंदू युनिर्व्हसिटी

(B) दिल्ली युनिर्व्हसिटी

(C) अलिगड मुस्लिम युनिर्व्हसिटी

(D) मद्रास युनिर्व्हसिटी

30. The basic principle which governs the selection of reading material for a library was enunciated by Drury in :

(A) 1928

(B) 1926

(C) 1932

(D) 1930

31. IARI library is at :

(A) New Delhi

(B) Bengaluru

(C) Hyderabad

(D) Ahmedabad

32. According to Dr. S.R. Ranganathan, reference service aimed at new readers is called :

(A) General help to general readers

(B) Short range reference service

(C) Long range reference service

(D) Initiation

30. ग्रंथालयासाठी वाचन साहित्याच्या निवडीचे मूलभूत सूत्र ड्र्युरे यांनी ..... यावर्षी सांगितले.

(A) 1928

(B) 1926

(C) 1932

(D) 1930

31. आय.ए.आर.आय.चे ग्रंथालय ..... येथे आहे.

(A) नवी दिल्ली

(B) बेंगलूरू

(C) हैद्राबाद

(D) अहमदाबाद

32. डॉ. एस.आर. रंगनाथन यांच्यानुसार नवीन वाचकांसाठी दिल्या जाणाऱ्या संदर्भसेवेला ..... म्हणतात.

(A) सामान्य वाचकांसाठी सामान्य मदत

(B) शीघ्रगती संदर्भसेवा

(C) विलंबित संदर्भसेवा

(D) परिचयात्मक (इनिशिएशन) सेवा

33. Which of the following is *not* a standard for bibliographic records ?

(A) ISBD

(B) MARC

(C) ISO-2709

(D) AACR-2

34. Promotion of Existing Information Systems & Services and not to dwell upon subjects already handled was an objective of which information system ?

(A) INIS

(B) AGRIS

(C) NISSAT

(D) DESIDOC

33. खालीलपैकी कोणते प्रमाणक सूचीय नोंदीसाठी **नाही** ?

(A) आय.एस.बी.डी.

(B) मार्क

(C) आय.एस.ओ.–2709

(D) ए.ए.सी.आर.–2

34. पूर्वीपासून काळजी घेतलेल्या विषयांचा विचार न करता अस्तित्वात असलेल्या पद्धती आणि सेवांचा वापर करणे हे उद्दिष्ट कोणाचे होते ?

(A) इनिस

(B) अग्रीस

(C) निसाट

(D) डेसीडॉक

35. Research periodicals are ..... source.

(A) Primary

(B) Secondary

(C) Tertiary

(D) Meta

36. Which of the following is *not* a primary source ?

(A) BIS standard for library furniture

(B) NASA Report

(C) Library Quarterly

(D) LISA

37. Thick coax cable has maximum ..... segments.

(A) 10 m

(B) 100 m

(C) 500 m

(D) 50 m

35. संशोधन नियतकालिके ..... प्रकारची साधने आहेत.

(A) प्राथमिक

(B) द्वितीयक

(C) तृतीयक

(D) मेटा

36. खालीलपैकी कोणते प्राथमिक माहितीचे साधन **नाही** ?

(A) बी.आय.एस. स्टँडर्ड फॉर लायब्ररी फर्निचर

(B) नासा रिपोर्ट

(C) लायब्ररी क्वार्टरली

(D) लिसा

37. थिक कोअॅक्स केबलमध्ये जास्तीत जास्त ..... सेगमेंटस् असतात.

(A) 10 m

(B) 100 m

(C) 500 m

(D) 50 m

38. Khuda Baksha Oriental Public Library, Patna was opened for the public in the year October :

(A) 1891

(B) 1791

(C) 1691

(D) 1991

39. Who among the following persons is considered as father of modern management ?

(A) Henry Fayol

(B) Henry Gantt

(C) F.W. Taylor

(D) Frederick Herzberg

38. खुदाबक्ष ओरिएंटल पब्लिक लायब्ररी, पाटना नागरिकांसाठी ..... या वर्षीच्या ऑक्टोबरमध्ये खुली केली गेली.

(A) 1891

(B) 1791

(C) 1691

(D) 1991

39. खालीलपैकी कोणास आधुनिक व्यवस्थापनाचे जनक मानले जाते ?

(A) हेन्री फेऑल

(B) हेन्री गॅन्ट

(C) एफ.डब्ल्यू. टेलर

(D) फ्रेडरिक हर्जबर्ग

40. Who has introduced Advancement of Librarianship Programme ?

(A) IFLA

(B) UNESCO

(C) FID

(D) ICSU

41. National Library of USA is known as :

(A) National Library of America

(B) The Congress Library

(C) White House Library

(D) Library of Congress

42. 'User Profile' contains :

(A) List of descriptors

(B) List of useful citations

(C) List of users

(D) Information about user's information needs

40. ॲडव्हान्समेंट ऑफ लायब्ररीयनशीप प्रोग्रॅम कोणी सुरू केला ?

(A) इफ्ला

(B) यूनेस्को

(C) एफ.आय.डी.

(D) आय.सी.एस.यू.

41. यु.एस.ए.च्या राष्ट्रीय ग्रंथालयास ..... म्हणतात.

(A) नॅशनल लायब्ररी ऑफ अमेरिका

(B) दि काँग्रेस लायब्ररी

(C) व्हाईट हाउस लायब्ररी

(D) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

42. 'वाचक प्रोफाईल' मध्ये ..... चा समावेश असतो.

(A) डिस्क्रीप्टर्सची यादी

(B) उपयुक्त सायटेशन्सची यादी

(C) वाचकांची यादी

(D) वाचकांच्या गरजांबाबतची माहिती

43. Gap device helps in making a classification scheme more :

(A) Faceted

(B) Hierarchical

(C) Hospitable

(D) Enumerative

44. The following search engine was exclusively meant for searching scientific information :

(A) Google

(B) Alta-vista

(C) Dogpile

(D) SCIRUS

43. 'गॅप डिव्हाईस' वर्गीकरण पद्धतीला अधिक ..... करते.

(A) पैलूबद्ध

(B) हायरारकीकल

(C) आतिथ्यशील

(D) प्रगनणात्मक

44. खालीलपैकी कोणते सर्च एंजीन केवळ वैज्ञानिक माहिती शोधण्यासाठी विकसित करण्यात आले होते ?

(A) गुगल

(B) अल्टा-विस्टा

(C) डॉगपाइल

(D) सायरस

45. Which of the following journals is available only in electronic form ?

(A) D-Lib Magazine

(B) Journal of Documentation

(C) Library Quarterly

(D) Library Trends

46. McGregor's theory 'Y' is related with :

(A) disliking of persons at work place

(B) lack of creativity at work place

(C) self-directed and self-controlled at persons work place

(D) self-centred and selfishness at work place

45. खालीलपैकी कोणते नियतकालिक फक्त इलेक्ट्रानिक्स स्वरूपात उपलब्ध आहे ?

(A) डी-लीब मॅगेझिन

(B) जर्नल ऑफ डाक्युमेंटेशन

(C) लायब्ररी क्वार्टरली

(D) लायब्ररी ट्रेंडस

46. मॅकग्रेगर यांचा 'Y' सिद्धांत ..... शी संबंधित आहे.

(A) कार्यक्षेत्रातील व्यक्तिंबद्दलची नावड

(B) कार्यक्षेत्रामध्ये नवनिर्मितीचा अभाव

(C) कार्यक्षेत्रामध्ये स्वयंनिर्देशित आणि स्वयं-नियंत्रित व्यक्ती

(D) कार्यक्षेत्रामध्ये स्वयंकेंद्रित आणि स्वार्थीपणा

47. Multiplexing is used in :

(A) Packet switching

(B) Circuit switching

(C) Data switching

(D) Packet switching and data switching

48. The Library Science Education in India started at :

(A) Baroda

(B) New Delhi

(C) Madras

(D) Bombay

47. खालीलपैकी कशात मल्टिप्लेक्सींग वापरतात ?

(A) पॅकेट स्विचिंग

(B) सर्कीट स्विचिंग

(C) डेटा स्विचिंग

(D) पॅकेट स्विचिंग अँड डेटा स्विचिंग

48. भारतामध्ये ग्रंथालयशास्त्र शिक्षणाची सुरुवात ..... येथे झाली.

(A) बडोदा

(B) नवी दिल्ली

(C) मद्रास

(D) बॉम्बे

49. ..... improves the planning and control of operations by providing better information for decision-making.

(A) System analysis

(B) Management Information System

(C) Operation Management

(D) Controlling techniques

50. Identify the information scientist who developed 'sense making' theory of information needs :

(A) Brenda Dervin

(B) Blaise Cronin

(C) Michael Buckland

(D) Nicholas Belkins

49. ..... हे निर्णय घेण्यास अधिक चांगली माहिती पुरवून नियोजन व नियंत्रण सुधारण्यास मदत करते.

(A) पद्धती विश्लेषण

(B) व्यवस्थापन माहिती प्रणाली

(C) कार्य व्यवस्थापन

(D) नियंत्रण तंत्र

50. माहितीच्या गरजांची "सेन्स मेकींग थेअरी" विकसित करणाऱ्या शास्त्रज्ञाचे नांव ओळखा :

(A) ब्रिंडा डेरविन

(B) ब्लेस क्रोनीन

(C) मायकेल बकलँड

(D) निकोलस बेलकिन्स

ROUGH WORK

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-III

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

JAN - 18318

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Number of Pages in this Booklet : **40** Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Library and Information Science
Paper III
ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Note : This Question Paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions, each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Arrange the following steps in thesaurus construction in logical order :

   (*i*) Selection of terms

   (*ii*) Analysis of terms

   (*iii*) Recording of terms

   (*iv*) Alphabetical thesaurus production

   Codes :

   (A) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

   (B) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

   (C) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

   (D) (*iii*), (*i*), (*ii*), (*iv*)

2. Which is the first step in literature search ?

   (A) Identification of search terms

   (B) Selection of databases

   (C) Formulation of search statement

   (D) Interaction with user

1. थिसॉरस निर्मितीतील खालील टप्पे योग्य क्रमाने लावा :

   (*i*) संज्ञांची निवड

   (*ii*) संज्ञांचे विश्लेषण

   (*iii*) संज्ञांची नोंदणी

   (*iv*) अनुवर्ण थिसारस निर्मिती

   संकेतांक :

   (A) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

   (B) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

   (C) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

   (D) (*iii*), (*i*), (*ii*), (*iv*)

2. ..... ही वाचनसाहित्य शोधातील पहिली पायरी आहे.

   (A) शोधसंज्ञा निश्चित करणे

   (B) डेटाबेसची निवड

   (C) शोध वाक्य तयार करणे

   (D) वाचकांशी संवाद साधणे

3. Match the following with the help of codes given below and select the *correct* answer from the codes given below :

	List-I		List-II
(*a*)	Symbiosis between classification and cataloguing	(*i*)	UNISIST
(*b*)	UBC	(*ii*)	Mutualism
(*c*)	CIP (1971)	(*iii*)	Ranganathan
(*d*)	Pre-natal cataloguing	(*iv*)	Library of Congress

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

3. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

	यादी-I		यादी-II
(*a*)	सिंबायोसिस बिटवीन क्लासिफिकेशन अँड कॅटलॉगिंग	(*i*)	यूनिसिस्ट
(*b*)	युबीसी	(*ii*)	म्युच्युअलिझम
(*c*)	सीआयपी (1971)	(*iii*)	रंगनाथन
(*d*)	प्रि-नॅटल कॅटलॉगिंग	(*iv*)	लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

4. The concept of "Ask Library Anything" was originally initiated by :

(A) ILA

(B) ASLIB

(C) SLA

(D) ALA

5. **Statement (A) :**

Stock verification is essential in the collection development in Academic Libraries.

Statement (B) :

Stock verification is not a time consuming process.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) Both (A) and (B) are true

(C) Both (A) and (B) are false

(D) (A) is false but (B) is true

4. "आस्क लायब्ररी एनिथिंग" ही संकल्पना प्रथमत: ..... यांनी मांडली.

(A) आयएलए

(B) असलिब

(C) एसएलए

(D) एएलए

5. **विधान (A) :**

शैक्षणिक ग्रंथालयामध्ये वाचनसाहित्य संग्रह विकासासाठी ग्रंथपडताळणी आवश्यक आहे.

विधान (B) :

ग्रंथपडताळणी ही वेळ घेणारी प्रक्रिया नाही.

खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर परंतु (B) चूक आहे

(B) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

(C) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

(D) (A) चूक परंतु (B) बरोबर आहे

6. DOAJ lists ..... .

(*i*) Free journals

(*ii*) Online journals

(*iii*) Subscription based journals

(*iv*) Printed journals

Codes :

(A) (*iii*) and (*iv*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*ii*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

7. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

	List-I		**List-II**
(*a*)	MITX	(*i*)	Daphne Koller & Andrew Ng.
(*b*)	Udacity	(*ii*)	IIT Kanpur
(*c*)	Coursera	(*iii*)	Anant Agarwal
(*d*)	MOOKIT	(*iv*)	Sebastian Thurn

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)

6. डीओएजे मध्ये ..... ह्या नियतकालिकांचा समावेश असतो.

(*i*) मोफत नियतकालिके

(*ii*) ऑनलाईन नियतकालिके

(*iii*) वर्गणीधारित नियतकालिके

(*iv*) मुद्रित नियतकालिके

संकेतांक :

(A) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

7. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

	यादी-I		**यादी-II**
(*a*)	एमआयटीएक्स	(*i*)	डाफने कॉलर अँड अँड्रयु एनजी
(*b*)	युडॉसिटी	(*ii*)	आयआयटी कानपूर
(*c*)	कोरसेरा	(*iii*)	अनंत आगरवाल
(*d*)	मुकिट	(*iv*)	सॅबस्टियन थुर्न

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)

8. Identify the *correct* logical sequence :

(A) Problem identification, interpretation, findings, data collection

(B) Data collection, problem identification, interpretation, findings

(C) Data collection, interpretation, findings, problem identification

(D) Problem identification, data collection, interpretation, findings

9. Matching and non-matching grants to public libraries in India are given by :

(A) ILA

(B) RRRLF

(C) IASLIC

(D) PLA

8. **योग्य** क्रम ओळखा :

(A) समस्या शोध, अर्थनिर्वचन, निष्कर्ष, माहिती संकलन

(B) माहिती संकलन, समस्या शोध, अर्थनिर्वचन, निष्कर्ष

(C) माहिती संकलन, अर्थनिर्वचन, निष्कर्ष, समस्या शोध

(D) समस्या शोध, माहिती संकलन, अर्थनिर्वचन, निष्कर्ष

9. भारतातील सार्वजनिक ग्रंथालयांसाठी मॅचिंग व नॉन-मॅचिंग अनुदान कोणती संस्था देते ?

(A) आयएलए

(B) आरआरआरएलएफ

(C) आयएस्लीक

(D) पीएलए

10. Which of the following National Library receives e-books and e-journals as deposits ?

(A) National Library India

(B) National Library Netherlands

(C) National Library France

(D) National Library Japan

11. Theory of Psychology of human resources is developed by :

(A) M. Gregor

(B) E. Mayo

(C) H. Fayol

(D) F. Taylor

12. Classification Research Group (CRG) was formed in :

(A) India

(B) Great Britain

(C) USA

(D) Germany

10. खालीलपैकी कोणत्या राष्ट्रीय ग्रंथालयाकडे ई-बुक्स आणि ई-जर्नल्स ठेव म्हणून पाठविली जातात ?

(A) भारताचे राष्ट्रीय ग्रंथालय

(B) नेदरलँडचे राष्ट्रीय ग्रंथालय

(C) फ्रान्सचे राष्ट्रीय ग्रंथालय

(D) जपानचे राष्ट्रीय ग्रंथालय

11. मानव संसाधनाच्या मानसशास्त्रीय सिद्धान्ताचे जनक ..... आहेत.

(A) एम. ग्रेगर

(B) ई. मेयो

(C) एच. फेयॉल

(D) एफ. टेलर

12. क्लासिफिकेशन रिसर्च ग्रुप (सीआरजी) ..... देशात स्थापन झाला होता.

(A) भारत

(B) ग्रेट ब्रिटन

(C) युएसए

(D) जर्मनी

13. ..... categorized documents into primary, secondary and tertiary.

(A) D. Grogan

(B) J.S. Mills

(C) P.V. Young

(D) J.H. Shera

14. Which of the following statements are *true* in the reference of "All Expert" service ?

(*i*) It is an e-mail reference service

(*ii*) It covers all subjects

(*iii*) It is free service

(*iv*) It is fee based service

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

13. वाचन साहित्याची प्राथमिक, द्वितीयक आणि तृतीयक अशी वर्गवारी ..... यांनी केली आहे.

(A) डी. ग्रोगन

(B) जे.एस. मीलस्

(C) पी.व्ही. यंग

(D) जे.एच. शेरा

14. "ऑल एक्स्पर्ट" सेवेच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(*i*) ही ई-मेल संदर्भ सेवा आहे

(*ii*) यामध्ये सर्व विषयांचा समावेश होतो

(*iii*) ही सेवा मोफत आहे

(*iv*) ही सेवा शुल्क आधारित आहे

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

15. According to AACR2, The Maharashtra Universities Act, 1994 will be rendered as :

(A) MAHARASHTRA (Universities Act), 1994

(B) Maharashtra Universities Act, 1994

(C) Maharashtra (Government of —), Universities Act, 1994

(D) Maharashtra Law, Statutes, etc. The Maharashtra Universities Act, 1994

16. Special features of geographical sources are :

(*i*) Scale

(*ii*) Revision

(*iii*) RPM

(*iv*) Projection

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

15. महाराष्ट्र युनिव्हर्सिटी कायदा 1994 ची नोंद AACR2 प्रमाणे कशी केली जाईल ?

(A) MAHARASHTRA (Universities Act), 1994

(B) Maharashtra Universities Act, 1994

(C) Maharashtra (Government of —), Universities Act, 1994

(D) Maharashtra Law, Statutes, etc. The Maharashtra Universities Act, 1994

16. खालीलपैकी भौगोलिक साधनांची वैशिष्टे कोणती ?

(*i*) स्केल

(*ii*) रिव्हीजन

(*iii*) आरपीएम

(*iv*) प्रोजेक्शन

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

17. KOHA Software was developed at :

(A) Katipo Communication Ltd., New Zealand

(B) University of Waikato, New Zealand

(C) Wikimedia Foundation

(D) Massachusetts Institute of Technology (MIT) Libraries & Hewlett-Packard Labs

18. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List-I		**List-II**
(*a*) OCLC	(*i*)	Bio-Med
(*b*) INFLIBNET	(*ii*)	Web-Dewey
(*c*) IISc	(*iii*)	N-List
(*d*) NLM	(*iv*)	Digital Library of India

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

17. कोहा आज्ञावली कोठे विकसित केली ?

(A) कॅटिपो कम्युनिकेशन्स लिमिटेड, न्यूझिलंड

(B) युनिर्व्हसिटी ऑफ वायकॅटो, न्यूझिलंड

(C) विकिमिडीया फाऊंडेशन

(D) मॅसच्युसेटस इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (एमआयटी) लायब्ररीज अँड हेवलेट पॅकर्ड लॅब्स

18. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

यादी-I		**यादी-II**
(*a*) ओसीएलसी	(*i*)	बायो-मेड
(*b*) इन्फ्लिबनेट	(*ii*)	वेब-ड्यूई
(*c*) आयआयएस्सी	(*iii*)	एन-लिस्ट
(*d*) एनएलएम	(*iv*)	डिजिटल लायब्ररी ऑफ इंडिया

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

19. P.V. Verghese prize is awarded by Indian Library Association for :

(A) Best article

(B) Best book

(C) Best library

(D) Best service

19. भारतीय ग्रंथालय संघाचे पी.व्ही. व्हर्गीस पारितोषिक कशासाठी दिले जाते ?

(A) सर्वोत्कृष्ट लेख

(B) सर्वोत्कृष्ट ग्रंथ

(C) सर्वोत्कृष्ट ग्रंथालय

(D) सर्वोत्कृष्ट सेवा

20. N-LIST programme of INFLIBNET is mainly for :

(A) School libraries

(B) College libraries

(C) University libraries

(D) Research libraries

20. इन्फ्लिबनेटचा एन-लिस्ट हा उपक्रम प्रामुख्याने ..... या ग्रंथालयाशी संबंधित आहे.

(A) शाळेय ग्रंथालये

(B) महाविद्यालयीन ग्रंथालये

(C) विद्यापीठ ग्रंथालये

(D) संशोधन ग्रंथालये

21. "Facts, concepts or instructions in a formalised manner suitable for communication", is the definition of information given by :

(A) IFLA

(B) UNESCO

(C) Shera

(D) Lasswell

21. "सूत्रबद्ध केलेल्या आणि संप्रेषणास योग्य असलेल्या फॅक्टस, संकल्पना किंवा सूचना म्हणजे माहिती", ही व्याख्या कोणी दिली आहे ?

(A) इफ्ला

(B) यूनेस्को

(C) शेरा

(D) लासवेल

22. In 'medicine' main class of CC the isolate 'treatment' is part of which facet ?

(A) Personality facet

(B) Matter facet

(C) Energy facet

(D) Time facet

22. सी.सी.च्या वैद्यकशास्त्र या मुख्य वर्गात 'ट्रिटमेंट' हा उपविषय कोणत्या पैलूंचा घटक आहे ?

(A) व्यक्तित्व पैलू

(B) वस्तू पैलू

(C) उर्जा पैलू

(D) काळ पैलू

23. Science Direct database is developed by :

(A) Emerald

(B) EBSCO

(C) Sage publications

(D) Elsevier

24. What is the relationship between ISBD and Cataloguing codes ?

(A) They are not related at all.

(B) ISBD includes cataloguing rules

(C) Cataloguing codes could include ISBD

(D) They are one and the same

23. सायन्स डायरेक्ट डेटाबेस कोणी विकसित केला आहे ?

(A) एमरॉल्ड

(B) ईबस्को

(C) सेज प्रकाशन

(D) एल्झेव्हीअर

24. आयएसबीडी आणि तालिका संहिता यांच्यात काय संबंध आहे ?

(A) एकमेकांशी अजिबात संबंधित नाही

(B) आयएसबीडी मध्ये तालिका नियमांचा समावेश आहे

(C) तालिका संहितामध्ये आयएसबीडीचा समावेश असू शकतो

(D) दोन्ही एकच आहेत

25. Which of the following journal is now been made available as open access journal ?

(A) Journal of Documentation

(B) College and Research Libraries

(C) Aslib Proceedings

(D) Journal of Academic Librarianship

26. LOCKSS is an initiative of :

(A) MIT Libraries

(B) Stanford University

(C) University of Waikato

(D) University of Southampton

25. खालीलपैकी कोणते नियतकालिक आता ओपन ॲक्सेस जर्नल म्हणून प्रकाशित होत आहे ?

(A) जर्नल ऑफ डॉक्युमेंटेशन

(B) कॉलेज अँड रिसर्च लायब्ररीज

(C) असलिब प्रोसिडींग

(D) जर्नल ऑफ ॲकडमिक लायब्ररीयनशिप

26. लॉक्स हा ..... चा उपक्रम आहे.

(A) एमआयटी ग्रंथालये

(B) स्टॅनफोर्ड विद्यापीठ

(C) वैकाटो विद्यापीठ

(D) साउथ हॅम्पटन विद्यापीठ

27. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

	List-I		List-II
(*a*)	Registration of Books Act	(*i*)	State Central Library
(*b*)	Delivery of Books Act	(*ii*)	Central Reference Library
(*c*)	Copyright Act	(*iii*)	Getting Required Information
(*d*)	Right to Information Act	(*iv*)	Ownership of Intellectual Property

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

27. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

	यादी-I		यादी-II
(*a*)	रजिस्ट्रेशन ऑफ बुक्स ॲक्ट	(*i*)	स्टेट सेंट्रल लायब्ररी
(*b*)	डिलीव्हरी ऑफ बुक्स ॲक्ट	(*ii*)	सेंट्रल रेफरन्स लायब्ररी
(*c*)	कॉपीराईट ॲक्ट	(*iii*)	गेटींग रिक्वायर्ड इन्फारमेशन
(*d*)	राईट टू इन्फारमेशन ॲक्ट	(*iv*)	ओनरशिप ऑफ इंटलेक्च्युअल प्रापर्टी

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

28. **Assertion (A) :**

Many of the big libraries are going for cloud computing.

Reason (R) :

Cloud computing has helped them to avoid locally hosting and operating multiple servers.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

29. In the research context, the phrase "focus group" is associated with :

(A) Sampling

(B) Questionnaire

(C) Observation

(D) Interviews

28. **विधान (A) :**

अनेक मोठी ग्रंथालये क्लाउड कम्प्युटिंगचा वापर करत आहे.

कारण (R) :

क्लाउड कम्प्युटिंगमुळे स्थानिक पातळीवर डेटा साठविण्याची आणि अनेक सरर्व्हस वापरण्याची आवश्यकता भासत नाही.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक

(C) (A) बरोबर परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक परंतु (R) बरोबर आहे

29. संशोधनाच्या संदर्भात "फोकस ग्रुप" ही संज्ञा ..... शी संबंधित आहे.

(A) नमुनानिवड

(B) प्रश्नावली

(C) निरीक्षण

(D) मुलाखत

30. **Statement (A) :**

The UNESCO Public Library Manifesto, 1972 stated that, "The public library should be established under the clear Mandate of law".

Statement (B) :

IFLA/UNESCO Public Library Manifesto 1994 stated that, "The public library shall in principle be free of charge".

Codes :

(A) Both (A) and (B) are true

(B) Both (A) and (B) are false

(C) (A) is false but (B) is true

(D) (A) is true but (B) is false

30. **विधान (A) :**

"सार्वजनिक ग्रंथालये स्पष्ट कायद्याअंतर्गत स्थापन करावेत" असे युनेस्कोच्या 1972 च्या सार्वजनिक ग्रंथालय जाहिरनाम्यामध्ये सांगितले आहे.

विधान (B) :

"सार्वजनिक ग्रंथालये तत्त्वत: मोफत असावीत" असे इफ्ला/युनेस्कोच्या 1994 च्या सार्वजनिक ग्रंथालय जाहिरनाम्यामध्ये सांगितले आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

(C) (A) हे चुकीचे आहे परंतु (B) बरोबर आहे

(D) (A) हे बरोबर आहे परंतु (B) चुकीचे आहे

31. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List-I	List-II
(*a*) Public Library	(*i*) K.D. Metcalf Extension
(*b*) Academic Library Management	(*ii*) M.A. Gelfand
(*c*) University Libraries for Developing Countries	(*iii*) L.R. McColvin
(*d*) Planning Academic and Research Library Building	(*iv*) M.B. Line

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)

31. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

यादी-I	यादी-II
(*a*) पब्लिक लायब्ररी	(*i*) के.डी. मेटकाफ एक्स्टेंशन
(*b*) ॲकेडमिक लायब्ररी मॅनेजमेंट	(*ii*) एम.ए. गेलफँड
(*c*) युनिव्हर्सिटी लायब्ररीज फॉर डेव्हलपिंग कंट्रीज	(*iii*) एल.आर. मॅककोलव्हीन
(*d*) प्लॅनिंग ॲकेडमिक अँड लायब्ररी बिल्डिंग	(*iv*) एम.बी. लाईन

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)

32. Arrange the following acts according to their enactment years :

(*a*) Digital Millennium Act

(*b*) Right to Information Act

(*c*) Information Technology Act

(*d*) Indian Copyright Act

Codes :

(A) (*d*), (*a*), (*c*), (*b*)

(B) (*d*), (*b*), (*c*), (*a*)

(C) (*a*), (*d*), (*b*), (*c*)

(D) (*b*), (*c*), (*a*), (*d*)

33. PERT is used for managing the :

(A) money management

(B) time management

(C) space management

(D) self appraisal management

32. खालील कायद्यांची त्यांच्या मान्यता वर्षानुसार रचना करा :

(*a*) डिजीटल मिलेनियम ॲक्ट

(*b*) राईट टू इन्फारमेशन ॲक्ट

(*c*) इन्फारमेशन टेक्नालॉजी ॲक्ट

(*d*) इंडीयन कॉपीराईट ॲक्ट

संकेतांक :

(A) (*d*), (*a*), (*c*), (*b*)

(B) (*d*), (*b*), (*c*), (*a*)

(C) (*a*), (*d*), (*b*), (*c*)

(D) (*b*), (*c*), (*a*), (*d*)

33. पीईआरटी (पर्ट) चा वापर ..... केला जाते.

(A) आर्थिक व्यवस्थापनासाठी

(B) वेळेच्या व्यवस्थापनासाठी

(C) जागेच्या व्यवस्थापनासाठी

(D) स्वयं मूल्यमापनाच्या व्यवस्थापनासाठी

34. Among the different Boolean operators 'AND' is used to :

(A) Widen the search

(B) Begin the search

(C) Narrow the search

(D) End the search

35. "Jotspot" is used for the creation of :

(A) RSS

(B) Wiki

(C) Blog

(D) Facebook

36. Which of the following are *not* reference services ?

(*i*) Preparation of user profile

(*ii*) Initiation of freshman

(*iii*) Compilation of documentation list

(*iv*) Reader Advisory Service

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

34. 'ॲन्ड' हे बुलीयन ऑपरेटर ..... यासाठी वापरतात.

(A) शोधाची व्याप्ती वाढविणे

(B) शोधाची सुरुवात करणे

(C) शोधाची व्याप्ती कमी करणे

(D) शोधाचा शेवट करणे

35. "जॉटस्पॉट" ..... च्या निर्मितीसाठी वापरतात.

(A) आरएसएस

(B) विकी

(C) ब्लॉग

(D) फेसबुक

36. खालीलपैकी कोणत्या सेवा संदर्भसेवा **नाहीत** ?

(*i*) वाचक प्रोफाईल तयार करणे

(*ii*) नवीन वाचकांना ग्रंथालय परिचय करून देणे

(*iii*) प्रलेखन यादी तयार करणे

(*iv*) वाचक सल्ला सेवा

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर

37. In OSI model which layer is in between Physical layer and Network layer ?

(A) Data link layer

(B) Transport layer

(C) Presentation layer

(D) Session layer

38. Which of the states have enacted library legislation in the year 1993 ?

(*i*) Mizoram

(*ii*) Goa

(*iii*) Kerala

(*iv*) Haryana

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

37. ओएसआय मॉडेल मध्ये फिजीकल लेअर व नेटवर्क लेअर यामध्ये कोणती लेअर असते ?

(A) डेटा लिंक लेअर

(B) ट्रान्सपोर्ट लेअर

(C) प्रेझेंटेशन लेअर

(D) सेशन लेअर

38. खालीलपैकी कोणत्या राज्यांमध्ये 1993 मध्ये ग्रंथालय कायदे मंजूर करण्यात आले ?

(*i*) मिझोराम

(*ii*) गोवा

(*iii*) केरळ

(*iv*) हरयाणा

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर

39. INSPEC — A Bibliographical database deals with :

(A) Psychology and Ethics

(B) Ethics and English

(C) Physics and Engineering

(D) Philosophy and Ethnography

40. Which of the following law is related with "author productivity" ?

(A) Law of Scattering

(B) Law of Least Efforts

(C) Law of Inverse Square

(D) Price Square Root Law

39. आयएनएसपीईसी (इन्सपेक) या सूचीय डेटाबेसमध्ये ..... या विषयाची माहिती आहे.

(A) मानसशास्त्र आणि नीतीशास्त्र

(B) नीतीशास्त्र आणि इंग्लिश

(C) पदार्थ विज्ञान आणि इंजिनिअरिंग

(D) तत्त्वज्ञान आणि एथनोग्राफी

40. खालीलपैकी कोणता सिद्धांत "लेखकाच्या उत्पादकतेशी" संबंधित आहे ?

(A) लॉ ऑफ स्कॅटरिंग

(B) लॉ ऑफ लीस्ट एफर्ट

(C) लॉ ऑफ इनव्हर्स स्क्वेअर

(D) प्राईस स्क्वेअर रूट लॉ

41. Which association's tagline is "managing information" ?

(A) IFLA

(B) ASLIB

(C) ALA

(D) ILA

42. **Assertion (A) :**

Computerization of public libraries in India is slow.

Reason (R) :

Non-availability of resources.

Codes :

(A) (A) is true, but (R) is false

(B) (R) is true, but (A) is false

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

41. "मॅनेजिंग इन्फारमेशन" हे खालीलपैकी कोणत्या संघाचे ब्रीदवाक्य आहे ?

(A) इफ्ला

(B) असलिब

(C) एएलए

(D) आयएलए

42. **विधान (A) :**

भारतातील सार्वजनिक ग्रंथालयाच्या संगणकीकरणाचा वेग मंद आहे.

कारण (R) :

साधनांची अनुपलब्धता.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर परंतु (R) चूक

(B) (R) बरोबर परंतु (A) चूक

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक

43. A copyright law usually aims at the following features :

(*i*) Stimulate creative authorship

(*ii*) Public availability of intellectual works

(*iii*) Freedom of access to information

(*iv*) Profit making by publishers

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

44. Scientific management period is known in the years :

(A) 1880-1927

(B) 1950-1960

(C) 1927-1950

(D) 1950 onwards

43. कॉपीराईट कायद्याची वैशिष्टे कोणती ?

(*i*) सृजनशील लेखनाला प्रोत्साहन

(*ii*) बौद्धिक कृतींची सार्वजनिक उपलब्धता

(*iii*) माहिती मिळविण्याचे स्वातंत्र्य

(*iv*) प्रकाशकांचा नफा

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर

44. शास्त्रीय व्यवस्थापनाचा कालावधी या काळखंडातला आहे :

(A) 1880-1927

(B) 1950-1960

(C) 1927-1950

(D) 1950 पासून पुढे

45. The 23rd edition of DDC contains ..... tables.

(A) 5

(B) 6

(C) 7

(D) 8

46. Scanned content pages of current journals sent through e-mail is a(n) ..... .

(A) Active documentation service

(B) Passive documentation service

(C) SDI service

(D) Reference service

47. Which of the following are *not* web 2.0 tools ?

(*i*) Ontologies

(*ii*) Facebook

(*iii*) Intelligent Web

(*iv*) RSS Feeds

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

45. डीडीसीच्या 23व्या आवृत्तीमध्ये ..... तक्ते आहेत.

(A) 5

(B) 6

(C) 7

(D) 8

46. प्रचलित नियतकालिकांची अनुक्रमणिका पृष्ठे स्कॅन करून ई-मेल द्वारे पाठविणारी सेवा ..... असते.

(A) स्वयंस्फूर्त प्रलेखन सेवा

(B) प्रतिसादात्मक प्रलेखन सेवा

(C) निवडक माहितीचे प्रसारण सेवा

(D) रेफरल सेवा

47. खालीलपैकी कोणती वेब 2.0 ची साधने **नाहीत** ?

(*i*) ऑन्टोलॉजी

(*ii*) फेसबुक

(*iii*) इंटिलिजंट वेब

(*iv*) आरएसएस फिड

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

48. "Library Herald" is the publication of :

(A) Delhi Library Association

(B) Library and Information Science Professional Association of Andhra Pradesh

(C) Raja Rammohan Roy Library Foundation

(D) IASLIC

49. Who coined the term 'Scientometrics' ?

(A) S.R. Ranganathan

(B) Allen Pritchard

(C) H.W. Hulme

(D) Vassily V. Nallimov

50. Which state public library Act provides for an independent minister for library services ?

(A) Kerala

(B) Manipur

(C) Mizoram

(D) West Bengal

48. "लायब्ररी हेरॉल्ड" हे ..... या संस्थेचे प्रकाशन आहे.

(A) दिल्ली लायब्ररी असोसीएशन

(B) लायब्ररी अँड इन्फारमेशन सायन्स प्रोफेशनल असोसीएशन ऑफ आंध्रप्रदेश

(C) राजा राममोहन राय लायब्ररी फाउंडेशन

(D) आयस्लीक

49. 'सायंटोमेट्रिक्स' ही संज्ञा कोणी विकसित केली आहे ?

(A) एस.आर. रंगनाथन

(B) ॲलन प्रिटचर्ड

(C) एच.डब्लू. ह्यूम

(D) वासीली व्ही. नल्लीमोव्ह

50. कोणत्या राज्याच्या सार्वजनिक ग्रंथालय कायद्यामध्ये ग्रंथालय सेवांसाठी स्वतंत्र मंत्री असावा असे सांगितले आहे ?

(A) केरळ

(B) मणिपूर

(C) मिझोराम

(D) पश्चिम बंगाल

51. Users education concept can be matched with :

(A) Library Service Programme

(B) Library Orientation Programme

(C) Stock Verification Programme

(D) Stock Rectification Programme

52. **Statement (A) :**

There is no difference between Knowledge Management and Information Management

Statement (B) :

Knowledge and Information are sometimes used synonymously and interchangeably.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are true

(B) (A) is true but (B) is false

(C) (A) is false but (B) is true

(D) Both (A) and (B) are false

51. 'वाचक शिक्षण' याचा संबंध ..... शी जोडता येतो.

(A) ग्रंथालय सेवा उपक्रम

(B) ग्रंथालय परिचय उपक्रम

(C) ग्रंथ पडताळणी उपक्रम

(D) चुकीच्या ठिकाणी आढळलेली ग्रंथ योग्य ठिकाणी ठेवण्याचा उपक्रम

52. **विधान (A) :**

ज्ञानव्यवस्थापन आणि माहिती व्यवस्थापन यात फरक नाही.

विधान (B) :

काही वेळा ज्ञान आणि माहिती या दोन संज्ञा समान अर्थाने आणि एकमेकास पर्यायी म्हणून वापरल्या जातात.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

(B) (A) बरोबर आहे परंतु (B) चुकीचे आहे

(C) (A) चुकीचे आहे परंतु (B) बरोबर आहे

(D) (A) आणि (B) दोन्ही चुकीचे आहेत

53. Arrange the following catalogue codes in chronological order :

(*i*) CCC

(*ii*) AACR2

(*iii*) Rules for Dictionary Catalogue

(*iv*) AA Code

Codes :

(A) (*iii*), (*iv*), (*i*), (*ii*)

(B) (*iv*), (*iii*), (*ii*), (*i*)

(C) (*ii*), (*iv*), (*i*), (*iii*)

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

54. Which is the most useful for decision-making in library ?

(A) Text-books

(B) Newspapers

(C) News-letters

(D) State-of-the-Art-Report

53. खालील तालिका संहितांची कालक्रमानुसार रचना करा :

(*i*) सीसीसी

(*ii*) अेअेसीआर2

(*iii*) रूल्स फॉर डिक्शनरी कॅटलॉग

(*iv*) अेअे कोड

संकेतांक :

(A) (*iii*), (*iv*), (*i*), (*ii*)

(B) (*iv*), (*iii*), (*ii*), (*i*)

(C) (*ii*), (*iv*), (*i*), (*iii*)

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

54. ग्रंथालयात निर्णय घेण्यासाठी खालीलपैकी कोणते साधन सर्वाधिक उपयोगाचे आहे ?

(A) क्रमिक पुस्तके

(B) वर्तमानपत्रे

(C) वार्तापत्रे

(D) सद्यस्थितीदर्शक अहवाल

55. E-Pathshala is :

(A) Open access source for various courses

(B) Commercial database

(C) Directory of institutions conducting online courses

(D) List of online courses

56. Arrange the following layers of OSI Model in the sequence in which they function :

(*i*) Network layer

(*ii*) Physical layer

(*iii*) Transport layer

(*iv*) Data link layer

Codes :

(A) (*iii*), (*iv*), (*ii*), (*i*)

(B) (*iv*), (*ii*), (*i*), (*iii*)

(C) (*ii*), (*iv*), (*i*), (*iii*)

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

55. ई-पाठशाळा ..... आहे.

(A) विविध अभ्यासक्रमासाठी मोफत वाचन साहित्य

(B) व्यापारी डेटाबेस

(C) ऑनलाईन कोर्सच्या संस्थाची डिरेक्टरी

(D) ऑनलाईन कोर्सेसची यादी

56. ओएसआय मॉडेल मधील खालील लेअर्सची त्यांच्या कार्यक्रमानुसार रचना करा :

(*i*) नेटवर्क लेअर

(*ii*) फिजीकल लेअर

(*iii*) ट्रान्सपोर्ट लेअर

(*iv*) डेटा लिंक लेअर

संकेतांक :

(A) (*iii*), (*iv*), (*ii*), (*i*)

(B) (*iv*), (*ii*), (*i*), (*iii*)

(C) (*ii*), (*iv*), (*i*), (*iii*)

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

57. RUSA is concerned with :

(A) CILIP (LA)

(B) ALA

(C) UNESCO

(D) WIPO

58. The phrase 'Controlled Group' is used in :

(A) Survey research

(B) Historical research

(C) Descriptive research

(D) Experimental research

59. **Statement (A) :**

'E-Granthalaya' can be customized depending upon the requirement of individual library.

Statement (B) :

'E-Granthalaya' is a freely available software.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are true

(B) Both (A) and (B) are false

(C) (A) is true but (B) is false

(D) (A) is false but (B) is true

57. आरयुएसए (रूसा) ..... शी संबंधित आहे.

(A) सीआयएलआयपी (एलए)

(B) एएलए

(C) युनिस्को

(D) वायपो

58. 'नियंत्रित गट' ही संज्ञा ..... मध्ये वापरली जाते.

(A) सर्वेक्षण संशोधन

(B) ऐतिहासिक संशोधन

(C) वर्णनात्मक संशोधन

(D) प्रायोगिक संशोधन

59. **विधान (A) :**

'ई-ग्रंथालय' या सॉफ्टवेअर मध्ये ग्रंथालयाच्या वैयक्तिक गरजांनूसार बदल करता येतात.

विधान (B) :

'ई-ग्रंथालय' सॉफ्टवेअर मोफत उपलब्ध आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर

(B) दोन्ही (A) आणि (B) चूक

(C) (A) बरोबर परंतु (B) चूक आहे

(D) (A) चूक परंतु (B) बरोबर आहे

60. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List-I	List-II
(*a*) Harold Lasswell	(*i*) SMCR Model
(*b*) Brenda Dervin	(*ii*) Linear Model
(*c*) James Kriketas	(*iii*) Model of information seeking behaviour
(*d*) David Berlo	(*iv*) Sense making approach

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

60. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

यादी-I	**यादी-II**
(*a*) हॅराल्ड लासवेल	(*i*) एसएमसीआर मॉडेल
(*b*) ब्रिन्डा डेरविन	(*ii*) लिनियर मॉडेल
(*c*) जेम्स क्रिकेटस	(*iii*) मॉडेल ऑफ इन्फारमेशन सिर्कींग बिहेविअर
(*d*) डेव्हीड बेरलो	(*iv*) सेन्स मेर्कींग ॲप्रोच

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

61. Which is *true* about Raja Rammohan Roy Library Foundation ?

(A) Located at Chennai and works for University Libraries

(B) Located at Kolkata and works for Public Libraries

(C) Located at Mumbai and works for College Libraries

(D) Located at New Delhi and works for School Libraries

62. Most used model of information seeking by the information specialists, while preparing their models is :

(A) Ellis Model

(B) Dervin Model

(C) Nested Model

(D) Kulthau Model

61. राजा राममोहन रॉय लायब्ररी फाऊंडेशन बाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

(A) चेन्नई स्थित आणि विद्यापीठ ग्रंथालयांसाठी कार्य

(B) कोलकत्ता स्थित आणि सार्वजनिक ग्रंथालयांसाठी कार्य

(C) मुंबई स्थित आणि महाविद्यालयीन ग्रंथालयांसाठी कार्य

(D) दिल्ली स्थित आणि शालेय ग्रंथालयांसाठी कार्य

62. माहितीतज्ञांनी त्यांची स्वत:ची "माहिती शोधाचे मॉडेल" तयार करण्यासाठी बहुतांश वेळा खालीलपैकी कोणाचे मॉडेल वापरले आहे ?

(A) एलीस मॉडेल

(B) डेरवीन मॉडेल

(C) नेस्टेड मॉडेल

(D) कुलथाऊ मॉडेल

63. Library standards in India are developed by :

(A) RRRLF

(B) National Library

(C) DRDO

(D) BIS

64. An IR thesaurus does *not* provide the following :

(A) Broader/Narrower terms

(B) Equivalent terms

(C) Related terms

(D) Meanings of terms

65. Acharya Pralhad Keshav Atre has written prose under the name P.K. Atre or Pralhad Keshva Atre; while poetry under the name Keshav Kumar. According to AACR2 P.K. Atre's all documents will be rendered as :

(A) Atre, Pralhad Keshav, (Keshav Kumar, Pseud)

(B) P.K. Atre

(C) Atre, Pralhad Keshav

(D) Keshav Kumar, Pseud, (i.e. Atre Pralhad Keshav)

63. ..... यांनी भारतामध्ये ग्रंथालय प्रमाणके तयार केली आहेत.

(A) आरआरआरएलएफ

(B) राष्ट्रीय ग्रंथालय

(C) डीआरडीओ

(D) बीआयएस

64. आयआर थिसॉरसमध्ये ..... चा समावेश **नसतो**.

(A) व्यापक/कमी व्याप्तीच्या संज्ञा

(B) समानअर्थी संज्ञा

(C) संबंधित संज्ञा

(D) संज्ञाचे अर्थ

65. आचार्य प्रल्हाद केशव अत्रे यांनी गद्यरचना प्र. के अत्रे किंवा प्रल्हाद केशव अत्रे या नावाने तर पद्यरचना केशवसुत या टोपण नावाने केलेली आहे. तेव्हा प्र. के. अत्रेच्या सर्वच ग्रंथांची नोंद अेअेसीआर2 प्रमाणे कशी घ्याल ?

(A) Atre, Pralhad Keshav, (Keshav Kumar, Pseud)

(B) P.K. Atre

(C) Atre, Pralhad Keshav

(D) Keshav Kumar, Pseud, (i.e. Atre Pralhad Keshav)

66. Which of the following are review type of services ?

(*i*) CAS

(*ii*) Trend report

(*iii*) Newspaper clipping

(*iv*) State-of-the-art-report

Codes :

(A) (*ii*) and (*iv*)

(B) (*ii*) and (*iii*)

(C) (*i*) and (*ii*)

(D) (*i*) and (*iv*)

67. Which of the following are *not* the features of ISDN ?

(*i*) Simultaneous Digital transmission

(*ii*) Set of communication standards

(*iii*) Creates and combines packets

(*iv*) Program to visit web pages

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*iv*) and (*i*) are correct

66. खालीलपैकी कोणत्या सेवा आढावात्मक सेवा आहेत ?

(*i*) सीएएस

(*ii*) प्रवाहदर्शक अहवाल

(*iii*) वर्तमानपत्र कात्रण सेवा

(*iv*) सद्यस्थितीदर्शक सेवा

संकेतांक :

(A) (*ii*) आणि (*iv*)

(B) (*ii*) आणि (*iii*)

(C) (*i*) आणि (*ii*)

(D) (*i*) आणि (*iv*)

67. खालीलपैकी कोणती वैशिष्टे ISDN ची **नाहीत** ?

(*i*) एकाच वेळेस होणारे डिजिटल माहितीचे वितरण

(*ii*) संप्रेषण प्रमाणकांचा संच

(*iii*) पॅकेट्स तयार करून एकत्रित करणे

(*iv*) वेब पेजकडे जाण्यासाठीचा प्रोग्राम

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर

(D) (*iv*) आणि (*i*) बरोबर

68. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List-I	List-II
(*a*) Books in print	(*i*) Bibliography of periodicals
(*b*) Ulrich International periodicals directory	(*ii*) Trade bibliography
(*c*) World of learning	(*iii*) Biographical source
(*d*) Who's who in India	(*iv*) Directory

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

68. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून **योग्य** पर्याय निवडा :

यादी-I	यादी-II
(*a*) बुक्स इन प्रिंट	(*i*) नियतकालिकांची सूची
(*b*) अलरिच इंटरनॅशनल पिरिओडिकल्स डिरेक्टरी	(*ii*) व्यापारी ग्रंथसूची
(*c*) वर्ल्ड ऑफ लर्निंग	(*iii*) चरित्रात्मक साधने
(*d*) हू इज हू इन इंडिया	(*iv*) निर्देशिका

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

69. Identify the odd component :

(A) Non-participatory

(B) Overt

(C) Open ended

(D) Participatory

70. Action research is :

(A) An applied research

(B) A longitudinal research

(C) Historical research

(D) Case study

71. Arrange the following Acts according to the year of their respective enactments :

(*i*) The Mizoram Public Libraries Act

(*ii*) The Kerala Public Libraries Act

(*iii*) The West Bengal Public Libraries Act

(*iv*) Rajasthan Public Libraries Act

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(B) (*iii*), (*ii*), (*i*), (*iv*)

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

(D) (*iv*), (*iii*), (*ii*), (*i*)

69. विषम घटक ओळखा :

(A) असहभागी

(B) प्रकट

(C) मुक्त

(D) सहभागी

70. कृती संशोधन हे ..... आहे.

(A) उपयोजित संशोधन

(B) बहुकालिक संशोधन

(C) ऐतिहासिक संशोधन

(D) व्यष्टी अध्ययन

71. खालील कायद्यांची त्यांच्या मान्यता वर्षानुसार रचना करा :

(*i*) दि मिझोराम पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*ii*) दि केरला पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*iii*) दि वेस्ट बेंगाल पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*iv*) राजस्थान पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(B) (*iii*), (*ii*), (*i*), (*iv*)

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

(D) (*iv*), (*iii*), (*ii*), (*i*)

72. Which of the following organization prepared the draft of NAPLIS ?

(A) Raja Rammohan Roy Library Foundation and ILA

(B) Raja Rammohan Roy Library Foundation and NISCAIR

(C) ILA and Unesco

(D) IFLA and Raja Rammohan Roy Library Foundation

73. Which of the following are library networks ?

(*i*) INTERNET

(*ii*) DELNET

(*iii*) NICNET

(*iv*) OCLC

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

72. खालीलपैकी कोणत्या संस्थेने नॅपलिस (एनएपीएलआयएस) चा मसुदा तयार केला आहे ?

(A) राजा राममोहन रॉय लायब्ररी फाऊंडेशन आणि आयएलए

(B) राजा राममोहन रॉय लायब्ररी फाऊंडेशन आणि निसकेयर

(C) आयएलए आणि यूनस्को

(D) आयएफएलए आणि राजा राममोहन रॉय लायब्ररी फाऊंडेशन

73. खालीलपैकी कोणते लायब्ररी नेटवर्क आहेत ?

(*i*) इंटरनेट

(*ii*) डेलनेट

(*iii*) निकनेट

(*iv*) ओसीएलसी

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर

74. The phrase 'paperless society' was coined by :

(A) Bill Gates

(B) Eugine Garfield

(C) F.W. Lancaster

(D) Tom Davenport

74. 'पेपरलेस सोसायटी' ही संज्ञा ..... यांनी मांडली.

(A) बील गेटस्

(B) युजिन गारफील्ड

(C) एफ. डब्ल्यू. लँकेस्टर

(D) टॉम दावेनपोर्ट

75. The Topology with highest reliability is :

(A) Bus Topology

(B) Star Topology

(C) Ring Topology

(D) Mesh Topology

75. कोणती टोपॉलॉजी सर्वाधिक विश्वासार्ह आहे ?

(A) बस टोपॉलॉजी

(B) स्टार टोपॉलॉजी

(C) रींग टोपॉलॉजी

(D) मेश टोपॉलॉजी

ROUGH WORK

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-II

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

JUN - 18219

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **48** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Who among the following have developed pre-coordinate indexing systems ?

   (*i*) S.R. Ranganathan

   (*ii*) Mortimer Taube

   (*iii*) Larry Page

   (*iv*) Derek Austin

   Codes :

   (A) (*i*) and (*ii*) are correct

   (B) (*i*) and (*iv*) are correct

   (C) (*i*) and (*iii*) are correct

   (D) (*ii*) and (*iv*) are correct

1. खालीलपैकी कोणी पूर्वसमन्वय निर्देशन पद्धती विकसित केल्या आहेत ?

   (*i*) एस.आर. रंगनाथन

   (*ii*) मार्टिमर टॉब

   (*iii*) लॅरी पेज

   (*iv*) डेरेक ऑस्टीन

   संकेतांक :

   (A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

   (B) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

   (C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

   (D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

2. According to APA style what is the correct sequence of bibliographical elements in a reference entry of a journal article :

(A) Author and year of publication; title of the article; title of the journal; volume and issue number; page numbers

(B) Author and year of publication, title of the article; volume and issue number; title of the journal; page numbers

(C) Author and year of publication; title of the article; page numbers; volume and issue number; title of the journal

(D) Author and year of publication, page numbers; title of the article, title of the journal; volume and issue number

3. Identify the modes of information generation :

(*i*) Observation

(*ii*) Data

(*iii*) Textbooks

(*iv*) Thought process

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

2. ए.पी.ए. शैलीनुसार नियतकालिकातील लेखाच्या संदर्भ नोंदीमधील सुचीय घटकांचा योग्य क्रम कोणता ?

(A) लेखक आणि प्रकाशन वर्ष; लेखाचे शीर्षक; नियतकालिकाचे शीर्षक; खंड आणि अंकक्रमांक; पृष्ठ क्रमांक

(B) लेखक आणि प्रकाशन वर्ष; लेखाचे शीर्षक; खंड आणि अंकक्रमांक; नियतकालिकाचे शीर्षक; पृष्ठ क्रमांक

(C) लेखक आणि प्रकाशन वर्ष; लेखाचे शीर्षक; पृष्ठ क्रमांक; खंड आणि अंकक्रमांक; नियतकालिकाचे शीर्षक

(D) लेखक आणि प्रकाशन वर्ष; पृष्ठ क्रमांक; लेखाचे शीर्षक; नियतकालिकाचे शीर्षक; खंड आणि अंकक्रमांक

3. माहिती निर्मितीच्या प्रक्रिया (मोड) ओळखा :

(*i*) निरीक्षण

(*ii*) तथ्य

(*iii*) क्रमिक-पुस्तके

(*iv*) विचार प्रक्रिया

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर

4. According to ACRL 'Scholarly Communication' involves the following steps :

(*i*) Publication

(*ii*) Discovery and Dissemination

(*iii*) Research, Data Collection and analysis

(*iv*) Stock verification

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

5. Arrange the following Acts according to their enactment year :

(*i*) The Right to Information Act

(*ii*) The Right to Education Act

(*iii*) The Information Technology Act

(*iv*) The Digital Millennium Copyright Act

Codes :

(A) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

4. ऐसीआरएल प्रमाणे 'स्कॉलरली कम्युनिकेशन' मध्ये खालील पायऱ्या येतात :

(*i*) प्रकाशन

(*ii*) शोध आणि प्रतिप्राप्ती

(*iii*) संशोधन, माहिती संकलन व विश्लेषण

(*iv*) ग्रंथ परिगणना

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

5. खालील कायद्यांची त्यांच्या पारित झालेल्या वर्षाप्रमाणे रचना करा :

(*i*) दि राईट टू इन्फारमेशन ॲक्ट

(*ii*) दि राईट टू एज्युकेशन ॲक्ट

(*iii*) दि इन्फरमेशन टेक्नॉलॉजी ॲक्ट

(*iv*) दि डिजिटल मिलेनियम कॉपीराईट ॲक्ट

संकेतांक :

(A) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

6. **Statement (A) :** The concept 'Knowledge industry' was introduced by Fritz Machlup in 1962.

Statement (B) : A systematic model of communication was developed by Watzlawick in 1992.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) (A) is true but (B) is false

(C) Both (A) and (B) are false

(D) (A) is false but (B) is true

7. Who is associated with information measure ?

(A) Melvil Deway

(B) S.R. Ranganathan

(C) C.A. Cutter

(D) Hartley

8. Who expanded the Shannon and 'Weaver's Linear model of communication ?

(A) Shannon-Weaver

(B) Berlo

(C) George Gerbner

(D) Harold Lasswell

6. **विधान (A) :** 'ज्ञानोद्योग' ही संकल्पना फ्रिझ मॅचलप यांनी 1962 मध्ये सुचविली.

विधान (B) : संप्रेषणाचे पद्धतशीर प्रारूप वॉटझलविक यांनी 1992 मध्ये विकसित केले.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(B) (A) बरोबर आहे परंतु (B) चुकीचे आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (B) चुकीचे आहेत

(D) (A) हे चुकीचे आहे परंतु (B) हे बरोबर आहे

7. माहिती मापनाशी कोण संबंधित आहे ?

(A) मेलव्हिल ड्यूई

(B) एस.आर. रंगनाथन

(C) सी.ए. कटर

(D) हर्टली

8. शॅनन आणि व्हिवर यांच्या संप्रेषणाच्या लिनियर प्रारूपाचा कोणी विस्तार केला ?

(A) शॅनन-व्हिवर

(B) बर्लो

(C) जॉर्ज जर्बनर

(D) हेरॉल्ड लासवेल

9. Every year 'World Intellectual Property' day is celebrated on .....

(A) March 26

(B) April 26

(C) May 26

(D) June 26

10. The term 'Data' came from which language ?

(A) Latin

(B) French

(C) Greek

(D) Spanish

11. Which is the database created by NISCAIR (Former INSDOC) :

(A) Medline

(B) NUCSSI

(C) Scopus

(D) ULCSS

12. INSDOC has developed ..... Library Automation Software.

(A) Granthalaya

(B) Maitrayee

(C) Libman

(D) Libsys

9. दरवर्षी 'जागतिक बौद्धिक संपदा' दिवस ..... या दिवशी साजरा करण्यात येतो.

(A) मार्च 26

(B) एप्रिल 26

(C) मे 26

(D) जून 26

10. 'डेटा' ही संज्ञा कोणत्या भाषेतून आलेली आहे ?

(A) लॅटिन

(B) फ्रेंच

(C) ग्रीक

(D) स्पॅनिश

11. निस्केअरने (पूर्वीचे इन्सडॉक) कोणता डेटाबेस तयार केला आहे ?

(A) मेडलाईन

(B) एन.यू.सी.एस.एस.आय.

(C) स्कोपस

(D) यू.एल.सी.एस.एस.

12. इन्सडॉकने ..... ही ग्रंथालय स्वयंचलन आज्ञावली विकसित केली आहे.

(A) ग्रंथालया

(B) मैत्री

(C) लिबमॅन

(D) लिबसिस

13. Goa state enacted the Public Library Act in .....

(A) 2007

(B) 1994

(C) 2004

(D) 1983

14. Match the following :

List I

(*a*) Karnataka Public Libraries Act

(*b*) Andhra Pradesh Public Libraries Act

(*c*) Maharashtra State Public Libraries Act

(*d*) Madras Public Libraries Act

List II

(*i*) 1967

(*ii*) 1960

(*iii*) 1948

(*iv*) 1965

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

13. गोवा राज्याने सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा ..... साली अधिनियमित केला.

(A) 2007

(B) 1994

(C) 2004

(D) 1983

14. जोड्या जुळवा :

यादी-I

(*a*) कर्नाटक सार्वजनिक ग्रंथालय अधिनियम

(*b*) आंध्रप्रदेश सार्वजनिक ग्रंथालय अधिनियम

(*c*) महाराष्ट्र राज्य सार्वजनिक ग्रंथालय अधिनियम

(*d*) मद्रास सार्वजनिक ग्रंथालय अधिनियम

यादी-II

(*i*) 1967

(*ii*) 1960

(*iii*) 1948

(*iv*) 1965

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

15. Which of the following are the National Libraries ?

(*i*) England Library, Great Britain

(*ii*) Library of Congress, USA

(*iii*) Bibliotheque Nationale de France

(*iv*) National Diet Library, Japan

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

16. Which committees were appointed concerning medical libraries in India ?

(*i*) Krishna Rao Committee

(*ii*) Bhore Committee

(*iii*) Sankaran Committee

(*iv*) Ekbote Committee

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*i*) and (*ii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iii*) are correct

15. खालीलपैकी कोणते राष्ट्रीय ग्रंथालये आहेत ?

(*i*) इंग्लंड लायब्ररी, ग्रेट ब्रिटन

(*ii*) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस, यू.एस.ए.

(*iii*) बिब्लीयोथेक नॅशनाले दी फ्रांस

(*iv*) नॅशनल डाईट लायब्ररी, जपान

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

16. भारतातील वैद्यकीय ग्रंथालयांशी संबंधित कोणत्या समित्या नेमण्यात आल्या होत्या ?

(*i*) कृष्णराव समिती

(*ii*) भोरे समिती

(*iii*) संकरन् समिती

(*iv*) एकबोटे समिती

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

17. Which of the following are Sectoral Information Centres ?

(*i*) National Information Centre for Food Science and Technology

(*ii*) National Information Centre for Management

(*iii*) National Information Centre for Microbiology

(*iv*) National Information Centre for Drugs and Pharmaceuticals

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

18. Arrange the following Library Associations in order of their establishment :

(*i*) IFLA

(*ii*) ILA

(*iii*) IASLIC

(*iv*) ALA

Codes :

(A) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

(B) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(D) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

17. खालीलपैकी कोणती क्षेत्रीय माहिती केंद्रे आहेत ?

(*i*) अन्नविज्ञान व तंत्रज्ञान राष्ट्रीय माहिती केंद्र

(*ii*) व्यवस्थापन राष्ट्रीय माहिती केंद्र

(*iii*) सूक्ष्मजीवशास्त्र राष्ट्रीय माहिती केंद्र

(*iv*) ड्रग्ज व फार्मास्यूटिकल्स राष्ट्रीय माहिती केंद्र

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

18. खालील ग्रंथालय संघटनांचा त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

(*i*) इफ्ला

(*ii*) आय.एल.ए.

(*iii*) आयस्लिक

(*iv*) ए.एल.ए.

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

(B) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(D) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

19. Arrange chronologically the following universities where Library Science Education was started in India :

(*i*) Banaras Hindu University

(*ii*) Gujarat University

(*iii*) Madras University

(*iv*) Delhi University

Codes :

(A) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

(B) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(D) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

20. **Assertion (A) :** The individual variable should be excluded in information gathering and information seeking bahaviour studies.

Reason (R) : Systematic efforts to know how information is gathered and used by different categories of users are known as user studies.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

19. पुढील विद्यापीठांची ग्रंथालय शास्त्र शिक्षण सुरू करण्याच्या कालक्रमानुसार रचना करा :

(*i*) बनारस हिन्दू विद्यापीठ

(*ii*) गुजरात विद्यापीठ

(*iii*) मद्रास विद्यापीठ

(*iv*) दिल्ली विद्यापीठ

संकेतांक :

(A) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

(B) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(D) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

20. **विधान (A) :** माहिती संकलन आणि माहिती शोधवर्तन अभ्यासामध्ये वैयक्तिक चल वगळले पाहिजे.

कारण (R) : विविध प्रकारचे वाचक माहिती कशी संकलित करतात आणि वापरतात याच्या पद्धतशीर प्रयत्नांना उपभोक्ता अभ्यास म्हणतात.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतू (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतू (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

21. **Assertion (A) :** Every book in a library should have a chance of finding its appropriate reader.

Reason (R) : Introduce an arrangement in which books have a chance of catching the attention of readers.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

22. The weekly news digest 'Facts on File' covers :

(A) Indian events

(B) American events

(C) World events

(D) British events

23. 'TechXtra' is a .....

(*i*) Free Gateway Service

(*ii*) Commercial Gateway Service

(*iii*) Learning resources in Engineering, Mathematics and Computing

(*iv*) Source to find articles, books and industrial new

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are true

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are true

(C) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are true

(D) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are false

21. **विधान (A) :** ग्रंथालयातील प्रत्येक ग्रंथास योग्य वाचक मिळण्याची संधी असावी.

कारण (R) : ग्रंथाकडे वाचकांचे लक्ष वेधण्याची संधी असलेली व्यवस्था निर्माण करावी.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

22. 'फॅक्टस् ऑन फाईल' या साप्ताहिक गाईडमध्ये ..... चा समावेश असतो.

(A) भारतातील घटना

(B) अमेरिकेतील घटना

(C) विश्वातील घटना

(D) ब्रिटनमधील घटना

23. 'टेक्टएक्सट्रॉ' हे ..... आहे.

(*i*) मोफत गेटवे सेवा

(*ii*) व्यापारी गेटवे सेवा

(*iii*) अभियांत्रिकी, गणित आणि संगणक विषयांचे शैक्षणिक संसाधन

(*iv*) लेख, ग्रंथ आणि औद्योगिक बातम्यांचे साधन

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) चूक आहेत

24. LOTSS is a .....

(A) Database

(B) Online interactive tutorials

(C) Library of Technology and Social-Sciences

(D) Indexing and Abstracting Service

25. "Grey" Literature means .....

(A) Documents bound in grey cloth

(B) Literature which contains classified information

(C) Literature which is to be published in future

(D) Literature which is Semi-published

26. Census of India is a ..... type of database.

(A) Numerical

(B) Bibliographical

(C) Full text

(D) Pictorial

24. एल.ओ.टी.एस.एस. हे ..... आहे.

(A) डेटाबेस

(B) ऑनलाइन परस्परसंवादी ट्युटोरियल

(C) तांत्रिक व सामाजिक विज्ञान ग्रंथालय

(D) निर्देशन आणि सार सेवा

25. 'ग्रे' साहित्य म्हणजे .....

(A) राखाडी कपड्यांनमध्ये बांधलेले प्रलेख

(B) वर्गीकृत माहिती देणारे वाचन साहित्य

(C) भविष्यात प्रकाशित होणारे वाचन साहित्य

(D) अर्ध-प्रकाशित वाचन साहित्य

26. सेन्सस ऑफ इंडिया हा ..... प्रकारचा डेटाबेस आहे.

(A) सांख्यिकीय

(B) सूचीय

(C) पुर्ण लेख

(D) चित्रमय

27. Which of the following are geographical sources ?

(*i*) Gazetteers

(*ii*) Atlases

(*iii*) Encyclopaedias

(*iv*) Year Books

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

28. Match the following :

List I

(*a*) Origin of words

(*b*) Synonyms words

(*c*) How to install a gadget

(*d*) Address of Oxford University

List II

(*i*) World of Learning

(*ii*) Dictionary of Etymology

(*iii*) Manual

(*iv*) Thesaurus

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

27. खालीलपैकी भौगोलिक साधने कोणती आहेत ?

(*i*) स्थल वर्णन कोश

(*ii*) ॲटलास

(*iii*) विश्वकोश

(*iv*) वार्षिके

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

28. जोड्या जुळवा :

यादी-I

(*a*) शब्दांची उत्पत्ती

(*b*) समानार्थी शब्द

(*c*) गॅझेटचे प्रतिष्ठापन कसे करायचे

(*d*) ऑक्सफोर्ड विद्यापीठाचा पत्ता

यादी-II

(*i*) वर्ल्ड ऑफ लर्निंग

(*ii*) डिक्शनरी ऑफ इटीमोलॉजी

(*iii*) मॅन्युअल

(*iv*) शब्दकुलकोश

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

29. **Assertion (A) :** Subject gateways are alternative to search engines.

Reason (R) : Subject gateways do not provide detailed description of relevant information sources.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

30. Arrange the following indexing sources according to the year of their first publication :

(*i*) Biological abstracts

(*ii*) Chemical abstracts

(*iii*) Index medicus

(*iv*) Poole's index to periodical literature

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(C) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

(D) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

29. **विधान (A) :** विषय गेटवे सर्च इंजिनला पर्याय आहेत.

कारण (R) : संबंधित माहिती साधनांचे सखोल वर्णन विषय गेटवेमध्ये नसते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर परंतु (R) चूक आहेत

(D) (A) चूक परंतु (R) बरोबर आहेत

30. खालील निर्देशन साधनांची त्यांच्या प्रथम प्रकाशनवर्षानुसार मांडणी करा :

(*i*) बॉयलॉजीकल ॲबस्ट्रक्टस्

(*ii*) केमिकल ॲबस्ट्रक्टस्

(*iii*) इंडेक्स मेडिकस

(*iv*) पुल्स इंडेक्स टु पिरियॉडिकल लिटरेचर

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(C) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

(D) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

31. Who has suggested "Minimum, middling and maximum" theories of reference service ?

(A) Samuel Green

(B) Dr. S.R. Ranganathan

(C) S. Rothstein

(D) F.W. Lancaster

32. The concept of "Ask Library Anything" is originally initiated by .....

(A) LA

(B) ASLIB

(C) SLA

(D) ALA

33. Which of the following are functions of intermediary ?

(*i*) Searching data and information

(*ii*) Acquisition of library material

(*iii*) Analysing data and information

(*iv*) Manage library activities efficiently

Codes :

(A) (*ii*) and (*iv*) are correct

(B) (*i*) and (*ii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iii*) are correct

31. ''मिनिमम, मिडलिंग व मॅक्झिमिम'' हे संदर्भसेवेचे सिद्धांत कोणी सुचविला आहे ?

(A) सॅम्युअल ग्रीन

(B) डॉ. एस.आर. रंगनाथन

(C) एस. रॉथस्टेन

(D) एफ. डब्ल्यू. लांकास्टर

32. ''आस्क लायब्ररी ॲनिथींग'' ही संकल्पना मुळात कोणी विकसित केली आहे ?

(A) एल.ॲ.

(B) असलिब

(C) एस.एल.ए

(D) ॲ.एल.ॲ.

33. माहितीच्या मध्यस्थाची खालीलपैकी कोणती कार्ये आहेत ?

(*i*) डेटा व माहितीचा शोध

(*ii*) ग्रंथ सामग्रीचे उपार्जन

(*iii*) माहिती व डाटाचे विश्लेषण

(*iv*) ग्रंथालयातील कार्यांचे कार्यक्षम व्यवस्थापन करणे

संकेतांक :

(A) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

34. **Statement (A) :** Information intermediary shall possess information analysis, retrieval and communication skills.

Statement (B) : Most library professionals working in research and University libraries possess these skills.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are false

(B) Both (A) and (B) are true

(C) (A) is true but (B) is false

(D) (A) is false but (B) is true

35. **Statement (A) :** Machine translation is not a fully dependable service.

Statement (B) : Manual translation is fully dependable as it is provided by Language and subject experts.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are true

(B) Both (A) and (B) are false

(C) (A) is false but (B) is true

(D) (A) is true but (B) is false

34. **विधान (A) :** माहिती मध्यस्थाकडे माहितीचे विश्लेषण, माहिती प्रतीप्राप्ती आणि संप्रेषण कौशल्य असेल पाहिजे.

विधान (B) : बहुतांश संशोधन व विद्यापीठ ग्रंथालय व्यवसायीकांकडे ही कौशल्ये असतात.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

(B) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

(C) (A) बरोबर परंतु (B) चूक आहे

(D) (A) चूक परंतु (B) बरोबर आहे

35. **विधान (A) :** संगणकीकृत भाषांतर सेवा ही पूर्णत: विसंबण्याजोगी सेवा नाही.

विधान (B) : मानवी भाषांतर सेवेवर पूर्णत: विसंबून राहाता येते कारण ही सेवा भाषा आणि विषयतज्ञ पुरवितात.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

(B) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहे

(C) (A) चूक परंतु (B) बरोबर आहे

(D) (A) बरोबर परंतु (B) चूक आहे

36. Match the following :

List I	List II
(*a*) NISCAIR	(*i*) 1958
(*b*) DESIDOC	(*ii*) 1970
(*c*) SENDOC	(*iii*) 1929
(*d*) ICAR	(*iv*) 2002

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)

37. Identify the *correct* sequence of the following activities associated with research data :

(*i*) Data collection

(*ii*) Construction of frequency tables

(*iii*) Cleaning of data

(*iv*) Presentation of data in charts.

Codes :

(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)

36. जोड्या जुळवा :

यादी-I	यादी-II
(*a*) निसकेअर	(*i*) 1958
(*b*) डेसिडॉक	(*ii*) 1970
(*c*) सेनडॉक	(*iii*) 1929
(*d*) आय.सी.ए.आर.	(*iv*) 2002

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)

37. संशोधन माहिती संबंधीच्या खालील कृतींचा योग्य क्रम ओळखा :

(*i*) माहिती संकलन

(*ii*) वारंवारिता तक्ता तयार करणे

(*iii*) माहितीची स्वच्छता करणे

(*iv*) माहिती चार्टमध्ये सादर करणे

संकेतांक :

(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)

38. Resource sharing among libraries is forced by :

(*i*) Price escalation

(*ii*) Government Orders

(*iii*) Information Explosion

(*iv*) Weather conditions

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*) and (*iii*) are correct

39. Match the following :

List I

(*a*) NICLAI

(*b*) NICTAS

(*c*) NICAMP

(*d*) NICHEM

List II

(*i*) Textiles and allied subjects

(*ii*) Machine tools

(*iii*) Chemical and allied industries

(*iv*) Leather Technology

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

38. ग्रंथालयामधील साधनसहभाग कशामुळे अत्यावश्यक झाला आहे ?

(*i*) वाढणाऱ्या किंमती

(*ii*) शासनादेश

(*iii*) माहितीचा विस्फोट

(*iv*) हवामानाची स्थिती

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

39. जोड्या जुळवा :

यादी-I

(*a*) एन.आय.सी.एल.ए.आय.

(*b*) एन.आय.सी.टी.ए.एस.

(*c*) एन.आय.सी.ए.एम.पी.

(*d*) एन.आय.सी.एच.ई.एम.

यादी-II

(*i*) वस्त्र आणि संबंधित विषय

(*ii*) यंत्र साधने

(*iii*) रासायनिक आणि संबंधित उद्योग

(*iv*) चर्म तंत्रज्ञान

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

40. The term 'Lexicography' is associated with :

(A) Compilation of Encyclopedia

(B) Compilation of Handbooks

(C) Compilation of Dictionaries

(D) Compilation of Directories

41. Which one among the following is a publication of AGRIS ?

(A) Agriculture Index

(B) Agrindex

(C) Index Agriculture

(D) Agricultural Journal

42. The input centre for INIS in India is .....

(A) DRDO

(B) CSIR

(C) TFIR

(D) BARC

43. Which of the following are *not* services of INFLIBNET ?

(*i*) SOUL

(*ii*) World Cat

(*iii*) e-Sodh Sindhu

(*iv*) Translation

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

40. ''लेक्सिकोग्राफी'' ही संज्ञा ..... शी संबंधित आहे.

(A) ज्ञानकोशाची निर्मिती

(B) हस्तपुस्तिकेची निर्मिती

(C) शब्दकोशाची निर्मिती

(D) निर्देशिकेची निर्मिती

41. खालीलपैकी कोणते अँग्रीसचे प्रकाशन आहे ?

(A) अँग्रीकल्चर इंडेक्स

(B) अँग्रीइंडेक्स

(C) इंडेक्स अँग्रीकल्चर

(D) अँग्रीकल्चरल जर्नल

42. ..... हे भारतातील इनिससाठी इनपुट केंद्र आहे.

(A) डी.आर.डी.ओ.

(B) सी.एस.आय.आर.

(C) टी.एफ.आय.आर.

(D) बी.ए.आर.सी.

43. इनफ्लिबनेट खालीलपैकी कोणत्या सेवा देत **नाही** ?

(*i*) सोल

(*ii*) वर्ल्डकॅट

(*iii*) ई-शोधसिंधू

(*iv*) भाषांतर

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

44. **Assertion (A) :** Quality of Information received from the Internet is to be evaluated.

Reason (R) : Anybody can publish on the Internet.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

45. **Assertion (A) :** A patient helps to maintain Intellectual Property Rights on an invention.

Reason (R) : A patent is a primary source of information.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

46. Arrange the following steps of reference services in its right sequence :

(*i*) Query analysis

(*ii*) Reference interview

(*iii*) Formulation of search strategy

(*iv*) Notification

Codes :

(A) (*ii*), (*iii*), (*i*), (*iv*)

(B) (*iii*), (*ii*), (*iv*), (*i*)

(C) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(D) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

44. **विधान (A) :** इंटरनेटकडून मिळालेल्या माहितीच्या गुणवत्तेचे मूल्यांकन करणे आवश्यक आहे.

कारण (R) : इंटरनेटवर कोणीही प्रकाशित करू शकतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

45. **विधान (A) :** आपल्या शोधावर बौद्धिक संपत्ती अधिकार अबाधित ठेवण्यासाठी पेटंट मदत करते.

कारण (R) : पेटंट हे माहितीचे प्राथमिक साधन आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतू (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

46. संदर्भसेवेत येणाऱ्या खालील पायऱ्यांचा योग्य क्रम लावा :

(*i*) चौकशी विश्लेषण

(*ii*) संदर्भ मुलाखत

(*iii*) शोधव्यूह रचनेची निर्मिती

(*iv*) उपभोक्त्यास अधिसूचना

संकेतांक :

(A) (*ii*), (*iii*), (*i*), (*iv*)

(B) (*iii*), (*ii*), (*iv*), (*i*)

(C) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(D) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

47. Which of the following is an isolate ?

(A) History

(B) India

(C) Medicine

(D) Law

48. Emptying digit is used in colon classification to provide .....

(A) Hospitality in chain

(B) Hospitality in array

(C) Hospitality in notation

(D) Broken order

49. Web OPACs are .....

(A) First generation OPACs

(B) Second generation OPACs

(C) Improvement over second generation OPACs

(D) Third generation OPACs

50. AACR-I (1967) was prepared by .....

(*a*) The Library Association, London

(*b*) American Library Association

(*c*) The Library of Congress

(*d*) The Canadian Library Association

Codes :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) are correct

(B) (*b*), (*c*), (*d*) are correct

(C) (*a*), (*c*), (*d*) are correct

(D) (*a*), (*b*), (*d*) are correct

47. खालीलपैकी कोणते उपांग आहे ?

(A) इतिहास

(B) भारत

(C) वैद्यकशास्त्र

(D) कायदा

48. द्विबिंदू वर्गीकरण पद्धतीत रिक्तांकाचा उपयोग काय दर्शवितो ?

(A) साखळीतील समावेशकता

(B) पंक्तिरचनेतील समावेशकता

(C) चिन्हांकनातील समावेशकता

(D) भग्नक्रम

49. वेब ओपॅक म्हणजे .....

(A) पहिल्या पिढीचा ओपॅक

(B) दुसऱ्या पिढीचा ओपॅक

(C) दुसऱ्या पिढीच्या ओपॅकची सुधारित आवृत्ती

(D) तिसऱ्या पिढीचा ओपॅक

50. ..... संस्थांनी ए.ए.सी.आर.-I (1967) तयार केली ?

(*a*) दी लायब्ररी असोशिएशन, लंडन

(*b*) अमेरिकन लायब्ररी असोशिएशन

(*c*) दी लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

(*d*) दी कॅनडियन लायब्ररी असोसिएशन

संकेतांक :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) बरोबर आहेत

(B) (*b*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

(C) (*a*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

(D) (*a*), (*b*), (*d*) बरोबर आहेत

51. Identify the *correct* statement.

The second and third laws of library science imply which of the following ?

(*a*) Library Catalogue should provide access to collection of library.

(*b*) Catalogue should meat requirements of all users without any discrimination.

(*c*) Only main entry is adequate to access the library collection.

(*d*) Analytical entries of documents should be prepared to reveal contents of documents.

Codes :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) are correct

(B) (*a*), (*c*), (*d*) are correct

(C) (*b*), (*c*), (*d*) are correct

(D) (*a*), (*b*), (*d*) are correct

52. Which among the following have used the term 'Canon' in naming their normative principles for classification ?

(*i*) S.R. Ranganathan

(*ii*) W.C.B. Sayers

(*iii*) E.C. Richardson

(*iv*) Wyndham Hulme

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*ii*) are correct

51. ग्रंथालय शास्त्राच्या दुसरे व तिसरे सिद्धांत खालीलपैकी काय सूचित करतात ?

(*a*) ग्रंथालय तालिकेने ग्रंथ शोधण्याचा मार्ग सुगम केला पाहिजे

(*b*) कोणताही भेद न करता, ग्रंथालय तालिकेने सर्व वाचकांच्या गरजा पूर्ण केल्या पाहिजेत

(*c*) ग्रंथ शोधण्यासाठी फक्त मुख्य नोंद पुरेशी आहे

(*d*) ग्रंथात समाविष्ट असलेला आशय वाचकांच्या निदर्शनास आणण्यासाठी विश्लेषणात्मक नोंदी करणे आवश्यक आहे

संकेतांक :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) बरोबर आहेत

(B) (*a*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

(C) (*b*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

(D) (*a*), (*b*), (*d*) बरोबर आहेत

52. खालीलपैकी कोणी वर्गीकरणाच्या नियामक तत्त्वांसाठी 'कॅनन' ही संज्ञा वापरली आहे ?

(*i*) एस.आर. रंगनाथन

(*ii*) डब्ल्यू.सी.बी. सेयर्स

(*iii*) ई.सी. रिचर्डसन

(*iv*) विंधम ह्यूम

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

53. Arrange the following classification schemes in a sequence of their year of publication :

(*a*) DDC

(*b*) CC

(*c*) Broad System of Ordering

(*d*) UDC

Codes :

(A) (*a*) (*d*) (*b*) (*c*)

(B) (*a*) (*b*) (*c*) (*d*)

(C) (*b*) (*c*) (*a*) (*d*)

(D) (*c*) (*d*) (*a*) (*b*)

54. Arrange in logical order the facet indicators used in CC :

(*a*) Colon (:)

(*b*) Comma (,)

(*c*) Inverted comma (‘)

(*d*) Semicolon (;)

(*e*) dot (.)

Codes :

(A) (*a*) (*b*) (*c*) (*d*) (*e*)

(B) (*b*) (*d*) (*a*) (*e*) (*c*)

(C) (*c*) (*b*) (*a*) (*e*) (*d*)

(D) (*d*) (*c*) (*e*) (*a*) (*b*)

53. खालील वर्गीकरण पद्धतींची त्यांच्या प्रकाशन वर्षानुसार रचना करा :

(*a*) डी.डी.सी.

(*b*) सी.सी.

(*c*) ब्रॉड सिस्टीम ऑफ आर्डरिंग

(*d*) यु.डी.सी.

संकेतांक :

(A) (*a*) (*d*) (*b*) (*c*)

(B) (*a*) (*b*) (*c*) (*d*)

(C) (*b*) (*c*) (*a*) (*d*)

(D) (*c*) (*d*) (*a*) (*b*)

54. द्विबिंदू वर्गीकरण पद्धतीतील पैलू निर्देशकांची योग्य रचना करा :

(*a*) कोलन (:)

(*b*) कॉमा (,)

(*c*) इन्व्हर्टेड कॉमा (‘)

(*d*) सेमीकोलन (;)

(*e*) डॉट (.)

संकेतांक :

(A) (*a*) (*b*) (*c*) (*d*) (*e*)

(B) (*b*) (*d*) (*a*) (*e*) (*c*)

(C) (*c*) (*b*) (*a*) (*e*) (*d*)

(D) (*d*) (*c*) (*e*) (*a*) (*b*)

55. Match the following :

List I

(*a*) Rules for dictionary catalog

(*b*) AACR-II (1978)

(*c*) Prussian instructions

(*d*) British Museum Cataloguing Rules

List II

(*i*) Anthony Panizzi

(*ii*) University of Michigan Press

(*iii*) Canadian Committee on Cataloguing

(*iv*) Charles Ammi Cutter

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

56. **Assertion (A) :** Library classification is the translation of names of specific subject.

Reason (R) : It is translation of subject of book into artificial language of ordinal numbers.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

55. जोड्या जुळवा :

यादी-I

(*a*) रूल्स फॉर डिक्शनरी कॅटॅलॉग

(*b*) ए.ए.सी.आर.-II (1978)

(*c*) प्रुशियन इन्स्ट्रक्शनस्

(*d*) ब्रिटीश म्युझीयम कॅटॅलॉगिंग रूल्स

यादी-II

(*i*) ॲनथणी पनिझी

(*ii*) युनिव्हर्सिटी ऑफ मिशीगण प्रेस

(*iii*) कॅनॅडियन कमिटी ऑन कॅटॅलॉगिंग

(*iv*) चार्ल्स ॲमी कटर

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

56. **विधान (A) :** विशिष्ट विषयाच्या नावाचे भाषांतर म्हणजे ग्रंथालय वर्गीकरण.

कारण (R) : ग्रंथाच्या विषयाचे क्रमवाचक अंकाच्या कृत्रिम भाषेत भाषांतर म्हणजे ग्रंथालय वर्गीकरण.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक परंतु (R) बरोबर आहे

(C) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत

(D) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहेत

57. **Assertion (A) :** Catalogue codes could include ISBD.

Reason (R) : They are one and the same.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

58. **Assertion (A) :** Dublin core was published as ISO : 15836 in February 2009.

Reason (R) : Dublin core is a base domain diagnostic standard which can be easily understood and implemented.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

57. **विधान (A) :** आय.एस.बी.डी.चा समावेश तालिकासंहितेत असू शकतो.

कारण (R) : ते दोन्हीही एकच आहेत.

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

58. **विधान (A) :** फेब्रुवारी 2009 मध्ये डब्लीन कोअर आय.एस.ओ. : 15836 म्हणून प्रकाशित करण्यात आले.

कारण (R) : डब्लीन कोअर हे कार्यक्षेत्राचे निदान करण्याचे पायाभूत, सहज समजणारे व अंमलबजावणी करता येणारे प्रमाणक आहे.

खालील दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत

(D) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहेत

59. An internal document that clearly states the essential job requirements, job duties, job responsibilities and skills required to perform a specific role is known as :

(A) Job enrichment

(B) Job specification

(C) Job description

(D) Job analysis

60. The ADKAR model of change management is developed by .....

(A) Abraham Maslow

(B) Jeff Hiatt

(C) William Bridge

(D) Philip Kotler

61. Book Order Vigilance Pad (BOVP) is suggested by .....

(A) S.R. Ranganathan

(B) C.A. Cutter

(C) Melvil Dewey

(D) Michael Gorman

59. विशिष्ट कार्याची गरज, जबाबदाऱ्या, कर्तव्ये, कौशल्ये यांची आवश्यकता स्पष्ट करणाऱ्या अंतर्गत दस्तऐवजाला ..... असे म्हणतात.

(A) कार्य संपन्नता

(B) कार्य तपशील

(C) कार्य वर्णन

(D) कार्य विश्लेषण

60. बदलाच्या व्यवस्थापनाचे अे.डी.के.ए.आर. (ADKAR) मॉडेल कोणी विकसित केले ?

(A) अब्राहाम मास्लो

(B) जेफ हियाट

(C) विल्यम ब्रीज

(D) फिलीप कोटलर

61. बुक आर्डर व्हिजीलन्स पॅड ..... यांनी सुचविले.

(A) एस.आर. रंगनाथन

(B) सी.ए. कटर

(C) मेलव्हिल ड्यूई

(D) मायकेल गोरमन

62. ..... is a process of helping library employees in acquiring new skills on a continuing basis.

(A) Total Quality Management

(B) Management Information System

(C) Financial Resources Management

(D) Human Resources Development

63. Gantt chart was developed by Henry L. Gantt in the year .....

(A) 1917

(B) 1928

(C) 1915

(D) 1978

64. **Assertion (A) :** TQM promotes continuous improvement in library services.

Reason (R) : TQM is not helpful to library and information services.

Codes :

(A) (A) is false and (R) is true

(B) (A) is true and (R) is false

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

62. ग्रंथालयीन सेवकांना नवीन कौशल्ये सातत्याने आत्मसात करण्यासाठी ..... प्रक्रिया मदत करते.

(A) सकल गुणवत्ता व्यवस्थापन

(B) व्यवस्थापन माहिती प्रणाली

(C) आर्थिक संसाधने व्यवस्थापन

(D) मानवी संसाधने विकास

63. हेन्री एल. गँट यांनी गँट चार्ट ..... साली विकसित केला.

(A) 1917

(B) 1928

(C) 1915

(D) 1978

64. **विधान (A) :** सकल गुणवत्ता व्यवस्थापन ग्रंथालयीन सेवांमध्ये सातत्यपूर्ण सुधारणांना प्रोत्साहन देते.

कारण (R) : सकल गुणवत्ता व्यवस्थापन ग्रंथालय आणि माहिती सेवांसाठी उपयुक्त नाही.

संकेतांक :

(A) (A) हे चूक आहे आणि (R) हे बरोबर आहे

(B) (A) हे बरोबर आहे आणि (R) हे चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

65. Match the following :

List I

(*a*) Principles of Librarianship

(*b*) Singapore National Library

(*c*) SWOT analysis

(*d*) Managerial grid

List II

(*i*) Green building

(*ii*) Donald Urquhart

(*iii*) Robert Blake and Jane Mouton

(*iv*) Reveal possibilities and limitations for change

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)

65. जोड्या जुळवा :

यादी-I

(*a*) ग्रंथालयाची तत्त्वे

(*b*) सिंगापूर राष्ट्रीय ग्रंथालय

(*c*) स्वॉट विश्लेषण

(*d*) व्यवस्थापकीय ग्रीड

यादी-II

(*i*) हरीत इमारत

(*ii*) डोनाल्ड अर्काट

(*iii*) रॉबर्ट ब्लेक आणि जेन माउटन

(*iv*) बदलासाठीच्या संधी आणि मर्यादा स्पष्ट करते

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)

66. Match the following and find the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) Algorithm

(*b*) Flowcharts

(*c*) Program codes

(*d*) Program test

List II

(*i*) Instructions to the computer

(*ii*) Debugging

(*iii*) Pictorially represented direction lines

(*iv*) Set of explicit and finite steps

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

66. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी-I

(*a*) अलगोरिदम्

(*b*) फ्लोचार्ट

(*c*) प्रोग्रॉम कोड

(*d*) प्रोग्रॉम टेस्ट

यादी-II

(*i*) संगणकाला सूचना

(*ii*) डिबगिंग

(*iii*) चित्रात्मक दिशादर्शीय रेषा

(*iv*) सुस्पष्ट आणि मर्यादित पायऱ्यांचा संच

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

67. Match the following and choose the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) Boot virus

(*b*) Macro virus

(*c*) File virus

(*d*) Polymorphic virus

List II

(*i*) Self-encrypted virus designed to avoid getting detected by scanner

(*ii*) Malware

(*iii*) Infects the boot sector of floppy disks or the master book record

(*iv*) Virus that spread in application software

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)

67. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी-I

(*a*) बूट व्हायरस

(*b*) मॅक्रो व्हायरस

(*c*) फाईल व्हायरस

(*d*) पॉलिमॉर्फिक व्हायरस

यादी-II

(*i*) स्कॅनरद्वारे व्हायरसचा तपास टाळण्यासाठी तयार केलेला स्वयं-इनक्रिप्टेड व्हायरस

(*ii*) मालवेअर

(*iii*) फ्लॉपी डिस्कचे बूट सेक्टर किंवा मास्टर बूट रेकॉर्ड संक्रमित करते

(*iv*) उपयोजन आज्ञावलीमध्ये पसरलेला व्हायरस

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)

68. Arrange the following search engines by their year of origin :

(*i*) Bing

(*ii*) Yahoo

(*iii*) Ask

(*iv*) Google

Codes :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

69. **Assertion (A) :** Subject Gateways are suitable for users of all subjects for finding information.

Reason (R) : Subject Gateways are developed by subject and computer experts.

Codes :

(A) (A) is true, but (R) is false

(B) (A) is false, but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

68. खालील सर्च इंजिन्सची त्यांच्या उत्पत्ती वर्षानुसार रचना करा :

(*i*) बिंग

(*ii*) याहू

(*iii*) आस्क

(*iv*) गुगल

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

69. **विधान (A) :** सर्व विषयाच्या वाचकांना माहिती शोधण्यासाठी विषय गेटवे योग्य ठरतात.

कारण (R) : विषय आणि संगणक तज्ञांद्वारे विषय गेटवे विकसित केले जातात.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

70. The basic web services platform is a combination of ..... and .....

(*i*) RDF

(*ii*) XML

(*iii*) HTTP

(*iv*) JAVA

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iii*) are correct

71. Which of the following is *not* a transmission medium ?

(*i*) Modem

(*ii*) Co-axial cables

(*iii*) NIC

(*iv*) Microwave system

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

72. Which technology uses electro-magnetic waves at radio frequencies for data transmission ?

(A) Li-Fi

(B) Wi-Fi

(C) Optical cables

(D) Co-axial cables

70. मूलभूत वेबसेवा प्लॅटफॉर्म ..... आणि ..... चे संयोजन आहे.

(*i*) आर.डी.एफ.

(*ii*) एक्स.एम.एल.

(*iii*) एच.टी.टी.पी.

(*iv*) जावा

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

71. खालीलपैकी कोणते प्रसार माध्यम **नाही** ?

(*i*) मोडेम

(*ii*) को-ॲक्सीअल केबल्स

(*iii*) एन.आय.सी.

(*iv*) मायक्रोवेव्ह सिस्टम

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

72. डेटा ट्रांसमिशनसाठी कोणते तंत्रज्ञान रेडिओ फ्रिक्वेंसीवर इलेक्ट्रॉमॅग्नेटिक लहरी वापरतात ?

(A) लाई-फाई

(B) वाई-फाई

(C) ऑप्टिकल केबल्स

(D) को-ॲक्सीअल केबल्स

73. Loss of signal power as light travels down the fibre is called .....

(A) Attenuation

(B) Propagation

(C) Scattering

(D) Interruption

74. Web search engines store information about many web pages with the help of .....

(A) Web router

(B) Web organizer

(C) Web crawler

(D) Web indexer

75. Data encryption techniques are particularly used for .....

(A) Protecting data in Data communication system

(B) Reduce storage space requirement

(C) Enhances integrity

(D) Decreases data integrity

76. Which layer of the OSI model has the function of providing authorization to the correct user ?

(A) Transport layer

(B) Application layer

(C) Presentation layer

(D) Session layer

73. फायबरमध्ये प्रकाश परावर्तीत होत असतांना होणाऱ्या सिग्नलच्या ऱ्हासाला ..... असे म्हणतात.

(A) अस्थिरता

(B) प्रसार

(C) विखरण

(D) व्यत्यय

74. वेबसर्च इंजिनस् अनेक वेबपेजबद्दलची माहिती ..... च्या मदतीने साठवितात.

(A) वेब राऊटर

(B) वेब ऑर्गनायझर

(C) वेब क्रॉलर

(D) वेब इंडेक्सर

75. डेटा इन्क्रिप्शन तंत्र विशेषत: ..... साठी वापरले जाते.

(A) डेटा संप्रेषण प्रणालीमध्ये डेटा संरक्षित करण्याकरिता

(B) संचय जागेची आवश्यकता कमी करण्याकरिता

(C) विश्वासार्हता वाढविण्यासाठी

(D) डेटाची विश्वासार्हता कमी करण्यासाठी

76. ओ.एस.आय. मॉडेलचा कोणता स्तर योग्य वापरकर्त्यास अधिकृतता प्रदान करण्याचे कार्य करते ?

(A) वाहतूक स्तर

(B) कार्य स्तर

(C) सादरीकरण स्तर

(D) सत्र स्तर

77. Which evaluation criteria of library automation software deals with the handling of number of concurrent users ?

(A) Performance

(B) Customization

(C) Support

(D) Integration

78. Open DOAR was developed as a result of collaboration between .....

(A) University of Nottingham and Lund University

(B) Stanford University and MIT University

(C) Oxford University and Cambridge University

(D) UNESCO and IFLA

79. Which digital archive constitutes equal number of participating librarians and publishers in its Board of Director ?

(A) LOCKSS

(B) CLOCKSS

(C) PMC

(D) Portico

77. ग्रंथालय संगणीकरण आज्ञावलीच्या मूल्यमापनाचा कोणता निकष समवर्ती वापरकर्त्यांची संख्या हाताळण्याशी संबंधित आहे ?

(A) कामगिरी

(B) कस्टमायझेशन

(C) समर्थन

(D) एकत्रीकरण

78. ..... च्या सहकार्यातून ओपन डोअर (Open DOAR) विकसित केले गेले होते.

(A) नॉटिंघम विद्यापीठ आणि लूंड विद्यापीठ

(B) स्टॅनफोर्ड विद्यापीठ आणि एम.आय.टी. विद्यापीठ

(C) ऑक्सफोर्ड विद्यापीठ आणि केंब्रिज विद्यापीठ

(D) युनेस्को (UNESCO) आणि इफ्ला (IFLA)

79. कोणत्या डिजिटल आर्काइवच्या संचालक मंडळामध्ये सहभागी ग्रंथपाल आणि प्रकाशकांची संख्या समान आहे ?

(A) एल.ओ.सी.के.एस.एस.

(B) सी.एल.ओ.सी.के.एस.एस.

(C) पी.एम.सी.

(D) पोर्टिको

80. Which standard model is used for data interchange on web ?

(A) RDF

(B) RDF : S

(C) RDF : W

(D) RDF : D

81. Which of the components are covered in "WAMP" ?

(*i*) Windows

(*ii*) Apache

(*iii*) MySQL

(*iv*) Python

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

80. वेबवरील डेटा अंतरबदलासाठी कोणते प्रारूप मानक वापरले जाते ?

(A) आर.डी.एफ.

(B) आर.डी.एफ. : एस.

(C) आर.डी.एफ. : डब्ल्यू.

(D) आर.डी.एफ. : डी.

81. "डब्ल्यू.ए.एम.पी." मध्ये कोणत्या घटकांचा समावेश आहे ?

(*i*) विंडोज

(*ii*) अपाचे

(*iii*) माय एसक्यूएल

(*iv*) पायथॉन

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

82. In the context of digital archives, "Trigger Event" means :

(*i*) When the publisher no longer offers back issues

(*ii*) When a library stops subscription to the e-contents

(*iii*) When a publisher ceases to publish a title

(*iv*) When the library deny to pay for the e-contents stored in archives

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

82. डिजिटल संग्रहांच्या संदर्भात, ''ट्रिगर इव्हेंट'' म्हणजे .....

(*i*) जेव्हा प्रकाशक मागील अंक पुरवित नाही

(*ii*) जेव्हा ग्रंथालय ई-सामग्रीची वर्गणी थांबवते

(*iii*) जेव्हा प्रकाशक एखादे शीर्षक प्रकाशित करणे बंद करतो

(*iv*) जेव्हा ग्रंथालय संग्रहात साठवलेल्या ई-सामग्रीसाठी पैसे देण्यास नकार देते

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

83. Match the following :

List I

(*a*) Php My Library

(*b*) Koha

(*c*) ABCD

(*d*) NewGenlib

List II

(*i*) Kapito communications

(*ii*) Polerio T. Babao III

(*iii*) Verus Solutions Pvt. Ltd.

(*iv*) BIREME and Flemish Interuniversity Council, Belgium

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

83. जोड्या जुळवा :

यादी-I

(*a*) पी.एच.पी. माय लायब्ररी

(*b*) कोहा

(*c*) ए.बी.सी.डी.

(*d*) न्युजेनलिब

यादी-II

(*i*) कॅपिटो कम्युनिकेशन्स

(*ii*) पोलेरिओ टी. बाबाओ III

(*iii*) व्हरस सोल्युशन प्रा. लि.

(*iv*) बी.आय.आर.ई.एम.ई. आणि फ्लेमिश इंटर-युनिव्हर्सिटी कॉन्सील, बेल्जीयम

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

84. **Assertion (A) :** Linked data's main premise is that multiple data sets can be uniformly accessed and interpreted facilitating knowledge integration and sharing.

Reason (R) : The uniform interface enables answering more complex question by combining multiple linked data sets.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

85. **Assertion (A) :** Big data is a product of data being generated constantly and rapidly.

Reason (R) : Due to the omnipresence of persoal computing devices and smart phones, indivdiuals generate massive amount of data leading to Big data.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

84. **विधान (A) :** लिंक्ड डेटाचा मुख्य आधार म्हणजे विविध डेटा सेट्सला एकसमान प्रवेश आणि अर्थनिर्वचन ज्यामुळे ज्ञानाचे एकत्रीकरण आणि सामूहिक वापर शक्य होते.

कारण (R) : अनेक लिंक्ड डेटासेट एकत्र करून एकसमान इंटरफेसच्या मदतीने अधिक जटिल प्रश्नांचे उत्तरे देता येतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

85. **विधान (A) :** सतत व वेगाने उत्पादित डेटामुळे बिगडेटा तयार झाला आहे.

कारण (R) : वैयक्तिक संगणक आणि स्मार्ट फोनच्या सर्वोपयोगीतेमुळे लोक प्रचंड प्रमाणावर डेटा निर्माण करतात जेणेकरून बिगडेटा तयार होतो.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

86. Arrange the library automation planning steps in a proper logical way.

(*i*) Putting your systems into place.

(*ii*) Describing existing library services and technology.

(*iii*) Evaluating proposals and selecting a system.

(*iv*) Assessing needs and setting priorities.

Codes :

(A) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

86. ग्रंथालय संगणीकरणाच्या नियोजनातील टप्प्यांचा तर्कशुद्ध क्रम लावा :

(*i*) यंत्रणा त्या त्या ठिकाणी ठेवणे

(*ii*) विद्यमान ग्रंथालय सेवा आणि तंत्रज्ञानाचे वर्णन करणे

(*iii*) प्रस्तावांचे मूल्यांकन करणे आणि पद्धती निवडणे

(*iv*) गरजेचे मूल्यांकन आणि प्राथमिकता निश्चित करणे

संकेतांक :

(A) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

87. Identify logical sequences of the following chapters in a research report ?

(*i*) Introduction

(*ii*) Findings and suggestions

(*iii*) Literature review

(*iv*) Data analysis and interpretation

Codes :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(C) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(D) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

88. Identify *correct* sequence of Steven's four levels of measurement scales :

(*i*) Ordinal

(*ii*) Interval

(*iii*) Nominal

(*iv*) Ratio

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

87. संशोधन अहवालातील खालील प्रकरणांचा तर्कशुद्ध क्रम ओळखा :

(*i*) प्रस्तावना

(*ii*) निष्कर्ष आणि शिफारशी

(*iii*) वाचन साहित्याचा आढावा

(*iv*) माहिती विश्लेषण आणि अर्थनिर्वचन

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(C) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(D) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

88. स्टीव्हन यांनी सांगितलेल्या मोजमापाच्या चार स्तरांचा अचूक क्रम ओळखा :

(*i*) क्रमांकन मापनी

(*ii*) वर्गांतर मापनी

(*iii*) नामांकन मापनी

(*iv*) गुणोत्तर मापनी

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

89. Match the following :

List I

(*a*) Statistical Bibliography

(*b*) Librametry

(*c*) Bibliometrics

(*d*) Scientometrics

List II

(*i*) Allen Pritchard

(*ii*) V.V. Nalimov

(*iii*) E.W. Hulme

(*iv*) S.R. Ranganathan

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

89. जोड्या जुळवा :

यादी-I

(*a*) स्टॅटीस्टिकल बिब्लीओग्राफी

(*b*) लिब्रामेट्री

(*c*) बिब्लीओमेट्रिक्स

(*d*) सायंटोमेट्रिक्स

यादी-II

(*i*) ॲलन प्रीटचर्ड

(*ii*) व्ही.व्ही. नलीमोव्ह

(*iii*) ई.डब्ल्यू. ह्यूम

(*iv*) एस.आर. रंगनाथन

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

90. Open-ended questions .....

(*i*) Mostly provide qualitative data.

(*ii*) Provide data in respondent's own words.

(*iii*) Provide data based on the pre-defined options provided by the researcher

(*iv*) Generally get less response

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

91. ..... and ..... are the procedures for selecting samples through simple random method.

(*i*) Identifying samples conveniently

(*ii*) Listing of participants category-wise and choosing samples from each category

(*iii*) Numbering all the elements of the population and then selecting samples using table of random numbers

(*iv*) Selecting samples by lottery system

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*ii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

90. मुक्त-प्रश्न .....

(*i*) बहुतांशकरून गुणात्मक माहिती पुरवितात

(*ii*) उत्तरदात्यांच्या स्वत:च्या शब्दात माहिती पुरवितात

(*iii*) संशोधकाने पूर्व निर्धारित केलेल्या पर्यायांआधारे माहिती पुरवितात

(*iv*) सामान्यपणे कमी प्रतिसाद मिळतो

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

91. ..... आणि ..... ह्या साध्या यादृच्छिक पद्धतीने नमुनानिवड करण्याच्या प्रक्रिया आहेत.

(*i*) सोयीनुसार नमुनानिवड करणे

(*ii*) सहभागी घटकांची वर्गवार यादी करणे व प्रत्येक वर्गांमधून नमुना निवडणे

(*iii*) लक्षगटातील घटकांची यादी करून नंतर रॅन्डम क्रमांक असलेला तक्ता वापरून नमुनानिवड करणे

(*iv*) लॉटरी पद्धतीने नमुनानिवड करणे

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

92. **Assertion (A) :** The 'diary' technique enables to collect data about daily activities and experiences of the respondents, recorded by himself.

Reason (R) : The 'diary' technique is the most used technique in Delphi research.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

93. **Assertion (A) :** Techniques based on citation counting are not suitable for assessing performance of a researcher.

Reason (R) : Assessment based on the citation counting is not approved by the UGC.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

92. **विधान (A) :** प्रतिसादकाच्या दैनंदिन कृतींची आणि अनुभवाची त्याच्या स्वत:च्या शब्दात त्याने स्वत:च नोंदविलेली माहिती संकलित करणे 'डायरी' तंत्रामुळे शक्य होते.

कारण (R) : डेल्फी संशोधनामध्ये 'डायरी' हे तंत्र सर्वाधिक वापरले जाते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतू (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतू (R) बरोबर आहे

93. **विधान (A) :** संशोधकाच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करण्यासाठी उल्लेख मोजणी आधारित तंत्रे सुयोग्य नाहीत.

कारण (R) : उल्लेख मोजणी आधारित मूल्यमापनाला यु.जी.सी.ची मान्यता नाही.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

94. 'Impact Factor' is a measure of assessment of .....

(A) A Journal

(B) A Thesis

(C) An author

(D) An article

95. The current producer of Web of Science is .....

(A) Springer

(B) Thomson Reuters

(C) Clarivate analytics

(D) Elsevier

96. In ..... sampling method, researcher requests respondents to help identify other potential respondents

(A) Quota

(B) Convenience

(C) Snowball

(D) Purposive

94. 'इम्पॅक्ट फॅक्टर' हा ..... मूल्यमापनाचे माप आहे.

(A) नियतकालिकाच्या

(B) प्रबंधाच्या

(C) लेखकाच्या

(D) लेखाच्या

95. ..... हा वेब ऑफ सायन्सचा सध्याचा निर्माता आहे.

(A) स्प्रिंगर

(B) थॉमसन रूटर

(C) क्लारिव्हेट ॲनालीटिक्स

(D) एल्झेव्हिअर

96. ..... नमूनानिवड पद्धतीत संशोधक उत्तरदात्यांना इतर संभाव्य उत्तरदाते शोधण्यासाठी मदत करण्याची विनंती करतो.

(A) कोटा

(B) सोयीनुसार

(C) स्नोबॉल

(D) हेतुपूरक

97. 'Cranfield Studies' are associated with .....

(A) Case study research

(B) Historical research

(C) Experimental research

(D) Survey research

98. The 'Methodology' section of a research proposal includes .....

(*i*) Population and sample of the research.

(*ii*) Results of the prior research.

(*iii*) Information about data collection techniques and tools to be used in research.

(*iv*) Findings of the present research.

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

97. 'क्रॅनफिल्ड अभ्यास' ..... संबंधित आहे.

(A) व्यष्टी अध्ययनाशी

(B) ऐतिहासिक संशोधनाशी

(C) प्रायोगिक संशोधनाशी

(D) सर्वेक्षण संशोधनाशी

98. संशोधन प्रस्तावातील 'संशोधन पद्धती' या विभागात ..... माहिती असते.

(*i*) संशोधनाचा लक्षगट आणि नमुना

(*ii*) पूर्व संशोधनाचे निष्कर्ष

(*iii*) संशोधनात वापरणार असलेल्या माहिती संकलन तंत्रे आणि साधनाची माहिती

(*iv*) प्रचलित संशोधनाचे निष्कर्ष

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

99. Match the following :

List I

(*a*) Research based on futuristic opinions of panel of experts.

(*b*) Research leading to generalization based on samples.

(*c*) Indepth research based on data collected by using multiple tools and techniques.

(*d*) A research carried to test 'cause effect relationship'.

List II

(*i*) Case study

(*ii*) Experimental

(*iii*) Survey

(*iv*) Delphi

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

100. Identify the odd component from the following :

(A) Covert

(B) Close-ended

(C) Participatory

(D) Non-participatory

99. जोड्या जुळवा :

यादी-I

(*a*) तज्ञ गटाच्या भविष्यवेधी मतांवर आधारित संशोधन

(*b*) नमुन्याआधारे सामान्यीकरण करणारे संशोधन

(*c*) एकाहून अधिक तंत्रे व साधनांद्वारे संकलित माहिती आधारे केलेले सखोल संशोधन

(*d*) 'कार्य-कारण संबंध' तपासण्यासाठी केलेले संशोधन

यादी-II

(*i*) व्यष्टी अध्ययन

(*ii*) प्रायोगिक

(*iii*) सर्वेक्षण

(*iv*) डेल्फी

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

100. खालीलपैकी विजोड घटक ओळखा :

(A) अप्रकट

(B) बंदिस्त

(C) सहभागी

(D) अ-सहभागी

ROUGH WORK

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-II

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

JUN - 18220

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **48**

Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. In historical research, the evaluation carried out to test the authenticity of the source document is referred to as :

   (A) Internal evaluation

   (B) External evaluation

   (C) Literary evaluation

   (D) Secondary evaluation

2. Identify *correct* sequence of the Steven's four levels of measurement scales :

   (A) Ordinal; Interval; Nominal; Ratio

   (B) Nominal; Ratio; Ordinal; Interval

   (C) Nominal; Interval; Ordinal; Ratio

   (D) Nominal; Ordinal; Interval; Ratio

1. ऐतिहासिक संशोधनात, स्रोत प्रलेखाच्या अधिकृततेबाबतच्या मूल्यमापनाला ..... म्हणतात.

   (A) अंतर्गत मूल्यमापन

   (B) बाह्य मूल्यमापन

   (C) साहित्यिक मूल्यमापन

   (D) दुय्यम मूल्यमापन

2. स्टीव्हन यांनी सांगितलेल्या मोजमापाच्या चार स्तरांचा अचूक क्रम ओळखा :

   (A) क्रमांकन मापनी; वर्गांतर मापनी; नामांकन मापनी, गुणोत्तर मापनी

   (B) नामांकन मापनी; गुणोत्तर मापनी; क्रमांकन मापनी; वर्गांतर मापनी

   (C) नामांकन मापनी; वर्गांतर मापनी; क्रमांकन मापनी; गुणोत्तर मापनी

   (D) नामांकन मापनी; क्रमांकन मापनी; वर्गांतर मापनी; गुणोत्तर मापनी

3. Match the following :

List I

(*a*) Logical theory of Information

(*b*) Informatik

(*c*) Information retrieval

(*d*) Information Architect

List II

(*i*) Richard Saul Wurman

(*ii*) Calvin Mooers

(*iii*) Charles Sanders Pierce

(*iv*) Karl Steinbuch

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

4. ..... and ..... are totally free plagiarism detection software.

(*i*) Turnitin

(*ii*) Viper

(*iii*) Urkund

(*iv*) EduBirdie

Codes :

(A) (*ii*) and (*iv*) are correct

(B) (*i*) and (*ii*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iii*) are correct

3. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) लॉजिकल थिअरी ऑफ इन्फरमेशन

(*b*) इंफरमेटिक

(*c*) माहिती प्रतिप्राप्ती

(*d*) माहिती आर्किटेक्ट

यादी II

(*i*) रिचर्ड सॉल वरमन

(*ii*) कॅल्व्हिन मूअर्स

(*iii*) चार्लस सँडर्स पिअर्स

(*iv*) कार्ल स्टेनबूच

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

4. ..... आणि ..... या वाङ्मयचौर्य शोधण्याच्या मोफत आज्ञावली आहेत.

(*i*) टर्नइटइन

(*ii*) वायपर

(*iii*) उरकुंड

(*iv*) एज्युबर्डी

संकेतांक :

(A) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

5. Arrange the following Conventions/ Treatise according to their year of organization/approval :

(*i*) WIPO Copyright Treaty

(*ii*) Rome Convention

(*iii*) Berne Convention

(*iv*) Universal Copyright Convention

Codes :

(A) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(C) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(D) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

6. **Statement (A) :** Information is a source of economic and political progress.

Statement (B) : The transmission of information may be disturbed by some external noise.

Codes :

(A) (A) is false but (B) is true

(B) Both (A) and (B) are false

(C) Both (A) and (B) are true

(D) (A) is true but (B) is false

5. खालील परिषदांची/करारांची त्यांच्या आयोजन/ मान्यता वर्षाप्रमाणे रचना करा :

(*i*) वायपो कॉपीराईट ट्रिटी

(*ii*) रोम कन्व्हेंशन

(*iii*) बर्न कन्व्हेंशन

(*iv*) युनिव्हर्सल कॉपीराईट कन्व्हेंशन

संकेतांक :

(A) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(C) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(D) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

6. **विधान (A) :** माहिती हे आर्थिक आणि राजकीय प्रगतीचे साधन आहे.

विधान (B) : माहितीचे प्रसारण बाह्य घटकांमुळे बाधित होऊ शकते.

संकेतांक :

(A) (A) हे चुकीचे आहे परंतु (B) बरोबर आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (B) चुकीचे आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(D) (A) हे बरोबर आहे परंतु (B) चुकीचे आहे

7. **Statement (A) :** The term 'Informatik' is coined by Karl Steinbuch in 1957.

Statement (B) : The 'logical theory of information' is developed by Charles Sanders Peirce.

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) (B) is true but (A) is false

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

8. Raw, unorganized, unprocessed and unevaluated facts are known as ..... .

(A) Data

(B) Information

(C) Knowledge

(D) Wisdom

9. Prepare a national census of all libraries in India is a recommendation of ..... .

(A) UGC

(B) IFLA

(C) National Knowledge Commission

(D) INFLIBNET

7. **विधान (A) :** 'इन्फरमॅटीक' ही संज्ञा कॉर्ल स्टेनबूच यांनी 1957 मध्ये प्रचलनात आणली.

विधान (B) : चार्लस सँडर्स पीअर्स यांनी 'लॉजिकल थिअरी ऑफ इन्फरमेशन' विकसित केली.

संकेतांक :

(A) (A) हे बरोबर आहे परंतु (B) चुकीचे आहे

(B) (B) हे बरोबर आहे परंतु (A) चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (B) चुकीचे आहेत

8. कच्ची, असंघटित, प्रक्रिया व मूल्यमापन न केलेले तथ्य म्हणजे .....

(A) डेटा

(B) माहिती

(C) ज्ञान

(D) शहाणपण

9. भारतातील सर्व ग्रंथालयांची गणना करावी अशी ..... ची शिफारस आहे.

(A) युजीसी

(B) इफ्ला

(C) राष्ट्रीय ज्ञान आयोग

(D) इन्फ्लिबनेट

10. Who was the chairman of National Knowledge Commission ?

(A) Manmohan Singh

(B) Nandan Nilekani

(C) R. Satyanarayana

(D) Sam Pitroda

11. Which User Education Programmes was initiated for underdeveloped countries by UNESCO ?

(A) UNISIST/PGI

(B) WWAP

(C) LINKS

(D) IPDC

12. Who was the pioneer of Social Libraries in USA ?

(A) Robert Keayne

(B) John Winthrop

(C) James Logan

(D) Benjamin Franklin

10. राष्ट्रीय ज्ञान आयोगाचे अध्यक्ष कोण होते ?

(A) मनमोहन सिंग

(B) नंदन निलकेणी

(C) आर. सत्यनारायण

(D) सॅम पित्रोदा

11. युनेस्कोद्वारे अविकसित देशांसाठी कोणत्या उपभोक्ता प्रशिक्षण उपक्रमाची सुरुवात केली ?

(A) यूएनआयएसआयएसटी/पीजीआय

(B) डब्ल्यूडब्ल्यूएपी

(C) एलआयएनकेएस

(D) आयपीडीसी

12. अमेरिकेतील सामाजिक ग्रंथालयाचे आद्यप्रवर्तक कोण ?

(A) रॉबर्ट केयने

(B) जॉन विन्थ्रॉप

(C) जेम्स् लोगन

(D) बेनजमिन फ्रान्कलिन

13. Which Notable Gift collection in National Library, Kolkata cover the whole gamut of subjects ?

(A) Dr. S.N. Sen

(B) Sir Tej Bahadur Sapru

(C) Jadunath Sarkar

(D) Sir Asutosh Mukherji

14. Match the following :

List I		List II
(*a*) ALA	(*i*)	1926
(*b*) IASLIC	(*ii*)	1933
(*c*) ASLIB	(*iii*)	1955
(*d*) ILA	(*iv*)	1876

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)

13. राष्ट्रीय ग्रंथालय, कोलकत्ता येथील संपूर्ण विषयाचा विशेष भेट ग्रंथ संग्रह कोणता ?

(A) डॉ. एस.एन. सेन

(B) सर तेज बहादुर सप्रू

(C) जादुनाथ सरकार

(D) सर आसूतोष मूखर्जी

14. जोड्या जुळवा :

यादी I		यादी II
(*a*) एएलए	(*i*)	1926
(*b*) आयस्लिक	(*ii*)	1933
(*c*) ॲस्लिब	(*iii*)	1955
(*d*) आयएलए	(*iv*)	1876

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)

15. Which are the types of Literacies ?

(*i*) Digital Literacy

(*ii*) Computer Literacy

(*iii*) Information Literacy

(*iv*) Literary Warrant

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

16. Which committees were appointed to look into the working of the Public Libraries in England ?

(*i*) Adams Committee

(*ii*) Mitchell Committee

(*iii*) Barry Committee

(*iv*) Tilden Committee

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*i*) and (*ii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iii*) are correct

15. साक्षरतेचे प्रकार कोणते आहेत ?

(*i*) डिजिटल साक्षरता

(*ii*) संगणक साक्षरता

(*iii*) माहिती साक्षरता

(*iv*) साहित्यिक वॉरण्ट

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

16. इंग्लंडमधील सार्वजनिक ग्रंथालयांच्या कामकाजावर लक्ष ठेवण्यासाठी कोणत्या समित्यांची नियुक्ती करण्यात आली होती ?

(*i*) ॲडम्स समिती

(*ii*) मिशेल समिती

(*iii*) बॅरी समिती

(*iv*) टिल्डेन समिती

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

17. Which of the following signify the concept of a user ?

(*i*) Member

(*ii*) Proprietor

(*iii*) Customer

(*iv*) Client

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

18. Arrange the following concepts related with Information Literacy in logical order :

(*i*) Evaluate

(*ii*) Identify

(*iii*) Locate

(*iv*) Effective use

Codes :

(A) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

17. खालीलपैकी कोणत्या संज्ञा उपभोक्ता संकल्पनेला सूचित करतात ?

(*i*) सभासद

(*ii*) प्रोप्रायटर

(*iii*) ग्राहक

(*iv*) क्लायंट

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

18. माहिती साक्षरतेच्या संबंधित खाली दिलेल्या संज्ञा योग्य क्रमाने लावा :

(*i*) मूल्यांकन

(*ii*) ओळखणे

(*iii*) शोधून काढणे

(*iv*) प्रभावी वापर

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

19. Arrange the following Library Networks in order of their establishment :

(*i*) BALNET

(*ii*) INFLIBNET

(*iii*) CALIBNET

(*iv*) PUNENET

Codes :

(A) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

20. Arrange the following ancient libraries in order of their origin with the help of codes given below :

(*i*) Library of Ashurbanipal

(*ii*) Library of Celsus

(*iii*) Library of Pergamum

(*iv*) Villa of the Papyri

Codes :

(A) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(B) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

19. खालील ग्रंथालय नेटवर्क त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

(*i*) बालनेट

(*ii*) इनफ्लिबनेट

(*iii*) कालिबनेट

(*iv*) पुणेनेट

संकेतांक :

(A) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

20. पुढील प्राचीन ग्रंथालयांचा त्यांच्या स्थापने-वर्षानुसार संकेतांकाच्या आधारे क्रम लावा :

(*i*) अशुरबनिपाल ग्रंथालय

(*ii*) सेलसस्स ग्रंथालय

(*iii*) परगामम ग्रंथालय

(*iv*) पॅपायरीचा विला

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(B) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

21. **Assertion (A) :** The profession of Library and Information Science is under tremendous pressure.

Reason (R) : The application of various kinds of technologies in professional activities has widened.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

22. **Assertion (A) :** User studies are useful in bridging the gap between the kind of information services needed and the kind of services in existence.

Reason (R) : User studies are not needed for the creation of information systems, services and product.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

21. **विधान (A) :** ग्रंथालय व माहितीशास्त्र व्यवसाय प्रचंड दबावाखाली आहे.

कारण (R) : व्यावसायिक कार्यांमध्ये विविध प्रकारच्या तंत्रज्ञानाचे उपयोजन वाढले आहे.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

22. **विधान (A) :** माहिती सेवांची आवश्यकता आणि अस्तित्वात असलेल्या माहिती सेवांमधील अंतर कमी करण्यासाठी उपभोक्ता अभ्यास उपयुक्त आहेत.

कारण (R) : माहिती प्रणाली, सेवा आणि उत्पादनाच्या निर्मितीसाठी उपभोक्ता अभ्यास आवश्यक नाही.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

23. INFOMINE is a ..... .

(A) Virtual Library of Internet Resources

(B) Search Engines

(C) Database

(D) Online Library Catalogue

24. 'Embase' database provides information of ..... .

(A) Biomedical Science

(B) Education Science

(C) Social Science

(D) English Literature

25. JSTOR is an online system for archiving and accessing academic journals, books and primary sources which is located in ..... .

(A) Germany

(B) UK

(C) USA

(D) Budapest

26. DOAJ is ..... .

(A) Open access database

(B) Commercial database

(C) Citation database

(D) Numerical database

23. एन्फोमिन ..... आहे.

(A) इंटरनेट संसाधनाचे आभासी ग्रंथालय

(B) शोध इंजिन

(C) डेटाबेस

(D) ऑनलाइन ग्रंथालय तालिका

24. 'एमबेस' डेटाबेस ..... ची माहिती प्रदान करतो.

(A) बायोमेडिकल विज्ञान

(B) शिक्षणशास्त्र

(C) सामाजिकशास्त्र

(D) इंग्रजी ललित साहित्य

25. शैक्षणिक नियतकालिके, ग्रंथ व प्राथमिक स्रोत संग्रहित करण्यासाठी आणि शोधण्यासाठीची ''जेस्टोर'' ही ऑनलाईन प्रणाली ..... येथे स्थित आहे.

(A) जर्मनी

(B) यु.के.

(C) यु.एस.ए.

(D) बुडापेस्ट

26. डीओएजे हा .....

(A) मोफत वापरता येणारा डेटाबेस आहे

(B) व्यापारी डेटाबेस आहे

(C) उल्लेखांचा डेटाबेस आहे

(D) सांख्यिकीय माहितीचा डेटाबेस आहे

27. Which one of the following are *correct* ?

(*i*) Tertiary sources – New knowledge is first reported

(*ii*) Primary sources – Don't contain new information

(*iii*) Reference sources – Don't warrant continuous reading

(*iv*) Secondary sources – Assist in locating primary sources

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

28. **Assertion (A) :** LISA is a source of primary information.

Reason (R) : All primary sources provide 'original' information.

Codes :

(A) (A) is false, but (R) is true

(B) (A) is true, but (R) is false

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

27. खालीलपैकी कोणते बरोबर आहे ?

(*i*) तृतीयक साधने – प्रथम नवीन ज्ञान प्रकाशित होते

(*ii*) प्राथमिक साधने – नवीन माहिती नसते

(*iii*) संदर्भ साधने – सलग वाचनाची आवश्यकता नसते

(*iv*) द्वितीयक साधने – प्राथमिक स्रोत शोधण्यास मदत करतात

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

28. **विधान (A) :** लिसा हे एक प्राथमिक माहितीचे साधन आहे.

कारण (R) : सर्व प्राथमिक साधने 'ओरिजनल' माहिती पुरवितात.

संकेतांक :

(A) (A) चूक परंतु (R) बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर परंतु (R) चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

29. **Assertion (A) :** Users can have access to large number of E-journals through consortia.

Reason (R) : Most users are not adequately aware of web-resources.

Codes :

(A) (A) is false and (R) is true

(B) (A) is true and (R) is false

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

30. Arrange the following publications according to their year of first publications :

(*i*) Encyclopaedia Britannica

(*ii*) Encyclopaedia Americana

(*iii*) Mc Graw Hill Encyclopaedia of Science and Technology

(*iv*) Encyclopaedia of Library and Information Science

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

31. "National Union Catalogue of Scientific Serials in India" is compiled and maintained by ..... .

(A) BLDSC

(B) NLM

(C) NISCAIR

(D) INIS

29. **विधान (A) :** कन्सोर्टियाद्वारे उपभोक्त्यांना मोठ्या संख्येने ई-जर्नल्स मिळू शकतात.

कारण (R) : बहुतांश उपभोक्त्यांना वेब-स्रोतांविषयी पुरेशी माहिती नसते.

संकेतांक :

(A) (A) चूक परंतु (R) बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर परंतु (R) चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

30. खालील प्रकाशनाची त्यांच्या प्रथम प्रकाशन वर्षानुसार मांडणी करा :

(*i*) इन्साक्लोपिडिया ब्रिटानीका

(*ii*) इन्साक्लोपिडिया अमेरिकाना

(*iii*) मैग्राहिल इन्साक्लोपिडिया ऑफ सायन्स ॲण्ड टेक्नोलॉजी

(*iv*) इन्साक्लोपिडिया ऑफ लायब्ररी ॲण्ड इन्फर्मेशन सायन्स

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

31. "नॅशनल युनियन कॅटालॉग ऑफ सायन्टीफीक सिरियल्स इन इंडिया" याचे संकलन तसेच देखभाल ..... करते.

(A) बीएलडीएससी

(B) एनएलएम

(C) निसकेअर

(D) इनिस

32. 'CAPS' developed by NISCAIR is related to ..... .

(A) Document Delivery Service

(B) Electronic Reference Service

(C) Real Time Digital Reference Service

(D) Technical Enquiry Service

33. Cover to cover translation service comes under which of the following type of service ?

(A) Current Awareness Service

(B) Selective Dissemination of Information

(C) Anticipatory Service

(D) On Demand Service

34. NISCAIR is formed by merging of which organisations noted below ?

(*i*) INSDOC

(*ii*) ICSSR

(*iii*) NISCOM

(*iv*) NISSAT

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

32. निसकेअर द्वारा निर्मित ''कॅप्स'' ..... शी संबंधित आहे.

(A) प्रलेख प्रदान सेवा

(B) इलेक्ट्रानिक संदर्भ सेवा

(C) रियल टाईम डिजीटल संदर्भ सेवा

(D) तांत्रिक चौकशी सेवा

33. पहिल्या पानापासून शेवटच्या पानापर्यंतची भाषांतर सेवा ही खालीलपैकी कोणत्या प्रकारात मोडते ?

(A) प्रचलित जागरूकता सेवा

(B) निवडक माहितीचे प्रसारण

(C) मागणीपूर्व सेवा

(D) मागणी आधारित सेवा

34. ''निसकेअर'' ही संस्था खालीलपैकी कोणत्या संस्थांच्या विलीनीकरणातून तयार झाली आहे ?

(*i*) इन्सडॉक

(*ii*) आयसीएसएसआर

(*iii*) निसकॉम

(*iv*) निस्साट

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

35. Which of the following are anticipatory services ?

(*i*) Newspaper Clippings

(*ii*) Reference Service

(*iii*) Indexing Service

(*iv*) Document Delivery Service

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

36. **Statement (A) :** Web 1.0 is "Read only web".

Statement (B) : 'Skype' is an example of Web 1.0.

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) (A) is false but (B) is true

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

37. **Statement (A) :** Abstract saves time of users while selecting literature for research.

Statement (B) : Abstract is a condensation service which provides summaries of original documents.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are false

(B) (A) is false but (B) is true

(C) Both (A) and (B) are true

(D) (A) is true but (B) is false

35. खालीलपैकी कोणत्या सेवा मागणीपूर्व आहेत ?

(*i*) वृत्तपत्र कात्रण सेवा

(*ii*) संदर्भ सेवा

(*iii*) निर्देशन सेवा

(*iv*) प्रलेख प्रदान सेवा

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

36. **विधान (A) :** वेब 1·0 हे ''रिड ओन्ली वेब'' आहे.

विधान (B) : ''स्काईप'' हे वेब 1·0 चे उदाहरण आहे.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर परंतु (B) चूक आहे

(B) (A) चूक परंतु (B) बरोबर आहे

(C) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

(D) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

37. **विधान (A) :** संशोधनासाठी वाचन साहित्य निवडतांना सार हे वाचकांचा वेळ वाचवतात.

विधान (B) : सार ही संक्षेपण सेवा मूळ प्रलेखांचा सारांश पुरवण्याचे कार्य करतात.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

(B) (A) चूक आहे परंतु (B) बरोबर आहे

(C) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

(D) (A) बरोबर आहे परंतु (B) चूक आहे

38. Match the following :

List I

(*a*) William Katz

(*b*) Dr. S.R. Ranganathan

(*c*) Grieg Aspnes

(*d*) Margaret Hutchins

List II

(*i*) To provide the right book to right reader in right personal way.

(*ii*) Direct personal aid within the library to person in search of information for whatever purpose.

(*iii*) Reference service is divided into two categories viz. Direct and Indirect.

(*iv*) To supply its users with all information at lowest possible cost.

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)

38. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) विलियम कट्झ

(*b*) डॉ. एस.आर. रंगनाथन

(*c*) ग्रेग असप्नेस

(*d*) मागरिट हचिंस

यादी II

(*i*) योग्य ग्रंथ, योग्य वाचकास, व्यक्तिगत रित्या देणे

(*ii*) कोणत्याही कारणासाठी ग्रंथालयातून माहिती शोध घेणाऱ्या व्यक्तीस थेट वैयक्तिक मदत करणे

(*iii*) संदर्भसेवेचे प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष असे विभाग आहेत

(*iv*) सर्वात कमी संभाव्य खर्चात वाचकास सर्व माहिती देणे

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)

39. Match the following :

List I

(*a*) Abstracting service

(*b*) Translation service

(*c*) Bibliographical service

(*d*) Indexing service

List II

(*i*) SCI

(*ii*) INB

(*iii*) LISA

(*iv*) ITC

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)

39. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) सार सेवा

(*b*) भाषांतर सेवा

(*c*) सूची सेवा

(*d*) निर्देशन सेवा

यादी II

(*i*) एससीआय

(*ii*) आयएनबी

(*iii*) लिसा

(*iv*) आयटीसी

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)

40. Match the following :

List I

(*a*) IFLA

(*b*) UNESCO

(*c*) OCLC

(*d*) ISI

List II

(*i*) Science citation index

(*ii*) First search

(*iii*) Public library manifesto

(*iv*) Universal availability of publications

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

40. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) इफ्ला

(*b*) युनेस्को

(*c*) ओसीएलसी

(*d*) आयएसआय

यादी II

(*i*) विज्ञान उद्धरण निर्देश

(*ii*) फर्स्ट सर्च

(*iii*) सार्वजनिक ग्रंथालय जाहीरनामा

(*iv*) प्रकाशनांची जागतिक उपलब्धता

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

41. NISCAIR is part of :

(A) DST

(B) ISRO

(C) CSIR

(D) DSIR

42. Who publishes 'Indian Library and Information Science Abstracts' ?

(A) ILA

(B) IASLIC

(C) IATLIS

(D) NISCAIR

43. 'Universal Bibliographic Control' is a programme of :

(A) FID

(B) UNESCO/IFLA

(C) UNISIST

(D) ALA

41. निस्केअर हा ..... चा भाग आहे.

(A) डिएसटी

(B) आयएसआरओ

(C) सिएसआयआर

(D) डिएसआयआर

42. "इंडियन लायब्ररी ॲण्ड इन्फॉरमेशन सायन्स ॲब्स्ट्राक्ट" हे कोण प्रकाशित करते ?

(A) आयएलए

(B) आयस्लिक

(C) आयटलिस

(D) निस्केअर

43. जागतिक सुचीय नियंत्रण हा ..... चा उपक्रम आहे.

(A) एफआयडी

(B) युनेस्को/इफ्ला

(C) युनिसिस्ट

(D) एएलए

44. Worldcat is maintained by ..... .

(A) Library of Congress

(B) Online Computer Library Centre

(C) American Library Association

(D) MIT Library

45. Identify the *correct* chronological order in which the following are set up :

(*i*) ILA

(*ii*) IASLIC

(*iii*) APLA

(*iv*) IATLIS

Codes :

(A) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

46. **Assertion (A) :** You are not allowed to upload videos to YouTube. It is a paid service.

Reason (R) : YouTube is a service of Google.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are correct

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

44. वर्ल्डकॅटची देखभाल ..... करते.

(A) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

(B) ऑनलाईन कॉम्प्युटर लायब्ररी सेंटर

(C) अमेरिकन लायब्ररी असोसिएशन

(D) एमआयटी ग्रंथालय

45. खालील संस्थांची त्यांच्या स्थापना वर्षाच्या कालक्रमानुसार रचना करा :

(*i*) आयएलए

(*ii*) आयस्लिक

(*iii*) एपिएलए

(*iv*) आयटलिस

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

46. **विधान (A) :** यूट्यूब ही सशुल्क सेवा असल्यामुळे तुम्हाला त्यावर व्हिडिओ अपलोड करण्याची परवानगी नाही.

कारण (R) : यूट्यूब ही गुगलची सेवा आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

47. **Assertion (A) :** ISSN is the International Numbering system for serials.

Reason (R) : In India ISSN is provided by the Rajaram Mohan Roy Library Foundation.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

48. Which sign is used in UDC to agglomerate non-consecutive subjects ?

(A) / (Stroke)

(B) + (Plus)

(C) ( ) (Circular Brackets)

(D) [ ] (Square Brackets)

49. Which of the following is formed as a result of Distillation ?

(A) Natural Sciences

(B) Management Sciences

(C) Physical Sciences

(D) Biological Sciences

47. **विधान (A) :** आयएसएसएन नियतकालिकांसाठी आंतरराष्ट्रीय क्रमांकन प्रणाली आहे.

कारण (R) : भारतात राजाराम मोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठान आयएसएसएन पुरवते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

48. अनुक्रमाने न येणाऱ्या विषयांना जोडण्यासाठी युडीसीमध्ये कोणते चिन्ह वापरतात ?

(A) / (स्ट्रोक)

(B) + (अधिक)

(C) ( ) (गोल कंस)

(D) [ ] (चौकोनी कंस)

49. खालीलपैकी कोणता विषय 'डिस्टीलेशन'ची परिणिती आहे ?

(A) नैसर्गिक शास्त्रे

(B) व्यवस्थापन शास्त्र

(C) भौत्तीक शास्त्रे

(D) जैविक शास्त्रे

50. Dublin core represents ..... .

(A) Metadata

(B) Library

(C) Indexing technique

(D) Serials

51. Metadata is a ..... .

(A) Search engine

(B) Website

(C) Index

(D) Data

52. The OCLC research project FAST is a/an :

(A) Enumerative scheme of classification

(B) Information retrieval model

(C) Cataloguing guidelines for *e*-Resources

(D) Enumerative and faceted schema for subject headings

50. डब्लीन कोर ..... चे प्रतिनिधीत्व करते.

(A) मेटाडेटा

(B) ग्रंथालय

(C) निर्देश तंत्र

(D) कालिके

51. मेटाडेटा म्हणजे .....

(A) सर्च इंजीन

(B) वेबसाईट

(C) निर्देश

(D) डेटा

52. ओसीएलसीचा एफएएसटी हा संशोधन प्रकल्प ..... आहे.

(A) वर्गीकरणाची परिगणनात्मक पद्धती

(B) माहिती प्रतिप्राप्ती प्रारूप

(C) ई-साधनांच्या तालिकीकरणासाठीच्या मार्गदर्शिका

(D) विषय शीर्षकांसाठीची परिगणनात्मक आणि पैलूबद्ध पद्धती

53. The kinds of mnemonics are :

(*a*) Scheduled mnemonics

(*b*) Special mnemonics

(*c*) Seminal mnemonics

(*d*) Systematic mnemonics

Codes :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) are correct

(B) (*a*), (*b*), (*d*) are correct

(C) (*a*), (*c*), (*d*) are correct

(D) (*b*), (*c*), (*d*) are correct

54. Identify the *correct* statement :

EAD is a metadata standard which has the following characteristics.

(*a*) Standard for encoding archival finding aids

(*b*) Uses XML in archival and manuscript repositories

(*c*) Implements recommendations of International Council of Archives

(*d*) The scheme is maintained by DDI Alliance

Codes :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) are correct

(B) (*b*), (*c*), (*d*) are correct

(C) (*c*), (*d*), (*a*) are correct

(D) (*a*), (*b*), (*d*) are correct

53. ..... हे स्मृती सुलभतेचे प्रकार आहेत.

(*a*) अनुसूचीय स्मृतिसुलभता

(*b*) विशेष स्मृतिसुलभता

(*c*) बीजमूलक स्मृतिसुलभता

(*d*) शिस्तबद्ध स्मृतिसुलभता

संकेतांक :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) बरोबर आहेत

(B) (*a*), (*b*), (*d*) बरोबर आहेत

(C) (*a*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

(D) (*b*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

54. अचूक विधान ओळखा :

ईएडी मेटाडेटा मानकाची खालील वैशिष्ट्ये आहेत.

(*a*) दप्तरखाण्यातील प्रलेखांच्या शोध साधनांचे सांकेतिकीकरण करणारे मानक आहे

(*b*) दप्तरखाण्यातील प्रलेख आणि हस्तलिखितांच्या संग्रहिकांमध्ये एक्सएमएलचा उपयोग केला जातो

(*c*) इन्टरनॅशनल कौन्सील ऑफ आर्काईव्हजच्या शिफारशींची अंमलबजावणी करते

(*d*) डीडीआय अलायन्स याची देखभाल करते

संकेतांक :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) बरोबर आहेत

(B) (*b*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

(C) (*c*), (*d*), (*a*) बरोबर आहेत

(D) (*a*), (*b*), (*d*) बरोबर आहेत

55. Arrange the following ISBDs as per their year of publication :

(*a*) ISBD (M)

(*b*) ISBD (S)

(*c*) ISBD (CM)

(*d*) ISBD (CF)

Codes :

(A) (*a*) (*b*) (*c*) (*d*)

(B) (*b*) (*c*) (*d*) (*a*)

(C) (*c*) (*a*) (*b*) (*d*)

(D) (*d*) (*a*) (*b*) (*c*)

56. As per ISO-2709 the sequence of elements in bibliographic record structure is :

(*a*) Directory

(*b*) Data fields

(*c*) Record label

(*d*) Record separator

Codes :

(A) (*a*) (*b*) (*c*) (*d*)

(B) (*c*) (*a*) (*b*) (*d*)

(C) (*d*) (*c*) (*b*) (*a*)

(D) (*b*) (*d*) (*a*) (*c*)

55. खालील आयएसबीडींची त्यांच्या प्रकाशन वर्षानुसार क्रमवार रचना करा :

(*a*) आयएसबीडी (एम)

(*b*) आयएसबीडी (एस)

(*c*) आयएसबीडी (सीएम)

(*d*) आयएसबीडी (सीएफ)

संकेतांक :

(A) (*a*) (*b*) (*c*) (*d*)

(B) (*b*) (*c*) (*d*) (*a*)

(C) (*c*) (*a*) (*b*) (*d*)

(D) (*d*) (*a*) (*b*) (*c*)

56. आयएसओ-2709 प्रमाणे ग्रंथसूचित्मक नोंदीतील घटकांची रचना करा :

(*a*) डिरेक्टरी

(*b*) डाटा फिल्ड्स

(*c*) रेकॉर्ड लेबल

(*d*) रेकॉर्ड सेपरेटर

संकेतांक :

(A) (*a*) (*b*) (*c*) (*d*)

(B) (*c*) (*a*) (*b*) (*d*)

(C) (*d*) (*c*) (*b*) (*a*)

(D) (*b*) (*d*) (*a*) (*c*)

57. Match the following :

List I

(*a*) Train of characteristics

(*b*) Facet

(*c*) Isolate

(*d*) Unitary class

List II

(*i*) A basic class with one or more isolate idea

(*ii*) Component of facet

(*iii*) Totality of divisions produced by a chain of characteristics

(*iv*) A set of characteristics having categorized relationship

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

57. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) लक्षणुमालिका

(*b*) पैलू

(*c*) उपांग

(*d*) एकात्मक वर्ग

यादी II

(*i*) एक किंवा अधिक वैचारिक उपांग असलेला मूळ वर्ग

(*ii*) पैलूंचा एक घटक

(*iii*) लक्षणाच्या शृंखलेने उत्पन्न केलेले एकूण विभाग

(*iv*) संबंधित श्रेणींच्या लक्षणांचा संच

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

58. Match the following :

List I

(*a*) Richardson

(*b*) Hulme

(*c*) Sayers

(*d*) Ranganathan

List II

(*i*) Principles of book classification

(*ii*) Canons of classification

(*iii*) Prolegomena to library classification

(*iv*) Classification : Theoretical and Practical

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)

58. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) रिचर्डसन

(*b*) ह्यूल्म

(*c*) सेयर्स

(*d*) रंगनाथन

यादी II

(*i*) प्रिन्सीपल्स ऑफ बुक क्लासिफिकेशन

(*ii*) कॅननस् ऑफ क्लासिफिकेशन

(*iii*) प्रोलेगोमेना टू लायब्ररी क्लासिफिकेशन

(*iv*) क्लासिफिकेशन : थेअरेटीकल अॅन्ड प्रॅक्टीकल

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)

59. **Assertion (A) :** "Canon of helpful sequence" states that the sequence of the classes in an array of classes and of the ranked isolates in an array of ranked isolates, should be helpful to the purpose of those for whom it is intended.

Reason (R) : Different schemes for classification be designed to suit each individual user.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

60. **Assertion (A) :** POPSI is an indexing system.

Reason (R) : It is used for the preparation of index to CC.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

59. **विधान (A) :** वर्गपंक्तीतील वर्गांचा क्रम आणि क्रमांकित उपांगाच्या पंक्तीतील क्रमांकित उपांग हे ज्या हेतूने आणि ज्यांच्यासाठी नियोजलेले आहेत त्यांना उपयुक्त ठरणे म्हणजे "साहाय्यक अनुक्रम सिद्धांत"।

कारण (R) : प्रत्येक वाचकाला सोयीस्कर अश्या विविध वर्गीकरण पद्धती योजने.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक परंतु (R) बरोबर आहे

(C) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत

(D) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहेत

60. **विधान (A) :** पॉप्सी ही निर्देशन पद्धती आहे.

कारण (R) : द्विबिंदू वर्गीकरणाचा निर्देश तयार करण्यासाठी पॉप्सीचा उपयोग केलेला आहे.

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून **योग्य** उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) (A) आणि (R) दोन्हीही बरोबर आहेत

(D) (A) आणि (R) दोन्हीही चूक आहेत

61. **Assertion (A) :** RDA is a new content standard for cataloguing and replaces AACR2.

Reason (R) : AACR2 is not a content standard.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

62. Flow diagram, PERT and CPM are known as the techniques of ..... .

(A) Work analysis

(B) Leadership

(C) Survey

(D) Communication

63. Theory X and Theory Y were profounded by :

(A) F.W. Taylor

(B) Abraham Maslow

(C) Peter Drucker

(D) Douglas McGregor

61. **विधान (A) :** आरडीए हे आशयाच्या तालिकीकरणाचे नवीन प्रमाणक आहे व ते एएसीआर2 ची जागा घेते.

कारण (R) : एएसीआर2 हे आशयासाठीचे प्रमाणक नाही.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) हे बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) हे चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

62. प्रवाह आकृती, पीईआरटी आणि सीपीएम ही कशाची तंत्रे म्हणून ओळखली जातात :

(A) कार्य विश्लेषण

(B) नेतृत्व

(C) सर्वेक्षण

(D) संप्रेक्षण

63. थेअरी एक्स आणि थेअरी वाय कोणी सुचविली ?

(A) एफ.डब्ल्यु. टेलर

(B) अब्राहाम मास्लो

(C) पीटर ड्रकर

(D) डग्लस मॅक्ग्रेगर

64. Edward Deming was ..... .

(A) a Chinese professor

(B) an American professor

(C) a Japanese professor

(D) a British professor

65. **Assertion (A) :** There is no difference between information management and knowledge management.

Reason (R) : Information and knowledge are sometimes used synonymously.

(A) (A) is true and (R) is false

(B) Both (A) and (R) are true

(C) (A) is false and (R) is true

(D) Both (A) and (R) are false

66. **Assertion (A) :** Social networking tools are effective for marketing of library products and services.

Reason (R) : They help to reach out users anywhere and at any time.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true and (R) is false

(D) (A) is false and (R) is true

64. एडवर्ड डेमिंग ..... होते.

(A) चिनी प्राध्यापक

(B) अमेरीकन प्राध्यापक

(C) जपानी प्राध्यापक

(D) ब्रिटीश प्राध्यापक

65. **विधान (A) :** माहिती व्यवस्थापन आणि ज्ञान व्यवस्थापन यामध्ये फरक नाही.

कारण (R) : माहिती आणि ज्ञान या संज्ञा काही वेळा समानार्थी संज्ञा म्हणून वापरला जातात.

(A) (A) हे बरोबर आहे आणि (R) चूक आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(C) (A) हे चूक आहे आणि (R) हे बरोबर आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

66. **विधान (A) :** ग्रंथालयीन उत्पादने आणि सेवा यांच्या विपणनासाठी सोशल नेटवर्किंग साधने परिणामकारक ठरतात.

कारण (R) : ते कोठेही आणि कोणत्याही वेळी वाचकापर्यंत पोहचण्यासाठी मदत करतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) हे बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) हे चूक आहेत

(C) (A) हे बरोबर आहे आणि (R) चूक आहे

(D) (A) हे चूक आहे आणि (R) बरोबर आहे

67. Match the following :

List I

(*a*) Fumigation

(*b*) Building library collection

(*c*) Kardex system

(*d*) Information desk

List II

(*i*) Acquisition

(*ii*) Preservation

(*iii*) Reference service

(*iv*) Recording of periodicals

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

68. Inserting spurious data or information into an organization's system to disrupt or overload services is called ..... .

(A) Interruption

(B) Interception

(C) Modification

(D) Fabrication

67. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) फ्युमिगेशन

(*b*) ग्रंथसंग्रह विकसन

(*c*) कार्डेक्स पद्धती

(*d*) इन्फारमेशन डेस्क

यादी II

(*i*) ग्रंथोपार्जन

(*ii*) जतन

(*iii*) संदर्भसेवा

(*iv*) नियतकालिकांची नोंदणी

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

68. संस्थेच्या प्रणालीत व्यत्यय किंवा अधिभारित करण्याकरिता नकली डेटा किंवा माहिती समाविष्ट करण्याला ..... म्हणतात.

(A) व्यत्यय

(B) अपवाद

(C) सुधारणा

(D) फॅब्रिकेशन

69. Arrange the following measures according to their Bytes contained in them :

(*i*) Exabyte

(*ii*) Yottabyte

(*iii*) Zettabyte

(*iv*) Petabyte

Codes :

(A) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

(B) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

(C) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

(D) (*iv*) (*i*) (*iii*) (*ii*)

70. Arrange the following steps in programming in a proper logical sequence :

(*i*) Program code

(*ii*) Program documentation

(*iii*) Program test

(*iv*) Program design

Codes :

(A) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(B) (*iv*) (*i*) (*iii*) (*ii*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(D) (*ii*) (*iv*) (*i*) (*iii*)

69. खालील मोजमापांची त्यांच्यात असलेल्या बाईट्सनुसार रचना करा :

(*i*) एक्साबाइट

(*ii*) योटाबाइट

(*iii*) झिटाबाइट

(*iv*) पिटाबाइट

संकेतांक :

(A) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

(B) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

(C) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

(D) (*iv*) (*i*) (*iii*) (*ii*)

70. प्रोग्रॅमींगमधील खालील टप्पे योग्य तर्कशुद्ध क्रमाने लावा :

(*i*) प्रोग्राम कोड

(*ii*) प्रोग्राम प्रलेखन

(*iii*) प्रोग्राम चाचणी

(*iv*) प्रोग्राम डिझाइन

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(B) (*iv*) (*i*) (*iii*) (*ii*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(D) (*ii*) (*iv*) (*i*) (*iii*)

71. **Assertion (A) :** Search engines search documents for specified key-words, and returns a list of documents where the keywords were found.

Reason (R) : Spider helps the search engines to index the documents.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

72. **Assertion (A) :** Proxy server does not act as an intermediary between a computer and the internet.

Reason (R) : Proxy server ensures security, administrative control and cache.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true and (R) is false

(D) (A) is false and (R) is true

71. **विधान (A) :** सर्च इंजिन्स प्रोग्राम विशिष्ट किवर्डशी संबंधित प्रलेख शोधतात आणि संबंधित किवर्डस असलेल्या प्रलेखांची यादी उपलब्ध करतात.

कारण (R) : प्रलेखांचे निर्देशन करण्यासाठी स्पायडर्स सर्च इंजिनला मदत करतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

72. **विधान (A) :** संगणक आणि इंटरनेट दरम्यान प्रॉक्सी सर्व्हर मध्यस्थ म्हणून कार्य करत नाही.

कारण (R) : प्रॉक्सी सर्व्हर सुरक्षा, प्रशासकीय नियंत्रण आणि कॅचे सुनिश्चित करते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

73. Which of the following facets are associated with the session layer ?

(*i*) Dialog control

(*ii*) Token Management

(*iii*) Semantics of the information transmitted

(*iv*) Synchronization

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

74. An attempt to make computer resources unavailable to its intended user is called :

(A) Virus attack

(B) Worm attack

(C) Denial-of-Service-Attack

(D) Botnet process

73. पुढीलपैकी कोणते घटक सत्र स्तराशी संबंधित आहेत ?

(*i*) संवाद नियंत्रण

(*ii*) टोकन व्यवस्थापन

(*iii*) प्रसारित माहितीचा अर्थ

(*iv*) सिंक्रोनाइझेशन

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

74. संगणकाच्या संसाधनांना त्याच्या इच्छित वापरकर्त्यास उपलब्ध न करण्याच्या प्रयत्नास ..... म्हणतात.

(A) व्हायरस अटॅक

(B) वर्म अटॅक

(C) डिनायल-ऑफ-सर्व्हिस अटॅक

(D) बॉटनेट प्रक्रिया

75. Which layers of the OSI reference model are host to host layers ?

(*i*) Transport layer

(*ii*) Network layer

(*iii*) Session layer

(*iv*) Data link layer

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

76. Program which is used to control system performance is classified as ..... .

(A) Experimental program

(B) System program

(C) Specialized program

(D) Organized program

75. ओएसआय संदर्भ मॉडेलचे कोणते स्तर होस्ट-टू-होस्ट स्तर आहेत ?

(*i*) वाहतूक स्तर

(*ii*) नेटवर्क स्तर

(*iii*) सत्र स्तर

(*iv*) डेटा लिंक स्तर

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

76. प्रणाली कार्यक्षमता नियंत्रित करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या प्रोग्रामला ..... म्हणून वर्गीकृत केले जाते.

(A) प्रायोगिक प्रोग्राम

(B) सिस्टम प्रोग्राम

(C) विशेष प्रोग्राम

(D) संरचित प्रोग्राम

77. In Ring Topology, the data can be transmitted only if the computer possesses ..... .

(A) Token

(B) Packet

(C) Data

(D) Access method

78. LOCKSS is an initiative of which university ?

(A) MIT university

(B) Stanford university

(C) University of Waikato

(D) University of Southampton

79. Which "V" of Big Data is concerned with the usefulness of data ?

(A) Velocity

(B) Variety

(C) Veracity

(D) Value

77. रिंग टोपोलॉजी मध्ये, जर संगणकाकडे ..... असेल तरच डेटा प्रसारित केला जाऊ शकतो.

(A) टोकन

(B) पॅकेट

(C) डेटा

(D) प्रवेश पद्धत

78. एलओसिकेएसएस (LOCKSS) कोणत्या विद्यापीठाचा उपक्रम आहे ?

(A) एमआयटी विद्यापीठ

(B) स्टॉनफोर्ड विद्यापीठ

(C) वाईकेटो विद्यापीठ

(D) साऊथऑम्टन विद्यापीठ

79. बिग डेटाचा कोणता ''व्ही'' डेटाच्या उपयुक्ततेशी संबंधित आहे ?

(A) वेग

(B) विविधता

(C) सत्यता

(D) मूल्ये

80. Position Detection pattern are arranged at ..... corners of the QR code.

(A) 1

(B) 2

(C) 3

(D) 4

81. ISO/IEC 18004 : 2000 is the international standard for developing ..... .

(A) QR code

(B) Biometric

(C) MARC

(D) Bibliographic record

82. Which language is used for developing RDF ?

(A) RDF/HTML

(B) HTML/RDF

(C) RDF/SGML

(D) RDF/XML

80. क्यूआर कोडच्या ..... कोपऱ्यांवर पोजीशन डिटेक्शन नमुना दिलेला असतो.

(A) 1

(B) 2

(C) 3

(D) 4

81. आयएसओ/आयईसी 18004 : 2000 हे आंतरराष्ट्रीय मानक ..... च्या विकासाकरिता आहे.

(A) क्यूआर कोड

(B) बायोमेट्रिक

(C) मार्क

(D) ग्रंथसूचीच्या नोंदी

82. आरडीएफ निर्मितीसाठी कोणती भाषा वापरली आहे ?

(A) आरडीएफ/एचटीएमएल

(B) एचटीएमएल/आरडीएफ

(C) आरडीएफ/एसजीएमएल

(D) आरडीएफ/एक्सएमएल

83. Which of the components are covered in "LAMP" ?

(*i*) LINUX

(*ii*) Apache

(*iii*) MYSQL

(*iv*) Python

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) & (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) & (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*) & (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) & (*iv*) are correct

84. ..... are the characteristics of ontology.

(*i*) It is a controlled vocabulary tool.

(*ii*) It allows multiple choice of entries.

(*iii*) It can be created using high level software programs.

(*iv*) It does not provide definitions.

Codes :

(A) (*ii*), (*iii*) & (*iv*) are correct

(B) (*i*), (*ii*) & (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*) & (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) & (*iii*) are correct

83. ''एलएएमपी'' मध्ये कोणत्या घटकांचा समावेश आहे ?

(*i*) लिनक्स

(*ii*) अपाचे

(*iii*) मायएसक्यूएल

(*iv*) पायथॉन

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

84. ..... ही ऑन्टोलॉजीची वैशिष्ट्ये आहेत.

(*i*) हे एक नियंत्रित संज्ञा साधन आहे.

(*ii*) एकाहून अधिक नोंदी निवडू देते.

(*iii*) हे उच्चस्तरीय सॉफ्टवेअर प्रोग्राम वापरून तयार केले जाऊ शकते

(*iv*) यामध्ये व्याख्या दिलेल्या नसतात.

संकेतांक :

(A) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

85. Linked Data is also able to deal with which information Retrieval problems ?

(*i*) Polysemy

(*ii*) Homonymy

(*iii*) Antonym

(*iv*) Rhyming

Codes :

(A) (*i*) & (*ii*) are correct

(B) (*ii*) & (*iii*) are correct

(C) (*iii*) & (*iv*) are correct

(D) (*i*) & (*iv*) are correct

86. **Assertion (A) :** Work about Big data could also be found in Library.

Reason (R) : Library data needs to be transformed into information or knowledge.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

85. लिंक्ड डेटा कोणत्या माहिती पुनर्प्राप्ती समस्यांना हाताळण्यास सक्षम आहे ?

(*i*) पोलिसेमी (Polysemy)

(*ii*) होमोनिमी (Homonymy)

(*iii*) एंटोनिम (Antonym)

(*iv*) रायमिंग (Rhyming)

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

86. **विधान (A) :** बिगडेटाबद्दलचे काम ग्रंथालयात सुद्धा पहायला मिळते.

कारण (R) : ग्रंथालयातील डेटाला माहिती किंवा ज्ञानामध्ये रूपांतरित करणे आवश्यक आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

87. **Assertion (A) :** Cloud computing does not facilitate external collaboration.

Reason (R) : Cloud computing causes libraries to provide innovative web services for users.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

88. Arrange the following archives in a chronological order according to their year of establishment :

(*i*) Portico

(*ii*) KB e-Depot

(*iii*) LOCKSS

(*iv*) PMC

Codes :

(A) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(C) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*i*) (*iii*) (*ii*)

87. **विधान (A) :** क्लाउड कॉम्प्युटिंगमध्ये बाह्य सहयोग शक्य नाही.

कारण (R) : क्लाउड कॉम्प्युटिंगमुळे ग्रंथालयांना नाविन्यपूर्ण वेबसेवा प्रदान करता येतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतु (R) बरोबर आहे

88. खालील संग्रहांची त्यांच्या स्थापनेच्या वर्षानुसार क्रमवार रचना करा :

(*i*) पोर्टिको

(*ii*) केबी ई-डेपोट

(*iii*) एलओसीकेएसएस

(*iv*) पिएमसी

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(C) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*i*) (*iii*) (*ii*)

89. Identify the logical sequence of activities related with compiling a literature review :

(*i*) Identification of keywords

(*ii*) Searching literature

(*iii*) Writing literature review

(*iv*) Reading literature

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

90. Identify the *correct* chronological sequence of origin of the following metrics :

(*i*) Bibliometrics

(*ii*) Informetrics

(*iii*) Altmetrics

(*iv*) Webometrics

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

89. वाचनसाहित्य आढावा लिहिण्याच्या कार्यातील कृतींचा तर्कशुद्ध क्रम ओळखा :

(*i*) किवर्डस् निश्चित करणे

(*ii*) वाचनसाहित्य शोधणे

(*iii*) वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे

(*iv*) वाचनसाहित्य वाचणे

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

90. खालील मेट्रिक्सचा त्यांच्या निर्मिती कालक्रमानुसार योग्य क्रम ओळखा :

(*i*) बिब्लिओमेट्रिक्स

(*ii*) इन्फोरमेट्रिक्स

(*iii*) अल्टमेट्रिक्स

(*iv*) वेबोमेट्रिक्स

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

91. Which of the following criteria are considered for calculating "Impact factor" ?

(*i*) Number of citations received to articles published in a specific journal.

(*ii*) Number of articles published in the specific journal.

(*iii*) Number of subscriptions to a specific journal.

(*iv*) Number of articles downloaded from a specific journal.

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iv*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

91. 'इम्पॅक्ट फॅक्टर' मोजण्यासाठी खालीलपैकी कोणते निकष विचारात घेतले जातात ?

(*i*) विशिष्ट नियतकालिकातील लेखांना मिळालेल्या उल्लेखांची संख्या

(*ii*) विशिष्ट नियतकालिकात प्रकाशित झालेल्या लेखांची संख्या

(*iii*) विशिष्ट नियतकालिकांच्या वर्गणीदारांची संख्या

(*iv*) विशिष्ट नियतकालिकातून डाउनलोड केलेल्या लेखांची संख्या

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

92. Match the following :

List I

(*a*) X and Y-axis

(*b*) Mode

(*c*) Chi-square

(*d*) Range

List II

(*i*) Degree of freedom

(*ii*) Difference between highest and lowest values

(*iii*) Bar chart

(*iv*) Central tendency

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)

92. जोड्या लावा :

यादी I

(*a*) एक्स आणि वाय अक्ष

(*b*) बहुलक

(*c*) काय-स्क्वेअर

(*d*) विस्तार

यादी II

(*i*) स्वाधीनता मात्रा

(*ii*) सर्वात मोठ्या आणि लहान संख्येतील फरक

(*iii*) स्तंभालेख

(*iv*) मध्यवर्ती प्रवृत्ती

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)

93. Hypothesis is ..... .

(*i*) Statement of the problem

(*ii*) Statement of guess about research result

(*iii*) Statement of conclusion of research

(*iv*) Statement to be tested

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

94. The phrase 'focus group' is associated with ..... .

(A) Questionnaire

(B) Sampling

(C) Interviews

(D) Observation

93. पूर्वानुमान म्हणजे :

(*i*) समस्या विधान

(*ii*) संशोधन निष्कर्षाबाबतचा अंदाज व्यक्त करणारे विधान

(*iii*) संशोधनाच्या समारोपाबाबतचे विधान

(*iv*) पडताळणी करावयाचे विधान

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

94. 'फोकस ग्रुप' हा वाक्यांश ..... संबंधित आहे.

(A) प्रश्नावलीशी

(B) नमुनानिवडीशी

(C) मुलाखतीशी

(D) निरीक्षणाशी

95. **Assertion (A) :** Literature review helps in understanding past trends in research.

Reason (R) : Literature review synthesizes past research.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

96. **Assertion (A) :** There is no correlation between H-index of a researcher and the number of citations received by the articles of that researcher.

Reason (R) : H-index never decreases.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are false

(B) Both (A) and (R) are true

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

97. What is the mode of the following set of scores ?

10, 15, 10, 18, 6, 18, 15, 8, 15

(A) 15

(B) 18

(C) 6

(D) 10

95. **विधान (A) :** संशोधनातील गतकालीन प्रवाह समजून घेण्यासाठी वाचनसाहित्याच्या आढावा उपयुक्त ठरतो.

कारण (R) : वाचनसाहित्याच्या आढाव्यामध्ये गतकालीन संशोधनाचे संश्लेषण केलेले असते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

96. **विधान (A) :** संशोधकाचा एच-इंडेक्स आणि त्याच्या लेखांना मिळालेल्या उल्लेखांची संख्या यामध्ये सहसंबंध नाही.

कारण (R) : एच-इंडेक्स कधीही कमी होत नाही.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

97. खालील संचातील कोणती संख्या बहुलक आहे ?

10, 15, 10, 18, 6, 18, 15, 8, 15

(A) 15

(B) 18

(C) 6

(D) 10

98. APA style manual is developed by :

(A) American Psychological Association

(B) American Paramedical Association

(C) American Physicists Association

(D) American Physiological Association

99. Which of the following terms best describes non-probability sampling ?

(A) Subjective

(B) Objective

(C) Random

(D) Systematic

100. **Assertion (A) :** The response to postal questionnaire survey is very slow.

Reason (R) : 'Survey Monkey' the online survey tool is used to get speedy response.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

98. एपीए ही शैली पुस्तिका ..... यांनी विकसित केली आहे.

(A) अमेरीकन सायकॉलाजिकल असोसिएशन

(B) अमेरीकन पॅरामेडीकल असोसिएशन

(C) अमेरीकन फिजीसीएट्स असोसिएशन

(D) अमेरीकन फिजीओलाजिकल असोसिएशन

99. खालीलपैकी कोणती संज्ञा असंभाव्यता नमुना निवडीचे योग्य वर्णन करते ?

(A) व्यक्तिनिष्ठ

(B) वस्तुनिष्ठ

(C) यादृच्छिक

(D) पद्धतशीर

100. **विधान (A) :** पोस्टाद्वारे केलेल्या प्रश्नावली सर्वेक्षणाला खूप संथ प्रतिसाद मिळतो.

कारण (R) : वेगाने प्रतिसाद मिळण्यासाठी 'सर्वे मंकी' या आनलाईन साधनांचा वापर केला जातो.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

ROUGH WORK

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-II

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

SEP - 18221

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **48** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **100** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Identify plagiarism detection software :

   (*i*) iThenticate

   (*ii*) McAfee

   (*iii*) Urkund

   (*iv*) Quick Heal

   Codes :

   (A) (*i*) and (*iii*) are correct

   (B) (*ii*) and (*iv*) are correct

   (C) (*i*) and (*ii*) are correct

   (D) (*iii*) and (*iv*) are correct

1. वाङ्मय चौर्य शोधणाऱ्या आज्ञावली ओळखा :

   (*i*) आयथेन्टिकेट

   (*ii*) मॅकअफी

   (*iii*) उरकुंड

   (*iv*) क्विक हिल

   संकेतांक :

   (A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहे

   (B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहे

   (C) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहे

   (D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहे

2. Match the following :

List I

(*a*) The Copyright Act

(*b*) The Trade Mark Act

(*c*) The Indian Patent Act

(*d*) Rights to Information Act

List II

(*i*) 1999

(*ii*) 1957

(*iii*) 2005

(*iv*) 1970

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)

3. Identify the characteristics of useful information :

(*i*) Accuracy

(*ii*) Awareness

(*iii*) Adequacy

(*iv*) Dubious

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

2. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) दि कापीराईट ॲक्ट

(*b*) दि ट्रेड मार्क ॲक्ट

(*c*) दि इंडियन पेटंट ॲक्ट

(*d*) राईटस् टू इन्फारमेशन ॲक्ट

यादी II

(*i*) 1999

(*ii*) 1957

(*iii*) 2005

(*iv*) 1970

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)

3. उपयुक्त माहितीची वैशिष्ट्ये ओळखा :

(*i*) अचूकता

(*ii*) जागरूकता

(*iii*) पुरेशी/पर्याप्त

(*iv*) संदिग्धता

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर

4. Identify the information diffusion models :

(*i*) Epidemic model

(*ii*) Economic theory model

(*iii*) Engineering model

(*iv*) Ethnography model

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

5. Information intermediaries must possess the following qualities :

(*i*) Searching capabilities

(*ii*) Good height

(*iii*) Capabilities to analyse data

(*iv*) Good building

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

4. माहिती प्रसारणाची प्रारूपे ओळखा :

(*i*) एपिडेमिक प्रारूप

(*ii*) इकॉनॉमिक थिअरी प्रारूप

(*iii*) इंजिनिअरिंग प्रारूप

(*iv*) एथनोग्राफी प्रारूप

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर

5. माहिती मध्यस्तांकडे खालील गुणवत्ता असणे आवश्यक आहे :

(*i*) माहिती शोध क्षमता

(*ii*) चांगली उंची

(*iii*) माहिती विश्लेषण क्षमता

(*iv*) चांगली इमारत

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

6. Arrange the following communication models in chronological order :

(*i*) Conceptual model

(*ii*) Functional model

(*iii*) Mathematical model

(*iv*) Systematic model of communication

Codes :

(A) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

7. **Statement (A) :** Berne convention was held in Switzerland in the year 1866.

Statement (B) : WIPO Copyright Treaty was held in Geneva in 1996.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are false

(B) Both (A) and (B) are true

(C) (A) is true but (B) is false

(D) (B) is true but (A) is false

6. संप्रेषणाच्या खालील प्रारूपांची कालानुक्रमाने रचना करा :

(*i*) संकल्पनात्मक प्रारूप

(*ii*) कार्यात्मक प्रारूप

(*iii*) गणितीय प्रारूप

(*iv*) संप्रेषणाचे पद्धतशीर प्रारूप

संकेतांक :

(A) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

7. **विधान (A) :** बर्न कन्व्हेशन सन 1866 मध्ये स्वित्झर्लंड येथे आयोजित केले होते.

विधान (B) : वायपो कॉपीराईट ट्रिटी 1996 मध्ये जिनिव्हा येथे संपन्न झाली.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (B) चुकीचे आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहे

(C) (A) बरोबर परंतु (B) चुकीचे आहे

(D) (B) बरोबर परंतु (A) चुकीचे आहे

8. The Shannon-Weaver model of communication is criticized for ..... .

(A) It is too mathematical

(B) It is only directional

(C) It is very descriptive

(D) It is very simple

9. Oral communication is also known as ..... .

(A) Verbal communication

(B) Non-verbal communication

(C) Formal communication

(D) Non-formal communication

10. Knowledge that may not be expressed by an individual is ..... .

(A) Data

(B) Explicit knowledge

(C) Tacit knowledge

(D) Information

11. 'Indian Trade Mark Act' is enacted in the year ..... .

(A) 1999

(B) 2009

(C) 2005

(D) 2010

8. शॅनन-व्हिवरच्या संप्रेषण प्रारूपावर ..... म्हणून टिका केली जाते.

(A) हे खूपच गणितीय आहे

(B) हे फक्त दिशा-निर्देशक आहे

(C) हे खूपच वर्णनात्मक आहे

(D) हे खूपच सोपे आहे

9. मौखिक संप्रेषणाला ..... असेही म्हणतात.

(A) शाब्दिक संप्रेषण

(B) अ-शाब्दिक संप्रेषण

(C) औपचारिक संप्रेषण

(D) अनौपचारिक संप्रेषण

10. व्यक्तीने व्यक्त न करता येणाऱ्या ज्ञानास ..... असेही म्हणतात.

(A) तथ्य

(B) व्यक्त ज्ञान

(C) अव्यक्त ज्ञान

(D) माहिती

11. भारतीय ट्रेड मार्क कायदा ..... वर्षी पारित करण्यात आला.

(A) 1999

(B) 2009

(C) 2005

(D) 2010

12. IATLIS was established in the year ..... .

(A) 1969

(B) 1965

(C) 1967

(D) 1964

13. In which year was Kolhapur Public Libraries Act passed ?

(A) 1941

(B) 1938

(C) 1936

(D) 1945

14. Who was the Chairman of the National Policy on Library and Information System, 1985 ?

(A) D. P. Chattopadhyaya

(B) A. Neelmeghan

(C) M. A. Gopinath

(D) G. B. Bhattacharyya

12. आय. ए. टी. एल. आय. एस. ची स्थापना ..... मध्ये झाली.

(A) 1969

(B) 1965

(C) 1967

(D) 1964

13. कोणत्या वर्षी कोल्हापूर सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा पारित झाला ?

(A) 1941

(B) 1938

(C) 1936

(D) 1945

14. ग्रंथालय व माहिती प्रणाली राष्ट्रीय धोरण, 1985 चे अध्यक्ष कोण होते ?

(A) डी. पी. चट्टोपाध्याय

(B) ए. नीलमेघन

(C) एम. ए. गोपीनाथ

(D) जी. बी. भट्टाचार्य

15. Which sampling involves sub-dividing the population into sub-groups and then picking users for study at random ?

(A) Convenience sampling

(B) Random sampling

(C) Stratified sampling

(D) Representative sampling

16. Match the following :

List I

(*a*) INFLIBNET

(*b*) DESIDOC

(*c*) NIC

(*d*) INSDOC

List II

(*i*) e-Granthalaya

(*ii*) SOUL

(*iii*) Granthalaya

(*iv*) SANJAY

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)

15. कोणत्या नमुना निवड पद्धतीमध्ये लक्ष्य उपसमूहांचे उप-विभाजन करून व नंतर उपभोक्त्यांना यादृच्छिकपणे निवडले जाते ?

(A) सुविधा नमुना निवड

(B) यादृच्छिक नमुना निवड

(C) स्तरीकृत नमुना निवड

(D) प्रतिनिधिक नमुना निवड

16. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) इनफ्लिबनेट

(*b*) डेसीडॉक

(*c*) एन. आय. सी.

(*d*) इन्सडॉक

यादी II

(*i*) ई-ग्रंथालया

(*ii*) सोल

(*iii*) ग्रंथालया

(*iv*) संजय

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)

17. Match the following :

List I

(*a*) UGC Library Committee

(*b*) University Education Commission

(*c*) Education Commission, 1964

(*d*) Secondary Education Commission

List II

(*i*) A. L. Mudaliar

(*ii*) S. Radhakrishnan

(*iii*) S. R. Ranganathan

(*iv*) D. S. Kothari

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)

18. UNESCO is responsible for the development of the following specialized information system :

(*i*) SPINES

(*ii*) DARE

(*iii*) ISORID

(*iv*) ICMR

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

17. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) यूजीसी ग्रंथालय समिती

(*b*) विद्यापीठ शिक्षण आयोग

(*c*) शिक्षण आयोग, 1964

(*d*) माध्यमिक शिक्षण आयोग

यादी II

(*i*) ए. एल. मूदलियार

(*ii*) एस. राधाकृष्णन

(*iii*) एस. आर. रंगनाथन

(*iv*) डी. एस. कोठारी

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)

18. यूनेस्कोने खालील विशेष माहिती प्रणाली स्थापन केल्या आहेत :

(*i*) एस. पी. आय. एन. ई. एस.

(*ii*) डी. ए. आर. ई.

(*iii*) आय. एस. ओ. आर. आय. डी.

(*iv*) आय. सी. एम. आर.

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

19. Arrange the following Institutions/ Information Centres in order of their establishment :

(*i*) INSDOC

(*ii*) DRTC

(*iii*) NASSDOC

(*iv*) DESIDOC

Codes :

(A) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

20. Arrange chronologically the following Public Libraries Acts :

(*i*) Goa Public Libraries Act

(*ii*) Maharashtra State Public Libraries Act

(*iii*) Kerala Public Libraries Act

(*iv*) Tamil Nadu Public Libraries Act

Codes :

(A) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

(D) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

19. खालील संस्थांचा/माहिती केंद्रांचा त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

(*i*) इन्सडॉक

(*ii*) डी. आर. टी. सी.

(*iii*) नॅस्सडॉक

(*iv*) डेसीडॉक

संकेतांक :

(A) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*ii*) (*iii*) (*i*) (*iv*)

20. पुढील सार्वजनिक ग्रंथालय कायद्यांची काल-क्रमानुसार रचना करा :

(*i*) गोवा पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*ii*) महाराष्ट्र राज्य पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*iii*) केरळ पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

(*iv*) तमिळनाडू पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

संकेतांक :

(A) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

(D) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

21. **Assertion (A) :** Information Literacy is the process of knowing when and why information is required, where to find it and how to evaluate, use and communicate it in an ethical way.

Reason (R) : Information Literacy is the ability to use a computer and its software to accomplish practical tasks.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

22. **Assertion (A) :** Recent advances in information and communication technology and its utility have forced the university libraries to provide computerized information services.

Reason (R) : UGC does not provide any financial assistance to university libraries for computerization.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

21. **विधान (A) :** माहिती साक्षरता म्हणजे माहिती केव्हा आणि का आवश्यक आहे, ती कोठे आहे, ती कुठे शोधावी आणि तिचे मूल्यांकन कसे करावे व तिचा वापर नैतिक मार्गाने कसा करावा.

कारण (R) : माहिती साक्षरता ही व्यावहारिक कार्ये पूर्ण करण्यासाठी संगणक आणि त्याचे सॉफ्टवेअर वापरण्याची क्षमता आहे.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

22. **विधान (A) :** माहिती आणि संप्रेषण तंत्रज्ञानातील अद्यावत प्रगती आणि त्याची उपयुक्तता यामुळे विद्यापीठ ग्रंथालयांना संगणकीकृत माहिती सेवा देणे भाग पाडले आहे.

कारण (R) : संगणकीकरणासाठी विद्यापीठ ग्रंथालयांना युजीसी कोणतीही आर्थिक मदत देत नाही.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

23. **Assertion (A) :** Library and Information services are crucial for meeting learning needs of the masses.

Reason (R) : State policy for public library and information services is essential.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

24. Intute is a ..... .

(*i*) Free online service

(*ii*) Best web resources for education

(*iii*) Commercial online service

(*iv*) Internet guide

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are true

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are true

(C) (*i*), (*ii*), (*iv*) are true

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) are false

23. **विधान (A) :** जनतेच्या शिक्षणाची आवश्यकता पूर्ण करण्यासाठी ग्रंथालय व माहिती सेवा महत्त्वाच्या आहेत.

कारण (R) : सार्वजनिक ग्रंथालय आणि माहिती सेवांसाठी राज्य धोरणाची आवश्यकता आहे.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

24. इंट्युट हे ..... आहे.

(*i*) मोफत ऑनलाइन सेवा

(*ii*) शिक्षणशास्त्रासाठी उत्तम वेब संसाधन

(*iii*) व्यापारी ऑनलाइन सेवा

(*iv*) इंटरनेट गाइड

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) चूक आहेत

25. The frequency of "Guide to Indian Periodical Literature" is ..... .

(A) Monthly

(B) Bi-monthly

(C) Quarterly

(D) Bi-annual

26. What is geographical reference source 'globe' ?

(A) Circular presentation of surface of the earth

(B) Photo of the earth

(C) The map of earth on flat surface

(D) Atlas of the earth

27. INSPEC – A Bibliographical database deals with :

(A) Psychology and Ethics

(B) Ethics and English

(C) Physics and Engineering

(D) Philosophy and Ethnography

28. Theses are ..... type of documents.

(A) Primary

(B) Secondary

(C) Tertiary

(D) Meta

25. 'गाईड टु इंडियन पिरिऑडिकल लिटरेचर' ची वारंवारिता ..... आहे.

(A) मासिक

(B) द्विमासिक

(C) त्रैमासिक

(D) द्विवार्षिक

26. भौगोलिक संदर्भ स्रोत 'ग्लोब' काय आहे ?

(A) पृथ्वीच्या पृष्ठभागाचे गोलाकार सादरीकरण

(B) पृथ्वीचा फोटो

(C) सपाट पृष्ठभागावरील पृथ्वीचा नकाशा

(D) पृथ्वीचा एटलास

27. इन्सपेक या सूचीय डेटाबेसमध्ये ..... या विषयाची माहिती असते.

(A) मानसशास्त्र आणि नीतिशास्त्र

(B) नीतिशास्त्र आणि इंग्लिश

(C) पदार्थ विज्ञान आणि इंजिनिअरिंग

(D) तत्त्वज्ञान आणि एथनोग्राफी

28. प्रबंध हे ..... प्रकारचे प्रलेख आहेत.

(A) प्राथमिक

(B) द्वितीयक

(C) तृतीयक

(D) मेटा

29. ..... are the examples of deep web.

(*i*) Invisible.com

(*ii*) Lycos Invisible catalogue

(*iii*) ipl2

(*iv*) Altavista

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

30. Match the following :

List I

(*a*) Books in print

(*b*) The Statesman's yearbook

(*c*) Ulrich's international periodicals directory

(*d*) Encarta Encyclopedia

List II

(*i*) Proquest

(*ii*) Microsoft

(*iii*) Palgrave MacMillan

(*iv*) R. R. Bowkar

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)

29. ..... ही डिप वेबची उदाहरणे आहेत.

(*i*) इनविजिबल.कॉम

(*ii*) लाइकॉज इनविजिबल कॅटलॉग

(*iii*) आयपीएल2

(*iv*) अल्टाविस्टा

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

30. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) बुक्स इन प्रिंट

(*b*) द स्टेट्समैन इयरबुक

(*c*) अलरिच इंटरनेशनल पिरिऑडिकल डिरेक्टरी

(*d*) एनकार्टा इंनसायक्लोपिडीया

यादी II

(*i*) प्रोक्वेस्ट

(*ii*) माइक्रोसॉफ्ट

(*iii*) पेलग्रेव मैकमिलन

(*iv*) आर. आर. बावकर

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)

31. **Assertion (A) :** Primary sources provide authentic information for research.

Reason (R) : Information in primary sources is highly unorganised.

Codes :

(A) (A) is false, but (R) is true

(B) (A) is true but (R) is false

(C) Both (A) and (R) are correct

(D) Both (A) and (R) are false

32. Arrange the following in the chronological order of their first year of publication :

(*i*) Indian National Bibliography

(*ii*) Cumulative Book Index

(*iii*) Books in Print

(*iv*) British National Bibliography

Codes :

(A) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

31. **विधान (A) :** प्राथमिक साधने संशोधनासाठी अधिकृत माहिती पुरवितात.

कारण (R) : प्राथमिक साधनामधील माहिती अत्यंत असंगठित असते.

संकेतांक :

(A) (A) चूक पण (R) बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर परंतु (R) चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

32. खालील प्रकाशनांची त्यांच्या पहिल्या प्रकाशन वर्षानुसार मांडणी करा :

(*i*) इंडियन नॅशनल बिब्लीओग्राफी

(*ii*) क्युम्युलेटिव्ह बुक इंडेक्स

(*iii*) बुक्स इन प्रिंट

(*iv*) ब्रिटिश नॅशनल बिब्लीओग्राफी

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

33. Arrange the following services in evolutionary sequence :

(*i*) Web form

(*ii*) Ask a service

(*iii*) e-mail

(*iv*) Social Networking

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(C) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

34. Guidelines for implementing and maintaining "virtual reference services" is prepared by ..... .

(A) University Grants Commission

(B) Reference and User Service Association

(C) World Intellectual Property Organisation

(D) United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation

33. खालील सेवांची त्यांच्या निर्मिती क्रमानुसार रचना करा :

(*i*) वेब फॉर्म

(*ii*) आस्क अे सर्व्हीस

(*iii*) ई-मेल

(*iv*) सामाजिक नेटवर्कींग

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(C) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

34. ''आभासी संदर्भसेवा''च्या अंमलबजावणी आणि देखभालीसाठीची तत्त्वे ..... यांनी तयार केली आहेत.

(A) युनिर्व्हसिटी ग्रँट्स कमिशन

(B) रेफरन्स आणि युजर सर्व्हिस असोसीएशन

(C) वर्ल्ड इन्टेलेक्चुअल प्रॉपर्टी ऑरगॅनायझेशन

(D) युनायटेड नेशन्स एज्युकेशनल, सायन्टीफीक ॲण्ड कल्चरल ऑरगॅनायझेशन

35. Who is called as the "Father of Reference Service" ?

(A) Samuel Swett Green

(B) Dr. S. R. Ranganathan

(C) B. M. Robinson

(D) A. G. Rugh

36. Which of the following information products are based on review type of library services ?

(*i*) Current Awareness Service

(*ii*) Trend Reports

(*iii*) Newspaper Clippings

(*iv*) State of the Art Report

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

35. संदर्भसेवेचे जनक कोण आहेत ?

(A) सॅम्युअल स्वेट ग्रीन

(B) डॉ. एस. आर. रंगनाथन

(C) बी. एम. रॉबीनसन

(D) अे. जी. रूग

36. खालीलपैकी कोणती माहिती उत्पादने ही आढावा स्वरूपाच्या ग्रंथालय सेवेवर आधारलेली आहेत ?

(*i*) प्रचलित जागरूकता सेवा

(*ii*) प्रवाह अहवाल

(*iii*) वृत्तपत्र कात्रण सेवा

(*iv*) सद्यस्थिती दर्शक अहवाल

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

37. Which of the following are alerting services ?

(*i*) Current Awareness Service

(*ii*) Selective Dissemination of Information

(*iii*) Document Delivery Service

(*iv*) Electronic Clipping Services

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

38. **Statement (A) :** CAS is speedy announcement of newly acquired information or documents.

Statement (B) : SDI is a CAS, which alerts users with latest publications in specific field of interest.

Codes :

(A) (A) is false but (B) is true

(B) (A) is true but (B) is false

(C) Both (A) and (B) are false

(D) Both (A) and (B) are true

37. खालीलपैकी कोणत्या सेवा जागरूकता सेवा आहेत ?

(*i*) प्रचलित जागरूकता सेवा

(*ii*) निवडक माहितीचे प्रसारण

(*iii*) प्रलेख प्रदान सेवा

(*iv*) इलेक्ट्रॉनिक क्लिपिंग सेवा

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

38. **विधान (A) :** प्रचलित जागरूकता सेवा ही नवीन प्राप्त माहिती किंवा प्रलेख यांची वेगाने प्रसारण करणारी सेवा आहे.

विधान (B) : SDI ही CAS सेवा आहे ज्यात वाचकास आवडीच्या विशिष्ट क्षेत्रातील अद्ययावत प्रकाशनाबाबत जागरूक केले जाते.

संकेतांक :

(A) (A) चूक परंतु (B) बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर परंतु (B) चूक आहे

(C) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

(D) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

39. **Statement (A) :** Indian libraries are making optimum use of social networking.

Statement (B) : Social networking has wider role in dissemination of information.

Codes :

(A) (A) is false but (B) is true

(B) (A) is true but (B) is false

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

40. **Statement (A) :** Fact finding information can be easily obtained using handbooks, dictionaries, directories etc.

Statement (B) : A comprehensive literature search can also be conducted using fact finding sources.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are false

(B) (A) is true but (B) is false

(C) (A) is false but (B) is true

(D) Both (A) and (B) are true

39. **विधान (A) :** भारतातील ग्रंथालये सोशियल नेटवर्कींगचा जास्तीत जास्त उपयोग करतात.

विधान (B) : माहिती प्रसारणात सोशियल नेटवर्कींगची व्यापक भूमिका आहे.

संकेतांक :

(A) (A) चूक परंतु (B) बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर परंतु (B) चूक आहे

(C) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

(D) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

40. **विधान (A) :** हॅन्डबुक्स, शब्दकोश, निर्देशिका इ. मधून तथ्य शोधक माहिती ही सहजपणे उपलब्ध होते.

विधान (B) : तथ्य शोधक माहिती साधने वापरूनही सर्वसमावेशक साहित्य शोध घेता येतो.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

(B) (A) बरोबर परंतु (B) चूक आहे

(C) (A) चूक परंतु (B) बरोबर आहे

(D) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

41. Match the following :

List I

(*a*) Information about best books

(*b*) Guidance to use citation mannual

(*c*) Providing print outs of articles

(*d*) Providing list of URLs

List II

(*i*) Support service

(*ii*) Webliography

(*iii*) Readers advisory

(*iv*) User education

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

41. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) सर्वोत्कृष्ट ग्रंथाची माहिती

(*b*) उल्लेख पुस्तिका वापरण्याबद्दलचे मार्गदर्शन

(*c*) लेखांची मुद्रित प्रत पुरविणे

(*d*) यु.आर.एल.ची यादी पुरविणे

यादी II

(*i*) पूरक सेवा

(*ii*) वेब्लियोग्राफी

(*iii*) वाचक सल्लागार

(*iv*) उपभोक्ता शिक्षण

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

42. Match the following :

List I

(*a*) CAPS

(*b*) World Share

(*c*) DOCLINE

(*d*) BLDSS

List II

(*i*) OCLC, USA

(*ii*) NLM, USA

(*iii*) BL, UK

(*iv*) NISCAIR, India

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

42. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) कॅपस्

(*b*) वर्ल्ड शेअर

(*c*) डॉकलाइन

(*d*) बी.एल.डी.एस.एस.

यादी II

(*i*) ओ.सी.एल.सी., यु.एस.ए.

(*ii*) एन.एल.एम., यु.एस.ए.

(*iii*) बी.एल., यु.के.

(*iv*) निसकेअर, इंडिया

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

43. Match the following :

List I

(*a*) User education

(*b*) Information repackaging

(*c*) Translation

(*d*) Indexing

List II

(*i*) Digest service

(*ii*) Bibliographic service

(*iii*) Reference service

(*iv*) Support service

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)

43. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) उपभोक्ता प्रशिक्षण

(*b*) माहितीची पुनर्बांधणी

(*c*) भाषांतर

(*d*) निर्देशन

यादी II

(*i*) डायजेस्ट सेवा

(*ii*) सूची सेवा

(*iii*) संदर्भ सेवा

(*iv*) पूरक सेवा

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)

44. Following are web scale discovery tools :

(*i*) Mendeley

(*ii*) Endnote

(*iii*) Vufind

(*iv*) Summon

Codes :

(A) (*ii*) and (*iv*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*ii*) are correct

(D) (*i*) and (*iii*) are correct

45. Match the following :

List I

(*a*) Twitter

(*b*) Wikipedia

(*c*) RSS feeds

(*d*) Podcast

List II

(*i*) Collective Wisdom

(*ii*) Audio streaming

(*iii*) Microblog

(*iv*) Alerts

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)

44. खालीलपैकी कोणती वेबस्केल शोध साधने आहेत ?

(*i*) मेंडले

(*ii*) एन्डनोट

(*iii*) वूफिंड

(*iv*) सुमोन

संकेतांक :

(A) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

45. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) ट्विटर

(*b*) विकिपीडिया

(*c*) आर.आर.एस. फिड्स

(*d*) पोडकास्ट

यादी II

(*i*) सामूहिक प्रज्ञा

(*ii*) ऑडिओ स्ट्रीमिंग

(*iii*) मायक्रोब्लॉग

(*iv*) जागरूकता

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)

46. Which among the following is a free audio book site ?

(A) Ebrary

(B) Virtua

(C) Librivox

(D) Amazon

47. Which agency developed EZ-proxy software for remote authentication of users for accessing e-resources ?

(A) OCLC

(B) ALA

(C) FID

(D) IFLA

48. Who founded JSTOR in the year 1995 ?

(A) Larry Page

(B) Eugene Garfield

(C) William G. Bowen

(D) Marshall Breeding

46. खालीलपैकी कोणती विनामूल्य ऑडिओबुकचे संकेतस्थळ आहे ?

(A) इब्ररी

(B) वर्चूआ

(C) लिब्रिवोक्स

(D) अमेझॉन

47. कोणत्या संस्थेने ई-संसाधनांचा रिमोट उपयोग करण्यासाठी उपभोक्त्यांच्या अधिकृततेसाठी ईझेड-प्रॉक्सी आज्ञावली विकसित केली आहे ?

(A) ओसिएलसी

(B) एएलए

(C) एफआयडी

(D) इफ्ला

48. 1995 साली जेस्टोर कोणी स्थापन केले ?

(A) लॅरी पेज

(B) यूजीन गारफिल्ड

(C) विलियम जी. बोवन

(D) मार्शल ब्रिडींग

49. Select the right chronological sequence of the following information systems, as per their year of establishment :

(*i*) INIS

(*ii*) AGRIS

(*iii*) NISSAT

(*iv*) Patent Information System, India

Codes :

(A) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(B) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

50. **Assertion (A) :** INFLIBNET hosts the Sodhganga Theses repository.

Reason (R) : INFLIBNET is an Inter-University Centre of the UGC.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

49. खालील माहिती प्रणालींचा त्यांच्या स्थापनावर्षाच्या कालक्रमानुसार योग्य क्रम लावा :

(*i*) इनिस

(*ii*) ॲग्रीस

(*iii*) निस्साट

(*iv*) पेटंट माहिती प्रणाली, भारत

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(B) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

50. **विधान (A) :** शोधगंगा ही प्रबंधाची संग्रहिका इन्फ्लिबनेट उपलब्ध करते.

कारण (R) : इन्फ्लिबनेट हे यूजीसीचे आंतर-विद्यापीठीय केंद्र आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चुकीचे आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

51. **Assertion (A) :** Web scale discovery service provides a 'single interface' to search all resources of the library.

Reason (R) : It brings results from all databases all over the world.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

52. The subject 'Nano-Technology' is an example of how knowledge grows by ..... .

(A) Fusion

(B) Fission

(C) Lamination

(D) Loose assemblage

53. Which of the following catalogue code is based on ICCP ?

(A) CCC

(B) Rules for Dictionary Catalogue

(C) Vetican Code

(D) AACR-I

51. **विधान (A) :** ग्रंथालयातील सर्व स्रोत शोधण्यासाठी वेब स्केल डिस्कवरी सर्विस ''सिंगल इंटरफेस'' प्रदान करते.

कारण (R) : जगभरातील सर्व डेटाबेसमधून परिणाम शोधून आणते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

52. ..... हे ज्ञानाच्या कक्षा विस्तारण्याचे उदाहरण आहे.

(A) फ्युजन

(B) फीजन

(C) लॅमिनेशन

(D) लूज असेंबलेज

53. खालीलपैकी कोणती तालिकासंहिता आयसीसीपी वर आधारित आहे ?

(A) सीसीसी

(B) रूल्स फॉर डिक्शनरी कॅटलॉग

(C) व्हेटिकन कोड

(D) एएसीआर–I

54. Cataloguing of web documents can be done by using ..... .

(A) ISBD

(B) CCF

(C) Dublin Core

(D) ISO-2709

55. The class number for the basic subject 'Geology' in colon classification is :

(A) G

(B) H

(C) I

(D) HX

56. While classifying documents by any scheme of classification we use ..... .

(*i*) Idea plane

(*ii*) Natural plane

(*iii*) Verbal plane

(*iv*) Notational plane

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

54. पुढीलपैकी कोणत्या प्रमाणाच्या साहाय्याने वेब प्रलेखांचे तालिकीकरण करता येईल ?

(A) आयएसबीडी

(B) सीसीएफ

(C) डब्लीन कोर

(D) आयएसओ-2709

55. द्विबिंदू वर्गीकरण पद्धतीत भूगर्भशास्त्र या मूळ विषयासाठी ..... हा वर्गांक आहे.

(A) जी

(B) एच

(C) आय

(D) एचएक्स

56. कोणत्याही वर्गीकरण पद्धतीप्रमाणे ग्रंथांचे वर्गीकरण करतांना ..... चा विचार केला जातो.

(*i*) वैचारिक स्तर

(*ii*) नैसर्गिक स्तर

(*iii*) शब्दांकन स्तर

(*iv*) चिन्हांकन स्तर

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

57. Pre-coordinate indexing system :

(*i*) Is conventional indexing system

(*ii*) Generate increase in recall but usually decrease in precision

(*iii*) Uses string of terms to define subject content of document

(*iv*) Collection of index entries

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

58. Which of the following are the ISBD formats ?

(*i*) ISBD (ER)

(*ii*) ISBD (CR)

(*iii*) ISBD (BK)

(*iv*) ISBD (PM)

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

57. पूर्व समन्वित निर्देशन पद्धती म्हणजे .....

(*i*) पारंपरिक निर्देशन पद्धती

(*ii*) रिकॉलमध्ये वृद्धी परंतु सामान्यपणे प्रिसीजनमध्ये घट करणारी पद्धती

(*iii*) विषय स्पष्ट करण्यासाठी संज्ञाची शृंखला वापरते

(*iv*) निर्देश नोंदीचा संग्रह

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

58. खालीलपैकी आयएसबीडीचे नमुने कोणते आहेत ?

(*i*) आयएसबीडी (ईआर)

(*ii*) आयएसबीडी (सीआर)

(*iii*) आयएसबीडी (बीके)

(*iv*) आयएसबीडी (पीएम)

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

59. Arrange the following forms applying the principle of canonical sequence for the basic subject 'Literature' :

(*i*) Drama

(*ii*) Fiction

(*iii*) Letters

(*iv*) Poetry

Codes :

(A) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

(C) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(D) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

60. Arrange the facets in logical order :

(*i*) Time

(*ii*) Energy

(*iii*) Space

(*iv*) Personality

(*v*) Matter

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*v*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*v*)

(C) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*v*)

(D) (*iv*) (*v*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

59. ललित साहित्य या मूळ वर्गासाठी खालील साहित्य प्रकारांची पारंपरिक क्रमानुसार रचना करा :

(*i*) नाटक

(*ii*) कादंबरी

(*iii*) पत्रे

(*iv*) काव्य

संकेतांक :

(A) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

(C) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(D) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

60. पैलूंची क्रमवार रचना करा :

(*i*) काळ

(*ii*) ऊर्जा

(*iii*) स्थल

(*iv*) व्यक्तित्व

(*v*) वस्तू

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*v*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*v*)

(C) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*v*)

(D) (*iv*) (*v*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

61. Match the following :

List I

(*a*) Peek-a-boo

(*b*) Uniterm indexing

(*c*) Chain indexing

(*d*) KWOC

List II

(*i*) Pre-co-ordinate indexing

(*ii*) False link

(*iii*) Post-co-ordinate indexing

(*iv*) Optical coincidence

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

62. **Statement (A) :** Facetisation and the scheduling of deeper mnemonics which are left unscheduled need to be more objective.

Statement (B) : The more this work evolves, the more effectively will classification begin to function as an international language for the exact and expeditious service.

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) (A) is false but (B) is true

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

61. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) पीक-अ-बू

(*b*) एक संज्ञा निर्देशन

(*c*) शृंखला निर्देशन

(*d*) क्वॉक

यादी II

(*i*) पूर्व समन्वित निर्देशन

(*ii*) अर्थहीन दुवा

(*iii*) पश्चात समन्वय निर्देशन पद्धती

(*iv*) ऑप्टीकल को-इन्सीडन्स

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

62. **विधान (A) :** पैलू युक्तीकरण आणि सखोल स्मृती सुलभ अनुसूची तयार करण्याचे राहिलेले काम जास्तीत जास्त वस्तुनिष्ठ असण्याची गरज आहे.

विधान (B) : या कामाचा जितका विकास होईल, तितक्या कार्यक्षमतेने वर्गीकरण अचूक आणि त्वरित सेवा देणारी आंतरराष्ट्रीय भाषा ठरेल.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर परंतु (B) चूक आहे

(B) (A) चूक परंतु (B) बरोबर आहे

(C) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

(D) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

63. **Assertion (A) :** In AACR-II, in case of edited books, the main entry is given under title.

Reason (R) : Editor is not an author.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

64. **Assertion (A) :** DDC follows seven years revision cycle.

Reason (R) : The universe of knowledge is dynamically growing.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

65. The management principle "scalar chain" shows ..... .

(A) Authority structure

(B) Chain procedure

(C) Scale of performance of staff

(D) Book supply chain

63. **विधान (A) :** एएसीआर-II प्रमाणे संपादित ग्रंथांची मुख्य नोंद ग्रंथनामाप्रमाणे केली जाते.

कारण (R) : संपादक हा ग्रंथकार नाही.

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

(C) (A) आणि (R) दोन्हीही बरोबर आहेत

(D) (A) आणि (R) दोन्हीही चूक आहेत

64. **विधान (A) :** सुधारित आवृत्या काढण्यासाठी डीडीसी सात वर्षाचे कालचक्र अवलंबिते.

कारण (R) : ज्ञानविश्वाची वृद्धी गतिशील आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

65. 'स्केलर चेन' हे व्यवस्थापन तत्त्व ..... दर्शविते.

(A) अधिकाराची संरचना

(B) साखळी प्रक्रिया

(C) सेवकांच्या कार्याच्या मूल्यमापनाचे निकष

(D) ग्रंथ वितरण शृंखला

66. The term "Bespeaking" for reservation of books is used by ..... .

(A) J. D. Brown

(B) G. J. Narayana

(C) S. R. Ranganathan

(D) Nina E. Browne

67. LIBQUAL + is a tool for measuring library service's quality is developed by ..... .

(A) IFLA

(B) Library of Congress

(C) ALA

(D) Association of Research Libraries

68. ..... is not a part of TQM.

(A) Continuous improvement

(B) Employee involvement

(C) Marketing

(D) Communication

69. Who defined quality as "Fitness for use" ?

(A) Edward Deming

(B) Philip Crosby

(C) Michael Maccoby

(D) Joseph M. Juran

66. पुस्तकांच्या आरक्षणासाठी ''बीस्पीकींग'' ही संज्ञा कोणी उपयोगात आणली ?

(A) जे. डी. ब्राऊन

(B) जी. जे. नारायणा

(C) एस. आर. रंगनाथन

(D) नीना ई. ब्राऊनी

67. लिबक्वाल + हे ग्रंथालयाच्या सेवांच्या गुणवत्तेच्या मापनाचे तंत्र ..... ने विकसित केले आहे.

(A) ईफ्ला

(B) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

(C) एएलए

(D) असोसिएशन ऑफ रिसर्च लायब्ररीज

68. सकल गुणवत्ता व्यवस्थापनामध्ये ..... समाविष्ट नाही.

(A) सतत सुधारणा

(B) सेवकांचा सहभाग

(C) विपणन

(D) संप्रेषण

69. 'उपयोगासाठीची योग्यता' ही गुणवत्तेची व्याख्या कोणी केली आहे ?

(A) एडवर्ड डेमिंग

(B) फिलीप क्रासबी

(C) मायकेल मॅकॅबी

(D) जोसेफ एम. जुरान

70. **Assertion (A) :** Knowledge management is a process of creating knowledge assets.

Reason (R) : Tools like taxonomies are used for knowledge management.

Codes :

(A) (A) is true and (R) is false

(B) (A) is false and (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

71. Match the following :

List I

(*a*) Line item budget

(*b*) Formula budget

(*c*) PPBS

(*d*) ZBB

List II

(*i*) Based on detailed information for each head

(*ii*) Starts from scrach

(*iii*) Do not permit variation

(*iv*) Based on planning as well as programming

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)

70. **विधान (A) :** ज्ञान व्यवस्थापन ही ज्ञान संपत्ती निर्माण करण्याची प्रक्रिया आहे.

कारण (R) : टॉक्सानॉमीसारखी साधने ज्ञान व्यवस्थापनासाठी वापरली जातात.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे आणि (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे आणि (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

71. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) लाईन आयटेम बजेट

(*b*) फार्म्युला बजेट

(*c*) पीपीबीएस

(*d*) झेडबीबी

यादी II

(*i*) प्रत्येक शीर्षकाच्या सखोल माहितीवर आधारित

(*ii*) शुन्यापासून सुरुवात

(*iii*) बदल करण्यास अनुमती नसते

(*iv*) नियोजन आणि उपक्रमाधारित

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)

72. **Assertion (A) :** TCP is called as a reliable delivery protocol.

Reason (R) : TCP makes sure that whatever is sent by the sending machine is received intact by the destination.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

73. Match the following and find the correct answer from the codes given below :

List I

(*a*) RTF

(*b*) PDF

(*c*) TIFF

(*d*) AU

List II

(*i*) Sun Microsystems

(*ii*) Aldus

(*iii*) Microsoft

(*iv*) Adobe

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

72. **विधान (A) :** टिसीपीला विश्वासार्ह वितरण प्रोटोकॉल म्हणतात.

कारण (R) : प्रेषण यंत्राद्वारे जे काही पाठवले जाते ते योग्य ठिकाणी अखंडित स्वरूपात प्राप्त होईल याची टिसीपी खात्री करते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

73. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) आरटीएफ

(*b*) पिडीएफ

(*c*) टिआयएफएफ

(*d*) एयू

यादी II

(*i*) सन मायक्रोसिस्टमस्

(*ii*) ॲलडस

(*iii*) मायक्रोसॉफ्ट

(*iv*) ॲडोब

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

74. Match the following and find the correct answer from the codes given below :

List I

(*a*) Delivery of packets from source to destination

(*b*) Data transmission rate

(*c*) Access to network resources

(*d*) Provide hop-to pop delivery

List II

(*i*) Application layer

(*ii*) Data link layer

(*iii*) Network layer

(*iv*) Physical layer

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)

74. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) पॅकेटचे स्रोतापासून लक्ष्यापर्यंत वितरण

(*b*) डेटा प्रसार दर

(*c*) नेटवर्क संसाधनांना ॲक्सेस

(*d*) हॉप-टू पॉप वितरण प्रदान

यादी II

(*i*) कार्य स्तर

(*ii*) माहिती जोडणी स्तर

(*iii*) नेटवर्क स्तर

(*iv*) भौतिक स्तर

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)

75. Arrange the following library software according to their year of origin :

(*i*) Php Mylibrary

(*ii*) ABCD

(*iii*) Koha

(*iv*) New Genlib

Codes :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

76. Virtual reality is described as an experience, which encompasses senses such as :

(*i*) Sight

(*ii*) Touch

(*iii*) Feeling

(*iv*) Smell

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

75. खाली दिलेल्या ग्रंथालय आज्ञावलीची त्यांच्या उत्पत्ती वर्षानुसार रचना करा :

(*i*) पिएचपी मायलायब्ररी

(*ii*) एबीसीडी

(*iii*) कोहा

(*iv*) न्यू जेनलिब

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

76. आभासी वास्तविकतेच्या अनुभवाच्या वर्णनामध्ये ..... आणि ..... जाणिवांचा समावेश होतो.

(*i*) दृष्टी

(*ii*) स्पर्श

(*iii*) भावना

(*iv*) गंध

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

77. Which are the features of Li-fi ?

(*i*) Distance of communication is greater than Wi-fi

(*ii*) The speed of download is greater than standard Wi-fi download

(*iii*) Li-fi signals are unsusceptible to outside attacks

(*iv*) Li-fi cannot work under water

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

78. Which term was coined by Prof. Harald Haas while giving a talk on "wireless data from every light" ?

(A) Electromagnetic waves

(B) Li-fi

(C) Wi-fi

(D) Optical Cables

77. लाई-फाईची वैशिष्ट्ये कोणती आहेत ?

(*i*) वाई-फाई पेक्षा संप्रेषणाचे अंतर जास्त असते

(*ii*) डाउनलोडचा वेग प्रमाणित वाई-फाई पेक्षा जास्त असतो

(*iii*) लाई-फाई सिग्नलसवर बाहेरील हल्ल्यांचा परिणाम होत नाही

(*iv*) लाई-फाई पाण्याखाली काम करू शकत नाही

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

78. "प्रत्येक प्रकाशापासून वायरलेस डेटा" वर चर्चा करतांना प्रोफेसर हेराल्ड हास यांनी कोणत्या संज्ञेची निर्मिती केली होती ?

(A) इलेक्ट्रोमॅग्नेटिक वेवस्

(B) लाई-फाई

(C) वाई-फाई

(D) ऑप्टिकल केबल्स

79. Which type of protocol is used by Interface for public data network (PDN) ?

(A) X.25

(B) X.12

(C) X.13

(D) X.20

80. Web Crawler is also called as ..... .

(A) Link Directory

(B) Web Spider

(C) Web Manager

(D) Search Optimizer

81. Which of the following communication modes supports two-way traffic but in only one direction at a time ?

(A) Simplex

(B) Full Duplex

(C) Half Duplex

(D) Three Quarter Duplex

79. सार्वजनिक डेटा नेटवर्क (पीडीएन) मध्ये इंटरफेससाठी कोणत्या प्रकारचा प्रोटोकॉल वापरला जातो ?

(A) एक्स.25

(B) एक्स.12

(C) एक्स.13

(D) एक्स.20

80. वेब क्रॉलरला ..... असेही म्हणतात.

(A) लिंक निर्देशिका

(B) वेब स्पायडर

(C) वेब व्यवस्थापक

(D) शोध ऑप्टिमायझर

81. खालीलपैकी कोणती संप्रेषण यंत्रणा एकावेळी एकाच दिशेने परंतु द्विमार्गी संप्रेषणाचे समर्थन करते ?

(A) सिंपलेक्स

(B) फूल डूपलेक्स

(C) हाफ डूपलेक्स

(D) थ्री क्वार्टर डूपलेक्स

82. The Mobile Application Protocol (MAP) typically runs on top of which protocol ?

(A) SNMP

(B) SMTP

(C) SS7

(D) HTTP

83. Which "V" of Big Data is concerned with the integrity of Data ?

(A) Volume

(B) Velocity

(C) Variety

(D) Veracity

84. ROAR was financially supported by ..... .

(A) Mellon Foundation

(B) Bill Gates Foundation

(C) JISC

(D) MIT

85. Which of the following organization is member of "Keeper's Registry" ?

(A) Hathi Trust

(B) Mellon Foundation

(C) Bill Gates Trust

(D) IISC Bangalore

82. मोबाईल ॲप्लिकेशन प्रोटोकॉल (एमएपी) प्रामुख्याने कोणत्या प्रोटोकॉलच्या वरती काम करते ?

(A) एसएनएमपी

(B) एसएमटीपी

(C) एसएस7

(D) एचटीटीपी

83. बिगडेटाचा कोणता ''व्ही'' डेटाच्या विश्वासार्हतेशी संबंधित आहे ?

(A) आकारमान

(B) वेग

(C) विविधता

(D) सत्यता

84. रोअरला (ROAR) ..... नी आर्थिक मदत केली होती.

(A) मेलॉन फाउंडेशन

(B) बिल गेट्स फाउंडेशन

(C) जे.आय.एस.सी.

(D) एम.आय.टी.

85. पुढीलपैकी कोणती संस्था ''किपर्स रजिस्ट्रीचा'' सदस्य आहे ?

(A) हाथी ट्रस्ट

(B) मेलॉन फाउंडेशन

(C) बिल गेट्स ट्रस्ट

(D) आय.आय.एस.सी. बेंगलोर

86. What are the properties of passive RFID Tags ?

(*i*) Powered by internal Battery

(*ii*) Read Range is shorter than Active RFID Tags

(*iii*) More expensive than Active Tags

(*iv*) Memory is greater than Active Tags

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

87. OSS offers the following softwares using cloud computing :

(*i*) Koha

(*ii*) Ex-Libris

(*iii*) D-Space

(*iv*) Greenstone

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

86. निष्क्रिय आरएफआयडी टॅग्जचे गुणधर्म कोणते आहेत ?

(*i*) अंतर्गत बॅटरी द्वारा समर्थित

(*ii*) सक्रिय आरएफआयडी टॅग्जपेक्षा वाचन-क्षमता कमी असते

(*iii*) सक्रिय टॅग्जपेक्षा अधिक महाग

(*iv*) सक्रिय टॅग्जपेक्षा मेमोरी जास्त आहे

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

87. क्लाउड कॉम्प्युटिंग वापरून ओएसएस खालील आज्ञावली उपलब्ध करते :

(*i*) कोहा

(*ii*) एक्स-लिब्रिस

(*iii*) डि-स्पेस

(*iv*) ग्रीनस्टोन

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

88. The linked data is built upon the standard web technologies such as ..... .

(*i*) HTTP

(*ii*) RDF

(*iii*) URI

(*iv*) FTP

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

89. Match the following :

List I

(*a*) Ex-Libris

(*b*) Polaris

(*c*) Koha

(*d*) D-Space

List II

(*i*) Liblime

(*ii*) Alma

(*iii*) Duracloud

(*iv*) Innovative Interfaces Inc.

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

88. ..... प्रमाणित वेब तंत्रज्ञानावर आधारित लिंक्ड डेटा तयार केला जातो.

(*i*) एचटिटिपी

(*ii*) आरडीएफ

(*iii*) युआरआय

(*iv*) एफटीपी

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

89. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) एक्स-लिब्रिस

(*b*) पोल्यारिस

(*c*) कोहा

(*d*) डी-स्पेस

यादी II

(*i*) लिबलाईम

(*ii*) अलमा

(*iii*) ड्यूराक्लाउड

(*iv*) इन्नोव्हेटिव इंटरफेसेस इंक.

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

90. **Assertion (A) :** New Genlib is a freely available software.

Reason (R) : New Genlib can be customized depending on the requirement of libraries.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

91. Arrange the following meta search engine according to their date of launching :

(*i*) Dogpile

(*ii*) Excite

(*iii*) Metacrawler

(*iv*) Kayak

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(D) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

90. **विधान (A) :** न्यु जेनलिब आज्ञावली मोफत उपलब्ध आहे.

कारण (R) : ग्रंथालयाच्या गरजेनुसार न्यु जेनलिब-मध्ये बदल केले जाऊ शकतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

91. खालील मेटा सर्च इंजिनची त्यांच्या निर्मिती तारखेनुसार रचना करा :

(*i*) डॉगपाइल

(*ii*) एक्साइट

(*iii*) मेटाक्रॉलर

(*iv*) कयाक

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*i*) (*iii*) (*iv*) (*ii*)

(C) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(D) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

92. Identify the correct sequence of the following citation indexing services as per their year of origin :

(*i*) Social Science Citation Index

(*ii*) Science Citation Index

(*iii*) Arts and Humanities Citation Index

(*iv*) Indian Citation Index

Codes :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

93. What is *correct* order of steps of research developments in spiral of scientific method ?

(*i*) Ascendant

(*ii*) Descendant

(*iii*) Nadir

(*iv*) Zenith

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(C) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

92. खालील उद्धरण निर्देश सेवांचा त्यांच्या निर्मिती वर्षानुसार अचूक क्रम लावा :

(*i*) सोशल सायन्स सायटेशन इंडेक्स

(*ii*) सायन्स सायटेशन इंडेक्स

(*iii*) आर्ट्स ॲन्ड ह्यूमॅनिटिज सायटेशन इंडेक्स

(*iv*) इंडियन सायटेशन इंडेक्स

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

93. शास्त्रीय पद्धतीच्या चक्रातील संशोधनाच्या विकासाच्या टप्प्यांच्या अचूक क्रम कोणता आहे ?

(*i*) आरोहीबिंदू

(*ii*) अवरोहीबिंदू

(*iii*) अधोबिंदू

(*iv*) शिरोबिंदू

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(C) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

94. Match the following :

List I

(*a*) Library Circulation Record

(*b*) Interviews

(*c*) Observation

(*d*) Questionnaire

List II

(*i*) Secondary data

(*ii*) Focus group

(*iii*) Participant and non-participant

(*iv*) Close and Open ended

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

95. Which of the following concepts are based on citation counts ?

(*i*) Law of inverse square

(*ii*) SNIP

(*iii*) SJR

(*iv*) Law of scattering

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

94. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) ग्रंथालय देवघेवीचे दफ्तर

(*b*) मुलाखत

(*c*) निरीक्षण

(*d*) प्रश्नावली

यादी II

(*i*) दुय्यम माहिती

(*ii*) फोकस ग्रुप

(*iii*) सहभागी आणि अ-सहभागी

(*iv*) बंदिस्त आणि मुक्त

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

95. खालीलपैकी कोणत्या संकल्पना उल्लेखांच्या मोजणीवर आधारलेल्या आहेत ?

(*i*) लॉ ऑफ इंव्हर्स स्क्वेअर

(*ii*) एस एन आय पी

(*iii*) एस जे आर

(*iv*) लॉ ऑफ स्कॅटरिंग

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

96. ..... and ..... are data collection techniques and tools.

(*i*) Data analysis and interpretation

(*ii*) Literature search

(*iii*) Diary

(*iv*) Survey monkey

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

97. **Assertion (A) :** Mean, Median and Mode are simple statistical techniques to understand central tendency of the data.

Reason (R) : These are the most adopted statistical techniques for analyzing qualitative data of historical research.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

96. ..... आणि ..... ही माहिती संकलनाची तंत्रे आणि साधने आहेत.

(*i*) माहिती विश्लेषण आणि अर्थनिर्वचन

(*ii*) वाचन साहित्य शोध

(*iii*) डायरी

(*iv*) सर्व्हे मंकी

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

97. **विधान (A) :** सरासरी, मध्यक आणि बहुलक ही संशोधन माहितीची मध्यवर्ती प्रवृत्ती जाणून घेण्याची सुलभ सांख्यिकीय तंत्रे आहेत.

कारण (R) : ऐतिहासिक संशोधनातील गुणात्मक डेटाच्या विश्लेषणासाठी ही सांख्यिकीय तंत्रे बहुतांश वेळा वापरली जातात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

98. **Assertion (A) :** Research usually provides dependable solutions.

Reason (R) : Research based library decisions always prove wrong.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

99. **Assertion (A) :** Using other's literature with proper acknowledgement is considered as an ethical research practice.

Reason (R) : Using other's literature without proper acknowledgement leads to plagiarism.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

100. The Reference Management Tool 'Mendeley' is developed by ..... .

(A) Springer

(B) Thomson Reuters

(C) Elsevier

(D) American Chemical Society

98. **विधान (A) :** संशोधन बहुतांश वेळा अवलंबून राहता येतील असे उपाय पुरविते.

कारण (R) : संशोधनाधारित घेतलेले ग्रंथालयीन निर्णय नेहमीच चुकीचे ठरतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

99. **विधान (A) :** योग्य त्या ऋणनिर्देशासह इतरांचे वाचनसाहित्य वापरणे ही एक नैतिक संशोधन प्रघात/रीत समजली जाते.

कारण (R) : योग्य त्या ऋणनिर्देशाशिवाय इतरांचे वाचनसाहित्य वापरल्यास वाङ्मयचौर्य होते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

100. 'मेंडले' हे संदर्भ व्यवस्थापनाचे साधन ..... यांनी विकसित केले आहे.

(A) स्प्रिंजर

(B) थॉमसन रूटर

(C) एल्झेव्हियर

(D) अमेरिकन केमिकल सोसायटी

ROUGH WORK

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-II

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

MAR - 18223

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **48** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **100** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. What is the purpose of literature review ?
   (A) To have a long list of references
   (B) To increase the size of the research report
   (C) To find out what is already researched
   (D) To carry out citation study

2. Match the following :

List I

(*a*) Statistical bibliography
(*b*) Librametry
(*c*) Bibliometrics
(*d*) Scientometrics

List II

(*i*) Allen Pritchard
(*ii*) V.V. Nalimov
(*iii*) E.W. Hulme
(*iv*) S.R. Ranganathan

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

1. वाचनसाहित्य आढाव्याचा हेतू काय ?
   (A) संदर्भांची मोठी यादी तयार करणे
   (B) संशोधन अहवालाचा आकार वाढविणे
   (C) पूर्वी काय संशोधन झाले आहे हे माहित करून घेणे
   (D) उल्लेखांचा अभ्यास करणे

2. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) स्टॅस्टीकल बिब्लीओग्राफी
(*b*) लिब्रामेट्री
(*c*) बिब्लिओमेट्रिक्स
(*d*) सायंटोमेट्रिक्स

यादी II

(*i*) ॲलन प्रीटचर्ड
(*ii*) व्ही.व्ही. नलीमोव्ह
(*iii*) ई.डब्ल्यू ह्यूम
(*iv*) एस.आर. रंगनाथन

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

3. **Statement (A) :** The Information Technology Act is passed in 2005.

Statement (B) : The Right to Information Act, (RTI) is passed in 2000.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are true

(B) Both (A) and (B) are false

(C) (A) is true but (B) is false

(D) (A) is false but (B) is true

4. Match the following :

List I

(*a*) Information Society

(*b*) Network Society

(*c*) Father of Information theory

(*d*) Father of Information Science

List II

(*i*) Paul Otlet

(*ii*) Claude E. Shannon

(*iii*) Fritz Machlup

(*iv*) Jan Van Dijk

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

3. **विधान (A) :** दि इन्फोरमेशन टॅक्नॉलॉजी ॲक्ट सन 2005 मध्ये पारित करण्यात आला.

विधान (B) : दि राईट्स टू इन्फोरमेशन ॲक्ट सन 2000 मध्ये पारित करण्यात आला.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (B) चुकीचे आहे

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (B) चुकीचे आहे

(D) (A) चुकीचे आहे परंतु (B) बरोबर आहे

4. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) इन्फोरमेशन सोसायटी

(*b*) नेटवर्क सोसायटी

(*c*) माहिती सिद्धांताचे प्रणेते

(*d*) माहिती शास्त्राचे प्रणेते

यादी II

(*i*) पॉल ऑटलेट

(*ii*) क्लॅवूड ई. शॅनन

(*iii*) फ्रिट्झ मचलप

(*iv*) जॅन व्हॅन डिक

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

5. ..... and ..... are known as the fathers of Information Science.

(*i*) Paul Otlet

(*ii*) Alxander Mikhailov

(*iii*) Henry La Fontaine

(*iv*) S.R. Ranganathan

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

6. Which are the barriers in communication ?

(*i*) Language

(*ii*) Financial

(*iii*) Technical

(*iv*) Message

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

5. ..... आणि ..... हे माहितीशास्त्राचे जनक म्हणून ओळखले जातात.

(*i*) पॉल ऑटलेट

(*ii*) अलेक्झांडर मिखाईलोव्ह

(*iii*) हेन्री ला फाँटेन

(*iv*) एस.आर. रंगनाथन

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

6. संप्रेषणातील अडथळे कोणते आहेत ?

(*i*) भाषिक

(*ii*) आर्थिक

(*iii*) तांत्रिक

(*iv*) संदेश

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

7. **Statement (A) :** 'Turnitin' is a digital library software.

Statement (B) : Plagiarism check is a process of detecting similarity in thesis.

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) Both (A) and (B) are true

(C) Both (A) and (B) are false

(D) (A) is false but (B) is true

8. Select the *correct* sequence of the human thought process :

(A) Information—Data—Knowledge—Wisdom

(B) Wisdom—Knowledge—Data—Information

(C) Data—Information—Knowledge—Wisdom

(D) Data—Information—Wisdom—Knowledge

7. **विधान (A) :** 'टर्नइटइन' हे डिजिटल ग्रंथालयाची प्रणाली आहे.

विधान (B) : प्रबंधातील साम्य शोधण्याची प्लेजियरिज्म ही एक प्रक्रिया आहे.

संकेतांक :

(A) (A) हे बरोबर आहे परंतु (B) चुकीचे आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (B) चुकीचे आहेत

(D) (A) हे चूक आहे परंतु (B) हे बरोबर आहे

8. मानवी विचार-प्रक्रियांचा योग्य क्रम लावा :

(A) माहिती—तथ्य—ज्ञान—शहाणपण

(B) शहाणपण—माहिती—तथ्य—माहिती

(C) तथ्य—माहिती—ज्ञान—शहाणपण

(D) तथ्य—माहिती—शहाणपण—ज्ञान

9. Berne convention is concerned with .....

(A) Patent

(B) Copyright

(C) Trade-mark

(D) Industrial Design

10. Who is associated with 'Knowledge Society' ?

(A) Peter Drucker

(B) S.R. Ranganathan

(C) C.A. Cutter

(D) R.S. Parkhi

11. Who developed a Library Software Package "Maitrayee" ?

(A) INFLIBNET

(B) CALIBNET

(C) DELNET

(D) BONET

9. बर्न कन्व्हेंशन ..... शी संबंधित आहे.

(A) पेटंट

(B) कॉपीराईट

(C) ट्रेडमार्क

(D) इंडस्ट्रियल डिझाईन

10. 'ज्ञानाधिष्ठित समाजाशी' कोण संबंधित आहे ?

(A) पीटर ड्रकर

(B) एस.आर. रंगनाथन

(C) सी.ए. कटर

(D) आर.एस. पारखी

11. ''मैत्रेयी'' ग्रंथालय आज्ञावली कोणी विकसित केली ?

(A) इन्फ्लिबनेट

(B) कॅलिबनेट

(C) डेलनेट

(D) बोनेट

12. Special Library Association was established in the year :

(A) 1926

(B) 1909

(C) 1877

(D) 1937

13. DESIDOC has developed ..... Library Automation Software.

(A) e-Granthalaya

(B) Sanjay

(C) SLIM

(D) SOUL

14. The first well known committee on Regional Public Libraries is the 'Library Development Committee', Bombay 1939-40, headed by .....

(A) S.R. Ranganathan

(B) V.N. Shubharayan

(C) A.A.A. Fyzee

(D) S. Srinivasan

12. विशेष ग्रंथालय संघटनेची स्थापना ..... या वर्षी झाली.

(A) 1926

(B) 1909

(C) 1877

(D) 1937

13. डेसिकॉकने ..... ग्रंथालय स्वयंचलन आज्ञावली विकसित केली आहे.

(A) ई-ग्रंथालय

(B) संजय

(C) स्लिम

(D) सोल

14. प्रादेशिक सार्वजनिक ग्रंथालयांची प्रथम सुप्रसिद्ध समिती, 'ग्रंथालय विकास समिती', बॉम्बे 1939-40 चे नेतृत्व ..... यांनी केले.

(A) एस.आर. रंगनाथन

(B) वि. एन. शुभारायण

(C) ए.ए.ए. फैझी

(D) एस. श्रीनिवासन

15. Which are the Indigenous Library Associations ?

(*i*) IFLA

(*ii*) IASLIC

(*iii*) ILA

(*iv*) ALA

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

16. Which of the following awards are given by IATLIS ?

(*i*) Motiwale Award

(*ii*) Prof. A.K. Mukherjee Award

(*iii*) Prof. S.P. Narang Award

(*iv*) Mrs. Ratna Laxman Rao Award

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

15. स्वदेशी ग्रंथालय संघटना कोणत्या आहेत ?

(*i*) आय.एफ.एल.ए.

(*ii*) आय.ए.एस.एल.आय.सी.

(*iii*) आय.एल.ए.

(*iv*) ए.एल.ए.

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

16. आयटलिस खालीलपैकी कोणते पुरस्कार प्रदान करते ?

(*i*) मोतीवाले पुरस्कार

(*ii*) प्रो. ए. के. मुखर्जी पुरस्कार

(*iii*) प्रो. एस. पी. नारंग पुरस्कार

(*iv*) सौ. रत्ना लक्ष्मण राव पुरस्कार

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

17. Which of the following are the data analysis methods used for user studies ?

(*i*) Statistical analysis

(*ii*) Citation analysis

(*iii*) Semantic analysis

(*iv*) Facet analysis.

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iii*) are correct

18. Arrange the following Professional Association in order of their establishment :

(*i*) ASIS

(*ii*) SLA

(*iii*) LAUK

(*iv*) ASLIB

Codes :

(A) (*iii*), (*iv*), (*ii*), (*i*)

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(C) (*iv*), (*ii*), (*iii*), (*i*)

(D) (*iii*), (*ii*), (*iv*), (*i*)

17. खालीलपैकी कोणते माहिती विश्लेषण उपभोक्ता अभ्यासासाठी वापरले जाते ?

(*i*) सांख्यिकीय विश्लेषण

(*ii*) उद्धरण विश्लेषण

(*iii*) अर्थपूर्ण विश्लेषण

(*iv*) पैलू विश्लेषण

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

18. खालील व्यावसायिक संघटनांचा त्यांच्या स्थापने-प्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

(*i*) ए.एस.आय.एस.

(*ii*) एस.एल.ए.

(*iii*) एल.ए.यू.के.

(*iv*) ए.एस.एल.आय.बी

संकेतांक :

(A) (*iii*), (*iv*), (*ii*), (*i*)

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(C) (*iv*), (*ii*), (*iii*), (*i*)

(D) (*iii*), (*ii*), (*iv*), (*i*)

19. Identify the *correct* order in which the following Library Committees were set up :

(*i*) Gopal Rao Ekbote Committee

(*ii*) V. Gopalkrishnayya Committee

(*iii*) D.P. Chattopadhyaya Committee

(*iv*) Sinha Committee

Codes :

(A) (*iii*), (*iv*), (*ii*), (*i*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

20. **Assertion (A) :** Public Relations is an effort of a library to increase the number of its users and to maximize its use.

Reason (R) : Extension service informs the users about its resources, services and their utility.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

19. खालील ग्रंथालय समित्यांचा स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

(*i*) गोपालराव एकबोटे समिती

(*ii*) वी. गोपालकृष्णय्या समिती

(*iii*) डी.पी. चट्टोपाध्याय समिती

(*iv*) सिन्हा समिती

संकेतांक :

(A) (*iii*), (*iv*), (*ii*), (*i*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

20. **विधान (A) :** जनसंपर्क हा ग्रंथालयाच्या उपभोक्त्यांची संख्या वाढवण्याचा आणि ग्रंथालयाचा वापर वाढविण्याचा प्रयत्न आहे.

कारण (R) : विस्तार सेवा उपभोक्त्यांना ग्रंथालयांचे स्रोत, सेवा आणि त्यांची उपयुक्तता याबद्दल माहिती देते.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

21. **Assertion (A) :** The Association for Information Management still uses the acronym ASLIB.

Reason (R) : ASLIB earned a great reputation by its record of professional service to sustain the acronym.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

22. **Assertion (A) :** While planning a library building there should be provision for horizontal and vertical expansion.

Reason (R) : Library is a growing organism.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

21. **विधान (A) :** असोसिएशन फॉर इंफोरमेशन मॅनेजमेंट अद्यापही एसलिब हा संक्षेप वापरते.

कारण (R) : व्यावसायिक सेवांच्या गुणवत्तेद्वारे एसलिब ने महान प्रतिष्ठा प्राप्त केल्यामूळे अद्यापही ते पूर्वीचा संक्षेप वापरते.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

22. **विधान (A) :** ग्रंथालय इमारतीचे नियोजन करतांना इमारतीच्या समांतर आणि उर्ध्व विस्तारासाठी तरतूद असावी.

कारण (R) : ग्रंथालये वर्धिष्णू आहेत.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

23. 'AERADE' is a .....

(A) Gateway for Aerospace and Defence

(B) Database for Aerospace and Defence

(C) Indexing services for Aerospace and Defence

(D) Library of Aerospace and Defence

24. Which of the following is an example of primary document ?

(A) Current contents

(B) Science Citation Index

(C) Chemical Abstracts

(D) Nature

25. The Manupatra database provides information related with ..... subject.

(A) Management

(B) Chemistry

(C) Law

(D) History

23. 'ए.ई.आर.ए.डी.ई.' ..... हे आहे.

(A) एरोस्पेस आणि संरक्षण गेटवे

(B) एरोस्पेस आणि संरक्षण डेटाबेस

(C) एरोस्पेस आणि संरक्षण निर्देशन सेवा

(D) एरोस्पेस आणि संरक्षण ग्रंथालय

24. खालीलपैकी प्राथमिक प्रलेखाचे उदाहरण कोणते आहे ?

(A) करंट कंटेट

(B) सायन्स सायटेशन इंडेक्स

(C) केमिकल अबस्ट्रेक्टस्

(D) नेचर

25. मनुपात्रा हा डेटाबेस ..... विषयासंबंधीची माहिती पुरवितो.

(A) व्यवस्थापनशास्त्र

(B) रसायनशास्त्र

(C) कायदा/विधी

(D) इतिहास

26. Which of the following is *not* the criteria used for evaluation of reference books ?

(A) Authority of the editor

(B) Colour of cover

(C) Currency of information

(D) Scope

27. Which one of the following is correctly matched ?

(*i*) Who's Who of Indian Writers—Sahitya Academy

(*ii*) India : A Reference Annual—Ministry of Information and Broadcasting

(*iii*) India Who's Who—INFA

(*iv*) Encyclopedia of Library and Information Science—RRRLF

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are true

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are true

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) are false

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) are false

26. संदर्भ ग्रंथाच्या मूल्यमापनासाठी खालीलपैकी कोणता निकष वापरला जात **नाही** ?

(A) संपादकांचे तज्ञत्व

(B) कव्हरचा रंग

(C) माहितीची अद्ययावतता

(D) व्याप्ती

27. खालीलपैकी कोणत्या जोड्या बरोबर आहेत ?

(*i*) ह्युज ह्यु ऑफ इंडियन राईट्र्स—साहित्य अकाडमी

(*ii*) इंडिया : अ रेफ्रेन्स ॲन्युयल—मिनिस्ट्री ऑफ इन्फोरमेशन एण्ड ब्रॉडकास्टींग

(*iii*) इंडिया ह्युज हू—आइ.एन.एफ.ए.

(*iv*) इन्साइक्लोपिडिया ऑफ लाइब्रेरी ॲण्ड इन्फोरमेशन सायन्स—आर.आर.आर.एल.एफ.

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) चूक आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) चूक आहेत

28. **Assertion (A) :** INDEST started J-Gate as a customized facility for e-journals subscribed by the member libraries.

Reason (R) : J-gate provides facility to search resources subscribed by the member libraries.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

29. **Assertion (A) :** Indexing periodicals provide brief summary of articles.

Reason (R) : They provide only list of articles along with the title, authors and other bibliographic details of articles.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

28. **विधान (A) :** सदस्य ग्रंथालयांनी उपार्जित केलेल्या ई-जर्नल्सची जे-गेट ही विशेष सुविधा इंडेस्ट ने सुरू केली आहे.

कारण (R) : सदस्य ग्रंथालयांनी उपार्जित केलेल्या स्रोततून माहिती शोधण्याची जे-गेट सुविधा पुरविते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

29. **विधान (A) :** निर्देशन नियतकालिकामध्ये लेखांचा सारांश दिलेला असतो.

कारण (R) : यामध्ये लेखाचे शीर्षक, लेखक आणि इतर सूचीय तपशीलांसह लेखांची यादी दिलेली आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

30. Arrange the following in the chronological order of their first year of publication :

(*i*) Arts and Humanities Index

(*ii*) Social-Science Citation Index

(*iii*) ISI Web of Science

(*iv*) Science Citation Index

Codes :

(A) (*iv*), (*ii*), (*i*), (*iii*)

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

(C) (*iii*), (*ii*), (*i*), (*iv*)

(D) (*iv*), (*i*), (*iii*), (*ii*)

31. Which of the following does *not* come under alerting services ?

(A) Dissemination of Table of Contents

(B) User education

(C) Routing of periodicals

(D) Indexing current material

30. खालील प्रकाशनांची त्यांच्या पहिल्या प्रकाशन वर्षानुसार मांडणी करा :

(*i*) आर्ट्स एण्ड ह्युमेनिटिज इंडेक्स

(*ii*) सोशल-सायन्स सायटेशन इंडेक्स

(*iii*) आय.एस.आय. वेब ऑफ सायन्स

(*iv*) सायन्स सायटेशन इंडेक्स

संकेतांक :

(A) (*iv*), (*ii*), (*i*), (*iii*)

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

(C) (*iii*), (*ii*), (*i*), (*iv*)

(D) (*iv*), (*i*), (*iii*), (*ii*)

31. जागरूकता सेवेमध्ये खालीलपैकी कोणत्या सेवा येत **नाहीत** ?

(A) अनुक्रमणिका पृष्ठांचे प्रसारण

(B) उपभोक्ता प्रशिक्षण

(C) नियतकालिकांची देवघेव

(D) प्रचलित साहित्याचे निर्देशन

32. 'Skype' is which type of service ?

(A) Instant Messaging service

(B) E-mail service

(C) Video-conferencing service

(D) Voice on IP service

33. Guide to literature are categorised in which of the following type of sources of Information ?

(A) Primary Information Source

(B) Periodical literature

(C) Patent literature

(D) Tertiary Information Source

34. e-Shodhsindhu is developed by merging of which of the following consortia ?

(*i*) UGC-INFONET DLC

(*ii*) DELNET

(*iii*) N-LIST

(*iv*) INDEST-AICTE

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

32. 'स्काईप' ही कोणत्या प्रकारची सेवा आहे ?

(A) त्वरित संदेश सेवा

(B) ई-मेल सेवा

(C) व्हीडिओ कॉन्फरेसिंग सेवा

(D) आय.पी. आधारित ध्वनी सेवा

33. वाचन साहित्य मार्गदर्शके खालीलपैकी कोणत्या प्रकारची साधने आहेत ?

(A) प्राथमिक माहिती साधने

(B) नियतकालिक साहित्य

(C) एकस्व साहित्य

(D) तृतीयक माहिती साधने

34. ई-शोधसिंधू हे खालीलपैकी कोणत्या कंसोर्शियाच्या विलीनीकरणातून तयार झाले आहे ?

(*i*) युजीसी-इन्फोनेट डिएलसी

(*ii*) डेलनेट

(*iii*) एन-लिस्ट

(*iv*) ईंडेस्ट-अेआयसीटीई

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

35. Which of the following are responsive services ?

(*i*) Reference service

(*ii*) Current awareness service

(*iii*) Translation service

(*iv*) User education program

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iii*) are correct

36. **Statement (A) :** Abstracting services facilitates literature services.

Statement (B) : Literature review summarises major findings of previous research.

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) (A) is false but (B) is true

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

35. खालीलपैकी कोणत्या सेवा प्रतिसादात्मक सेवा आहेत ?

(*i*) संदर्भ सेवा

(*ii*) प्रचलित जागरूकता सेवा

(*iii*) भाषांतर सेवा

(*iv*) उपभोक्ता प्रशिक्षण कार्यक्रम

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

36. **विधान (A) :** सार सेवा वाचन साहित्याचा आढावा घेण्यासाठी मदत करतात.

विधान (B) : वाचन साहित्य आढाव्यामध्ये पूर्व संशोधनाचे प्रमुख निष्कर्ष सारांश रूपाने दिलेले असतात.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (B) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (B) हे बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

37. **Statement (A) :** SDI services from libraries are not required by users due to more usage of internet and World Wide Web.

Statement (B) : Another facilities analogous to SDI services like alert, current awareness tools, trackers like RSS, TOC also provides relevant information needed by users.

Codes :

(A) (A) is false but (B) is true
(B) (A) is true but (B) is false
(C) Both (A) and (B) are true
(D) Both (A) and (B) are false

38. Match the following :

List I

(*a*) Bibliographic services
(*b*) Alert services
(*c*) Condensation services
(*d*) Support services

List II

(*i*) E-mail to users about current e-journals
(*ii*) Translated copy of document
(*iii*) Compilation of records
(*iv*) Abstracting and analysis of information

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

37. **विधान (A) :** इंटरनेट व वर्ल्ड वाईड वेब यांच्या वापरामुळे वाचकांना ग्रंथालयाद्वारे दिल्या जाणाऱ्या निवडक माहिती प्रसारण सेवेची गरज नाही.

विधान (B) : निवडक माहिती प्रसारण सेवेसारख्या इतर सेवा जसे अलर्ट, प्रचलित जागरूकता साधणे, आर.एस.एस. टि.ओ.सी. सारखी शोधके ही वाचकांना आवश्यक असलेली माहिती पुरवितात.

संकेतांक :

(A) (A) चूक परंतु (B) हे बरोबर आहे
(B) (A) बरोबर परंतु (B) हे चूक आहे
(C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत
(D) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

38. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) सूचीत्मक सेवा
(*b*) जागरूकता सेवा
(*c*) संक्षेपण सेवा
(*d*) पूरक सेवा

यादी II

(*i*) प्रचलित ई-नियतकालिकांबद्दल वाचकांना ई-मेल
(*ii*) प्रलेखांची भाषांतरित प्रत
(*iii*) रेकॉर्ड्सचे संकलन
(*iv*) माहितीचे सारांशने आणि विश्लेषण

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

39. Match the following :

List I	List II
(*a*) OCLC	(*i*) Biomed
(*b*) INFLIBNET	(*ii*) Web-Dewey
(*c*) IISC	(*iii*) N-List
(*d*) NLM	(*iv*) Digital Library of India

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)

39. जोड्या जुळवा :

यादी I	यादी II
(*a*) ओ.सी.एल.सी.	(*i*) बायोमेड
(*b*) इन्फ्लीबनेट	(*ii*) वेब-डेवी
(*c*) आय.आय.एस.सी.	(*iii*) एन-लिस्ट
(*d*) एन.एल.एम.	(*iv*) डिजिटल लायब्रेरी ऑफ इंडिया

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)

40. Match the following :

List I

(*a*) Responsive service

(*b*) Anticipatory service

(*c*) E-mail reference service

(*d*) Real time digital reference service

List II

(*i*) Selective Dissemination of Information

(*ii*) ASK ME

(*iii*) Ask a question

(*iv*) Reference service

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

40. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) प्रतिसादात्मक सेवा

(*b*) मागणीपूर्व सेवा

(*c*) ई-मेल आधारित संदर्भ सेवा

(*d*) रियल टाईम डीजिटल संदर्भ सेवा

यादी II

(*i*) निवडक माहिती प्रसारण

(*ii*) आस्क मी

(*iii*) आस्क अे क्वेश्चन

(*iv*) संदर्भ सेवा

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

41. Identify the *correct* chronological sequence in which the following networks were launched ?

(*i*) NICNET

(*ii*) MYLIBNET

(*iii*) ERNET

(*iv*) DELNET

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*i*), (*iv*), (*iii*), (*ii*)

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

42. The following are academic social networking forums :

(*i*) Facebook

(*ii*) Research Gate

(*iii*) Tumblr

(*iv*) Google Scholar

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iii*) are correct

41. खालील नेटवर्कस्‌ची त्यांच्या स्थापना वर्षाच्या कालक्रमानुसार रचना करा :

(*i*) निकनेट

(*ii*) मायलिब नेट

(*iii*) अरनेट

(*iv*) डेलनेट

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*i*), (*iv*), (*iii*), (*ii*)

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

(D) (*ii*), (*iii*), (*iv*), (*i*)

42. खालीलपैकी कोणत्या शैक्षणिक सामाजिक नेटवर्किंग फोरम्स आहेत ?

(*i*) फेसबुक

(*ii*) रिसर्च गेट

(*iii*) टंबलर

(*iv*) गुगल स्कॉलर

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

43. Match the following :

List I

(*a*) Vufind

(*b*) Scopus

(*c*) EndNote

(*d*) Abbey Fine Reader

List II

(*i*) Citation Index

(*ii*) Web Scale Discovery

(*iii*) OCR

(*iv*) Reference Management

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

43. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) व्ह्यूफाईन्ड

(*b*) स्कोपस

(*c*) एन्डनोट

(*d*) अब्बे फाइन रिडर

यादी II

(*i*) उद्धरण निर्देश

(*ii*) वेब स्केल डिस्कव्हरी

(*iii*) ओसिआर

(*iv*) संदर्भ व्यवस्थापन

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

44. Which association among the following was established in the year 1876 ?

(A) LA

(B) ALA

(C) ILA

(D) IASLIC

45. BLAISE network was introduced in which country ?

(A) Britain

(B) India

(C) United States

(D) Bahrain

46. FORSA consortium is dedicated for which subject area ?

(A) Medical Sciences

(B) Forestry

(C) Literature

(D) Astronomy and Astrophysics

44. 1876 साली खालीलपैकी कोणती संघटना स्थापन झाली होती ?

(A) एल.ए.

(B) ए.एल.ए.

(C) आय.एल.ए.

(D) आयस्लिक

45. बिएलएआयएसई नेटवर्क कोणत्या देशात सुरू करण्यात आले ?

(A) ब्रिटेन

(B) भारत

(C) अमेरिका

(D) बहरिन

46. फोरसा कंसोर्शिया कोणत्या विषयासाठी समर्पित आहे ?

(A) वैद्यकीय शास्त्र

(B) वनीकरण

(C) ललित साहित्य

(D) खगोलशास्त्र आणि खगोल भौतिकी

47. Arrange the following institutions in the order in which they were established ?

(*i*) NASSDOC

(*ii*) RRRLF

(*iii*) DRTC

(*iv*) INSDOC

Codes :

(A) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*iv*), (*iii*), (*i*), (*ii*)

(D) (*ii*), (*i*), (*iv*), (*iii*)

48. Arrange the following networks in the ascending order of geographical coverage :

(*i*) OCLC

(*ii*) INFLIBNET

(*iii*) CALIBNET

(*iv*) ASTINFO

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iv*), (*iii*)

(C) (*iii*), (*ii*), (*iv*), (*i*)

(D) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

47. खालील संस्थांची त्यांच्या स्थापना वर्षानुसार रचना करा :

(*i*) नॅस्डॉक

(*ii*) आरआरआरएलएफ

(*iii*) डिआरटीसी

(*iv*) इन्सडॉक

संकेतांक :

(A) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iii*), (*iv*)

(C) (*iv*), (*iii*), (*i*), (*ii*)

(D) (*ii*), (*i*), (*iv*), (*iii*)

48. खालील नेटवर्कस्ची त्यांच्या भौगोलिक व्याप्तीच्या चढत्या क्रमानुसार रचना करा :

(*i*) ओसिएलसी

(*ii*) इन्फ्लिबनेट

(*iii*) कॅलिबनेट

(*iv*) ॲसटिनफो

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*), (*iii*)

(B) (*ii*), (*i*), (*iv*), (*iii*)

(C) (*iii*), (*ii*), (*iv*), (*i*)

(D) (*i*), (*iv*), (*ii*), (*iii*)

49. **Assertion (A) :** Facebook can be used as marketing tool by librarians.

Reason (R) : Libraries can open Facebook pages.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

50. **Assertion (A) :** SMS is a web 2.0 tool.

Reason (R) : Libraries use it as a reference service tool.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

49. **विधान (A) :** ग्रंथपाल फेसबुकचा विपणन साधन म्हणून वापर करू शकतात.

कारण (R) : ग्रंथालये फेसबुक पेजेस निर्माण करू शकतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

50. **विधान (A) :** एस.एम.एस. हे वेब 2.0 चे साधन आहे.

कारण (R) : याचा ग्रंथालये संदर्भ सेवेचे साधन म्हणून वापर करतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

51. Which of the following modes give rise to compound subject ?

(A) Lamination

(B) Loose assemblage

(C) Fission

(D) Distillation

52. The equivalent term for "Common isolate" in DDC latest edition is .....

(A) Form division

(B) Standard division

(C) Standard subdivision

(D) Common field

53. Each area in AACR-II is separated with the sign :

(A) Backward stroke (\)

(B) Hyphen(-)

(C) Dot space, hyphen space (· –)

(D) Forward stroke (/)

51. मिश्र विषयांची निर्मिती खालीलपैकी कोणत्या प्रक्रियेद्वारे होते ?

(A) स्तर विभाजन

(B) लूज असेंब्लेज

(C) फीजन

(D) डिस्टीलेशन

52. डीडीसीच्या अद्ययावत आवृतीत सामान्य उपविभागांसाठी ..... हे समान अर्थी संज्ञेचा उपयोग केला जातो ?

(A) स्वरूप विभाग

(B) प्रमाण विभाग

(C) प्रमाण उपविभाग

(D) सामान्य क्षेत्र

53. एएसीआर–II अंतर्गत प्रत्येक क्षेत्र ..... चिन्हांच्या साहाय्याने विभक्त केले जाते.

(A) बॅकवर्ड स्ट्रोक (\)

(B) हायफन (-)

(C) डॉट रिक्त जागा, हायफन रिक्त जागा (· –)

(D) फारवर्ड स्ट्रोक (/)

54. MARC 21 metadata format is the merger of the standards of .....

(A) UKMARC and SMARC

(B) ISBD and UKMARC

(C) USMARC and CAN/MARC

(D) UKMARC and UNIMARC

55. The section of DDC which relates subjects to disciplines is called .....

(A) Manual

(B) Schedules

(C) Relative index

(D) Glossary

56. Which of the following statements are *correct* ?

(*a*) UDC was developed by FID

(*b*) LCC was developed by Library of Congress

(*c*) Bibliographic Classification (BC) was developed by Bliss

(*d*) The library-Bibliograpical classification (BBK) was developed by J. Shera

Codes :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) are correct

(B) (*b*), (*c*), (*d*) are correct

(C) (*c*), (*d*), (*a*) are correct

(D) (*a*), (*b*), (*d*) are correct

54. मार्क 21 मेटाडेटा स्वरूप (Format) हे ..... प्रमाणकांचे विलीनीकरण आहे ?

(A) युकेमार्क आणि एसमार्क

(B) आयएसबीडी आणि युकेमार्क

(C) युएसमार्क आणि कॅन/मार्क

(D) युकेमार्क आणि युनिमार्क

55. डीडीसी मधील विषयांचा ज्ञानशाखांशी सहसंबंध स्थापन करणाऱ्या भागाला ..... असे म्हणतात.

(A) मॅन्युअल

(B) तक्ते

(C) निर्देश (Relative Index)

(D) परिभाषा

56. खालीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(*a*) एफआयडी ने युडीसी विकसित केले

(*b*) लायब्रेरी ऑफ काँग्रेसने एलसीसी केले

(*c*) ब्लिसने बिब्लिओग्राफिक क्लासिफिकेशन केले

(*d*) दि लायब्रेरी–बिब्लियोग्राफिक क्लासिफिकेशन जे. शेरा यांनी विकसित केली आहे

संकेतांक :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) बरोबर आहेत

(B) (*b*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

(C) (*c*), (*d*), (*a*) बरोबर आहेत

(D) (*a*), (*b*), (*d*) बरोबर आहेत

57. Identify *correct* statement Folksonomy .....

(*a*) is the process of categorization using digital content tags.

(*b*) is social and collaborative tagging

(*c*) is the practice of classification of physical objects

(*d*) could be developed for macro or micro subjects

Codes :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) are correct

(B) (*b*), (*c*), (*d*) are correct

(C) (*a*), (*b*), (*d*) are correct

(D) (*a*), (*c*), (*d*) are correct

57. अचूक विधान ओलखा :

फॉक्सानॉमी .....

(*a*) ही डिजीटल कंटेन्ट टॅगचा उपयोग करून वर्गीकरण करण्याची प्रक्रिया

(*b*) म्हणजे सामाजिक आणि सामूहिक टॅगिंग

(*c*) ही प्राकृतिक वस्तूंचे वर्गीकरण करण्याची प्रथा आहे.

(*d*) स्थूल आणि सूक्ष्म विषयांसाठी विकसित केली जाऊ शकते

संकेतांक :

(A) (*a*), (*b*), (*c*) बरोबर आहेत

(B) (*b*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

(C) (*a*), (*b*), (*d*) बरोबर आहेत

(D) (*a*), (*c*), (*d*) बरोबर आहेत

58. Which of the following were one of editors of previous/present editions of DDC ?

(*i*) Benjamin A. Custer

(*ii*) John S. Mitchell

(*iii*) Milton J. Ferguson

(*iv*) Gerald Salton

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

59. Arrange the steps for construction of thesaurus in logical order :

(*a*) Determine aboutness

(*b*) Translate aboutness into vocabulary

(*c*) Read the document

(*d*) Identify concepts

(*e*) Classified grouping

Codes :

(A) (*c*), (*a*), (*b*), (*d*), (*e*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*b*), (*c*), (*d*), (*e*), (*a*)

(D) (*d*), (*a*), (*b*), (*c*), (*e*)

58. खालीलपैकी कोण पूर्वीच्या/सध्याच्या डीडीसीच्या आवृत्त्यांचे संपादक होते/आहेत ?

(*i*) बेंजामीन ए. कस्टर

(*ii*) जॉन एस. मिचेल

(*iii*) मिल्टन जे. फर्ग्यूसन

(*iv*) गेरॉल्ड साल्टन

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

59. शब्दकुलकोष तयार करण्यासाठीच्या पायऱ्या क्रमवार लावा :

(*a*) अंदाजे विषय ठरविणे

(*b*) अंदाजे ठरविलेल्या विषयाचे शब्दांकन करणे

(*c*) प्रलेखाचे वाचन करणे

(*d*) संकल्पना ओळखणे

(*e*) वर्गीकृत गट करणे

संकेतांक :

(A) (*c*), (*a*), (*b*), (*d*), (*e*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*b*), (*c*), (*d*), (*e*), (*a*)

(D) (*d*), (*a*), (*b*), (*c*), (*e*)

60. Arrange fields in logical order as per ISBD (M) in title and statement of responsibility area :

(*a*) Title proper

(*b*) Parallel title

(*c*) Other title information

(*d*) Statement of responsibility

(*e*) General material designation

Codes :

(A) (*a*), (*e*), (*b*), (*c*), (*d*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*b*), (*a*), (*c*), (*d*), (*e*)

(D) (*d*), (*a*), (*b*), (*c*), (*e*)

61. Arrange the five parts of 13 digited ISBN in logical order :

(*a*) Prefixed digit 978

(*b*) Publisher identifier digit

(*c*) Group or country identifier digit

(*d*) Title identifier digit

(*e*) Check digit

Codes :

(A) (*a*), (*c*), (*b*), (*d*), (*e*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*a*), (*d*), (*e*), (*b*), (*c*)

(D) (*d*), (*a*), (*c*), (*b*), (*e*)

60. आयएसबीडी (एम) मधील ग्रंथनाम आणि उत्तरदायित्वाचे विधान या क्षेत्रातील खालील घटकांची तर्कशुद्ध क्रमवार मांडणी करा :

(*a*) मुख्य ग्रंथनाम

(*b*) समांतर ग्रंथनाम

(*c*) इतर ग्रंथनामाची माहिती

(*d*) उत्तरदायित्वाचे विधान

(*e*) जनरल मटेरिअल डेसीग्नेशन

संकेतांक :

(A) (*a*), (*e*), (*b*), (*c*), (*d*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*b*), (*a*), (*c*), (*d*), (*e*)

(D) (*d*), (*a*), (*b*), (*c*), (*e*)

61. 13 अंकीय आयएसबीएनमधील खालील पाच भागांची तर्कशुद्ध रचना करा :

(*a*) प्रिफिक्स डिजिट 978

(*b*) प्रकाशक दर्शक अंक

(*c*) समूह किंवा देशदर्शक अंक

(*d*) शीर्षक दर्शक अंक

(*e*) तपासणी अंक

संकेतांक :

(A) (*a*), (*c*), (*b*), (*d*), (*e*)

(B) (*a*), (*b*), (*c*), (*d*), (*e*)

(C) (*a*), (*d*), (*e*), (*b*), (*c*)

(D) (*d*), (*a*), (*c*), (*b*), (*e*)

62. Match the following :

List I

(*a*) Cataloguing-in-publication

(*b*) MARC

(*c*) Classified Catalogue Code

(*d*) AACR-II

List II

(*i*) 1966

(*ii*) 1977

(*iii*) 1934

(*iv*) 1978

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)

63. **Statement (A) :** Precision is defined as the proportion of the total relevant documents retrieved.

Statement (B) : Recall is defined as the proportion of documents retrieved that are relevant.

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) (A) is false but (B) is true

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

62. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) कॅटॅलॉगिंग इन पब्लिकेशन

(*b*) मार्क

(*c*) वर्गीकृत तालिका संहिता

(*d*) एएसीआर-II

यादी II

(*i*) 1966

(*ii*) 1977

(*iii*) 1934

(*iv*) 1978

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)

63. **विधान (A) :** संबंधित ग्रंथसंग्रहातील प्रतिप्राप्त झालेल्या एकूण प्रलेखांच्या प्रमाणास प्रिसीजन असे म्हणतात.

विधान (B) : प्रतिप्राप्त प्रलेखातील संबंधित प्रलेखाच्या प्रमाणाला रिकॉल असे म्हणतात.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (B) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (B) हे बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

64. **Assertion (A) :** CCF is developed for exchange of bibliographic data.

Reason (R) : It helps in development of universal union catalogue.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

65. **Assertion (A) :** Google uses pre-coordinate indexing system.

Reason (R) : Pre-coordinate indexing is suitable for automated indexing.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

64. **विधान (A) :** सूचीय माहितीची अदलाबदल करण्याच्या हेतूने सीसीएफची निर्मिती केली आहे.

कारण (R) : जागतिक संघ तालिका तयार करण्यासाठी सीसीएफची मदत होते.

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य ते उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

65. **विधान (A) :** गुगल पूर्व समन्वय निर्देशन पद्धतीचा अवलंबन करते.

कारण (R) : पूर्व समन्वय निर्देशन स्वयंचलित निर्देशनासाठी उपयुक्त आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

66. Empirical approach in management is the basic element of .....

(A) Control

(B) Leading

(C) Personal observation

(D) Command

67. The principle "Scalar Chain" is related with .....

(A) Teamwork

(B) Working tenure

(C) Chain of command

(D) Absenteeism of employee

68. The term MBO was first used by .....

(A) Henri Fayol

(B) Peter Drucker

(C) Frederick Taylor

(D) Luther Gulick

66. व्यवस्थापनातील अनुभवजन्य दृष्टिकोनाचे मूलभूत तत्त्व हे ..... आहे.

(A) नियंत्रण

(B) नेतृत्व

(C) वैयक्तिक निरीक्षण

(D) आदेश

67. ''स्केलर चेन'' चे तत्त्व ..... शी संबंधित आहे.

(A) सांघिक कार्याशी

(B) नोकरीच्या कालावधीशी

(C) आदेशाच्या साखळीच्या आवश्यकतेशी

(D) कर्मचाऱ्यांच्या गैरहजेरीशी

68. एम.बी.ओ. ह्या संज्ञेचा पहिल्यांदा ..... यांनी प्रयोग केला.

(A) हेन्री फायोल

(B) पीटर ड्रकर

(C) फ्रेडरिक टेलर

(D) ल्युथर गुलीक

69. The library budget prepared without considering previous year's expenditure is .....

(A) Performance based budget

(B) Line item budget

(C) Zero based budget

(D) Lump-sum budget

70. "Hawthorne effect" is related to .....

(A) Studies of cost effectiveness

(B) Studies of Bureaucracy

(C) Studies of human behaviour

(D) Studies of operational management

71. Arrange the following according to library work flow :

(A) Processing, ordering, dissemination, selection

(B) Selection, ordering, processing, dissemination

(C) Dissemination, processing, ordering, selection

(D) Selection, processing, ordering, dissemination

69. मागील वर्षीचा खर्च विचारात न घेता तयार केलेल्या ग्रंथालय अंदाजपत्रकाला ..... असे म्हणतात.

(A) कार्यक्षमतेवर आधारित अंदाजपत्रक

(B) लाईन आयटेम बजेट

(C) शुन्याधारित अंदाजपत्रक

(D) लम्पसम बजेट

70. ''हाथोर्न इफेक्ट' ..... संबंधीत आहे.

(A) मूल्य परिणामकारकतेच्या अभ्यासाशी

(B) नौकरशाहीच्या अभ्यासाशी

(C) मानवी वर्तनाचा अभ्यासाशी

(D) कार्य व्यवस्थापनाच्या अभ्यासाशी

71. ग्रंथालयातील खालील कृतींची कार्यप्रवाहानुसार मांडणी करा :

(A) प्रक्रिया, आदेशन, प्रसारण, निवड

(B) निवड, आदेशन, प्रक्रिया, प्रसारण

(C) प्रसारण, प्रक्रिया, आदेशन, निवड

(D) निवड, प्रक्रिया, आदेशन, प्रसारण

72. **Assertion (A) :** Performance measurement is useful for decision making in libraries and information centres.

Reason (R) : Right decision at a right time helps libraries and information centres to achieve goals.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

73. Match the following :

List I

(*a*) Henri Fayol

(*b*) F.W. Taylor

(*c*) Abraham Maslow

(*d*) Douglas McGregor

List II

(*i*) Hierarchy of human needs

(*ii*) Theory of X and Theory Y

(*iii*) Principles of management

(*iv*) Scientific management

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)

72. **विधान (A) :** ग्रंथालय आणि माहिती केंद्रामध्ये निर्णय घेण्यासाठी कार्य मूल्यमापन उपयुक्त ठरते.

कारण (R) : योग्यवेळी घेतलेला योग्य निर्णय ग्रंथालय व माहिती केंद्रांना ध्येये साध्य करण्यासाठी साहाय्यभूत ठरतो.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

73. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) हेन्री फायोल

(*b*) एफ.डब्ल्यू. टेलर

(*c*) अब्राहम मास्लो

(*d*) डग्लास मॅकग्रेगर

यादी II

(*i*) मानवी गरजांची उतरंड

(*ii*) थेअरी ऑफ एक्स आणि थेअरी ऑफ वाय

(*iii*) व्यवस्थापनाची तत्त्वे

(*iv*) शास्त्रीय व्यवस्थापन

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)

74. Match the following and find the correct answer from the codes given below :

List I

(*a*) Physical layer

(*b*) Network layer

(*c*) Session layer

(*d*) Presentation layer

List II

(*i*) Transmission of raw bits over communication channel

(*ii*) Routing function

(*iii*) Defines rules for exchanging data in a common neutral language

(*iv*) Handles user's authorization details

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)

74. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या सांकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) भौतिक स्तर

(*b*) माहिती जोडणी स्तर

(*c*) संचलन स्तर

(*d*) सादरीकरण

यादी II

(*i*) संप्रेषण चॅनेलवर प्रक्रिया विरहित बिटस्‌चे प्रसारण

(*ii*) राउटिंग कार्ये

(*iii*) डेटाची अदलाबदल करण्यासाठी सामान्य तटस्थ भाषेत नियम करते

(*iv*) उपभोक्त्यांच्या अधिकृततेचा तपशील हाताळते.

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)

75. Arrange the following Internet based facilities in the chronological order :

(*i*) Google

(*ii*) Hotmail

(*iii*) Facebook

(*iv*) WhatsApp

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

76. **Assertion (A) :** Li-fi can be used more effectively in a dense environment.

Reason (R) : Li-fi uses ultraviolate, infrared and visible light communication

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

75. खालील इंटरनेट आधारित सुविधांची त्यांची उत्पत्तीवर्षानुसार रचना करा :

(*i*) गुगल

(*ii*) हॉटमेल

(*iii*) फेसबुक

(*iv*) व्हाट्सॲप

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*ii*) (*iv*) (*iii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

76. **विधान (A) :** लाई-फाईचा वापर घन वातावरणात अधिक प्रभावीपणे केला जाऊ शकतो.

कारण (R) : लाई-फाई अल्ट्राव्हायलेट, इन्फ्रारेड आणि दृश्यमान प्रकाश संप्रेषण वापरतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

77. The following functions are carried out by firewall in a network :

(*i*) Filters the IP packets.

(*ii*) Open a port to only specific and reliable IP addresses.

(*iii*) Enables user privacy.

(*iv*) Enables anonymous surfing.

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*iii*) and (*i*) are correct

78. Transmission media are usually categorized as ..... and .....

(*i*) Guided

(*ii*) Unguided

(*iii*) Fixed

(*iv*) Unfixed

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

77. नेटवर्कमध्ये फायरवॉलद्वारे खालील कार्ये केली जातात :

(*i*) आयपी पॅकेट फिल्टर करते

(*ii*) केवळ विशिष्ट आणि विश्वसनीय आयपी पत्यांसाठी पोर्ट उघडते

(*iii*) वाचकाची गोपनीयता सक्षम करते

(*iv*) अनामित सर्फिंग सक्षम करते

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*i*) बरोबर आहेत

78. सामान्यपणे प्रसार माध्यमांचे वर्गीकरण ..... आणि ..... असे केले जाते.

(*i*) मार्गदर्शित

(*ii*) अ-मार्गदर्शित

(*iii*) निश्चित

(*iv*) अनिश्चित

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

79. Which protocol is used to provide security to e-mails ?

(A) POP

(B) PGP

(C) SNMP

(D) HTTP

80. Internet protocol version 4 defines an IP address as a ..... bit number.

(A) 8

(B) 16

(C) 32

(D) 64

81. ..... is also called as a "Connection-less" protocol.

(A) TCP

(B) UDP

(C) HTTP

(D) FTP

82. The full form of SEO is .....

(A) Search E-mail Operation

(B) Search Engine Operation

(C) Search Engine Optimization

(D) Search Mail Optimization

79. ई-मेलला सुरक्षा प्रदान करण्याकरिता कोणत्या प्रोटोकॉलचा वापर होतो ?

(A) पीओपी

(B) पिजिपी

(C) एसएनएमपी

(D) एचटीटीपी

80. इंटरनेट प्रोटोकॉल चौथ्या आवृत्तीच्या व्याख्येनुसार आयपी ॲड्रेस ..... बिटचा अंक आहे.

(A) 8

(B) 16

(C) 32

(D) 64

81. ..... ला ''कनेक्शनलेस'' प्रोटोकॉल सुद्धा म्हणतात.

(A) टिसीपी

(B) युडीपी

(C) एचटीटीपी

(D) एफटीपी

82. एसईओचा फूल फॉर्म ..... हे आहे.

(A) सर्च ई-मेल ऑपरेशन

(B) सर्च इंजिन ऑपरेशन

(C) सर्च इंजिन ऑप्टिमायझेशन

(D) सर्च मेल ऑप्टिमायझेशन

83. The high level language program before ready to be executed must go through various processes except .....

(A) Linking

(B) Loading

(C) Controlling

(D) Translation

84. Who developed (OAIS) Open Archival Information System) ?

(A) Consultative Committee for space data systems

(B) MIT university

(C) IFLA committee on standards

(D) IFLA linked data sub-committee

85. Which part of the QR code represents the encoded data ?

(A) Three positioning element

(B) Data element

(C) Location

(D) Programme

86. Which standard governs the syntax holdings of information in MARC records ?

(A) Z39.50

(B) Z59.50

(C) Z39.71

(D) Z59.71

83. उच्चस्तरीय भाषा प्रोग्राम अंमलात आणण्यापूर्वी ..... ही प्रक्रिया वगळता प्रक्रियेतून जाणे आवश्यक आहे.

(A) दुवा साधणे

(B) लोडिंग

(C) नियंत्रण

(D) भाषांतर

84. ओएआयएस (OAIS) (ओपन आर्काइव्हल इन्फोरमेशन सिस्टम) कोणी विकसित केले आहे ?

(A) कन्सलटेटीव्ह कमिटी फॉर स्पेस डेटा सिस्टमस्

(B) एमआयटी विद्यापीठ

(C) इफ्ला कमिटी ऑन स्टॅन्डर्ड्स

(D) इफ्ला लिंक्ड डेटा सब-कमिटी

85. क्यूआर कोडचा कोणता भाग एन्कोडेड केलेला डेटा दर्शवितो ?

(A) तीन पोझिशनिंग एलिमेंट

(B) डेटा एलिमेंट

(C) स्थान

(D) प्रोग्राम

86. मार्क (MARC) नोंदीमध्ये कोणते मानक सिंटॅक्स होल्डिंग्जचे नियंत्रण करते ?

(A) झेड39.50

(B) झेड59.50

(C) झेड39.71

(D) झेड59.71

87. The full form of RDFS is .....

(A) Resource Description Framework Source

(B) Resource Description Framework Scheme

(C) Resource Description Framework Schema

(D) Resource Description Framework Summary

88. In the process of digitization, "Digitization step" includes .....

(*i*) Image capturing

(*ii*) Selection of documents

(*iii*) OCR

(*iv*) Image cleaning

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

89. Characteristics of linked open data .....

(*i*) Are released under an open license

(*ii*) Does impede its reuse for free

(*iii*) Are released under restricted license

(*iv*) Does not impede its reuse for free

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iv*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

87. आरडीएफएसचा फूल फार्म ..... हे आहे.

(A) रिसोर्स डिस्क्रीप्शन फ्रेमवर्क सोर्स

(B) रिसोर्स डिस्क्रीप्शन फ्रेमवर्क स्कीम

(C) रिसोर्स डिस्क्रीप्शन फ्रेमवर्क स्कीमा

(D) रिसोर्स डिस्क्रीप्शन फ्रेमवर्क समरी

88. डिजिटायझेशन प्रक्रियेतील, ''डिजिटायझेशन पायरी'' मध्ये ..... चा समावेश आहे.

(*i*) इमेज कॅप्चरिंग

(*ii*) दस्तऐवजांची निवड

(*iii*) ओसीआर

(*iv*) इमेज क्लिनिंग

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

89. लिंक्ड ओपन डेटाची ..... ही वैशिष्ट्ये आहेत.

(*i*) मुक्त परवान्या अंतर्गत उपलब्ध केला जातो

(*ii*) या डेटाच्या मोफत पुनर्वापरावर बंधने असतात

(*iii*) प्रतिबंधित परवान्या अंतर्गत उपलब्ध केला जातो

(*iv*) या डेटाच्या मोफत पुनर्वापर करण्यास बंधने नसतात

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

90. Match the following :

List I

(*a*) QR Code

(*b*) RFID Technology

(*c*) Biometric Technology

(*d*) Barcode Technology

List II

(*i*) Norman Joseph Woodland and Bernard Silver

(*ii*) Sir William Herschel

(*iii*) Denso Wave

(*iv*) Raytheon's Raytag

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

91. **Assertion (A) :** Many of the Big Libraries are giving preference for cloud computing.

Reason (R) : Cloud computing has helped libraries to avoid operating multiple servers.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

90. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) क्यूआर कोड

(*b*) आरएफआयडी तंत्रज्ञान

(*c*) बायोमॅट्रिक तंत्रज्ञान

(*d*) बारकोड तंत्रज्ञान

यादी II

(*i*) नॉर्मन जोसेफ वुडलॉन्ड आणि बर्नार्ड सिल्वर

(*ii*) सर विलियम हर्षल

(*iii*) डेन्सो वेव

(*iv*) रेथियॉनस् रेटॅग

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

91. **विधान (A) :** बरीचशी मोठी ग्रंथालये क्लाउड कॉम्पयुटिंगला प्राधान्य देत आहेत.

कारण (R) : क्लाउड कॉम्प्युटिंगमुळे ग्रंथालयांना एकापेक्षा अधिक सर्व्हर हाताळणे टाळता येते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

92. Arrange the following library software according to their first year of launching :

(*i*) phpMylibrary

(*ii*) ABCD

(*iii*) Koha

(*iv*) New Genlib

Codes :

(A) (*iii*), (*iv*), (*i*), (*ii*)

(B) (*iii*), (*i*), (*iv*), (*ii*)

(C) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

93. Match the following :

List I

(*a*) Publication manual of the APA

(*b*) The Chicago manual of style

(*c*) The MLA handbook

(*d*) AMA manual of style

List II

(*i*) 1906

(*ii*) 1952

(*iii*) 1962

(*iv*) 1985

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)

92. खालील ग्रंथालय आज्ञावलीची त्यांच्या पहिल्या निर्मितीवर्षानुसार रचना करा :

(*i*) पिएचपीमाय लायब्रेरी

(*ii*) एबिसीडी

(*iii*) कोहा

(*iv*) न्यु जेंलिब

संकेतांक :

(A) (*iii*), (*iv*), (*i*), (*ii*)

(B) (*iii*), (*i*), (*iv*), (*ii*)

(C) (*i*), (*iii*), (*ii*), (*iv*)

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*), (*ii*)

93. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) पब्लिकेशन मॅन्यूअल ऑफ दि एपीए

(*b*) ए शिकागो मॅन्यूअल ऑफ स्टाईल

(*c*) दि एमएलए हंडबुक

(*d*) एएमए मॅन्यूअल ऑफ स्टाईल

यादी II

(*i*) 1906

(*ii*) 1952

(*iii*) 1962

(*iv*) 1985

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)

94. Bradford's law .....

(*i*) Explains scattering of articles of a specific subject in different journals.

(*ii*) Demonstrates author's productivity

(*iii*) Calculates impact factor

(*iv*) Enables to prepare rank list of journals.

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iv*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

95. **Assertion (A) :** Case studies explore in detail features of a case under study.

Reason (R) : Primary purpose of case study is generalization.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

94. ब्रॅडफोर्डचा सिद्धान्त .....

(*i*) विशिष्ट विषयाच्या लेखांचे विविध नियतकालिकांमधील विवरण स्पष्ट करतो.

(*ii*) लेखकाची उत्पादकता दर्शवितो.

(*iii*) इम्पॅक्ट फॅक्टर मोजतो

(*iv*) नियतकालिकांची क्रमवार यादी तयार करण्यास मदत करतो.

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

95. **विधान (A) :** व्यष्टी अध्ययनामध्ये संशोधनातील व्यष्टीची वैशिष्ट्ये सखोलपणे अभ्यासली जातात.

कारण (R) : व्यष्टी अध्ययनाचा मूलभूत हेतू सामान्यीकरण आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

96. **Assertion (A) :** Interviews are used to supplement the data collected through questionnaire.

Reason (R) : Compared with questionnaire, interview data is more reliable.

Codes :

(A) (A) is false but (R) is true

(B) Both (A) and (R) are true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) (A) is true but (R) is false

97. Case study :

(A) Attempts to understand population's characteristics by studying samples

(B) Carries out in depth contextual analysis of single research element.

(C) Enquires only about past events

(D) Attempts to find why and how one variable produces change in another variable

96. **विधान (A) :** प्रश्नावलीद्वारे संकलित माहितीला पूरक माहिती मिळावी यासाठी मुलाखतीचा वापर केला जातो.

कारण (R) : प्रश्नावलीच्या तुलनेत मुलाखतीद्वारे संकलित केलेली माहिती अधिक विश्वसनीय असते.

संकेतांक :

(A) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

97. व्यष्टी अध्ययन .....

(A) नमुन्याच्या अभ्यासाद्वारे लक्षगटाची वैशिष्ट्ये जाणून घेण्याचा प्रयत्न करते

(B) एका संशोधन घटकाचे संदर्भासह सखोल विश्लेषण करते

(C) केवळ गतकाळातील घटनांची चौकशी करते

(D) एक चल दुसऱ्या चलामध्ये का आणि कशाप्रकारचा बदल घडवून आणते हे शोधण्याचा प्रयत्न करते

98. SPSS stands for .....

(A) Statistical Package for the Science Scholars

(B) Statistical Package for the Social Sciences

(C) Statistical Package for Scientometrics Studies

(D) Statistical Package for Scientific Studies

99. In an experimental research a variable presumed to cause change in another variable is called .....

(A) Extraneous variable

(B) Dependent variable

(C) Null variable

(D) Independent variable

100. 'BibExel' is developed by .....

(A) Peter Ingewersen

(B) Mike Thelwall

(C) Eugene Garfield

(D) Olle Persson

98. एसपीएसएस म्हणजे ..... हे आहे.

(A) स्टॅटीस्टीकल पॅकेज फॉर दि सायन्स स्कालर्स

(B) स्टॅटीस्टीकल पॅकेज फॉर दि सोशल सायन्सेस

(C) स्टॅटीस्टीकल पॅकेज फॉर सायंटोमेट्रिक्स स्टडीज

(D) स्टॅटीस्टीकल पॅकेज फॉर सायंटीफिक स्टडीज

99. प्रायोगिक संशोधनातील चलामध्ये बदल घडवून आणू शकेल अशा चलाला ..... असे म्हणतात.

(A) प्रयोगबाह्य चल

(B) परावलंबी चल

(C) शून्य चल

(D) स्वतंत्र चल

100. 'बिबएक्सेल' हे ..... ने विकसित केले आहे.

(A) पिटर इंगवेरसेन

(B) माईक थेलवाल

(C) युजिन गारफिल्ड

(D) ओले पर्सोन

ROUGH WORK

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-II

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

APR - 18224

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **48** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. ..... proposed source coding as a method of achieving efficiency in communication.
   (A) Lasswell
   (B) Gerbner
   (C) Vintage
   (D) Shannon

2. ..... communication is a method of communication through speech.
   (A) Written
   (B) Oral
   (C) Structural
   (D) Non-verbal

3. ..... knowledge can be communicated and expressed in the form of documents.
   (A) Explicit
   (B) Implicit
   (C) Non-verbal
   (D) Verbal

1. ..... यांनी संप्रेषणात कार्यक्षमता प्राप्त करण्याची एक पद्धत म्हणून सोर्स कोडिंग प्रस्तावित केले.
   (A) लासवेल
   (B) गर्बनर
   (C) व्हिंटेज
   (D) शॉनन

2. ..... संप्रेषण हे बोलण्याद्वारे संवाद साधण्याची पद्धत आहे.
   (A) लिखित
   (B) मौखिक
   (C) संरचनात्मक
   (D) अमौखिक

3. ..... ज्ञान, संप्रेषण आणि कागदपत्रांच्या स्वरूपात देता येते.
   (A) व्यक्त
   (B) अव्यक्त
   (C) अमौखिक
   (D) मौखिक

4. The Chinese developed the technique of block printing by ..... AD.

(A) 8th Century

(B) 5th Century

(C) 12th Century

(D) 13th Century

5. Gerbner's communication model was developed in .....

(A) 1948

(B) 1956

(C) 1968

(D) 1966

6. Barlo's model of communication consists source, message, ... and .....

(*i*) Channel

(*ii*) Receiver

(*iii*) Sender

(*iv*) Information

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

4. ब्लॉक प्रिंटिंगचे तंत्र चिनी लोकांनी ..... मध्ये विकसित केले.

(A) 8वे शतक

(B) 5वे शतक

(C) 12वे शतक

(D) 13वे शतक

5. गर्बनरचे संप्रेषण मॉडेल ..... मध्ये विकसित केले गेले.

(A) 1948

(B) 1956

(C) 1968

(D) 1966

6. बर्लोच्या संप्रेषण मॉडेलमध्ये स्रोत, संदेश ..... आणि ..... यांचा समावेश आहे.

(*i*) चॅनेल

(*ii*) रिसीव्हर/प्राप्तकर्ता

(*iii*) प्रेषक

(*iv*) माहिती

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

7. J.H. Shera has segregated information into ..... and ..... types.

(*i*) Conceptual information

(*ii*) Qualitative information

(*iii*) Quantitative information

(*iv*) Empirical information

Codes :

(A) (*ii*) and (*iv*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

8. Information storage and retrieval deals with ..... and .....

(*i*) Information recording

(*ii*) Information creation

(*iii*) Information access

(*iv*) Information security

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

7. जे.एच. शेरा यांनी माहितीचे विभाजन ..... आणि ..... या प्रकारात केले.

(*i*) संकल्पनात्मक माहिती

(*ii*) गुणात्मक माहिती

(*iii*) संख्यात्मक माहिती

(*iv*) अनुभवजन्य माहिती

संकेतांक :

(A) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

8. माहितीचे संग्रहण व प्रतिप्राप्ती ..... आणि ..... शी संबंधित आहे.

(*i*) माहितीची नोंदणी

(*ii*) माहितीची निर्मिती

(*iii*) माहितीची उपलब्धता

(*iv*) माहिती सुरक्षा

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

9. Arrange the 'Information Life Cycle' steps correctly :

(*i*) Identification

(*ii*) Authorization

(*iii*) Verification, validation, auditing

(*iv*) Design and creation of records

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(B) (*iv*), (*iii*), (*ii*), (*i*)

(C) (*iii*), (*ii*), (*i*) (*iv*)

(D) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

10. Match the following :

	List I	**List II**
(*a*)	Shannon and Weaver's Communication Model	(*i*) 1949
(*b*)	Berlo's communication Model	(*ii*) 1960
(*c*)	Foulger's Communication Model	(*iii*) 2002
(*d*)	Dance's Helical Spiral Model	(*iv*) 1967

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)

9. 'इन्फरमेशन लाईफ सायकल'च्या पायऱ्यांची अचूक रचना करा :

(*i*) ओळख

(*ii*) अधिकृतता

(*iii*) पडताळणी, प्रमाणीकरण, परीक्षण

(*iv*) अभिलेखांची रचना आणि निर्मिती

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*), (*iv*)

(B) (*iv*), (*iii*), (*ii*), (*i*)

(C) (*iii*), (*ii*), (*i*) (*iv*)

(D) (*iv*), (*i*), (*ii*), (*iii*)

10. जोड्या जुळवा :

	यादी I	**यादी II**
(*a*)	शॅनन अँड विवर संप्रेषण मॉडेल	(*i*) 1949
(*b*)	बर्लोस संप्रेषण मॉडेल	(*ii*) 1960
(*c*)	फोगर्स संप्रेषण मॉडेल	(*iii*) 2002
(*d*)	डान्स'स हेलिकल स्पायरल मॉडेल	(*iv*) 1967

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)

11. Karnataka State enacted the Public Library Act in .....

(A) 1962

(B) 1963

(C) 1965

(D) 1968

12. What is the primary goal of a usability study ?

(A) Gathering demographic information

(B) Evaluating user satisfaction

(C) Conducting competitor analysis

(D) Identifying software bugs

13. In which year was the 'National Policy on Library and Information System' introduced in India ?

(A) 2000

(B) 1986

(C) 1988

(D) 2012

11. कर्नाटक राज्याने ..... मध्ये सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा लागू केला.

(A) 1962

(B) 1963

(C) 1965

(D) 1968

12. उपयोगिता अभ्यासाचे प्राथमिक उद्दिष्ट काय आहे ?

(A) लोकसंख्येविषयक माहिती गोळा करणे

(B) वापरकर्त्यांच्या समाधानाचे मूल्यांकन करणे

(C) स्पर्धक विश्लेषण

(D) सॉफ्टवेअर बग शोधणे

13. भारतात ''ग्रंथालय व माहिती प्रणालीवर राष्ट्रीय धोरण' कोणत्या वर्षी लागू करण्यात आले ?

(A) 2000

(B) 1986

(C) 1988

(D) 2012

14. Which of the following is a key focus area of UNESCO's user education program ?

(A) Agricultural innovation

(B) Space exploration

(C) Information and communication technologies

(D) Automotive Engineering

15. According to the concept of user in Information Science user can be categorized as :

(*i*) Passive consumers

(*ii*) Active producers

(*iii*) Information seekers

(*iv*) Information creators

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

14. युनेस्कोच्या युजर एज्युकेशन प्रोग्राममध्ये खालीलपैकी कोणते मुख्य फोकस क्षेत्र आहे ?

(A) कृषी नवोपक्रम

(B) अंतराळ संशोधन

(C) माहिती आणि संप्रेषण तंत्रज्ञान

(D) ऑटोमोटिव्ह अभियांत्रिकी

15. माहितीशास्त्रातील वापरकर्त्यांच्या संकल्पनेनुसार वापरकर्त्यांचे वर्गीकरण खालीलप्रमाणे केले जाऊ शकते :

(*i*) निष्क्रिय ग्राहक

(*ii*) सक्रिय उत्पादक

(*iii*) माहिती शोधक

(*iv*) माहिती निर्माते

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

16. Which of the following organizations play a role in advocating for public libraries in the USA through the committee for public libraries ?

(*i*) American Library Association

(*ii*) Public Library Association

(*iii*) Library of Congress

(*iv*) Institute of Museum and Library Services

Codes :

(A) (*iii*) and (*iv*) are correct

(B) (*i*) and (*ii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

17. Which of the following are important ethical considerations for librarian ?

(*i*) Intellectual freedom

(*ii*) Patron privacy

(*iii*) Collection weeding

(*iv*) Marketing strategies

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*ii*) are correct

16. खालीलपैकी कोणत्या संस्था सार्वजनिक ग्रंथालयांसाठी समितीच्या माध्यामातून युएसए मधील सार्वजनिक ग्रंथालयांची वकिली करतात ?

(*i*) अमेरिकन लायब्ररी असोसिएशन

(*ii*) पब्लिक लायब्ररी असोसिएशन

(*iii*) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

(*iv*) इंस्टिट्यूट ऑफ म्यूजियम ॲण्ड लायब्ररी सर्व्हिसेस

संकेतांक :

(A) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

17. ग्रंथपालांसाठी खालीलपैकी कोणते महत्त्वाचे नैतिक विचार आहेत ?

(*i*) बौद्धिक स्वातंत्र्य

(*ii*) उपभोक्त्यांची गोपनीयता

(*iii*) संग्रह रद्दबातल करणे

(*iv*) मार्केटींग धोरण

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

18. Match the following Indian Institutes with their developed software :

List I	List II
(*a*) INSDOC	(*i*) DFS
(*b*) DESIDOC	(*ii*) NUCOS
(*c*) DRTC	(*iii*) AFSARI
(*d*) BARC	(*iv*) SANJAY

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)

19. Arrange the following is order of their establishment :

(*i*) Punjab University, Lahore

(*ii*) Summer School for Librarians, Baroda

(*iii*) School of Library Economy, Columbia

(*iv*) Andhra University, Vishakhapatnam

Codes :

(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)

18. खालील भारतीय संस्था व त्यांनी बनविलेल्या सॉफ्टवेअर यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

यादी I	यादी II
(*a*) आयएनएसडीओसी	(*i*) डिएफएस
(*b*) डिईएसआयडीओसी	(*ii*) एनयूसिओएस
(*c*) डिआरटीसी	(*iii*) एएफएसएआरआय
(*d*) बिएआरसी	(*iv*) एसएएनजेएवाय

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)

19. खालील दिलेल्या घटकांच्या त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

(*i*) पंजाब विद्यापीठ, लाहोर

(*ii*) समर स्कूल फॉर लायब्ररियन्स, बडोदा

(*iii*) स्कूल ऑफ लायब्ररी इकोनॉमी, कोलंबिया

(*iv*) आंध्रा विद्यापीठ, विशाखापट्टणम

सांकेतांक :

(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)

20. **Assertion (A) :** Librarianship is a dying profession, as everything is available online, making physical libraries obsolete.

Reason (R) : Librarians play a crucial role in information literacy, helping individuals, navigate the vast amount of information available online, evaluate sources for credibility and develop critical thinking skills.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is false but (R) is true

(D) (A) is true but (R) is false

21. DOAJ stands for .....

(A) Directory of Open Access Journals

(B) Directory of Online Agricultural Journals

(C) Directory of Astronomy Journals

(D) Directory of Offline Astrophysics Journals

20. **विधान (A) :** सर्वकाही ऑनलाईन उपलब्ध असल्याने ग्रंथालयचे कालबाह्य होत असल्याने ग्रंथपालन हा एक मरणासन्न व्यवसाय आहे.

कारणे (R) : ग्रंथपाल माहिती साक्षरतेमध्ये महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात, व्यक्तींना ऑनलाईन उपलब्ध असलेल्या मोठ्या प्रमाणात माहिती नेव्हिगेट करण्यास मदत करतात, विश्वासार्हतेसाठी स्रोतांचे मूल्यांकन करतात आणि गंभीर विचार विकसित करतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(D) (A) बरोबर आहेत परंतु (R) हे चूक आहे

21. डिओएजेचे पूर्णरूप ..... हे आहे.

(A) डिरेक्टरी ऑफ ओपन ॲक्सेस जर्नल्स

(B) डिरेक्टरी ऑफ ऑनलाईन ॲग्रिकल्चरल जर्नल्स

(C) डिरेक्टरी ऑफ ॲस्ट्रॉनॉमी जर्नल्स

(D) डिरेक्टरी ऑफ ऑफलाईन ॲस्ट्रोफिजिक्स जर्नल्स

22. ..... is not a secondary document.

(A) Bibliography

(B) Encyclopedia

(C) Thesis

(D) Abstracts

23. The University handbook (India) is .....

(A) A directory

(B) A dictionary

(C) A Bibliography

(D) An Encyclopedia

24. Manupatra is primarily a database of .....

(A) Mathematics

(B) Medical Science

(C) Legal (Law)

(D) Religion

22. ..... हा दुय्यम प्रलेख नाही.

(A) ग्रंथसूची

(B) ज्ञानकोश

(C) प्रबंध

(D) सारांश

23. द युनिव्हर्सिटीज हँडबुक ही/हा ..... आहे.

(A) निर्देशिका

(B) शब्दकोश

(C) ग्रंथसूची

(D) ज्ञानकोश

24. मानुपात्रा हा प्रामुख्याने ..... चा डेटाबेस आहे.

(A) गणित

(B) वैद्यकशास्त्र

(C) विधी (कायदा)

(D) धर्म

25. Conference proceedings .....

(*i*) Are sources of primary information

(*ii*) Provide only biographical information

(*iii*) Make available current research

(*iv*) Provide only list of conference participants

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

26. Emerald insight .....

(*i*) is an aggregator

(*ii*) is a publisher

(*iii*) makes available e-books and e-journals

(*iv*) is a professional association of librarians

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iii*) are correct

25. परिषद वृत्तांत हे .....

(*i*) प्राथमिक माहितीची साधने आहेत

(*ii*) केवळ चरित्रात्मक माहिती पुरवतात

(*iii*) प्रचलित माहिती उपलब्ध करतात

(*iv*) केवळ परिषदेतील सहभागींची यादी पुरवतात

सांकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

26. इमराल्ड इनसाईट .....

(*i*) हा एक संकलक आहे

(*ii*) हा एक प्रकाशक आहे

(*iii*) हे ई-बुक्स आणि ई-जर्नल्स उपलब्ध करतात

(*iv*) हा ग्रंथापालांचा एक व्यावसायिक संघ आहे

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

27. The EPWRF India Times Series .....

(*i*) is an online database

(*ii*) is a subscription-based database

(*iii*) open access database

(*iv*) is a database that makes available data of Indian economy

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

28. Match the following :

List I

(*a*) Books in print

(*b*) Ulrich international periodicals directory

(*c*) The world of learning

(*d*) India who's who

List II

(*i*) Bibliography of periodicals

(*ii*) Trade bibliography

(*iii*) Biographical source

(*iv*) Directory

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

27. दि इपीडब्लूआरएफ इंडिया टाइम्स सीरीज .....

(*i*) हा एक ऑनलाईन डेटाबेस आहे

(*ii*) हा एक वर्गणीधारित डेटाबेस आहे

(*iii*) हा मोफत वापरता येणारा डेटाबेस आहे

(*iv*) भारतीय अर्थव्यवस्थेसंबंधित माहिती उपलब्ध करणारा एक डेटाबेस आहे

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

28. जोड्या लावा :

यादी I

(*a*) बुक्स इन प्रिंट

(*b*) उलरीच इंटरनॅशनल पिरियॉडिकल्स डिरेक्टरी

(*c*) दि वर्ल्ड ऑफ लर्निंग

(*d*) इंडिया हुज हु

यादी II

(*i*) नियतकालिकांची सूची

(*ii*) व्यापारी ग्रंथसूची

(*iii*) चरित्र साधन

(*iv*) निर्देशिका

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

29. Identify the correct evolutionary sequence of the following year-books :

(*i*) Europa World Yearbook

(*ii*) India : a reference annual

(*iii*) Manorama Yearbook

(*iv*) Statesman's Yearbook

Codes :

(A) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

30. **Statement (A) :** Web of Science provides only full text articles.

Statement (B) : Web of Science provides abstracts and citations.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are correct

(B) Both (A) and (B) are incorrect

(C) (A) correct but (B) is incorrect

(D) (A) is incorrect and (B) is correct

29. खालील वार्षिकांच्या अचूक उत्क्रांतीदर्शक क्रम ओळखा :

(*i*) युरोपा वर्ल्ड इयरबुक

(*ii*) इंडिया : अ रेफरन्स ॲन्युअल

(*iii*) मनोरमा इयरबुक

(*iv*) स्टेटसमन्स इयरबुक

संकेतांक :

(A) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

30. **विधान (A) :** वेब ऑफ सायन्स केवळ पूर्णरूप लेख पुरवतो.

विधान (B) : वेब ऑफ सायन्स हा सारांश आणि सायटेशन्स पुरवतो.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (B) हे दोन्ही बरोबर आहेत

(B) (A) आणि (B) हे दोन्ही चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (B) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (B) हे बरोबर आहे

31. In a virtual reference service, what technology is commonly used for real-time communication between librarians and users ?

(A) Morse code

(B) Carrier pigeons

(C) Email

(D) Smoke signals

32. What is the primary purpose of a current awareness service ?

(A) Entertainment

(B) Social Networking

(C) Providing latest information

(D) Fitness Tracking

33. What is the purpose of geocoding in the context of geo-location ?

(A) Locating geological formations

(B) Assigning geographic coordinates to an address

(C) Measuring earthquake magnitudes

(D) Predicting weather patterns

31. व्हर्च्यूअल संदर्भ सेवेमध्ये ग्रंथपाल आणि वापरकर्ते यांच्यातील रिअल-टाईम संवादासाठी सामान्यत: कोणते तंत्रज्ञान वापरले जाते ?

(A) मोर्स कोड

(B) करिअर पिजन्स

(C) ईमेल

(D) स्मोक सिग्नल्स्

32. प्रचलित जागरूकता सेवेचा प्राथमिक उद्देश काय आहे ?

(A) मनोरंजन

(B) सोशल नेटवर्किंग

(C) नवीन माहिती पुरविणे

(D) फिटनेस ट्रॅकिंग

33. भौगोलिक स्थानाच्या संदर्भात जिओकोडिंगचा उद्देश्य काय आहे ?

(A) भौगोलिक रचना शोधणे

(B) पत्त्यावर भौगोलिक निर्देशांक नियुक्त करणे

(C) भूकंपाची तीव्रता मोजणे

(D) हवामानाच्या नमुन्यांचा अंदाज लावणे

34. Which international organization plays a significant role in standardizing patent information and promoting global cooperation in the field ?

(A) UNESCO

(B) WIPO

(C) WTO

(D) WHO

35. In context with web 2.0 technology, RSS stands for .....

(*i*) Really Simple Syndication

(*ii*) Rich Site Summary

(*iii*) Remote Site Sync

(*iv*) RDF Site Summary

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

34. पेटंट माहितीचे मानकीकरण आणि या क्षेत्रातील जागतिक सहकार्याला प्रोत्साहन देण्यासाठी कोणती आंतरराष्ट्रीय संस्था महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते ?

(A) युनेस्को

(B) डब्ल्युआयपीओ

(C) डब्ल्युटीओ

(D) डब्ल्युएचओ

35. वेब 2.0 टेक्नॉलाचीच्या संदर्भात आरएसएस म्हणजे काय ?

(*i*) रियली सिंपल सिंडीकेशन

(*ii*) रिच साईट समरी

(*iii*) रिमोट साईट सिंक

(*iv*) आरडीएफ साईट समरी

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

36. Which protocols are often utilized by web scale discovery services to aggregate content ?

(*i*) Z39.50

(*ii*) OAI-PMH

(*iii*) SRU/W

(*iv*) FTP

Codes :

(A) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(B) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

37. Which technologies are associated with librarian 2.0 practices ?

(*i*) RFID technology

(*ii*) Cloud computing

(*iii*) Virtual reality

(*iv*) Dewey Decimal System

Codes :

(A) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

36. वेब स्केल डिस्कव्हरी सर्व्हिसेसद्वारे सामग्री एकत्रित करण्यासाठी कोणत्या प्रोटोकॉलचा वापर केला जातो ?

(*i*) झेड39.50

(*ii*) ओएआय-पीएमएच

(*iii*) एसआरयू/डब्ल्यू

(*iv*) एफटीपी

संकेतांक :

(A) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

37. कोणते तंत्रज्ञाने लायब्ररीयन 2.0 पद्धतीशी संबंधित आहेत ?

(*i*) आरएफआयडी तंत्रज्ञान

(*ii*) क्लाऊड कॉमप्युटींग

(*iii*) आभासी वास्तव

(*iv*) ड्यूई डेसिमल प्रणाली

संकेतांक :

(A) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

38. Match the following :

List I

(*a*) INIS

(*b*) AGRIS

(*c*) INFOTERRA

(*d*) APINESS

List II

(*i*) Food and Agriculture Organization

(*ii*) UNESCO

(*iii*) International Atomic Energy Agency

(*iv*) United Nations Environment Program

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)

38. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) आयएनआयएस

(*b*) एजीआरआयएस

(*c*) आयएनएफओटीईआरआरए

(*d*) एपीआयएनईएसएस

यादी II

(*i*) अन्न आणि कृषी संघटना

(*ii*) युनिस्को

(*iii*) आंतरराष्ट्रीय अणु ऊर्जा एजन्सी

(*iv*) संयुक्त राष्ट्र पर्यावरण कार्यक्रम

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)

39. Arrange the Library Networks in chronological order of their establishment ?

(*i*) INFLIBNET

(*ii*) NICNET

(*iii*) DELNET

(*iv*) BALNET

Codes :

(A) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

40. **Assertion (A) :** Library Consortia play a pivotal role in enhancing resource-sharing and collaboration among libraries.

Reason (R) : Library consortia facilitate cost-effective access to a wide range of resources, including books, journals and electronic databases, by leveraging collective bargaining power.

Codes :

(A) (A) is false but (R) is true

(B) (A) is true but (R) is false

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

39. खालील ग्रंथालय नेटवर्कस् त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

(*i*) आयएनएफएलआयबीएनईटी

(*ii*) एनआयसीएनईटी

(*iii*) डिईएलएनईटी

(*iv*) बिएएलएनईटी

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

40. **विधान (A) :** ग्रंथालयांमधील संसाधनांची देवाणघेवाण आणि सहयोग वाढवण्यात लायब्ररी कंसोर्टिया महत्त्वाची भूमिका बजावते.

कारण (R) : लायब्ररी कंसोर्टिया सामूहिक सौदेबाजीच्या सामर्थ्याचा फायदा घेऊन पुस्तके, नियतकालिके आणि इलेक्ट्रानिक डेटाबेससह विस्तृत स्रोत किफायतशीरपणे उपलब्ध करतात.

संकेतांक :

(A) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

41. The acronym 'POSDCORB' was coined by .....

(A) Elton Mayo

(B) Chester Bernard

(C) Lillian Gilbreth

(D) Luther Gulick and L. Urwick

42. Theory of motivation is considered as basic factor in all work related studies on motivation, has been proposed by .....

(A) Herzberg

(B) Maslow

(C) Bakke and Argyris

(D) Douglas McGregor

43. External causes of deterioration of library materials are :

(A) Light, Temperature and Humidity

(B) Ink

(C) Leather

(D) Photographs and Films

41. 'POSDCORB' या आद्याक्षरी संज्ञेची निर्मिती कोणी केली ?

(A) इल्टॉन मायो

(B) चेस्टर बर्नार्ड

(C) लिलीयन गीलब्रेथ

(D) ल्युथर गुलिक आणि एल. उरविक

42. सर्व कामाशी संबंधित असलेला प्रेरणा अभ्यासाचा मूलभूत घटक प्रेरणा सिद्धांत ..... ने प्रस्तावित केला.

(A) हर्झबर्ग

(B) मास्लो

(C) बॅके आणि आरजीरीस

(D) डाग्लस मॅकग्रीगॉर

43. कोणत्या बाह्यकारणांमुळे ग्रंथालय साधनांचा ऱ्हास होतो ?

(A) प्रकाश, तापमान आणि आर्द्रता

(B) शाई

(C) कातडी

(D) छायाचित्र आणि फीत

44. Based on experience Henry Fayol listed the principles :

(*i*) Division of Labour

(*ii*) Unity of command

(*iii*) Library Science is an experimental science

(*iv*) No Library is an Island

Codes :

(A) Both (*i*) and (*ii*) are correct

(B) Both (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iii*) are correct

45. Resistance is inevitable response to any major changes because of .....

(*i*) Lack of understanding

(*ii*) Fear of unknown and failure

(*iii*) Lack of competency

(*iv*) Over confidence

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

44. हेन्री फायॉलने अनुभव आधारित कोणते सिद्धांत प्रस्तुत केले ?

(*i*) श्रम विभागणी

(*ii*) आदेशातील एकवाक्यता (युनीटी ऑफ कमांड)

(*iii*) ग्रंथालय शास्त्र हे प्रायोगिक विज्ञान आहे

(*iv*) कोणतेही ग्रंथालय बेट नाही

संकेतांक :

(A) दोन्ही (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

45. कोणत्याही प्रमुख बदलांना विरोध होणे ही अपरिहार्य प्रतिक्रिया आहे, कारण :

(*i*) अज्ञान

(*ii*) अज्ञात अपयशाची भीती

(*iii*) सक्षमतेचा अभाव

(*iv*) अति आत्मविश्वास

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

46. The types of information needed by scientist are :

(*i*) Experimental information

(*ii*) Know-why information

(*iii*) User information

(*iv*) Know-how information

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

47. Items of furniture and equipment in a library include :

(*i*) Book racks

(*ii*) Periodical display racks

(*iii*) Microform

(*iv*) Computer

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

46. वैज्ञानिकांना आवश्यक असलेल्या माहितीचे प्रकार ..... आहेत.

(*i*) प्रायोगिक माहिती

(*ii*) नो-व्हाय माहिती

(*iii*) वाचकांची माहिती

(*iv*) नो-हाऊ माहिती

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

47. ग्रंथालय फर्निचर आणि उपकरणात ..... या बाबींचा समावेश होतो.

(*i*) ग्रंथांचे कपाट

(*ii*) नियतकालिक डिस्प्ले रॅक

(*iii*) मायक्रोफॉर्म

(*iv*) संगणक

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

48. Match the following :

List I

(*a*) Broadcasting

(*b*) Mass media

(*c*) Product promotion

(*d*) Demography

List II

(*i*) Market segmentation

(*ii*) Library website

(*iii*) Journals

(*iv*) Radio and Television

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

48. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) प्रसारण

(*b*) जनसंपर्क माध्यम

(*c*) उत्पादन प्रकार

(*d*) लोकसंख्या

यादी II

(*i*) मार्केट विभाजन

(*ii*) ग्रंथालयाची वेबसाईट

(*iii*) नियतकालिके

(*iv*) रेडिओ आणि टेलिव्हिजन

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

49. Arrange the following product development stages in logical order :

(*i*) Product development

(*ii*) Product testing

(*iii*) Search for ideas

(*iv*) Product launching

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

50. **Assertion (A) :** The circulation desk staff play critical role in a library.

Reason (R) : Circulation staff build image of the library.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

49. उत्पादन निर्मितीच्या खालील टप्प्यांची तर्कशुद्ध रचना करा :

(*i*) उत्पादन विकास

(*ii*) उत्पादन चाचणी

(*iii*) कल्पनेचा शोध

(*iv*) उत्पादन लॉंचिंग

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*i*)

50. **विधान (A) :** देवघेव काऊंटरवरील कर्मचारी ग्रंथालयात महत्त्वाची भूमिका पार पाडतात.

कारण (R) : देवघेव काऊंटरवरील कर्मचारी ग्रंथालयाची प्रतिमा उंचावतात.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर परंतु (R) हे चुकीचे आहे

(B) (A) चुकीचे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

51. ..... protocol is used to map MAC address to IP address.

(A) TCP

(B) ARP

(C) ICMP

(D) BOOTP

52. Asynchronous transmission is also known as ..... transmission.

(A) Start-stop

(B) One-way

(C) Continuous streaming

(D) Two-way

53. ..... improves utilization of communication networks and also provides fault tolerance.

(A) Circuit switching

(B) Packet switching

(C) Message switching

(D) Virtual switching

51. ..... ही नियमावली मॅक ॲड्रेसची आयपी ॲड्रेसशी जुळणी करण्यासाठी वापरली जाते.

(A) टीसीपी

(B) एआरपी

(C) आयसीएमपी

(D) बूटपी

52. असिंक्रोनस ट्रान्समिशनला ..... ट्रान्समिशन असेही म्हणतात.

(A) स्टार्ट-स्टॉप

(B) एक मार्ग

(C) सतत प्रवाह

(D) दोन मार्ग

53. ..... संप्रेषण नेटवर्कचा वापर सुधारतो आणि दोष सहिष्णुता देखील प्रदान करतो.

(A) सर्किट स्विचिंग

(B) पॅकेट स्विचिंग

(C) संदेश स्विचिंग

(D) आभासी स्विचिंग

54. IPv6 is also known as .....

(A) IP6G

(B) IPng

(C) IPig

(D) IP5G

55. Which of the following are two types of DNS (Domain Name System) records ?

(*i*) Request

(*ii*) Responses

(*iii*) Question

(*iv*) Resources

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

56. The AR APP "Timescape : Kolkata" is developed by .....

(*i*) University Liverpool

(*ii*) Jadhavpur University

(*iii*) British Library

(*iv*) Kolkata University

(*v*) Mellon foundation

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*v*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*), (*iv*) and (*v*) are correct

54. आयपीव्ही6ला (IPv6) ..... म्हणून देखील ओळखले जाते.

(A) आयपी6जी

(B) आयपीएनजी

(C) आयपीआयजी

(D) आयपी5जी

55. खालीलपैकी कोणते दोन प्रकार डीएनएस (DNS) (डोमेन नेम सिस्टम) रेकॉर्ड आहेत ?

(*i*) विनंती

(*ii*) प्रतिसाद

(*iii*) प्रश्न

(*iv*) संसाधने

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

56. एआर ॲप ''टाइमस्केप : कोलकाता'' कोणी विकसित केले ?

(*i*) लिव्हरपूल विद्यापीठ

(*ii*) जाधवपूर विद्यापीठ

(*iii*) ब्रिटिश लायब्ररी

(*iv*) कोलकाता विद्यापीठ

(*v*) मेलॉन फाउंडेशन

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*v*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*), (*iv*) आणि (*v*) बरोबर आहेत

57. Which of the following are associated with the session layer ?

(*i*) Dialog control

(*ii*) Token Management

(*iii*) Semantics of the information transmitted

(*iv*) Synchronization

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

58. Arrange the following networks according to their year of establishment :

(*i*) CSNET

(*ii*) NSFNET

(*iii*) ARPANET

(*iv*) ANSNET

Codes :

(A) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

57. खालीलपैकी कोणते सत्र स्तराशी संबंधित आहेत ?

(*i*) संवाद नियंत्रण

(*ii*) टोकन व्यवस्थापन

(*iii*) प्रसारित केलेल्या माहितीचे सिमँटिक्स

(*iv*) सिंक्रोनाइझेशन

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

58. खालील नेटवर्कचा त्यांच्या स्थापनेच्या वर्षानुसार योग्य क्रम लावा :

(*i*) सीएसनेट

(*ii*) एनएसएफनेट

(*iii*) अर्पानेट

(*iv*) एएनएसनेट

संकेतांक :

(A) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

(D) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

59. Match the following :

List I	List II
(*a*) Google	(*i*) Hive
(*b*) Samsung	(*ii*) Playstation VR
(*c*) HTC	(*iii*) Gear VR
(*d*) Sony	(*iv*) Cardboard

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)

60. **Assertion (A) :** In 1995 the Federation National Council referred the internet as global information system.

Reason (R) : Every minute information published in the world is available on the internet.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

59. जोड्या जुळवा :

यादी I	यादी II
(*a*) गूगल	(*i*) हाइव
(*b*) सॅमसंग	(*ii*) प्लेस्टेशन व्हीआर
(*c*) एचटीसी	(*iii*) गियर व्हीआर
(*d*) सोनी	(*iv*) कार्डबोर्ड

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)

60. **विधान (A) :** 1995 मध्ये फेडरेशन नॅशनल कौन्सिलने इंटरनेटला ग्लोबल इन्फॉर्मेशन सिस्टम म्हणून संबोधले आहे.

कारण (R) : जगात प्रकाशित होणारी प्रत्येक मिनिटाची माहिती इंटरनेटवर उपलब्ध आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

61. The language used by RDF is called .....

(A) RDF/XML

(B) HTML/RDF

(C) RDF/HTML

(D) RDF/SGML

62. Position detection pattern are arranged at ..... corners of QR code.

(A) 1

(B) 2

(C) 3

(D) 4

63. Which type of AI is supposed to be hypothetical ?

(A) Artificial Narrow Intelligence

(B) Artificial General Intelligence

(C) Artificial Super Intelligence

(D) Robotic Artificial Intelligence

61. आरडीएफ (RDF) द्वारे वापरलेल्या भाषेला असे म्हणतात .....

(A) आरडीएफ/एक्सएमएल

(B) एचटीएमएल/आरडीएफ

(C) आरडीएफ/एचटीएमएल

(D) आरडीएफ/एसजिएमएल

62. क्यूआर कोडच्या ..... कोप-यांवर पोझिशन डिटेक्शन पॅटर्नची मांडणी केली आहे.

(A) 1

(B) 2

(C) 3

(D) 4

63. एआय (AI) चा कोणता प्रकार काल्पनिक असावा ?

(A) आर्टिफिशल नॅरो इंटेलिजेन्स

(B) आर्टिफिशल जनरल इंटेलिजेन्स

(C) आर्टिफिशल सुपर इंटेलिजेन्स

(D) रोबोटिक आर्टिफिशल इंटेलिजेन्स

64. Econstor is a non-profit digital archiving service provided by .....

(A) Library of Congress

(B) Australian National Library of Economics

(C) German National Library of Economics

(D) National Library of Economics, Netherland

65. ..... and ..... are syntaxes for pointing to parts of an XML documents.

(*i*) X pointer

(*ii*) X link

(*iii*) X fragments

(*iv*) CSS

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iii*) are correct

64. इकॉन्स्टर (Econstor) ही ना-नफा डिजिटल संग्रहण सेवा ..... द्वारे प्रदान केली जाते.

(A) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

(B) ऑस्ट्रेलियन नॅशनल लायब्ररी ऑफ इकोनॉमिक्स

(C) जर्मन नॅशनल लायब्ररी ऑफ इकोनॉमिक्स

(D) नॅशनल लायब्ररी ऑफ इकोनॉमिक्स, नेदरलँड

65. ..... आणि ..... एक्सएमएल (XML) दस्तऐवजांच्या भागांकडे निर्देश करण्यासाठीच्या वाक्य रचना आहेत.

(*i*) एक्स पॉइंटर

(*ii*) एक्स लिंक

(*iii*) एक्स फ्रॅगमेंटस्

(*iv*) सीएसएस

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

66. DEITY (Department of Electronics and Information Technology) has awarded the project entitled, "centre for excellence for digital preservation" to which of the following agencies ?

(*i*) C-DAC Pune

(*ii*) C-DAC Bangalore

(*iii*) C-DAC Noida

(*iv*) IIT Kharagpur

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

67. Which of the following provides IaaS ?

(*i*) Rackspace

(*ii*) Duraspace

(*iii*) Liblime

(*iv*) Amazon Web Service

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iv*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

66. डिईआयटीवाय (DEITY) (इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान विभाग) ने खालीलपैकी कोणत्या एजन्सीला ''सेंटर फॉर एक्सलन्स फॉर डिजिटल प्रिझर्वेशन'' नावाचा प्रकल्प प्रदान केला आहे ?

(*i*) सी-डॅक, पुणे

(*ii*) सी-डॅक, बंगलोर

(*iii*) सी-डॅक, नोएडा

(*iv*) आयआयटी खरगपूर

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

67. खालीलपैकी कोण आयएएएस (IaaS) प्रदान करते ?

(*i*) रॅक्स्पेस

(*ii*) ड्युरास्पेस

(*iii*) लिबलाईम

(*iv*) एमेझॉन वेब सर्विस

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

68. Match the following :

List I

(*a*) Amazon Web Service

(*b*) Eucalyptus

(*c*) Openstack

(*d*) Gigaspaces cloudify

List II

(*i*) GPLv3

(*ii*) Proprietary

(*iii*) Apache2

(*iv*) Open source

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)

68. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) अमॅझॉन वेब सर्विस

(*b*) युकेलिप्टस

(*c*) ओपनस्टॉक

(*d*) गिगास्पेस क्लाउडिफाई

यादी II

(*i*) जीपीएलव्ही3

(*ii*) प्रोप्रॉयटरी

(*iii*) अपाचे2

(*iv*) ओपन सोर्स

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)

69. Arrange the following digital Libraries in the order in which they were established :

(*i*) TKDL

(*ii*) Muktabodha

(*iii*) Nalanda Digital Library

(*iv*) NSDL

Codes :

(A) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

(B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(C) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(D) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

70. **Assertion (A) :** Libraries are facing challenges while adopting linked data.

Reason (R) : Libraries so long have relied on document Centric models such as MARC and not on data centric model.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

69. खालील डिजिटल ग्रंथालयांची त्यांच्या स्थापना वर्षानुसार रचना करा :

(*i*) टीकेडीएल

(*ii*) मुक्तबोध

(*iii*) नालंदा डिजिटल ग्रंथालय

(*iv*) एनएसडीएल

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

(B) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(C) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

(D) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*)

70. **विधान** (A) : लिंक्ड डेटाचा अवलंब करतांना गंथालयांसमोर आव्हाने आहेत.

कारण (R) : ग्रंथालये आतापर्यंत मार्क (MARC) सारख्या प्रलेख केंद्रित डेटा मॉडेलवर अवलंबून आहेत, डेटा केंद्रित मॉडेलवर अवलंबून नाही.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

71. Who owns the Web of Science currently ?

(A) Elsevier

(B) Clarivate Analytics

(C) Springer

(D) Thomas Reuters

72. What is the purpose of literature review ?

(A) To find out what is already researched

(B) To carry out citation study

(C) To have a long list of references

(D) To increase the size of the research report

73. Case study .....

(A) Tries to understand population's characteristics by studying samples

(B) Attempts to find why and how one variable produces change in another variable

(C) Enquires only about past happenings

(D) Carries out in depth contextual analysis of a single research element

71. सध्या वेब ऑफ सायन्सची मालकी कोणाकडे आहे ?

(A) एल्झेव्हिअर

(B) क्लॅरिव्हेट अनॅलिटीक्स

(C) स्प्रिंगर

(D) थॉमसन रूटर्स

72. वाचन साहित्य आढाव्याचा हेतू काय ?

(A) पूर्वी काय संशोधन झाले आहे ते माहीत करून घेणे

(B) उल्लेखांचा अभ्यास करणे

(C) संदर्भांची प्रदीर्घ यादी तयार करणे

(D) संशोधन अहवालाचा आकार वाढविणे

73. व्यष्टी अध्ययन हे .....

(A) नमुन्याचा अभ्यासाद्वारे लक्षगटाची वैशिष्ट्ये जाणून घेण्याचा प्रयत्न करते

(B) एक चल दुसऱ्या चलामध्ये का आणि कशाप्रकारचा बदल घडवून आणते हे शोधण्याचा प्रत्यत्न करते

(C) केवल गतकाळातील घडामोडींची चौकशी करते

(D) एका संशोधन घटकाचे संदर्भासह सखोल विश्लेषण करते

74. Which of the following is a feature of non-probability sampling ?

(A) Random

(B) Objective

(C) Subjective

(D) Systematic

75. Which of the following is not included in the 'introduction' chapter of a research report ?

(*i*) Objectives of the research

(*ii*) Analysis and interpretation

(*iii*) Recommendations

(*iv*) Scope and limitations

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

74. खालीलपैकी असंभाव्यता नमुना निवडीचे वैशिष्ट्य कोणते आहे ?

(A) यादृच्छिक

(B) वस्तुनिष्ठ

(C) व्यक्तिनिष्ठ

(D) पद्धतशीर

75. संशोधन अहवालातील ''प्रस्तावना'' प्रकरणामध्ये खालीलपैकी कशाचा समावेश नसतो ?

(*i*) संशोधनाची उद्दिष्टे

(*ii*) विश्लेषण आणि अर्थनिर्वचन

(*iii*) शिफारशी

(*iv*) व्याप्ती आणि मर्यादा

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

76. ..... and ..... are data collection techniques and tools.

(*i*) Diary

(*ii*) Sampling

(*iii*) Data analysis and interpretation

(*iv*) Survey Monkey

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

77. ..... and ..... could be found by applying the law of scattering.

(*i*) Core journals

(*ii*) Ranked list of journals

(*iii*) Impact factor

(*iv*) Author's productivity

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

76. ..... आणि ..... ही माहिती संकलनाची तंत्रे आणि साधने आहेत.

(*i*) डायरी

(*ii*) नमुना निवड

(*iii*) माहिती विश्लेषण आणि अर्थनिर्वचन

(*iv*) सर्व्हेमंकी

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

77. विखरण सिद्धांताच्या उपयोजनातून ..... आणि ..... मिळविता येते.

(*i*) कोअर नियतकालिके

(*ii*) नियतकालिकांची क्रमाधारित यादी

(*iii*) इम्पॅक्ट फॅक्टर

(*iv*) लेखकाची उत्पादकता

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

78. **Assertion (A) :** Questionnaire data are supplemented by data collected through interview.

Reason (R) : Compared to questionnaire data, interview data is more reliable.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are false

(B) (A) is true but (R) is false

(C) (A) is false but (R) is true

(D) Both (A) and (R) are true

79. Identify the logical sequence of activities related to compiling a literature review :

(A) Identification of keywords, formulation of search strategy, searching literature, writing literature review

(B) Identification of keywords, formulation of search strategy, searching literature, reading literature, writing literature review

(C) Formulation of search strategy, Identification of keywords, searching literature, reading literature, writing literature review

(D) Reading literature, identification of keywords, formulation of search strategy, searching literature, writing literature review

78. **विधान (A) :** प्रश्नावलीद्वारे संकलित माहितीला पूरक म्हणून मुलाखतीद्वारे मिळविलेल्या माहितीचा वापर केला जातो.

कारण (R) : प्रश्नावलीद्वारे संकलित माहितीच्या तुलनेत मुलाखतीद्वारे संकलित केलेली माहिती अधिक विश्वसनीय असते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(B) (A) बरोबर परंतु (R) हे चूक आहे

(C) (A) चूक परंतु (R) हे बरोबर आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

79. वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिण्यासंबंधीच्या कार्यांचा तर्कशुद्ध क्रम ओळखा :

(A) कीवर्डस निश्चित करणे, शोधव्यूह तयार करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे, वाचनसाहित्य वाचणे

(B) कीवर्डस निश्चित करणे, शोधव्यूह तयार करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्य वाचणे, वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे

(C) शोधव्यूह तयार करणे, कीवर्डस निश्चित करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्य वाचणे, वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे

(D) वाचनसाहित्य वाचणे, कीवर्डस निश्चित करणे, शोधव्यूह तयार करणे, वाचनसाहित्य शोधणे, वाचनसाहित्याचा आढावा लिहिणे

80. Match the following :

List I

(*a*) Questionnaire

(*b*) Census report

(*c*) Observation

(*d*) Interview

List II

(*i*) Participant and non-participants

(*ii*) Close and open ended

(*iii*) Secondary data

(*iv*) Focus group

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)

80. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) प्रश्नावली

(*b*) जनगणना अहवाल

(*c*) निरीक्षण

(*d*) मुलाखत

यादी II

(*i*) सहभागी आणि अ-सहभागी

(*ii*) बंदिस्त आणि मुक्त

(*iii*) दुय्यम माहिती

(*iv*) फोकस ग्रुप

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)

81. In the 6th Edition of Colon Classification the phase relation notation "e" shows .....

(A) Comparison

(B) Influence

(C) General

(D) Tool

82. How many levels of description AACR II specifies ?

(A) 2

(B) 3

(C) 5

(D) 4

83. ..... is loosely assembled and are in incidental relation which can be easily set apart.

(A) Facet

(B) Phases

(C) Array

(D) Basic subject

81. कोलन वर्गीकरणच्या 6व्या आवृत्तीमध्ये फेज रीलेशन "e" हे चिन्ह ..... दर्शवते.

(A) तुलना

(B) प्रभाव

(C) सामान्य

(D) साधन

82. ए.ए.सी.आर. II वर्णनाचे किती स्तर निर्दिष्ट करते ?

(A) 2

(B) 3

(C) 5

(D) 4

83. ..... हे लुजली असेंबल्ड आहे आणि ते सहजपणे विलग केले जाऊ शकतात.

(A) पेंलू

(B) फेज

(C) पंक्ती

(D) मूळ विषय

84. The analysed layout and text object (ALTO) XML Schema was first created by the .....

(A) METAe project group

(B) Research Libraries group RL

(C) University of Michigan

(D) Wikipedia

85. Which of the following are special auxiliary subdivisions in UDC ?

(*i*) Colon

(*ii*) Apostrophe

(*iii*) Point nought

(*iv*) Sub-grouping

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

86. In RDA the class of materials are represented by .....

(*i*) Context type

(*ii*) Carrier type

(*iii*) Media type

(*iv*) Content type

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*iv*), (*i*) and (*ii*) are correct

84. ॲनालाईजड लेआऊट ॲन्ड टेक्स्ट ऑब्जेक्ट (ALTO) XML स्कीमा प्रथम .....यांनी तयार केला होता.

(A) METAe प्रकल्प गट

(B) रिसर्च लायब्ररी ग्रुप आर.एल.

(C) मिशिगन विद्यापीठ

(D) विकीपीडिया

85. युडीसी मध्ये खालीलपैकी कोणते विशेष सहायक उपविभाग आहेत ?

(*i*) कोलन

(*ii*) अपोस्ट्रॉफी

(*iii*) पॉइंट नॉट

(*iv*) सब ग्रुपिंग

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

86. आरडीए मध्ये साहित्य सामग्रीचे ..... दर्शविले जातात.

(*i*) संदर्भ प्रकार

(*ii*) वाहक प्रकार

(*iii*) माध्यम प्रकार

(*iv*) आशय प्रकार

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*iv*), (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

87. Match the following :

List I		List II	
(*a*)	COMPASS	(*i*)	1966
(*b*)	SLIC	(*ii*)	1968
(*c*)	NEPHIS	(*iii*)	1977
(*d*)	PRECIS	(*iv*)	1990

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)

88. Arrange the following categories of controlled vocabularies in increasing order of flexibility for post co-ordinate :

(*i*) Classification schemes

(*ii*) Ontologies

(*iii*) Subject Heading List

(*iv*) Thesauri

Codes :

(A) (*iv*), (*i*), (*ii*) and (*iii*)

(B) (*iii*), (*iv*), (*ii*) and (*i*)

(C) (*ii*), (*i*), (*iii*) and (*iv*)

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) and (*ii*)

87. जोड्या जुळवा :

यादी I		यादी II	
(*a*)	COMPASS	(*i*)	1966
(*b*)	SLIC	(*ii*)	1968
(*c*)	नेफीस	(*iii*)	1977
(*d*)	PRECIS	(*iv*)	1990

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)

88. पोस्ट को-ऑडिनेटसाठी लवचिकतेच्या वाढत्या क्रमाने नियंत्रित शब्दसंग्रहांच्या खालील श्रेणी व्यवस्थित करा :

(*i*) वर्गीकरण योजना

(*ii*) ऑन्टोलॉजीज

(*iii*) विषय शीर्षक यादी

(*iv*) थिसॉरी

संकेतांक :

(A) (*iv*), (*i*), (*ii*) आणि (*iii*)

(B) (*iii*), (*iv*), (*ii*) आणि (*i*)

(C) (*ii*), (*i*), (*iii*) आणि (*iv*)

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) आणि (*ii*)

89. **Statement (A) :** Bibliographic utility organisations offer bibliographic services to subscribing libraries.

Statement (B) : Library of Congress is a bibliographic utility organization.

Codes :

(A) Statement (A) is true but (B) is false

(B) Statement (A) is false but (B) is true

(C) Statement (A) and (B) are false

(D) Both (A) and (B) are true

90. In ....., the bandwidth of a channel is shared by a number of independent signals.

(A) Space division multiplexing

(B) Frequency division multiplexing

(C) Time division multiplexing

(D) Code division multiplexing

89. **विधान (A) :** बिब्लीओग्राफीक युटिलिटिज या संस्था वर्गणीदार ग्रंथालयांना ग्रंथसूचीय सेवा प्रदान करतात.

विधान (B) : लायब्ररी ऑफ कॉंग्रेस ही एक बिब्लीओग्राफीक युटीलीटी प्रदान करणारी संस्था आहे.

संकेतांक :

(A) विधान (A) बरोबर परंतु (B) हे चुकीचे आहे

(B) विधान (A) चुकीचे परंतु (B) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही विधान (A) आणि (B) चूक आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

90. ..... मध्ये, चॅनेलची बँडविड्थ अनेक स्वतंत्र सिग्नलद्वारे सामायिक केली जाते.

(A) स्पेस विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग

(B) वारंवारता विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग

(C) वेळ विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग

(D) कोड विभागणी मल्टीप्लेक्सिंग

91. The Calcutta Public Library was established largely at the initiative of .....

(A) K.M. Asadullah

(B) Lord Curzon

(C) F.P. Strong

(D) J.H. Stocqueler

92. Number of management principles given by Henry Fayol are .....

(A) 12

(B) 14

(C) 16

(D) 10

93. Which is not the part of marketing mix ?

(A) Product Design

(B) Product Distribution

(C) Product reduction

(D) Product pricing

91. ..... यांच्या पुढाकाराने कलकत्ता सार्वजनिक वाचनालयाची स्थापना झाली.

(A) के.एम. असादुल्ला

(B) लॉर्ड कर्झन

(C) एफ.पी. स्ट्रॉंग

(D) जे.एच. स्टॉकलर

92. हेन्री फायॉलने व्यवस्थापनाची किती तत्त्वे दिली ?

(A) 12

(B) 14

(C) 16

(D) 10

93. पुढीलपैकी कोणता 'मार्केटिंग मिक्स'चा भाग नाही ?

(A) उत्पादन रचना

(B) उत्पादन वितरण

(C) उत्पादन कपात

(D) उत्पादन किंमत

94. The promotional channel of marketing is .....

(A) Expenditure

(B) Profitability

(C) Overheads

(D) Demonstration

95. Which elements were included in commodity information system ?

(*i*) Health data

(*ii*) Population data

(*iii*) Education data

(*iv*) Profit data

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

96. Which of the following are not consortiums of Medical Science ?

(*i*) ERMED

(*ii*) NTRMED

(*iii*) MEDLARS

(*iv*) PUBMED

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

94. पुढीलपैकी मार्केटिंगचे प्रसिद्धी माध्यम कोणते ?

(A) खर्च

(B) नफा

(C) ओव्हरहेड

(D) प्रात्यक्षिक

95. कमोडिटी माहिती प्रणालीमध्ये कोणते घटक समाविष्ट केले गेले ?

(*i*) आरोग्य डेटा

(*ii*) लोकसंख्या डेटा

(*iii*) शैक्षणिक डेटा

(*iv*) नफा डेटा

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

96. खालीलपैकी कोणते वैद्यकशास्त्राचे कन्सोरटियम नाहीत ?

(*i*) ईआरएमईडी

(*ii*) एनटीआरएमईडी

(*iii*) एमईडीएलएआरएस

(*iv*) पीयूबीएमईडी

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

97. ..... and ..... are primary sources.

(*i*) Bibliography

(*ii*) Yearbooks

(*iii*) Conference Proceedings

(*iv*) Journals

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*i*) and (*ii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

98. Match the following :

List I

(*a*) Indian Citation Index

(*b*) Science Citation Index

(*c*) Scopus

(*d*) Web of Science

List II

(*i*) 1964

(*ii*) 1997

(*iii*) 2004

(*iv*) 2009

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

97. ..... आणि ..... ही प्राथमिक साधने आहेत.

(*i*) ग्रंथसूची

(*ii*) वार्षिके

(*iii*) परिषद वृत्तांत

(*iv*) नियतकालिके

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

98. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) इंडियन सायटेशन इंडेक्स

(*b*) सायन्स सायटेशन इंडेक्स

(*c*) स्कोपस

(*d*) वेब ऑफ सायन्स

यादी II

(*i*) 1964

(*ii*) 1997

(*iii*) 2004

(*iv*) 2009

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

99. Arrange the information centres in chronological order of their establishment year :

(*i*) NASSDOC

(*ii*) DESIDOC

(*iii*) INSDOC

(*iv*) SENDOC

Codes :

(A) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(B) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

100. **Assertion (A) :** Product constitutes heart of marketing.

Reason (R) : Marketing myopia is need of the day.

Codes :

(A) (A) is false but (R) is true

(B) (A) is true but (R) is false

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

99. खालील माहिती केन्द्रे त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे बरोबर क्रम लावा :

(*i*) एनएएसएसडिओसी

(*ii*) डिईएसआयडिओसी

(*iii*) आयएनएसडिओसी

(*iv*) एसईएनडिओसी

संकेतांक :

(A) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(B) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

100. **विधान (A) :** उत्पादन हे मार्केटींगचे हृदय आहे.

कारण (R) : मार्केटींग निकटदृष्टी ही काळाची गरज आहे.

संकेतांक :

(A) (A) चुकीचे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर परंतु (R) हे चुकीचे आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

ROUGH WORK

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

A

Paper-II
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

JUN - 18225

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **48** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (B) is the correct response.

   (A) ● (C) (D)

   Following wrong methods should not be used as they are not recognised by scanning machine in digitized assessment. Candidate using such method will be responsible for their loss.

WRONG METHODS
Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓐ ● Ⓒ Ⓓ Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ्या/निळ्या करावा.
   उदा. : जर (B) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) ● (C) (D)

   खालील चुकीच्या पद्धती वापरू नये, कारण डिजिटाइज्ड (Digitized) मूल्यांकनात स्कॅनिंग मशीन त्यांना ओळखत नाही. त्या पद्धती वापरून नुकसान झाल्यास त्यास विद्यार्थीच जबाबदार असतील.

WRONG METHODS
Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ Ⓐ ● Ⓒ Ⓓ Ⓐ Ⓑ Ⓒ Ⓓ

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

Library and Information Science
Paper II
ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Videotext is a generic term that refers to both videotext and ..... .
   (A) Video
   (B) Teletext
   (C) Text
   (D) Multi-media
2. The word 'communication' is derived from ..... language.
   (A) Latin
   (B) Greek
   (C) French
   (D) German
3. When words, information or ideas are taken from the source and used without acknowledgement is known as ..... .
   (A) Copyright
   (B) Plagiarism
   (C) Citation
   (D) Index

1. व्हिडिओटेक्स्ट ही एक मूलभूत संज्ञा आहे जी व्हिडिओटेक्स्ट आणि ..... हे संदर्भित करते.
   (A) व्हिडिओ
   (B) टेलिटेक्स्ट
   (C) मजकूर
   (D) मल्टी-मीडिआ
2. 'कम्युनिकेशन' हा शब्द ..... भाषेतून निर्माण झाला आहे.
   (A) लॅटिन
   (B) ग्रीक
   (C) फ्रेंच
   (D) जर्मन
3. जेव्हा शब्द, माहिती किंवा कल्पना मूळ स्रोतांकडून घेतल्या जातात आणि त्या योग्य त्या उल्लेखांशिवाय वापरल्या जातात तेव्हा त्यास ..... असे म्हणतात.
   (A) कॉपीराईट
   (B) वाङ्मयचौर्य
   (C) उद्धरण
   (D) सूची

4. The Concise Oxford Dictionary defines ..... as 'a thing that happens or takes place'.

(A) Information

(B) Data

(C) Knowledge

(D) Event

5. Data is the building block for information and information is the building block of ..... .

(A) Knowledge

(B) Wisdom

(C) Message

(D) Perception

6. Generate, gather, ... and ..... are the characteristics of information industry.

(*i*) Group

(*ii*) Give

(*iii*) Classify

(*iv*) Organize

Codes :

(A) (*ii*) and (*iv*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*ii*) are correct

(D) (*iii*) and (*ii*) are correct

4. दि कन्साइज ऑक्सफर्ड डिक्शनरीनुसार ..... ची व्याख्या 'घडणारी अथवा होणारी गोष्ट'.

(A) माहिती

(B) डेटा

(C) ज्ञान

(D) घटना

5. माहितीसाठी डेटा हा बिल्डिंग ब्लॉक आहे आणि माहिती हा ..... चा बिल्डिंग ब्लॉक आहे.

(A) ज्ञान

(B) शहाणीव

(C) संदेश

(D) समज

6. माहितीची निर्मिती, ती गोळा करणे ..... आणि ही माहिती उद्योगाची वैशिष्ट्ये आहेत.

(*i*) गट करणे

(*ii*) देणे

(*iii*) वर्गीकरण

(*iv*) संघटन

संकेतांक :

(A) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

7. International copyright is regulated by ..... and ..... .

(*i*) Berne Convention

(*ii*) Inter-American Convention

(*iii*) New York Revision

(*iv*) Berlin Convention

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

8. ..... and ..... are the recommendations of National Knowledge Commission.

(*i*) Prepare a list of all books in India

(*ii*) Prepare a bi-lingual dictionary

(*iii*) Prepare a National census of all libraries

(*iv*) Set up a National Commission on libraries

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

7. इंटरनॅशनल कॉपीराईट ..... आणि ..... द्वारे नियंत्रित केले जाते.

(*i*) बर्न कन्व्हेंशन

(*ii*) इंटर-अमेरिकन कन्व्हेंशन

(*iii*) न्यूयॉर्क रिव्हिजन

(*iv*) बर्लिन कन्व्हेंशन

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

8. ..... आणि ..... या राष्ट्रीय ज्ञान आयोगाच्या शिफारशी आहेत.

(*i*) भारतातील सर्व पुस्तकांची यादी बनविणे

(*ii*) द्विभाषिक शब्दकोश तयार करणे

(*iii*) देशातील सर्व ग्रंथालयांची गणना करणे

(*iv*) राष्ट्रीय ग्रंथालय आयोग निर्माण करणे

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

9. Arrange the following Acts as per their enactment year.

(*i*) Information Technology Act

(*ii*) The Trademark Act

(*iii*) British Copyright Law

(*iv*) Indian Patents Act

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

10. Match the following :

List I

(*a*) Information society

(*b*) Informetrics

(*c*) Action theory

(*d*) The constructivist model

List II

(*i*) Otto Nacke

(*ii*) Habermas

(*iii*) Fritz Machlup

(*iv*) Jean Piaget

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

9. खालील कायदे त्यांच्या पारित झालेल्या वर्षाप्रमाणे लावा :

(*i*) इन्फारमेशन टेक्नॉलॉजी ॲक्ट

(*ii*) दि ट्रेडमार्क ॲक्ट

(*iii*) ब्रिटीश कॉपीराईट लॉ

(*iv*) इंडियन पेटंटस् ॲक्ट

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(D) (*iii*) (*iv*) (*ii*) (*i*)

10. जोड्या जुळवा :

सूची I

(*a*) इन्फारमेशन सोसायटी

(*b*) इन्फारमेट्रीक्स

(*c*) ॲक्शन थिअरी

(*d*) दि कन्स्ट्रक्टीव्हिस्ट मॉडेल

सूची II

(*i*) ओटो नॅच

(*ii*) हाबरमस

(*iii*) फ्रित्झ मॅचलूप

(*iv*) जीन पियाजे

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

11. SANJAY a Library Automation Software was developed by ..... .

(A) DELNET

(B) DESIDOC

(C) INSDOC

(D) MALIBNET

12. Which ethical consideration is crucial in conducting user studies involving human participants ?

(A) Minimizing transparency

(B) Having informed consent

(C) Excluding diverse participants

(D) Ignoring participant feedback

13. Which government ministry is responsible for overseeing the implementation of the "National Policy on Library and Information System" in India ?

(A) Ministry of Education

(B) Ministry of Home Affairs

(C) Ministry of Culture

(D) Ministry of Information and Broadcasting

11. संजय हे लायब्ररी ऑटोमेशन सॉफ्टवेअर ..... ने विकसित केले.

(A) डि ई एल एन ई टी

(B) डि ई एस आय डि ओ सी

(C) आय एन एस डि ओ सी

(D) एम ए एल आय बि एन ई टी

12. मानवीय सहभागींचा समावेश असलेला वापरकर्ता अभ्यास आयोजित करतांना कोणता नैतिक विचार महत्त्वाचा आहे ?

(A) पारदर्शकता कमी करणे

(B) माहितीपूर्ण संमती घेणे

(C) विविध सहभागींना वगळणे

(D) सहभागींच्या अभिप्रायाकडे दुर्लक्ष करणे

13. भारतातील ''ग्रंथालय आणि माहिती प्रणालीवरील राष्ट्रीय धोरण''च्या अंमलबजावणीवर देखरेख करण्यासाठी कोणते सरकारी मंत्रालय प्रामुख्याने जबाबदार आहे ?

(A) शिक्षण मंत्रालय

(B) गृह मंत्रालय

(C) सांस्कृतिक मंत्रालय

(D) माहिती आणि प्रसारण मंत्रालय

14. In the UNESCO framework, what is the primary goal of User Education Programs ?

(A) Promoting global cuisine and cultural exchange

(B) Enhancing digital and information Literacy skills

(C) Advancing Physical education in schools

(D) Encouraging artistic expression in communities

15. What are common data analysis methods for user studies ?

(*i*) Descriptive Statistics

(*ii*) Content Analysis

(*iii*) Thematic Analysis

(*iv*) System Analysis

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*iii*) (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) (*iv*) are correct

(D) (*ii*), (*iii*) (*iv*) are correct

14. युनेस्को फ्रेमवर्कमध्ये वापरकर्ता शिक्षण कार्यक्रमांचे प्राथमिक उद्दिष्ट काय आहे ?

(A) जागतिक पाककृती आणि सांस्कृतिक देवाणघेवाण यांना प्रोत्साहन देणे

(B) डिजिटल आणि माहिती साक्षरता कौशल्ये वाढवणे

(C) शाळांमध्ये शारीरिक शिक्षणाची प्रगती करणे

(D) समुदायांमध्ये कलात्मक अभिव्यतीला प्रोत्साहन देणे

15. वापरकर्ता अभ्यासासाठी सामान्य डेटा विश्लेषण पद्धती कोणत्या आहेत ?

(*i*) वर्णनात्मक आकडेवारी

(*ii*) आशय विश्लेषण

(*iii*) थीमॅटीक विश्लेषण

(*iv*) प्रणाली विश्लेषण

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

16. Which of the following are recognized types of literacies according to contemporary educational discourse ?

(*i*) Information Literacy

(*ii*) Media Literacy

(*iii*) National Literacy

(*iv*) Technology Literacy

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) (*iv*) are correct

(B) (*i*), (*ii*) (*iii*) are correct

(C) (*i*), (*iii*) (*iv*) are correct

(D) (*ii*), (*iii*) (*iv*) are correct

17. Which of the following are common extension activities in Libraries ?

(*i*) Book mobile services to rural areas

(*ii*) Hosting book clubs and reading groups

(*iii*) Book weeding in libraries

(*iv*) Providing access to online databases and e-resources

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*ii*) (*iv*) are correct

(C) (*ii*), (*iii*) (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*) (*iv*) are correct

16. समकालीन शैक्षणिक चर्चेनुसार खालीलपैकी कोणते साक्षरतेचे प्रकार ओळखले जातात ?

(*i*) माहिती साक्षरता

(*ii*) माध्यम साक्षरता

(*iii*) राष्ट्रीय साक्षरता

(*iv*) तंत्रज्ञान साक्षरता

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*) (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

17. ग्रंथालयांमध्ये खालीलपैकी कोणते सामान्य विस्तार उपक्रम आहेत ?

(*i*) ग्रामीण भागात फिरते ग्रंथालय सेवा

(*ii*) पुस्तक क्लब आणि वाचन गट होस्ट करणे

(*iii*) ग्रंथ रद्दबातल करणे

(*iv*) ऑनलाइन डेटाबेस आणि ई-संसाधने उपलब्ध करणे

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

18. Match the following :

List I

(*a*) Big6 Model

(*b*) SCONUL Seven Pillars

(*c*) ANCIL model

(*d*) Carol Kuhlthan's ISP model

List II

(*i*) 10 aspects or 'Strands' model

(*ii*) Six stage model

(*iii*) Seven stages of Information Seeking Behavior

(*iv*) Associated with Higher Education Library Services

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)

18. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) बिग6 मॉडेल

(*b*) एससिओएनयूएल सेव्हन पिलर्स

(*c*) एएनसिआयएल मॉडेल

(*d*) कारोल कुहलथान आयएसपी मॉडेल

यादी II

(*i*) 10 पैलू किंवा 'स्ट्रँड्स' मॉडेल

(*ii*) 6 स्टेज मॉडेल

(*iii*) माहिती शोध वर्तनाचे सात स्टेज

(*iv*) उच्च शिक्षण ग्रंथालय सेवांशी संबंधित

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)

19. Identify the correct order in which the Library Committees were setup :

(*i*) A. L. Mudaliar Committee

(*ii*) J. Bhore Committee

(*iii*) V. N. Subharayan Committee

(*iv*) A. A. Fyzee Committee

Codes :

(A) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

20. **Assertion (A) :** Information literacy is crucial for individuals in the contemporary world.

Reason (R) : Information literacy is essential because it empowers individuals to navigate and evaluate the vast amount of information available in various formats.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are false

(B) Both (A) and (R) are true

(C) (A) is false but (R) is true

(D) (A) is true but (R) is false

19. खालील ग्रंथालय समित्यांचा त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे क्रम लावा :

(*i*) ए. एल. मुदलियार समिती

(*ii*) जे. भोरे समिती

(*iii*) वि. एन. सुभरायण समिती

(*iv*) ए. ए. फैजी समिती

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iv*) (*iii*) (*ii*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*iv*) (*i*)

(D) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

20. **विधान (A) :** समकालीन जगातील व्यक्तींसाठी माहिती साक्षरता महत्त्वपूर्ण आहे.

कारण (R) : माहिती साक्षरता आवश्यक आहे कारण ती व्यक्तींना विविध स्वरूपात उपलब्ध असलेल्या मोठ्या प्रमाणात माहितीचे नेव्हिगेशन आणि मूल्यमापन करण्यास सक्षम करते.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(C) (A) चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे

(D) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे

21. Which of the following is a secondary information source ?

(A) Patents

(B) Conference proceedings

(C) Abstracting periodicals

(D) Standards

22. The Science Direct database is developed by ..... .

(A) Emerald

(B) EBSCO

(C) Sage Publications

(D) Elsevier

23. ..... is a primary document.

(A) Bibliography

(B) Encyclopedia

(C) Abstracts

(D) Research report

24. A trade bibliography lists ..... .

(A) Books available for sale

(B) Book shops

(C) Commercial publishers

(D) Various types of traders

21. खालीलपैकी कोणते दुय्यम माहितीचे साधन आहे ?

(A) पेटंट्स

(B) परिषद वृत्तांत

(C) सारांश नियतकालिके

(D) प्रमाणके

22. सायन्स डायरेक्ट हा डेटाबेस ..... ने विकसित केला आहे.

(A) इमराल्ड

(B) इबस्को

(C) सेज प्रकाशन

(D) एलझेव्हिअर

23. ..... प्राथमिक प्रलेख आहे.

(A) ग्रंथसूची

(B) ज्ञानकोश

(C) सारांश

(D) संशोधन अहवाल

24. व्यापारी ग्रंथसूचीमध्ये ..... यादी असते.

(A) विक्रीसाठी उपलब्ध असलेल्या पुस्तकांची

(B) पुस्तकांच्या दुकानांची

(C) व्यवसायिक प्रकाशकांची

(D) विविध प्रकारच्या विक्रेत्यांची

25. ..... and ..... are sources of geographical information.

(*i*) Gazetteer

(*ii*) Gazette

(*iii*) Atlas

(*iv*) Indexes and abstracts

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

26. DOAJ ..... .

(*i*) Provides abstracts only

(*ii*) Provides full text articles

(*iii*) Provides only list of journals

(*iv*) Provides list of journals and articles

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*ii*) and (*iv*) are correct

25. ..... आणि ..... ही भौगोलिक माहितीची साधने आहेत.

(*i*) स्थलवर्णन कोष

(*ii*) राजपत्र

(*iii*) नकाशे

(*iv*) निर्देश आणि सारांश

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

26. डिओएजे ..... .

(*i*) केवळ सारांश पुरवते

(*ii*) पूर्णरूप लेख पुरवते

(*iii*) केवळ जर्नल्सची यादी पुरवते

(*iv*) जर्नल्सची आणि लेखांची यादी पुरवते

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

27. Marathi Vishvakosh is a ..... .

(*i*) Special encyclopedia of Marathi language

(*ii*) Single volume encyclopedia

(*iii*) General encyclopedia in Marathi language

(*iv*) Multivolume encyclopedia

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

28. Match the following :

List I

(*a*) Knowledge Organization

(*b*) Library Herald

(*c*) The Electronic Library

(*d*) Library Trends

List II

(*i*) India

(*ii*) Germany

(*iii*) United Kingdom

(*iv*) USA

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

27. मराठी विश्वकोश हा ..... .

(*i*) मराठी भाषेचा विशेष ज्ञानकोश आहे

(*ii*) एक खंडीय ज्ञानकोश आहे

(*iii*) मराठी भाषेतील सर्वसाधारण ज्ञानकोश आहे

(*iv*) बहुखंडीय ज्ञानकोश आहे

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

28. जोड्या लावा :

यादी I

(*a*) नॉलेज ऑर्गनायझेशन

(*b*) लायब्ररी हेराल्ड

(*c*) दि इलेक्ट्रॉनिक लायब्ररी

(*d*) लायब्ररी ट्रेंड्स

यादी II

(*i*) भारत

(*ii*) जर्मनी

(*iii*) युनायटेड किंगडम

(*iv*) युएसए

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)

29. Identify the correct evolutionary sequence of the following sources :

(A) Science Citation Index; Web of Science; Scopus; Indian Citation Index

(B) Science Citation Index; Scopus; Indian Citation Index; Web of Science

(C) Science Citation Index; Indian Citation Index; Web of Science; Scopus

(D) Science Citation Index; Web of Science; Indian Citation Index; Scopus

30. **Statement (A) :** There is overlap of contents in Web of Science and Scopus.

Statement (B) : Web of Science and Scopus both are citation and abstract databases.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are true

(B) Both (A) and (B) are false

(C) (A) is true but (B) is false

(D) (A) is false and (B) is true

29. खालील साधनांचा उत्क्रांतीदर्शक योग्य क्रम ओळखा :

(A) सायंस सायटेशन इंडेक्स; वेब ऑफ सायंस; स्कोपस; इंडियन सायटेशन इंडेक्स

(B) सायंस सायटेशन इडेक्स; स्कोपस; इंडियन सायटेशन इंडेक्स; वेब ऑफ सायंस

(C) सायंस सायटेशन इडेक्स; इंडियन सायटेशन इंडेक्स; वेब ऑफ सायंस; स्कोपस

(D) सायंस सायटेशन इंडेक्स; वेब ऑफ सायंस; इंडियन सायटेशन इंडेक्स; स्कोपस

30. **विधान (A) :** वेब ऑफ सायंस आणि स्कोपस यांचे आशय परस्पर व्याप्त आहेत.

विधान (B) : वेब ऑफ सायंस आणि स्कोपस हे दोन्ही सायटेशन आणि सारांश डेटाबेसेस आहेत.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे, परंतु (B) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे व (B) हे बरोबर आहे

31. What term is commonly used to describe the process of requesting and receiving materials through Interlibrary Loan ?

(A) Bibliographic Citation

(B) Resource Requisition

(C) Document Delivery

(D) Cataloguing Collaboration

32. In the context of SDI, what does the term "profiling" refer to ?

(A) Creating a summary of an individual's preferences and interests

(B) Disseminating information to a broad audience

(C) Storing information in a database

(D) Deleting irrelevant information

33. Which of the following is a potential benefit of library consortia ?

(A) Reduced access to diverse collection

(B) Increased cost for library services

(C) Enhanced resource sharing and cost savings

(D) Limited collaboration among libraries

31. इंटरलायब्ररी लोनद्वारे सामग्रीची विनंती आणि प्राप्ती करण्याच्या प्रक्रियेचे वर्णन करण्यासाठी कोणता शब्द वापरला जातो ?

(A) ग्रंथसूची संदर्भ

(B) संसाधनांची मागणी

(C) दस्तऐवज वितरण

(D) तालिकीकरण सहयोग

32. एसडीआयच्या संदर्भात 'प्रोफाइलिंग' या शब्दाचा संदर्भ काय आहे ?

(A) एखाद्या व्यक्तीच्या प्राधान्य आणि आवडींचा सारांश तयार करणे

(B) विस्तृत प्रेक्षकांपर्यंत माहिती प्रसारित करणे

(C) डेटाबेसमध्ये माहिती साठवणे

(D) असंबद्ध माहिती हटविणे

33. लायब्ररी कंसॉरशियाचा संभाव्य फायदा खालीलपैकी कोणता आहे ?

(A) विविध संग्रहाची उपलब्धता कमी करणे

(B) ग्रंथालय सेवांसाठी वाढीव खर्च

(C) वर्धित संसाधन सामायीकरण आणि खर्च बचत

(D) ग्रंथालयामध्ये मर्यादित सहकार्य

34. Which type of patent document provides a detailed description of an invention and is published after the patent is granted ?

(A) Patent application

(B) Provisional patent

(C) Patent specification

(D) Patent claim

35. Which motion tracking technologies are commonly used in VR systems ?

(*i*) Inertial measurement units

(*ii*) GPS

(*iii*) Laser-based tracking

(*iv*) Ultrasonic sensors

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*ii*) (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*) (*iv*) are correct

(D) (*ii*), (*iii*) (*iv*) are correct

34. कोणत्या प्रकारचे पेटंट दस्तऐवज शोधाचे तपशीलवार वर्णन प्रदान करते आणि पेटंट मंजूर झाल्यानंतर प्रकाशित केले जाते ?

(A) पेटंट अर्ज

(B) तात्पुरते पेटंट

(C) पेटंट तपशील

(D) पेटंट दावा

35. व्ही. आर. सिस्टममध्ये कोणते मोशन ट्रॅकिंग तंत्रज्ञान सामान्यत: वापरले जाते ?

(*i*) इनर्शल मेजरमेंट यूनिट्स

(*ii*) जीपीएस

(*iii*) लेजर बेस्ड ट्रॅकिंग

(*iv*) अल्ट्रासोनिक सेन्सर्स

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

36. Which of the following libraries are known for adopting web scale discovery services ?

(*i*) Library of Congress

(*ii*) Harvard University Library

(*iii*) Small Public Libraries

(*iv*) European Parliament Library

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*iii*) (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) (*iv*) are correct

(D) (*ii*), (*iii*) (*iv*) are correct

37. Which features are found in Mobile OPAC applications ?

(*i*) Barcode scanning for quick item checkouts

(*ii*) Geolocation services to find the nearest library

(*iii*) Social media integration for book recommendation

(*iv*) Virtual reality book browsing

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*iii*) (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) (*iv*) are correct

(D) (*ii*), (*iii*) (*iv*) are correct

36. खालीलपैकी कोणते ग्रंथालये वेब स्केल डिस्कव्हरी सेवा स्वीकारण्यासाठी प्रसिद्ध आहेत ?

(*i*) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

(*ii*) हारवर्ड यूनिव्हर्सिटी लायब्ररी

(*iii*) स्मॉल पब्लिक लायब्ररी

(*iv*) यूरोपियन पार्लियामेंट लायब्ररी

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

37. मोबाईल ओपीएसी ऍप्लिकेशन्समध्ये कोणते वैशिष्ट्ये आढळतात ?

(*i*) द्रुत आयटम चेकआऊटसाठी बारकोड स्कॅनिंग

(*ii*) जवळचे ग्रंथालय शोधण्यासाठी भौगोलिक स्थान सेवा

(*iii*) पुस्तक शिफारशींसाठी सोशल मिडीयाचे एकत्रीकरण

(*iv*) आभासी वास्तव पुस्तक ब्राऊझिंग

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*) (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*), (*iii*) (*iv*) बरोबर आहेत

38. Match the following :

List I

(*a*) Indira Gandhi National Centre for Arts

(*b*) Indian Council for Cultural Relations

(*c*) Indian Council for Historical Research

(*d*) Indian Council for Philosophical Research

List II

(*i*) 1972

(*ii*) 1977

(*iii*) 1950

(*iv*) 1985

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

38. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) इंदिरा गांधी नॅशनल सेंटर फॉर आर्टस्

(*b*) इंडियन कॉन्सिल फॉर कल्चरल रिलेशन्स

(*c*) इंडियन कॉन्सिल फॉर हिस्टोरिकल रिसर्च

(*d*) इंडियन कॉन्सिल फॉर फिलोसोफिकल रिसर्च

यादी II

(*i*) 1972

(*ii*) 1977

(*iii*) 1950

(*iv*) 1985

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

39. Arrange the steps of Selective Dissemination of Information in correct order :

(*i*) Information Filtering

(*ii*) Profile Creation

(*iii*) Information Dissemination

(*iv*) Automated Monitoring

Codes :

(A) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

40. **Assertion (A) :** Social networks play a significant role in shaping modern communication and interpersonal relationships, facilitating connections among individuals worldwide.

Reason (R) : Social networks have a positive impact on mental health because they eliminate the need for face-to-face interactions, reducing the risk of social anxiety and loneliness.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is false but (R) is true

(D) (A) is true but (R) is false

39. खालील निवडक माहिती प्रसाराचे टप्पे योग्य क्रमाने लावा :

(*i*) माहिती फिल्टरींग

(*ii*) प्रोफाइल निर्मिती

(*iii*) माहिती प्रसार

(*iv*) स्वयंचलित देखरेख

संकेतांक :

(A) (*iv*) (*ii*) (*i*) (*iii*)

(B) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

(C) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

40. **विधान (A) :** सोशल नेटवर्क्स आधुनिक संप्रेषण आणि परस्पर संबंधांना आकार देण्यासाठी, जगभरातील व्यक्तींमधील संपर्क सुलभ करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात.

कारण (R) : सोशल नेटवर्क्सचा मानसिक आरोग्यावर सकारात्मक प्रभाव पडतो कारण ते समोरासमोर संवादाची गरज दूर करतात, सामाजिक चिंता आणि एकाकीपणाचा धोका कमी करतात.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

(C) (A) चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे

(D) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे

41. Who is the father of Scientific Management ?

(A) Frederick W. Taylor (1856-1915)

(B) Henry Fayol (1841-1925)

(C) Chester Barnard (1886-1961)

(D) Robert Owen (1771-1858)

42. Human sources are ..... .

(A) Vendors

(B) Reviews

(C) Journal articles

(D) Thesis

43. 'Fusion-Process theory' in relation to motivation is proposed by ..... .

(A) Herzberg

(B) Maslow

(C) Bakke and Argyris

(D) Douglas McGregor

44. Internal causes of deterioration of library materials are ..... .

(A) Leather

(B) Dust

(C) Biological agents

(D) Natural calamities

41. 'शास्त्रीय व्यवस्थापन' सिद्धांताचे जनक कोण ?

(A) फ्रेडरिक डब्ल्यु. टेलर (1856-1915)

(B) हेन्री फायॉल (1841-1925)

(C) चेस्टर बर्नार्ड (1886-1961)

(D) रॉबर्ट ओवन (1771-1858)

42. ..... हे मानव संसाधन आहे.

(A) विक्रेते

(B) पुनरावलोकने

(C) नियतकालिकातील लेख

(D) प्रबंध

43. प्रेरणाशी संबंधित फ्युजन प्रक्रिया सिद्धांत ..... ने प्रस्तावित केली.

(A) हर्झबर्ग

(B) मास्लो

(C) बॅके आणि आर्गिरिस

(D) डग्लस मॅक्ग्रेगॉर

44. कोणत्या अंतर्गत कारणांमुळे ग्रंथालय साधनांचा ऱ्हास होतो ?

(A) कातडी

(B) धूळ

(C) जैविक घटक

(D) नैसर्गिक आपत्ती

45. The main type of external changes in library include ..... .

(*i*) Technological change

(*ii*) User complaints

(*iii*) Govt. policies

(*iv*) Library policy

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*i*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iv*) are correct

(D) (*ii*) and (*iii*) are correct

46. Non-documentary human sources include ..... .

(*i*) Information gatekeepers

(*ii*) Advisors

(*iii*) Websites

(*iv*) Collaborators

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

45. ग्रंथालयातील बाह्य बदलांचे प्रमुख प्रकार ..... हे होत.

(*i*) तांत्रिक बदल

(*ii*) वाचकांच्या तक्रारी

(*iii*) शासकीय धोरणे

(*iv*) ग्रंथालयाचे धोरण

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

46. अलिखित मानवी संसाधनात कोणत्या गोष्टी समाविष्ट होतात ?

(*i*) इनफॉर्मेशन गेटकिपरस्

(*ii*) सल्लागार

(*iii*) वेबसाईटस्

(*iv*) सहयोगी

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

47. Makers space is an area where students join in for ..... .

(*i*) Organise

(*ii*) Innovate

(*iii*) Play

(*iv*) General study

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*) are correct

(B) (*i*), (*ii*), (*iii*) are correct

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) are correct

48. Match the following :

List I

(*a*) F. W. Taylor

(*b*) Henry Fayol

(*c*) Bernard

(*d*) Luther Gulick and L. Urwick

List II

(*i*) POSDCORB

(*ii*) Social systems approach

(*iii*) Espirit De Corps

(*iv*) Scientific approach to management

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

47. मेकर्स-स्पेसच्या जागेत विद्यार्थी ..... या कारणांसाठी सहभागी होतात.

(*i*) आयोजन करण्यासाठी

(*ii*) नावीण्यपूर्ण उपक्रमासाठी

(*iii*) खेळण्यासाठी

(*iv*) सर्वसामान्य अभ्यासासाठी

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

48. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) एफ. डब्ल्यू. टेलर

(*b*) हेन्री फायॉल

(*c*) बर्नार्ड

(*d*) लुथर गुलीक आणि एल. उर्वीक

यादी II

(*i*) पी ओ एस डि सी ओ आर बी

(*ii*) सामाजिक प्रणाली दृष्टिकोन

(*iii*) ईस्पिरीट डी कॉर्पस

(*iv*) व्यवस्थापनाचा वैज्ञानिक दृष्टिकोन

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

49. Arrange in logical order the phases of product life cycle :

(*i*) Advertising product phase

(*ii*) Growth phase

(*iii*) Decline phase

(*iv*) Maturity phase

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

50. **Assertion (A) :** Libraries must change to survive.

Reason (R) : 'Library is growing organism' is related with change.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

51. Characters encoded in ISCII need ..... bits for each character.

(A) 6

(B) 8

(C) 16

(D) 32

49. उत्पादन जीवनचक्रातील टप्प्यांची तर्कशुद्ध रचना करा :

(*i*) उत्पादन जाहिरात टप्पा

(*ii*) उत्पादन वृद्धी टप्पा

(*iii*) उत्पादनाची उतरणीचा टप्पा

(*iv*) परिपक्वता टप्पा

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(C) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(D) (*ii*) (*iii*) (*iv*) (*i*)

50. **विधान (A) :** टिकून राहाण्यासाठी ग्रंथालयांनी बदलणे आवश्यक आहे.

कारण (R) : 'ग्रंथालये वर्धिष्णू आहेत' हे सूत्र बदलाशी संबंधित आहे.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर परंतु (R) हे चुकीचे आहे

(B) (A) चुकीचे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चुकीचे आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

51. आयएससीआयआय (ISCII) मध्ये कोड केलेल्या वर्णांना प्रत्येक अक्षरासाठी ..... बिट आवश्यक आहेत.

(A) 6

(B) 8

(C) 16

(D) 32

52. Expressing the algorithm is a pictorial form is called ..... .

(A) Flowchart

(B) Program

(C) Diagram

(D) Parallelogram

53. ..... is a client server application that identifies each host on the internet with a unique user-friendly name.

(A) TELNET

(B) DNS

(C) TCP

(D) IP

54. In wireless communication, base station is connected to central hub is called ..... .

(A) PSTN

(B) MSC

(C) CO

(D) PBX

52. सचित्र स्वरूपात अल्गोरिदम व्यक्त करण्याला ..... असे म्हणतात.

(A) फ्लोचार्ट

(B) प्रोग्रॅम

(C) आकृती

(D) समांतरभुज चौकोन

53. ..... हा एक क्लायंट सर्व्हर ॲप्लिकेशन आहे जो इंटरनेटवरील प्रत्येक होस्टला अद्वितीय वापरकर्ता-अनुकूल नावाने ओळखतो.

(A) टेलनेट

(B) डीएनएस

(C) टीसीपी

(D) आयपी

54. वायरलेस कम्युनिकेशनमध्ये, बेस स्टेशन मध्यवर्ती हबशी जोडलेले असते त्याला ..... असे म्हणतात.

(A) पिएसटीएन

(B) एमएससी

(C) सीओ

(D) पीबीएक्स

55. Which of the following are referred to as low level language ?

(*i*) Machine language

(*ii*) Assembly language

(*iii*) High level language

(*iv*) Natural language

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

56. Every OS has a ..... or ..... which primarily resides in the main memory of the computer to perform some of the basic functions of the OS.

(*i*) Kernel

(*ii*) Interface

(*iii*) Nucleus

(*iv*) Compiler

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) and (*iii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

55. खालीलपैकी कोणत्या भाषा निम्न पातळीची भाषा म्हणून ओळखली जाते ?

(*i*) यंत्र भाषा

(*ii*) जुळणी भाषा

(*iii*) उच्चस्तरीय भाषा

(*iv*) नैसर्गिक भाषा

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

56. प्रत्येक ओएस (OS) मध्ये ..... किंवा ..... असते जी ओएस (OS) ची काही मूलभूत कार्ये करण्यासाठी प्रामुख्याने संगणकाच्या मुख्य मेमरीमध्ये असते.

(*i*) कर्नल

(*ii*) इंटरफेस

(*iii*) न्युक्लियस

(*iv*) कंपायलर

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

57. Which layers of the OSI reference model are host-to-host layers ?

(*i*) Transport layer

(*ii*) Network layer

(*iii*) Session layer

(*iv*) Data link layer

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

58. Arrange the following parts of co-axial cable highlighting the innermost part to the outermost part in a proper logical sequence.

(*i*) Insulator

(*ii*) Insulator

(*iii*) Plastic cover

(*iv*) Inner conductor

(*v*) Outer conductor

Codes :

(A) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*v*) (*ii*)

(B) (*iv*) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*v*)

(C) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*v*)

(D) (*iv*) (*i*) (*v*) (*ii*) (*iii*)

57. ओएसआय (OSI) संदर्भ मॉडेलचे कोणते स्तर होस्ट-टू-होस्ट स्तर आहेत ?

(*i*) वाहतूक स्तर

(*ii*) नेटवर्क स्तर

(*iii*) सत्र स्तर

(*iv*) डेटा लिंक स्तर

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

58. को-ॲक्झियल केबलचे आतील भागापासून ते बाहेरील भागापर्यंतच्या विविध भागांचा योग्य क्रम लावा :

(*i*) इन्सुलेटर

(*ii*) इन्सुलेटर

(*iii*) प्लास्टिक कव्हर

(*iv*) इनर कंडक्टर

(*v*) आऊटर कंडक्टर

संकेतांक :

(A) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*v*) (*ii*)

(B) (*iv*) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*v*)

(C) (*i*) (*iv*) (*ii*) (*iii*) (*v*)

(D) (*iv*) (*i*) (*v*) (*ii*) (*iii*)

59. Match the following :

List I

(*a*) New York Public Library

(*b*) Miami University Augmented Research Group

(*c*) Oula University Library

(*d*) North Carolina State University

List II

(*i*) Shelv AR

(*ii*) Smart library

(*iii*) Wolf Walk

(*iv*) Find the future

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)

60. **Assertion (A) :** Proxy server does not act as an intermediary between a computer and internet.

Reason (R) : Proxy server ensures security, administrative control and cache.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

59. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) न्यूयॉर्क पब्लिक लायब्ररी

(*b*) मियामी युनिव्हर्सिटी ऑगमेंटेड रिसर्च ग्रुप

(*c*) ओला युनिव्हर्सिटी लायब्ररी

(*d*) नॉर्थ कॅरोलिना स्टेट युनिव्हर्सिटी

यादी II

(*i*) शेल्व एआर

(*ii*) स्मार्ट लायब्ररी

(*iii*) वूल्फ वॉक

(*iv*) फाइन्ड द फ्यूचर

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)

60. **विधान (A) :** प्रॉक्सी सर्व्हर संगणक आणि इंटरनेट दरम्यान मध्यस्थ म्हणून काम करत नाही.

कारण (R) : प्रॉक्सी सर्व्हर सुरक्षा, प्रशासकीय नियंत्रण आणि कॅचे सुनिश्चित करतो.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

61. Which digitization program was initiated by National Library of India in late 1990s ?

(A) Down the Memory Lane

(B) Dware Dware Gyan Sampada

(C) Information for all

(D) Preserve Knowledge

62. Which part of the QR code represents the encoded data ?

(A) Three positioning element

(B) Data element

(C) Location

(D) Programme for reading

63. Which type of Artificial intelligence is considered as a weak AI ?

(A) Artificial Narrow Intelligence

(B) Artificial General Intelligence

(C) Artificial Super Intelligence

(D) Robotic Artificial Intelligence

64. APS stands for ..... .

(A) Analytical Platform System

(B) Analytics Performance System

(C) Analytics Platform Server

(D) Analytics Platform System

61. 1990 च्या उत्तरार्धात नॅशनल लायब्ररी ऑफ इंडियाने कोणता डिजिटायझेशन कार्यक्रम सुरू केला ?

(A) डाउन द मेमोरी लेन

(B) द्वारे द्वारे ज्ञान संपदा

(C) सर्वांसाठी माहिती

(D) प्रिझर्व नॉलेज

62. क्यू आर कोडचा कोणता भाग एन्कोड केलेला डेटा दर्शवतो ?

(A) तीन पोझिशनिंग घट

(B) डेटा घटक

(C) स्थान

(D) वाचनासाठीचे कार्यक्रम

63. कोणत्या प्रकारची कृत्रिम बुद्धिमत्ता कमकुवत एआय (AI) मानले जाते ?

(A) आर्टीफिशियल नॅरो इंटेलिजेन्स

(B) आर्टीफिशियल जनरल इंटेलिजेन्स

(C) आर्टीफिशियल सुपर इंटेलिजेन्स

(D) रोबोटिक आर्टीफिशियल इंटेलिजेन्स

64. एपीएस (APS) चे पूर्ण रूप ..... हे आहे.

(A) ॲनालिटिकल प्लॅटफॉर्म सिस्टिम

(B) ॲनालिटिक्स पर्फोरमेन्स सिस्टिम

(C) ॲनालिटिक्स प्लॅटफॉर्म सर्व्हर

(D) ॲनालिटिक्स प्लॅटफॉर्म सिस्टिम

65. Which of the following are two types of DNS records ?

(*i*) Queries

(*ii*) Responses

(*iii*) Question

(*iv*) Resources

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

66. DROMBORA was developed and released by ..... .

(*i*) Digital Curation Center

(*ii*) Digital Preservation Europe

(*iii*) IIT-Bombay

(*iv*) C-DAC, Pune

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*i*) and (*ii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

65. खालीलपैकी कोणते डीएनएस (DNS) रेकॉर्डचे दोन प्रकार आहेत ?

(*i*) शंका

(*ii*) प्रतिसाद

(*iii*) प्रश्न

(*iv*) संसाधने

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

66. ..... द्वारे ड्रॉम्बोरा (DROMBORA) विकसित आणि प्रकाशित केले गेले होते.

(*i*) डिजिटल क्युरेशन सेंटर

(*ii*) डिजिटल प्रिझर्वेशन युरोप

(*iii*) आय-आयटी, बॉम्बे

(*iv*) सी-डैक, पुणे

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

67. The following functions are carried out by timing element of the QR code :

(*i*) Used for determining the central coordinate of each cell in the QR code

(*ii*) Helps the QR code scanner determine how large the data matrix is in the QR code

(*iii*) Used for modifying the distortion of QR code

(*iv*) Helps the QR code scanner differentiate the QR code from the surroundings

Codes :

(A) (*i*) and (*iv*) are correct

(B) (*ii*) and (*iii*) are correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*ii*) are correct

67. क्यूआर (QR) कोडच्या टायमिंग एलिमेंटद्वारे खालील कार्ये केली जातात :

(*i*) क्यूआर (QR) कोडमधील प्रत्येक सेलचा मध्यवर्ती समन्वय निश्चित करण्यासाठी वापरला जातो

(*ii*) क्यूआर (QR) कोड स्कॅनरला क्यूआर कोडमध्ये डेटा मॅट्रिक्स किती मोठा आहे हे निर्धारित करण्यासाठी मदत करते

(*iii*) क्यूआर (QR) कोडची विकृती सुधारण्यासाठी वापरली जाते

(*iv*) क्यूआर (QR) कोड स्कॅनरला क्यूआर कोड सभोवतालपासून वेगळे करण्यास मदत करते

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

68. Match the following :

List I

(*a*) Public cloud

(*b*) Private cloud

(*c*) Hybrid cloud

(*d*) Community cloud

List II

(*i*) Set of co-operating institutions with similar requirements may request a provider to create cloud infrastructure for their exclusive use

(*ii*) Cloud bursting

(*iii*) Proprietary network and infrastructure which is provided to a single customer

(*iv*) Sell service to anyone Multi-tenanted service

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

68. जोड्या लावा :

यादी I

(*a*) पब्लिक क्लाउड

(*b*) प्राइवेट क्लाउड

(*c*) हायब्रिड क्लाउड

(*d*) कम्युनिटी क्लाउड

यादी II

(*i*) समान आवश्यकता असलेल्या सहकारी संस्थांचा संच प्रदात्याला त्यांच्या विशेष वापरासाठी क्लाउड इंफ्रास्ट्रक्चर तयार करण्याची विनंती करू शकतो

(*ii*) क्लाउड बस्टिंग

(*iii*) प्रोप्रायटरी नेटवर्क आणि इन्फ्रास्ट्रक्चर जे एकाच ग्राहकाला प्रदान केले जाते

(*iv*) कोणालाही सेवा विक्री करतात. बहू-भाडे करू सेवा

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

69. Arrange the steps of Datamining process in a proper logical sequence :

(*i*) Prepare data pattern

(*ii*) Selection of suitable databases from dataware house

(*iii*) Choose available analytical package

(*iv*) Select suitable algorithm

Codes :

(A) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(C) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

70. **Statement (A) :** The concept of linked data is closely related to the semantic web.

Statement (B) : Linked data are considered as a brain child of the semantic web.

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) (A) is false but (B) is true

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

69. डेटामाइनिंग प्रक्रियेच्या पायऱ्या योग्य तार्किक क्रमाने लावा :

(*i*) डेटा पॅटर्न तयार करणे

(*ii*) डेटावेअर हाऊसमधून योग्य डेटाबेसची निवड करणे

(*iii*) उपलब्ध विश्लेषणात्मक पॅकेजची निवड करणे

(*iv*) योग्य अल्गोरिदमची निवड करणे

संकेतांक :

(A) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(B) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(C) (*iii*) (*i*) (*ii*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

70. **विधान (A) :** लिंक्ड डेटाची संकल्पना सिमेंटिक वेबशी जवळून संबंधित आहे.

विधान (B) : लिंक्ड डेटा सिमेंटिक वेबचा ब्रेन चाइल्ड मानला जातो.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे, परंतु (B) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे, परंतु (B) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

71. Identify the mode of the scores in the following distribution :

10, 15, 10, 18, 6, 18, 15, 8, 15

(A) 18

(B) 15

(C) 6

(D) 10

72. Who is the publisher of APA Publication Manual ?

(A) American Paramedical Association

(B) American Physicists' Association

(C) American Psychological Association

(D) American Physiological Association

73. 'Focus Group' is a type of ..... .

(A) Observation

(B) Sampling

(C) Questionnaire

(D) Interviews

71. खालील संचातील अंकांचा बहुलक ओळखा :

10, 15, 10, 18, 6, 18, 15, 8, 15

(A) 18

(B) 15

(C) 6

(D) 10

72. एपीए पब्लिकेशन मॅन्युअलचे प्रकाशक कोण आहेत ?

(A) अमेरिकन पॅरामेडिकल असोसिएशन

(B) अमेरिकन फिजिसिस्टस् असोसिएशन

(C) अमेरिकन सायकॉलॉजिकल असोसिएशन

(D) अमेरिकन फिजिओलॉजिकल असोसिएशन

73. 'फोकस ग्रुप' हा ..... प्रकार आहे.

(A) निरीक्षणाचा

(B) नमुनानिवडीचा

(C) प्रश्नावलीचा

(D) मुलाखतीचा

74. Which of the following is *not* part of a research proposal ?

(A) Hypothesis

(B) Objectives

(C) Methodology

(D) Actual data analysis

75. ..... and ..... form part of experimental research.

(*i*) External evaluation of data sources

(*ii*) Control group

(*iii*) Oral history

(*iv*) Experimental group

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*ii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

74. संशोधन प्रस्तावामध्ये खालीलपैकी कशाचा समावेश नसतो ?

(A) पूर्वानुमान

(B) उद्दिष्ट्ये

(C) संशोधन पद्धती

(D) माहितीचे प्रत्यक्ष विश्लेषण

75. प्रायोगिक संशोधनामध्ये ..... आणि ..... चा समावेश होतो.

(*i*) माहितीसाधनांचे बाह्य मूल्यमापन

(*ii*) नियंत्रित गट

(*iii*) मौखिक इतिहास

(*iv*) प्रायोगिक गट

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

76. ..... and ..... are the procedures for selecting samples through simple random method.

(*i*) Identifying samples conveniently

(*ii*) Listing of participants category-wise and choosing samples from each category

(*iii*) Numbering all elements of the population and then selecting samples using table of random numbers

(*iv*) Selecting samples by lottery system

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*ii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

77. Methodology section of a research proposal consists of ..... and ..... .

(*i*) Population and sample of the research

(*ii*) Results of the prior research

(*iii*) Description of techniques and tools to be used for data collection

(*iv*) Findings of the present research

Codes :

(A) (*i*) and (*iii*) are correct

(B) (*ii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*iii*) and (*iv*) are correct

76. ..... आणि ..... या साध्या यादृच्छिक पद्धतीने नमुना निवड करण्याच्या प्रक्रिया आहेत.

(*i*) सोईनुसार नमुना निवड करणे

(*ii*) सहभागी घटकांची वर्गवार यादी करणे आणि प्रत्येक वर्गामधून नमुना निवडणे

(*iii*) लक्षगटातील घटकांची यादी करून नंतर रँडम क्रमांक असलेला तक्ता वापरून नमुना निवड करणे

(*iv*) लॉटरी पद्धतीने नमुना निवड करणे

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

77. संशोधन प्रस्तावातील 'संशोधनपद्धती' या विभागात ..... आणि ..... चा समावेश घेतो.

(*i*) संशोधनाचा लक्षगट आणि नमुना

(*ii*) पूर्व संशोधनाचे निष्कर्ष

(*iii*) संशोधनात वापरणार असलेल्या माहिती संकलन तंत्रांचे आणि साधनांचे वर्णन

(*iv*) प्रचलित संशोधनाचे निष्कर्ष

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

78. Match the following :

List I

(*a*) Statistical bibliography

(*b*) Librametry

(*c*) Bibliometrics

(*d*) Scientometrics

List II

(*i*) Allen Pritchard

(*ii*) V. V. Nalimov

(*iii*) E. W. Hulme

(*iv*) S. R. Ranganathan

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

78. जोड्या लावा :

यादी I

(*a*) स्टॅटिस्टीकल बिब्लिओग्राफी

(*b*) लिब्रामेट्री

(*c*) बिब्लिओमेट्रिक्स

(*d*) सायंटोमेट्रिक्स

यादी II

(*i*) ॲलन प्रिटचर्ड

(*ii*) व्ही. व्ही. नलीमोव्ह

(*iii*) ई. डब्ल्यू. ह्यूम

(*iv*) एस. आर. रंगनाथन

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

79. Identify the correct order of steps in the spiral of scientific method :

(*i*) Nadir

(*ii*) Ascendant

(*iii*) Zenith

(*iv*) Descendant

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(C) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

80. **Statement (A) :** Case studies explore features of a case in detail.

Statement (B) : Primary purpose of case study is generalization.

Codes :

(A) Both (A) and (B) are true

(B) Both (A) and (B) are false

(C) (A) is true (B) is false

(D) (A) is false (B) is true

79. शास्त्रीय पद्धतीच्या चक्रातील पायऱ्यांचा अचूक क्रम ओळखा :

(*i*) अधोबिंदू

(*ii*) आरोही बिंदू

(*iii*) शिरोबिंदू

(*iv*) अवरोही बिंदू

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

(B) (*iv*) (*iii*) (*ii*) (*i*)

(C) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(D) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*iii*)

80. **विधान (A) :** व्यष्टी अध्ययन व्यष्टीची वैशिष्ट्ये सखोलपणे अभ्यासते.

विधान (B) : व्यष्टी अध्ययनाचा मूलभूत हेतू सामान्यीकरण आहे.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत

(B) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत

(C) (A) बरोबर आहे (B) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे (B) हे बरोबर आहे

81. ..... launched a portal for registration and allotment of ISBN at a function held in New Delhi 2016.

(A) Narendra Kohli

(B) Smriti Zubin Irani

(C) Amish Tripathi

(D) Narendra Modi

82. In the Sear's list of subject heading preferred headings are indicated by ..... .

(A) Capital alphabets

(B) Underlined alphabets

(C) Italicized alphabets

(D) Bold alphabets

83. Which element of the following is *not* included in the Dublin core metadata ?

(A) Description

(B) Rights

(C) Identifier

(D) Place

81. दिल्ली येथे 2016 मध्ये आयोजित कार्यक्रमात आयएसबीएन (ISBN) च्या नोंदणी आणि वाटपासाठी पोर्टल ..... यांनी लाँच केले.

(A) नरेन्द्र कोहली

(B) स्मृती जुबीन इराणी

(C) अमीष त्रिपाठी

(D) नरेन्द्र मोदी

82. सेअर्स लिस्ट ऑफ सब्जेक्ट हेडिंगमध्ये प्राधान्य दिलेले शीर्षक ..... ने सूचीत केले आहे.

(A) कॅपिटल अक्षरांद्वारे

(B) अधोरेखित अक्षरांद्वारे

(C) तिरप्या अक्षरांद्वारे

(D) ठळक अक्षरांद्वारे

83. डबलिन कोर मेटाडेटामध्ये खालीलपैकी समाविष्ट **नाही** ?

(A) वर्णन

(B) अधिकार

(C) ओळखकर्ता

(D) ठिकाण

84. Both FRBR Study Group and FRANAR working group have defined four user tasks each in which two user tasks are common. Identify the common user tasks from the following :

(*i*) Find

(*ii*) Identify

(*iii*) Select

(*iv*) Contextualize

Codes :

(A) (*ii*) and (*iv*) are correct

(B) (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*) and (*ii*) are correct

(D) (*i*) and (*iii*) are correct

85. Match the following :

List I

(*a*) Dublin core

(*b*) e-GMS

(*c*) METS

(*d*) MODS

List II

(*i*) DCMI

(*ii*) Library of Congress

(*iii*) Government of UK

(*iv*) DLF (Digital Library Federation)

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)

84. FRBR अभ्यास गट आणि FRANAR वर्किंग ग्रुप या दोघांनी प्रत्येकी चार वापरकर्ता कार्ये परिभाषित केली आहेत ज्यामध्ये दोन वापरकर्ता कार्ये समान आहेत. खालीलपैकी समान वापरकर्ता कार्ये ओळखा :

(*i*) शोधणे

(*ii*) ओळखा

(*iii*) निवडा

(*iv*) संदर्भानुसार करा

संकेतांक :

(A) (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

85. जोड्या लावा :

यादी I

(*a*) डबिलन कोर

(*b*) ई-जीएमएस

(*c*) एमईटीएस

(*d*) एमओडीएस

यादी II

(*i*) डीसीएमआय

(*ii*) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस

(*iii*) युके सरकार

(*iv*) डीएलएफ (डिजिटल लायब्ररी फेडरेशन)

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)

86. Arrange the following components of book numbers in colon classification in logical order :

(*i*) Language number

(*ii*) Form of exposition

(*iii*) Year of publication

(*iv*) Serial number

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(D) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

87. Arrange the following according to the preferred sources to take information for cataloguing :

(*i*) Title page

(*ii*) Colophon

(*iii*) Preface

(*iv*) Outside source

Codes :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) and (*iv*)

(B) (*ii*), (*iii*), (*i*) and (*iv*)

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) and (*ii*)

(D) (*i*), (*iii*), (*ii*) and (*iv*)

86. कोलन वर्गीकरणाच्या ग्रंथांकातील खालील घटकांची तर्कशुद्ध रचना करा :

(*i*) भाषांक

(*ii*) प्रलेखाचा प्रकार

(*iii*) प्रकाशन वर्ष

(*iv*) अनुक्रमांक

संकेतांक :

(A) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

(B) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(C) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*iii*)

(D) (*i*) (*ii*) (*iii*) (*iv*)

87. तालिकेसाठी माहिती घेण्याकरिता स्रोतांची पसंतीनुसार क्रमवारी लावा :

(*i*) शीर्षक पृष्ठ

(*ii*) कोलोफोन

(*iii*) प्रस्तावना

(*iv*) बाहेरचा स्रोत

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*)

(B) (*ii*), (*iii*), (*i*) आणि (*iv*)

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) आणि (*ii*)

(D) (*i*), (*iii*), (*ii*) आणि (*iv*)

88. Which of the following are the salient features of UDC IME ?

(*i*) Main class 4 is vacant

(*ii*) More suitable to micro documents

(*iii*) Minimum three digits in class number

(*iv*) Notation is independent of any language scripts

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

(B) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

89. Fundamental principles that Taylor saw underlying the scientific approach to management are :

(*i*) Working for maximum output, rather than restricted output

(*ii*) Subordination of individual interest to general interest

(*iii*) Division and labour

(*iv*) Unity of command

Codes :

(A) (*i*) and (*ii*) are correct

(B) (*i*) is wrong but (*iii*) is correct

(C) (*iii*) and (*iv*) are correct

(D) (*i*) and (*iv*) are correct

88. UDC IME ची खालीलपैकी ठळक वैशिष्ट्ये कोणती आहेत ?

(*i*) मुख्य वर्ग 4 रिक्त आहे

(*ii*) सूक्ष्म दस्तऐवजांसाठी अधिक योग्य

(*iii*) वर्गक्रमांकामध्ये किमान तीन अंक

(*iv*) नोटेशन कोणत्याही भाषेतील लिपींपासून स्वतंत्र आहे

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) बरोबर आहे

(B) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहे

(C) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहे

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहे

89. टेलरच्या मते व्यवस्थापनाच्या वैज्ञानिक दृष्टिकोनाच्या मुळाशी असलेले मूलभूत सिद्धांत कोणते ?

(*i*) नियंत्रित उत्पादनाऐवजी, जास्तीत जास्त उत्पादन देण्यासाठी काम करणे

(*ii*) वैयक्तिक हिताच्या अधिनस्थ न रहाता सार्वजनिक हिताला प्राधान्य देणे

(*iii*) श्रम विभागणी

(*iv*) आदेशातील एकवाक्यता

संकेतांक :

(A) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहे

(B) (*i*) चुकीचे आहे परंतु (*iii*) बरोबर आहे

(C) (*iii*) आणि (*iv*) बरोबर आहे

(D) (*i*) आणि (*iv*) बरोबर आहे

90. **Assertion (A) :** Library needs to have makerspace.

Reason (R) : It helps to flourish technical attitude in students.

Codes :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) Both (A) and (R) are false

91. Marathi Saraswat is edited by :

(A) S. G. Mahajan

(B) S. G. Date

(C) Anant Joshi

(D) Vasant Joshi

92. Which of the following is *not* a primary document ?

(A) Reference book

(B) Patents

(C) Thesis

(D) Journal

90. **विधान (A) :** ग्रंथालयात मेकर्सस्पेस असणे आवश्यक आहे.

कारण (R) : मेकर्सस्पेस विद्यार्थात तंत्रज्ञान विषयक दृष्टिकोन वृद्धिंगत करण्यास मदत करते.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर परंतु (R) हे चुकीचे आहे

(B) (A) चुकीचे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) चुकीचे आहे

91. हे मराठी सारस्वतचे संपादक आहेत :

(A) एस. जी. महाजन

(B) एस. जी. दाते

(C) अनंत जोशी

(D) वसंत जोशी

92. खालीलपैकी कोणता प्रलेख प्राथमिक प्रलेख **नाही** ?

(A) संदर्भग्रंथ

(B) पेटंट

(C) प्रबंध

(D) नियतकालिक

93. In the context of social tagging, what does the term 'folksonomy' refer to ?

(A) Traditional taxonomic classifications

(B) Popular cultural trends

(C) User-generated tagging systems

(D) Social media influencers

94. Which platform is known for popularizing social tagging and incorporating it into its content organization ?

(A) Facebook

(B) Twitter

(C) Delicious

(D) Instagram

95. Which databases are used in Biotechnology Information Systems ?

(*i*) GenBank

(*ii*) PubMed

(*iii*) UniProt

(*iv*) AMIS

Codes :

(A) (*i*), (*ii*) (*iii*) are correct

(B) (*i*), (*ii*) (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*iii*) (*iv*) are correct

(D) (*ii*), (*iii*) (*iv*) are correct

93. सामाजिक टॅगिंगच्या संदर्भात 'फॉक्सोनॉमी' या शब्दाचा संदर्भ काय आहे ?

(A) पारंपरिक टॅक्सॉनॉमी वर्गीकरण

(B) लोकप्रिय सांस्कृतिक ट्रेंड

(C) वापरकर्त्याने निर्माण केलेली

(D) सोशल मिडीया प्रभावक

94. कोणते प्लॅटफॉर्म सोशल टॅगिंग लोकप्रिय करण्यासाठी आणि त्याचा सामग्री संस्थेमध्ये समाविष्ट करण्यासाठी ओळखले जाते ?

(A) फेसबुक

(B) व्हिटर

(C) डेलिशियस

(D) इंस्टाग्राम

95. जैवतंत्रज्ञान माहिती प्रणालीमध्ये कोणते डेटाबेस वापरले जातात ?

(*i*) जेनबँक

(*ii*) पबमेड

(*iii*) यूनिप्रोट

(*iv*) अमिस

संकेतांक :

(A) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

96. What is the role of a Biological Database in Biotechnology Information Systems ?

(*i*) Storage of biological data

(*ii*) Retrieval of biological data

(*iii*) Integration of diverse data types

(*iv*) Analysis of experimental results

Codes :

(A) (*ii*), (*iii*) (*iv*) are correct

(B) (*i*), (*iii*) (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) (*iii*) are correct

97. Which of the following are features of a Patent Information System ?

(*i*) Patent document search

(*ii*) Patent filing services

(*iii*) Patent analysis tools

(*iv*) Patent litigation support

Codes :

(A) (*i*), (*iii*) (*iv*) are correct

(B) (*i*), (*ii*) (*iv*) are correct

(C) (*ii*), (*iii*) (*iv*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) (*iii*) are correct

96. जैवतंत्रज्ञान माहिती प्रणालीमध्ये जैविक डेटाबेसची भूमिका काय आहे ?

(*i*) जैविक डेटाचे संग्रहण

(*ii*) जैविक डेटाची पुनर्प्राप्ती

(*iii*) विविध डेटा प्रकारांचे एकत्रीकरण

(*iv*) प्रायोगिक निष्कर्षांचे विश्लेषण

संकेतांक :

(A) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

97. पेटंट माहिती प्रणालीची खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये आहेत ?

(*i*) पेटंट दस्तऐवज शोध

(*ii*) पेटंट फाइलिंग सेवा

(*iii*) पेटंट विश्लेषण साधने

(*iv*) पेटंट खटला समर्थन

संकेतांक :

(A) (*i*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(B) (*i*), (*ii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(C) (*ii*), (*iii*), (*iv*) बरोबर आहेत

(D) (*i*), (*ii*), (*iii*) बरोबर आहेत

98. Match the following :

List I

(*a*) 2002

(*b*) 1958

(*c*) 1982

(*d*) 1970

List II

(*i*) ENVIS

(*ii*) SENDOC

(*iii*) DESIDOC

(*iv*) NISCAIR/NISCPR

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)

98. जोड्या जुळवा :

यादी I

(*a*) 2002

(*b*) 1958

(*c*) 1982

(*d*) 1970

यादी II

(*i*) ईएनव्हीआयएस

(*ii*) एसईएनडीओसी

(*iii*) डीईएसआयडीओसी

(*iv*) निसकेअर/एनआयएससीपीआर

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)

99. Arrange the following institutes by their year of establishments :

(*i*) C-DAC

(*ii*) C-DOT

(*iii*) NICNET

(*iv*) ERNET

Codes :

(A) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

100. **Statement (A) :** The Children's Library Association (CLA) became a section of the American Library Association in 1901.

Statement (B) : In 1963, IFLA issued a memorandum on library work with children.

Codes :

(A) (A) is true but (B) is false

(B) (A) is false but (B) is true

(C) Both (A) and (B) are false

(D) Both (A) and (B) are true

99. खालील संस्थांची त्यांच्या स्थापना वर्षानुसार मांडणी करा :

(*i*) सी-डॅक

(*ii*) सी-डॉट

(*iii*) निकनेट

(*iv*) अरनेट

संकेतांक :

(A) (*i*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)

(B) (*iv*) (*iii*) (*i*) (*ii*)

(C) (*ii*) (*i*) (*iii*) (*iv*)

(D) (*i*) (*iii*) (*ii*) (*iv*)

100. **विधान (A) :** चिल्ड्रन्स लायब्ररी असोसिएशन 1901 मध्ये अमेरिकन लायब्ररी असोसिएशनचा एक विभाग बनला.

विधान (B) : 1963 मध्ये इफ्लाने मुलांसाठी ग्रंथालयाचे कार्य याविषयी एक ज्ञापन जारी केले.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे, परंतु (B) हे चूक आहे

(B) (A) चूक आहे, परंतु (B) हे बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

ROUGH WORK